

Fremsat den 1. december 2010 af klima- og energiministeren (Hans Christian Schmidt, fg.)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet.dk og lov om fremme af vedvarende energi¹⁾

(Gennemførelse af el- og gasdirektiverne m.v.)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 516 af 20. maj 2010, som ændret bl.a. ved § 13 i lov nr. 534 af 6. juni 2007, § 1 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, § 49 i lov nr. 718 af 25. juni 2010 og senest ved § 7 i lov nr. 722 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004, EU-Tidende 2004, nr. L 052, side 50 og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368.«

2. I § 5 indsættes som *nummer 20*:

»20) *Vertikalt integreret virksomhed*: En virksomhed eller en gruppe af virksomheder, som den eller de samme fysiske eller juridiske personer har ret til direkte eller indi-

rette at øve kontrol over, og som driver mindst en af følgende former for virksomhed: Transmission eller distribution af elektricitet, og mindst en af følgende former for virksomhed: Produktion af eller handel med elektricitet.«

3. § 6, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Enhver elforbruger kan frit vælge elleverandør, og en elleverandør kan ikke ved aftale begrænse forbrugers ret til at indgå kontrakter med flere leverandører samtidig.«

4. Efter § 19 indsættes:

»Ejermæssig adskillelse m.v.

§ 19 a. Transmissionsvirksomheder skal efter reglerne i stk. 2-8 være ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter, jf. dog §§ 19 b og 19 c.

Stk. 2. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over en transmissionsvirksomhed.

Stk. 3. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over en transmissionsvirksomhed, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed.

Stk. 4. Den, der har ret til at udpege medlemmer af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for en transmissionsvirk-

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94.

somhed eller andre organer, som repræsenterer transmissionsvirksomheden juridisk, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed.

Stk. 5. Et medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for en transmissionsvirksomhed må ikke være medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed. Det samme gælder for andre organer, som måtte repræsentere virksomhederne, som er nævnt i 1. pkt., juridisk.

Stk. 6. Elproduktions- og elhandelsvirksomhed, som er nævnt i stk. 2 og 3, omfatter ikke elforbrugere, der varetager elproduktion eller elhandel enten direkte eller via en virksomhed, som de udøver kontrol over enten individuelt eller i fællesskab, forudsat at elforbrugerne, inklusive deres andele af den elektricitet, der produceres i kontrollerede virksomheder, ud fra et årligt gennemsnit er nettoforbrugere af elektricitet, og forudsat at den økonomiske værdi af den elektricitet, som de sælger til tredjemand, er ubetydelig i forhold til deres andre forretninger.

Stk. 7. Virksomheder, der varetager elproduktions- eller elhandelsvirksomhed, må ikke direkte eller indirekte overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder.

Stk. 8. Ved gennemførelse af tiltag, der skal sikre ejermæssig adskillelse, må transmissionsvirksomheder, der den 3. september 2009 var eller senere har været vertikalt integreret, ikke overføre kommercielt følsomme oplysninger samt personale til elproduktions- eller elhandelsvirksomheder.

§ 19 b. Transmissionsvirksomheder, der ejer transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, og som den 3. september 2009 var vertikalt integrerede, kan i stedet for at opfylde kravene om ejermæssig adskillelse i § 19 a overdrage ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af deres net til Energinet.dk, som herefter varetager opgaven som uafhængig systemoperatør, jf. stk. 3. Ved overdragelse af ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af net i henhold til 1. pkt. overdrages ligeledes de med ansvaret forbundne forpligtelser efter § 20, stk. 1, til Energinet.dk.

Stk. 2. En transmissionsvirksomhed, der har overdraget ansvaret for varetagelsen af opgaver til Energinet.dk efter stk. 1, får af Energitilsynet reduceret sin indtægtsramme med et beløb svarende til de derved sparede omkostninger til drift og vedligeholdelse, opgjort som et pristalsreguleret gennemsnit af omkostningerne i virksomhedens seneste tre regnskabsår inden overdragelsen. Transmissionsvirksomheden skal fortsat finansiere eller sikre finansiering af reinvesteringer og nødvendige nyinvesteringer. Ved re- og nyinvesteringer justeres virksomhedens indtægtsramme i henhold til § 70.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler om transmissionsvirksomhedernes og Energinet.dk's forpligtelser, når Energinet.dk varetager opgaven som uafhængig systemoperatør.

Stk. 4. Såfremt en transmissionsvirksomhed har overdraget opgaver til Energinet.dk efter stk. 1, må transmissionsvirksomheden og dennes tilknyttede og associerede virksomheder samt virksomheder, der kontrolleres af samme virksomheds-

deltagere, ikke anvende fælles tjenester, bortset fra rent administrative eller it-tekniske funktioner.

§ 19 c. I forhold til transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, som den 3. september 2009 var ejet af en vertikalt integreret virksomhed, finder § 19 a ikke anvendelse, hvis

- 1) Energitilsynet har certificeret transmissionsnettets operatør efter § 19 d, stk. 1, nr. 3, under henvisning til, at der den 3. september 2009 var indført ordninger, der sikrer operatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre markedet for elektricitet, og
- 2) Europa-Kommissionen har truffet afgørelse om godkendelse af Energitilsynets certificering.

Certificering af ejermæssig adskillelse m.v.

§ 19 d. Efter forudgående ansøgning certificerer Energitilsynet

- 1) transmissionsvirksomheder, hvis de opfylder kravene om ejermæssig adskillelse, jf. § 19 a,
- 2) Energinet.dk, hvis Energinet.dk opfylder kravene som uafhængig systemoperatør, jf. § 19 b og regler udstedt i medfør heraf eller
- 3) transmissionsnettets operatør, hvis kravene i § 19 c er opfyldt.

Stk. 2. Energitilsynet fører tilsyn med, at kravene i §§ 19 a-19 c og regler udstedt i medfør heraf til enhver tid er opfyldt.

Stk. 3. Virksomheder, der er certificeret efter stk. 1, skal underrette Energitilsynet om enhver planlagt transaktion, der har betydning for overholdelse af kravene i §§ 19 a-19 c og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Energitilsynet er forpligtet til at indlede en ny certificeringsprocedure, hvis Energitilsynet

- 1) modtager underretning om eller i øvrigt er bekendt med planlagte transaktioner som nævnt i stk. 3,
- 2) har formodning om, at kravene i §§ 19 a-19 c og regler udstedt i medfør heraf ikke længere er opfyldt, eller
- 3) modtager en anmodning fra Europa-Kommissionen herom.

Stk. 5. Energitilsynet træffer afgørelse om certificering senest 4 måneder efter modtagelse af en ansøgning eller en underretning eller efter datoen for Europa-Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt, hvis Energitilsynet ikke har truffet udtrykkelig afgørelse herom. Energitilsynets udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får dog først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.

Stk. 6. Energitilsynet tilsender straks Europa-Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Europa-Kommissionen handler herefter i overensstemmelse med proceduren i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse på transmissionsvirksomheder, der kontrolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om certificering, tilsyn og underretning som nævnt i stk. 1-3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for virksomheder omfattet af stk. 7.

Krav til kollektiv elforsyningsvirksomhed«

5. I § 20 a, stk. 1, ændres »Transmissions-« til: »Transmissionsvirksomheder, der ikke er ejermæssigt adskilt i henhold til § 19 a,«.

6. I § 20 a indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Virksomhederne nævnt i stk. 1 skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig. Den uafhængige overvågningsansvarlige må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogle interesser eller noget forretningsforhold i eller med eventuelle tilknyttede og associerede virksomheder samt i eller med virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 2 er ikke til hinder for, at to eller flere netvirksomheder eller distributionsselskaber omfattet af lov om naturgasforsyning udpeger den samme overvågningsansvarlige.

Stk. 4. Den overvågningsansvarlige skal til varetagelse af sin opgave have adgang til alle nødvendige oplysninger hos virksomheden og eventuelle tilknyttede og associerede virksomheder samt virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 5.

7. Efter § 20 a indsættes:

»§ **20 b.** Netvirksomheder skal sikre, at der i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke skabes uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet.«

8. I § 24, stk. 2, ændres »egne selskaber eller ejere« til: »tilknyttede eller associerede virksomheder eller virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere«.

9. § 26 a affattes således:

»§ **26 a.** Bestemmelserne i §§ 19 a-19 c, § 20, § 21, stk. 2-4, § 23, stk. 2 og 3, og § 24 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om behandling af anmodninger om midlertidig undtagelse efter artikel 17 i den i stk. 1 nævnte forordning.«

10. § 37, stk. 8, affattes således:

»*Stk. 8.* Kommuner kan ved indberetning efter stk. 5 af vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfattet af stk. 1 fratrage beløb, som i medfør af § 37 a, stk. 1 eller 6, har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til stk. 10. Kommuner kan endvidere ved indberetning efter stk. 5 fratrage

1) et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, jf. stk. 1 eller stk. 9, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuets vedkommende har ført eller

samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning, og

2) beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.«

11. I § 45, stk. 1 og 2, ændres », transmissions- eller systemansvarlig virksomhed« til: »eller transmissionsvirksomhed«.

12. § 45, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Stk. 1 og 2 gælder ikke for netvirksomheder, som alene eller sammen med andre netvirksomheder inden for samme koncern, har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere.«

13. I § 54, stk. 1, nr. 1, og § 54, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »lov«: »eller lov om fremme af vedvarende energi«.

14. I § 54, stk. 1, nr. 1, og § 54, stk. 4, 1. pkt., ændres »loven« til: »disse love«.

15. I § 68 a, stk. 2, ændres »§ 78, stk. 3« til: »§ 78, stk. 5«.

16. § 74 a affattes således:

»§ **74 a.** Bestemmelserne i §§ 69-71, 73 a og 74 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 16, stk. 6, og artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.«

17. I § 77 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Hvis en kollektiv elforsyningsvirksomhed ikke rettidigt fremsender de nødvendige oplysninger til brug for sagsbehandlingen som krævet af Energitilsynet i medfør af § 84, stk. 1, kan Energitilsynet træffe afgørelse, jf. stk. 1-4, på det foreliggende grundlag. Energitilsynet kan ændre afgørelsen, såfremt den kollektive elforsyningsvirksomhed fremlægger de krævede oplysninger. Ved en afgørelse efter 2. pkt. kan der for perioden, fra afgørelsen efter 1. pkt. er truffet, til tidspunktet for den nye afgørelse alene ske efterregulering af priser og betingelser, hvis efterreguleringen er til gunst for tredjemand.«

18. §§ 78, 78 a og 79 affattes således:

»§ **78.** Til varetagelse af tilsyns- og klagefunktion på energiområdet nedsætter klima- og energiministeren et Energitilsyn. Energitilsynet behandler ikke klager vedrørende civile tvister.

Stk. 2. Energitilsynet deltager i det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.

Stk. 3. Energitilsynet er ikke undergivet instruktionsbeføjelse fra nogen.

Stk. 4. Energitilsynet betjenes af et sekretariat, som kun er undergivet instruktionsbeføjelse fra Energitilsynet. Sekretariatet skal samarbejde med andre myndigheder, herunder kon-

kurrencemyndighederne, med henblik på en effektiv opgaveløsning. Sekretariatet kan samarbejde med andre myndigheder om løsning af administrative og andre opgaver, der ikke berører tilsynets tilsyns- og klagefunktioner.

Stk. 5. Chefen for Energitilsynets sekretariat udpeges af klima- og energiministeren. Chefen for sekretariatet refererer til Energitilsynets formand.

Stk. 6. Ansatte i Energitilsynets sekretariat er underlagt de samme uafhængigheds- og upartiskhedskrav som Energitilsynets medlemmer, jf. § 79, stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i 1. pkt. nævnte forhold.

Stk. 7. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage, herunder overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede elmarkeder, og opgaver vedrørende samarbejdet med andre landes energireguleringsmyndigheder, herunder på regionalt plan og EU-plan, samt regler om Energitilsynets opgaver efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om, at tilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren.

Stk. 9. Energitilsynet fastsætter sin egen forretningsorden, herunder regler om offentliggørelse af Energitilsynets afgørelser. Klima- og energiministeren godkender tilsynets forretningsorden.

Stk. 10. Energitilsynets formand kan efter nærmere aftale med tilsynet træffe afgørelse på tilsynets vegne.

Stk. 11. Udgifterne, som er forbundet med Energitilsynets etablering og drift, betales af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med efter denne lov, jf. dog stk. 12.

Stk. 12. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling efter stk. 11, herunder at der skal betales et gebyr for indbringelse af klage for Energitilsynet.

Stk. 13. Klima- og energiministeren fastsætter regler om Energitilsynets behandling af klager, og om hvorvidt klager over Energitilsynets afgørelser kan tillægges opsættende virkning. Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.

§ 78 a. Energitilsynet kan til energireguleringsmyndigheder i lande omfattet af det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, til det europæiskeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder og til Europa-Kommissionen videregive oplysninger, som er omfattet af Energitilsynets tavshedspligt efter forvaltningsloven, i det omfang, det er nødvendigt for varetagelsen af Energitilsynets, den modtagende energireguleringsmyndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver.

Stk. 2. Ved videregivelse af oplysninger til myndigheder, agenturet og Europa-Kommissionen i medfør af stk. 1 skal Energitilsynet betinge videregivelsen af, at oplysningerne

- 1) er omfattet af en tavshedspligt hos modtageren, som svarer til den, Energitilsynet er undergivet efter forvaltningsloven, og
- 2) kun kan videregives af modtageren med udtrykkeligt samtykke fra Energitilsynet, til det formål, som samtykket omfatter, og til personer, der er omfattet af en tav-

shedspligt, som svarer til den, Energitilsynet er undergivet efter forvaltningsloven.

§ 79. Energitilsynet består af en formand og 6 andre medlemmer, som udpeges af klima- og energiministeren. Medlemmerne skal repræsentere juridisk, økonomisk, teknisk, samt miljø-, erhvervs- og forbrugermæssig sagkundskab.

Stk. 2. Energitilsynets medlemmer skal være uafhængige af energisektorens parter. De må ikke søge eller modtage instrukser fra nogen under udførelsen af deres opgaver og skal udføre deres hverv med upartiskhed. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i 1. og 2. pkt. nævnte forhold.

Stk. 3. Tilsynsmedlemmer samt 2 faste suppleanter beskikkes for en fast periode på 5 år, der kan forlænges én gang. Hvis et medlem eller en suppleant afgår inden udløbet af beskikkelsesperioden, foretages nybeskikkelse kun for den resterende del af perioden.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan afsætte et udpeget medlem eller en udpeget suppleant, hvis medlemmet eller suppleanten ikke længere opfylder uafhængighedskravet eller har overtrådt kravet om upartiskhed, jf. stk. 2. Derudover kan ministeren efter indstilling fra formanden for Energitilsynet afskedige et medlem eller en suppleant, som groft har tilsidesat sine pligter efter tilsynets forretningsorden.«

19. Efter § 79 indsættes:

»**§ 79 a.** Energitilsynet efterkommer bindende juridiske afgørelser fra Europa-Kommissionen og fra det europæiskeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.«

20. § 81, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til en virksomheds lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver nødvendig oplysning, herunder virksomhedens regnskaber, øvrige regnskabsmaterialer, forretningsbøger og andre forretningspapirer, uanset om disse oplysninger opbevares elektronisk.«

21. § 82, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet aflægger årligt beretning om sin virksomhed og varetagelsen af sine opgaver til klima- og energiministeren, Europa-Kommissionen og det europæiskeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.«

22. I § 82 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Energitilsynet overvåger graden af gennemsigtighed af engrospriser og udarbejder periodiske analyser til dette formål.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

23. I § 83 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Energitilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen.«

24. § 84, stk. 1, affattes således:

»Klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet kan i forbindelse med behandling af en klage, udøvelse af tilsyn eller overvågning af markedet indhente oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af disse opgaver, hos bevillingspligtige virksomheder, Energinet.dk, andre elproduktionsvirksomheder og elhandelsvirksomheder samt disses koncernforbundne virksomheder, berørte forbrugere og andre købere af elektricitet.«

25. § 84, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal give brugerne af det sammenkoblede system de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.«

26. I § 84 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Energinet.dk må ikke i forbindelse med eget køb og salg af elektricitet eller i forbindelse med tilknyttede eller associerede virksomheders køb og salg af elektricitet misbruge oplysninger, som Energinet.dk har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet. Det samme gælder i forbindelse med køb og salg af elektricitet i virksomheder, der henhører under klima- og energiministeren.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

27. Efter § 84 a indsættes:

»§ 84 b. Elhandelsvirksomheder skal sørge for, at relevante data om alle transaktioner vedrørende kontrakter med engroskunder og transmissionsvirksomheder om levering af elektricitet er til rådighed for Energitilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Europa-Kommissionen i mindst 5 år med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ligeledes for elhandelsvirksomheders transaktioner vedrørende elektricitetsderivater med engroskunder og transmissionsvirksomheder.

Stk. 3. Energitilsynet kan træffe afgørelse om, at dele af de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, skal stilles til rådighed for andre markedsdeltagere. Energitilsynet skal sikre, at der i den forbindelse ikke sker videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner.

Stk. 4. Stk. 3 gælder ikke oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af værdipapirhandelsloven.«

28. § 85 c affattes således:

»§ 85 c. Klima- og energiministeren og Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven, mod regler eller afgørelser i henhold til loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

Stk. 2. Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod en juridisk bindende afgørelse truffet af det europæiskeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.«

29. § 85 d ophæves.

30. I § 87, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »angivet i«: »§ 19 d, stk. 3, og«.

31. I § 87, stk. 1, nr. 10, indsættes efter »overtræder«: »§ 19 a, stk. 8,«.

32. I § 89, stk. 1, udgår »(EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003«.

33. I § 89 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Energitilsynets afgørelser om certificering, jf. § 19 d, kan ikke indbringes for Energiklagenævnet. Dette gælder dog ikke afgørelser, som Energitilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 19 d, stk. 4, og hvor Energitilsynet afslår certificeringen.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

34. Efter § 91 indsættes:

»§ 91 a. Udgifterne, som er forbundet med etablering og drift af et privat ankenævn på energiområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager, betales af virksomheder omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Ankenævnet sekretariatsbetjenes af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling og opkrævning.«

§ 2

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1116 af 8. november 2006, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 548 af 6. juni 2007, § 2 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, § 2 i lov nr. 503 af 17. juni 2008, § 2 i lov nr. 622 af 11. juni 2010 og senest ved § 50 i lov nr. 718 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16.«

2. I § 6, nr. 8, indsættes efter »blandingsanlæg«: »samt anlæg til injicering af inerte gasser«.

3. I § 6 indsættes efter nr. 13 som nyt nummer:

»14) *LNG-selskab*: Enhver fysisk og juridisk person, der varetager funktionen med at gøre naturgas flydende eller med at importere, losse og forgasse LNG.«

Nr. 14-25 bliver herefter nr. 15-26.

4. § 6, nr. 22, der bliver nr. 23, affattes således:

»23) *Transmission*: Transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højt-

ryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning.«

5. § 7, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Enhver kan frit vælge naturgasleverandør, og en naturgasleverandør kan ikke ved aftale begrænse forbrugers ret til at indgå kontrakter med flere leverandører samtidig.«

6. Efter § 10 a indsættes:

»Ejermæssig adskillelse

§ 10 b. Transmissionsselskaber skal efter reglerne i stk. 2-7 være ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter.

Stk. 2. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over et transmissionsselskab.

Stk. 3. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over et transmissionsselskab, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab.

Stk. 4. Den, der har ret til at udpege medlemmer af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for et transmissionsselskab eller andre organer, som repræsenterer transmissionsselskabet juridisk, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over et gasproduktions- eller gasforsyningselskab.

Stk. 5. Et medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for et transmissionsselskab må ikke være medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for et gasproduktions- eller gasforsyningselskab. Det samme gælder for andre organer, som måtte repræsentere selskaberne, som er nævnt i 1. pkt., juridisk.

Stk. 6. Selskaber, der varetager gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed, må ikke direkte eller indirekte overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over ejermæssigt adskilte transmissionsselskaber.

Certificering af ejermæssig adskillelse

§ 10 c. Efter forudgående ansøgning certificerer Energitilsynet transmissionsselskaber, hvis de opfylder kravene om ejermæssig adskillelse, jf. § 10 b.

Stk. 2. Energitilsynet fører tilsyn med, at kravene i § 10 b til enhver tid er opfyldt.

Stk. 3. Virksomheder, der er certificeret efter stk. 1, skal underrette Energitilsynet om enhver planlagt transaktion, der har betydning for overholdelse af kravene i § 10 b.

Stk. 4. Energitilsynet er forpligtet til at indlede en ny certificeringsprocedure, hvis Energitilsynet

- 1) modtager en underretning om eller i øvrigt er bekendt med planlagte transaktioner som nævnt i stk. 3,
- 2) har en formodning om, at kravene i § 10 b ikke længere er opfyldt, eller

- 3) modtager en anmodning fra Europa-Kommissionen herom.

Stk. 5. Energitilsynet træffer afgørelse om certificering senest 4 måneder efter modtagelse af en ansøgning eller en underretning eller efter datoen for Europa-Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt, hvis Energitilsynet ikke har truffet udtrykkelig afgørelse herom. Energitilsynets udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får dog først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.

Stk. 6. Energitilsynet tilsender straks Europa-Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Europa-Kommissionen handler herefter i overensstemmelse med proceduren i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse på transmissionsselskaber, der kontrolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om certificering, tilsyn og underretning som nævnt i stk. 1-3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for selskaber omfattet af stk. 7.

Krav til transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber«

7. I § 11 a, stk. 1, ændres »Transmissionss-, distributions- og lagerselskaber« til: »Distributions- og lagerselskaber«.

8. I § 11 a indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Selskaberne nævnt i stk. 1 skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig. Den overvågningsansvarlige må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogle interesser eller noget forretningsforhold i eller med eventuelle tilknyttede og associerede selskaber samt i eller med selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 2 er ikke til hinder for, at to eller flere distributionselskaber eller netvirksomheder efter lov om elforsyning udpeger den samme overvågningsansvarlige.

Stk. 4. Den overvågningsansvarlige skal til varetagelse af sin opgave have adgang til alle nødvendige oplysninger hos selskabet og eventuelle tilknyttede og associerede selskaber samt selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 5.

9. Efter § 11 a indsættes:

»§ 11 b. Distributionsselskaber skal sikre, at der i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke skabes uklarhed om distributionsselskabets særskilte identitet.

§ 11 c. Energinet.dk skal opstille et program for intern overvågning, som beskriver Energinet.dk's tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Energinet.dk skal sikre overholdelsen af programmet for intern overvågning og sikre, at det kontrolleres på passende måde. En årsberetning med en beskrivelse af programmet samt kontrollen af dette skal offentliggøres og anmeldes til Energitilsynet.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af de i stk. 1 nævnte forhold, herunder om, hvad programmet for intern overvågning skal indeholde, og hvordan det skal kontrolleres.«

10. I § 15, stk. 1, nr. 3, udgår »og 6«.

11. I § 20, stk. 1, udgår », herunder linepack og andre hjælpefunktioner«.

12. § 20 a affattes således:

»§ 20 a. Adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner udbydes af lager- og transmissionsselskaber ved forhandlet adgang, herunder ved auktion, baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Bestemmelsen omfatter alle lagerfaciliteter i Danmark samt al linepack og andre hjælpefunktioner i transmissionsnettet.

Stk. 2. Lager- og transmissionsselskaber offentliggør en gang om året deres kommercielle hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Inden fastsættelse af vilkårene høres lager- og transmissionsselskabernes brugere herom.

Stk. 3. Energitilsynet fører tilsyn med, at udbudsprocedurer og hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner er baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.«

13. § 22 a affattes således:

»§ 22 a. Større nye anlæg i gasinfrastrukturen kan efter ansøgning til Energitilsynet helt eller delvis undtages fra bestemmelserne i §§ 10 b, 18-21, 36 a og 41 for en bestemt periode.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte infrastruktur skal være selskabsmæssigt adskilt fra det selskab, i hvis system infrastrukturen vil indgå.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter regler om de i stk. 1 nævnte forhold.«

14. I § 28 b, stk. 1 og 2, udgår »transmissions-,«.

15. § 38 affattes således:

»§ 38. Priser og betingelser for ydelser fra transmissions- og LNG-selskaber skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugere.

Stk. 2. Ved fastsættelse af priser for ydelser fra transmissions- og LNG-selskaber skal der tages hensyn til selskabernes omkostninger samt til, at der skal kunne opnås et rimeligt afkast af den i selskaberne investerede kapital, jf. dog § 37 d, for så vidt angår transmissionsvirksomhed udført af Energinet.dk.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 omfatter ikke adgang til linepack og andre hjælpefunktioner i transmissionsnettet.

Stk. 4. Energitilsynet fører tilsyn med prisernes og betingelsernes rimelighed, jf. stk. 2.«

16. I § 40, stk. 1, udgår »lager-,«.

17. I § 40, stk. 2, ændres »transmissions-, distributions- og lagerydelser« til: »transmissions- og distributionsydelser«.

18. § 41 a affattes således:

»§ 41 a. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage, herunder

- 1) overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede gasmarkeder og
- 2) opgaver vedrørende samarbejdet med andre landes energireguleringsmyndigheder, herunder på regionalt plan og EU-plan.

Stk. 2. Klima- og energiministeren fastsætter regler om Energitilsynets opgaver efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgasstransmissionsnet.«

19. Efter § 41 a indsættes:

»§ 41 b. Energitilsynet efterkommer bindende juridiske afgørelser fra Europa-Kommissionen og fra det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.«

20. § 42, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til et selskabs lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver nødvendig oplysning, herunder selskabets regnskaber, øvrige regnskabsmaterialer, forretningsbøger og andre forretningspapirer, uanset om disse oplysninger opbevares elektronisk.«

21. I § 42 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Energitilsynet overvåger graden af gennemsigtighed af engrospriser og udarbejder periodiske analyser til dette formål.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

22. I § 42 a, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »fornødne skridt til«: »i øvrigt«.

23. I § 43 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Energitilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen.«

24. § 44, stk. 3, ophæves.

25. § 45, stk. 1, affattes således:

»Klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet kan i forbindelse med behandling af en klage, udøvelse af tilsyn eller overvågning af markedet indhente oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af disse opgaver, hos bevillingspligtige selskaber, Energinet.dk, naturgasleverandører samt disses koncernforbundne selskaber og systembrugere, herunder berørte forbrugere, og andre købere af naturgas.«

26. I § 45 a, stk. 2, indsættes efter »adgang til«: »og sikre effektiv udnyttelse af«.

27. Efter § 45 a indsættes:

»§ 45 b. Naturgasleverandører skal sørge for, at relevante data om alle transaktioner vedrørende kontrakter med engroskunder, transmissionsselskaber samt lager- og LNG-selskaber om levering af naturgas er til rådighed for Energitilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Europa-Kommissionen i mindst 5 år med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ligeledes for naturgasleverandørers transaktioner vedrørende gasderivater med engroskunder og transmissionsselskaber såvel som lager- og LNG-selskaber.

Stk. 3. Energitilsynet kan træffe afgørelse om, at dele af de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, stilles til rådighed for andre markedsdeltagere. Energitilsynet skal sikre, at der i den forbindelse ikke sker videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner.

Stk. 4. Stk. 3 gælder ikke oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af værdipapirhandelsloven.«

28. § 46, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber må ikke i forbindelse med det pågældende selskabs eller tilknyttede eller associerede selskabers køb og salg af naturgas misbruge oplysninger, som de har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet. Det samme gælder i forbindelse med køb og salg af naturgas i selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere som de pågældende selskaber.«

29. § 47 b affattes således:

»§ 47 b. Klima- og energiministeren og Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven, mod regler eller afgørelser i henhold til loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgasstransmissionsnet, bringes i orden straks eller inden en nærmere angiven frist.

Stk. 2. Energitilsynet kan påbyde, at forhold der strider mod en juridisk bindende afgørelse truffet af det europæiskeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, bringes i orden straks eller inden en nærmere angiven frist.«

30. § 47 c ophæves.

31. I § 49, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »overtræder«: »§ 10 c, stk. 3, eller«.

32. I § 51 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Energitilsynets afgørelser om certificering, jf. § 10 c, kan ikke indbringes for Energiklagenævnet. Dette gælder dog ikke afgørelser, som Energitilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 10 c, stk. 4, og hvor Energitilsynet afslår certificeringen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

33. Efter § 53 indsættes:

»§ 53 a. Udgifterne, som er forbundet med etablering og drift af et privat ankenævn på energiområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager, betales af selskaber omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling og opkrævning.«

§ 3

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005, som ændret bl.a. ved § 14 i lov nr. 534 af 6. juni 2007, § 3 i lov nr. 520 af 7. juni 2006 og senest ved § 4 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 23 b indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Energitilsynet kan pålægge en virksomhed, som ejer anlæg omfattet af loven, at udarbejde en selvevaluering af virksomhedens overholdelse af varmforsyningslovens kapitel 4, 4 a og 4 b til brug for tilsynet. Selvevalueringen ledsages af en erklæring fra en statsautoriseret revisor, som ikke er eller har været virksomhedens sædvanlige revisor og hverken har eller i perioden, som selvevalueringen vedrører, har haft andre opgaver for virksomheden, og som har dokumenteret erfaring med regnskaber baseret på varmforsyningsloven. Energitilsynet kan fastsætte nærmere regler om de forhold, som er nævnt i 1. og 2. pkt.«

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 5-9.

2. § 23 c, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

3. § 23 l, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Kommuner kan ved indberetning efter stk. 5 af vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfattet af stk. 1 fratrage beløb, som i medfør af § 23 m, stk. 1 eller 6, har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til stk. 10. Kommuner kan endvidere ved indberetning efter stk. 5 fratrage

- 1) et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, jf. stk. 1 eller stk. 9, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuets vedkommende har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning, og
- 2) beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.«

4. Efter § 27 indsættes:

»§ 27 a. Udgifterne, som er forbundet med etablering og drift af et privat ankenævn på energiområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager, betales af virksomheder omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling og opkrævning.«

§ 4

I lov om Energinet.dk, jf. lovbekendtgørelse nr. 224 af 16. marts 2009, som ændret ved § 15 i lov nr. 516 af 12. juni 2009 og § 5 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU Tidende 2006, nr. L 33, side 22 og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368.«

2. I § 2, stk. 2, ændres »eltransmissions- og gastransmissionsvirksomhed« til: »eltransmissionsvirksomhed, herunder opgaven som uafhængig systemoperatør, og gastransmissionsvirksomhed«.

3. § 4, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.«

§ 5

I lov nr. 1392 af 27. december 2008 om fremme af vedvarende energi, som ændret ved lov nr. 509 af 12. juni 2009, § 2 i lov nr. 1267 af 16. december 2009, § 13 i lov nr. 1384 af 21. december 2009 og § 6 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af

20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368 og dele af Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985, EF-Tidende 1985, nr. L 175, side 40, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 114.«

2. I § 34, stk. 7, ændres to steder »Energistyrelsen« til: »Energitilsynet«.

3. § 37, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) Til elektricitet produceret på Anholt Havvindmøllepark udbudt den 30. april 2009 ydes et pristillæg, der fastsættes således, at dette og den efter § 51, stk. 2, nr. 1, fastsatte markedspris tilsammen udgør 105,1 øre pr. kWh.«

4. § 63, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til et selskabs lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver nødvendig oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data.«

5. § 65, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om Energitilsynets behandling af klager, og om hvorvidt klager over Energitilsynets afgørelser kan tillægges opsættende virkning. Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 3. marts 2011.

Stk. 2. Klima- og energiministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 84 b, stk. 2, i lov om elforsyning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 27, og § 45 b, stk. 2, i lov om naturgasforsyning, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 27.

Stk. 3. Kravene i §§ 19 a-19 c i lov om elforsyning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal være opfyldt og den tilhørende certificering, jf. § 19 d i lov om elforsyning, som ligeledes affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal være afsluttet inden den 3. marts 2012, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Kravene i § 19 a, stk. 2-4, i lov om elforsyning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal først være opfyldt og den tilhørende certificering, jf. § 19 d i lov om elforsyning, som ligeledes affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal først være afsluttet inden den 3. marts 2013, såfremt transmissionsvirksomheden ikke er vertikalt integreret den 3. marts 2012.

Stk. 5. Kravene i § 10 b i lov om naturgasforsyning, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 6, skal være opfyldt og den tilhørende certificering, jf. § 10 c i lov om naturgasforsyning, som ligeledes affattet ved denne lovs § 2, nr. 6, skal være afsluttet inden den 3. marts 2012.

Stk. 6. En virksomhed, der den 3. marts 2011 besidder transmissionsbevilling til net på mellem 50 kV og 60 kV, kan anmode klima- og energiministeren om i stedet at få netbevilling til de pågældende net med henblik på sammenlægning med distributionsnet på lavere spændingsniveau.

Stk. 7. §§ 40-44 i lov om elforsyning finder ikke anvendelse på netbevilling til net på mellem 50 kV og 60 kV, som gives i medfør af stk. 6, indtil sammenlægningen med distributionsnet på lavere spændingsniveau har fundet sted.

Stk. 8. Ved udpegningen af de medlemmer, der skal have sæde i Energitilsynet fra den 1. januar 2012, udpeges formand,

2 medlemmer og 1 suppleant for 5 år, medens de øvrige medlemmer og 1 suppleant udpeges for 3 år. Efter 3 år udpeges 4 medlemmer og 1 suppleant for 5 år.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse:

1. Indledende bemærkninger
2. Lovforslagets indhold
- 2.1. Gældende ret
- 2.2. Baggrund for forslaget
- 2.3. Øget uafhængighed mellem transmissionsaktiviteter og produktions- og handelsaktiviteter: Adskillelseskra­v for elsektoren
 - 2.3.1. Ejermæssig adskillelse
 - 2.3.2. Undtagelsesoptioner
- 2.4. Særligt vedrørende eltransmissionsnet under 100 kV
- 2.5. Adskillelseskra­v for naturgassektoren
- 2.6. Certificering af den ejermæssige adskillelse og undtagelsesmulighederne
- 2.7. Forholdet til grundlovens § 73
- 2.8. Diskrimination og habilitet
- 2.9. Energitilsynets uafhængighed
- 2.10. Energitilsynets opgaver og beføjelser, selskabernes opbevaring af data og Energitilsynets klagebehandling m.v.
- 2.11. Forbrugerbeskyttelse
- 2.12. Adgang til naturgaslagre m.v.
- 2.13. Ændring af varmforsyningsloven
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regioner og kommuner
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Miljømæssige konsekvenser
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Forholdet til EU-retten
8. Høring
9. Sammenfattende skema

1. Indledende bemærkninger

Formålet med lovforslaget er at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (herefter »eldirektivet«) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas (herefter »gasdirektivet«). De foreslåede ændringer af el- og naturgasforsyningslovene, lov om Energinet.dk og lov om vedvarende energi og tilsvarende ændringer i de andre medlemslandes lovgivning vil medvirke til, at der i overensstemmelse med direktiverne skabes mere åbne og gennemsigtige energimarkeder i Danmark og EU.

Med vedtagelsen af lovforslaget og udarbejdelsen af de bekendtgørelser, der vil blive udstedt i medfør heraf, samt tilpasninger af eksisterende bekendtgørelser, gennemføres de ændrede direktiver om det indre marked for el og gas. Lovforslaget sikrer også, at der ikke vil være modstrid mellem el- og naturgasforsyningslovene og bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingel-

ser for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (herefter »elforordningen«), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelser for adgang til naturgastransmissionsnet (herefter »gasforordningen«) samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (herefter »agenturforordningen«), der alle har umiddelbar retsvirkning i national ret.

Forslaget indeholder herudover en ændring af varmforsyningsloven således, at Energitilsynets tilsyn med varmforsyningsvirksomheder fremover også kan ske på grundlag af en selvevaluering af regnskaberne m.v. hos virksomhederne. Denne ændring behandles særskilt under afsnit 2.13.

Herudover indeholder lovforslaget en justering af Energitilsynets adgang uden retskendelse til virksomheder omfattet af naturgasforsyningsloven, jf. nærmere afsnit 2.10.

Desuden foretages en rent redaktionel ændring af bestemmelserne i VE-loven om pristillæg til Anholt Havvindmøllepark i lyset af, at pristillæggets størrelse ikke kunne godkendes af Folketinget forud for vedtagelsen af ændringsforslaget til VE-loven i forårssamlingen 2010 (L 154).

Endelig foreslås en række ændringer af mere detaljeret eller teknisk karakter.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Energinet.dk varetager systemansvaret på elområdet og har dermed det overordnede ansvar for at opretholde forsyningssikkerheden og en effektiv udnyttelse af det sammenhængende elforsyningssystem.

Eltransmissionsvirksomhed varetages i dag både af Energinet.dk med hjemmel i lov om Energinet.dk og af transmissionsvirksomheder med bevilling efter elforsyningsloven, de regionale transmissionsvirksomheder. Det regionale transmissionsnet over 100 kV er stillet til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Energinet.dk har ikke hjemmel til at udøve produktions- eller handelsvirksomhed og er dermed ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter.

De regionale transmissionsvirksomheder er underlagt kravet om selskabsmæssig og funktionel adskillelse fra produktions- og handelsvirksomhed.

På gasområdet er det alene Energinet.dk, der varetager transmissionsvirksomhed, samtidig med at den også varetager opgaverne i forbindelse med systemdriften (begrebet systemansvar bruges ikke i naturgassammenhæng). Ligesom på elområdet har Energinet.dk ikke hjemmel til at udøve produktions- eller forsyningsvirksomhed og er dermed ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter.

El- og naturgasforsyningslovene indeholder forpligtelser for transmissions-, net-, distributions- og lagerselskaber samt Energinet.dk om ikkediskriminerende adfærd. Virksomhederne er forpligtet til at opstille overvågningsprogrammer for at forhindre diskriminerende adfærd. Samme forpligtelse gælder for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed.

Energitilsynet varetager tilsyns- og klagefunktion på energiområdet. Energitilsynet er et uafhængigt udvalg, hvis medlemmer udpeges af klima- og energiministeren. Konkurrencestyrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for tilsynet. Sekretariatet kan også fungere som sekretariat for et privat ankenævn på energiforsynings-

området. Energitilsynet gebyrfinansieres af de virksomheder, som Energitilsynet fører tilsyn med.

Både el- og naturgasforsyningslovene indeholder grundlæggende forbrugerrettigheder, således retten for enhver forbruger til frit at vælge el- henholdsvis naturgasleverandør.

I henhold til adgang til naturgaslagre bestemmer naturgasforsyningsloven, at der er forhandlet adgang til lagre. Energitilsynet påser, at priserne er rimelige.

Eldirektivet fra 1996 blev gennemført i dansk lovgivning med lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, mens gasdirektivet fra 1998 blev gennemført i dansk lovgivning med lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning. De ændrede el- og gasdirektiver fra 2003 blev gennemført i dansk lovgivning med lov nr. 494 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning m.v.

De gældende forordninger på området, Europa-Parlamentets og Rådets (EF) forordning nr. 1228/2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling samt Europa-Parlamentets og Rådets (EF) forordning nr. 1775/2005 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, finder direkte anvendelse.

2.2. Baggrund for forslaget

El- og gasdirektiverne fra henholdsvis 1996 og 1998 (1. liberaliseringspakke) og 2003 (2. liberaliseringspakke) var vigtige skridt på vejen mod et indre marked for el og gas i EU. Målet med direktiverne var at liberalisere elektricitets- og gasmarkederne gennem en gradvis overgang til fri konkurrence og derved opnå en forbedring af energisektorens effektivitet og konkurrenceevnen i europæisk økonomi som helhed.

Europa-Kommissionen påpegede i en meddelelse fra 10. januar 2007 »En energipolitik for Europa«, at de gældende fælles regler ikke skabte de fornødne rammer for, at målet om et velfungerende indre marked kan opfyldes. Europa-Kommissionen fandt, at der skulle yderligere forbedringer og en større indsats til for at sikre, at el- og gasmarkederne i EU kunne fungere tilfredsstillende. Særligt rettede Europa-Kommissionen opmærksomheden på, at det havde vist sig, at kravet om selskabsmæssig adskillelse, som indgår i de eksisterende el- og gasdirektiver, ikke løser den grundlæggende interessekonflikt i integrerede selskaber, dvs. i situationer, hvor der er sammenfald af monopol- og konkurrenceudsatte aktiviteter indenfor samme virksomhedsgruppering. Direktiverne har ikke vist sig tilstrækkelige til at kunne fjerne adgangsbarrierer for ikke-integrerede selskaber og dermed skabe åben adgang til transmissions-

nettet under lige betingelser. Europa-Kommissionen konstaterede endvidere, at vertikalt integrerede transmissionselskaber ikke har tilstrækkeligt incitament til at udbygge infrastrukturen, herunder udlandsforbindelserne, til gavn for konkurrencen. Europa-Kommissionen uddrog, at der er behov for, at de systemansvarlige operatører (TSO'er, hvor TSO står for Transmission System Operator) samarbejder tættere på europæisk plan for at skabe rammerne for et bedre grænseoverskridende marked. Samtidig påpegede Europa-Kommissionen, at de regulerende myndigheders kompetencer skulle harmoniseres, og at hensynet til den grænseoverskridende handel skulle styrkes gennem oprettelsen af et europæisk agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.

Europa-Kommissionen fremsatte på denne baggrund den 19. september 2007 indre markedspakken - også kaldet 3. liberaliseringspakke - med forslag til ændring af de eksisterende direktiver for el og gas, og forslag til ændringer af de to eksisterende forordninger om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudvikling og betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet samt forslag til en ny forordning om oprettelse af et europæisk agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 13. juli 2009 el- og gasdirektiverne samt de tre forordninger, agenturforordningen, elforordningen og gasforordningen.

Direktiverne skal senest den 3. marts 2011 være gennemført i national lovgivning, dog skal artikel 11 i el-direktivet og artikel 11 i gasdirektivet først anvendes fra den 3. marts 2013. Forordningerne trådte i kraft den 3. september 2009. Artikel 5-11 i agenturforordningen, elforordningen og gasforordningen finder dog først anvendelse fra 3. marts 2011.

2.3. Øget uafhængighed mellem transmissionsaktiviteter og produktions- og handelsaktiviteter: Adskillelseskraft for elsektoren

Direktivernes krav om ejermæssig adskillelse mellem transmissionsaktiviteter og produktions- og handelsaktiviteter er indarbejdet i lovforslaget.

Vedrørende det overordnede eltransmissionsnet vurderes kravet i praksis allerede at være opfyldt gennem lov om Energinet.dk, hvor systemansvaret og det overordnede eltransmissionsnet blev overdraget til det statslige selskab Energinet.dk, som ikke varetager produktions- eller handelsvirksomhed.

Vedrørende det regionale eltransmissionsnet, der ikke er ejet af Energinet.dk, er implementeringen af eldirektivets ejermæssige adskillelse og de alternative optioner

til den ejermæssige adskillelse beskrevet i de følgende afsnit.

2.3.1. Ejermæssig adskillelse

For så vidt angår det regionale eltransmissionsnet, der ikke er ejet af Energinet.dk, kræver lovforslaget som udgangspunkt ejermæssig adskillelse.

Lovforslaget tager ikke stilling til, på hvilken måde den ejermæssige adskillelse skal ske, og overlader det til ejerne selv at bestemme, hvorledes det sikres, at kravene til ejermæssig adskillelse opfyldes. Elforsyningslovens krav om, at transmissionsnettet stilles til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed, bibeholdes. Forslaget ændrer heller ikke ved statens forkøbsret- og pligt i forhold til det regionale transmissionsnet efter elforsyningsloven.

Det bemærkes, at eldirektivet opererer med begrebet »transmissionssystemoperatør«. Efter direktivet skal medlemslandene sikre, at ejere af ejermæssigt adskilte transmissionsnet optræder som »transmissionssystemoperatører«. Når de er certificeret som ejermæssigt adskilte, se afsnit 2.6. nedenunder, skal de udpeges som »transmissionssystemoperatør«. Udpegningen skal meddeles Europa-Kommissionen og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

I dansk lovgivning opereres der med to begreber: transmissionsvirksomhed og systemansvarlig virksomhed. Transmissionsvirksomhed varetages både af de regionale transmissionsvirksomheder, der har bevilling til at udøve transmissionsvirksomhed, og af Energinet.dk. Systemansvaret varetages kun af Energinet.dk.

Ifølge direktivet varetager en »transmissionssystemoperatør« både opgaver, som i Danmark varetages af transmissionsvirksomheder, og opgaver, som er beholdt Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Arbejdsdelingen mellem transmissionsvirksomheder og Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed går tilbage til aftalen af 29. marts 2004 mellem økonomi- og erhvervsministeren og ELFOR (nu Dansk Energi-Net) om kapitalforhold i elsektoren og sikring af uafhængighed i den overordnede infrastruktur på elområdet (»ELFOR-aftalen«), hvor det blandt andet er aftalt, at staten (Energinet.dk) fremover varetager drift af systemansvar og transmission med henblik på at skabe optimale rammer for lige og effektiv konkurrence inden for produktion og handel i elsektoren.

Som systemansvarlig virksomhed er Energinet.dk overordnet ansvarlig for at opretholde forsyningssikkerheden og en effektiv udnyttelse af det sammenhængende danske elforsyningssystem, både vedrørende tekniske

og markedsmæssige aspekter, herunder i grænseoverskridende sammenhæng.

I det omfang direktivet taler om »udpegning« af »transmissionssystemoperatører«, vil både de ejermæssigt adskilte regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk betragtes som »udpeget« i direktivets forstand. Lovforslaget ændrer imidlertid ikke ved den eksisterende opgavefordeling mellem Energinet.dk og de ejermæssigt adskilte regionale transmissionsvirksomheder. Det betyder f.eks., at når direktivet bestemmer, at hver transmissionssystemoperatør er ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang, så vil denne opgave fortsat varetages af Energinet.dk og ikke af de enkelte ejermæssigt adskilte regionale transmissionsvirksomheder. Ligeledes vil det fortsat være Energinet.dk, der vil deltage i det europæiske samarbejde mellem elektricitetstransmissionssystemoperatører efter elforordningen, frem for hver enkelt ejermæssigt adskilt regional transmissionsvirksomhed. Omvendt vil de ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder bibeholde de opgaver, de har efter den aktuelle lovgivning og skal således f.eks. fortsat sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet.

2.3.2. Undtagelsesoptioner

Som alternativ til den ejermæssige adskillelse stiller direktivet tre undtagelsesmuligheder til rådighed for de virksomheder, der på tidspunktet for direktivets ikrafttrædelse den 3. september 2009 var vertikalt integrerede. Vertikal integration indebærer, at der er mindst én ejer med en kontrollerende indflydelse, der samtidig har kontrol over en produktions- eller handelsvirksomhed. Hvor en regional transmissionsvirksomhed ikke tilhører en vertikalt integreret virksomhed, gælder alene kravene om ejermæssig adskillelse. Medlemslandene er efter direktivet ikke forpligtet til at gennemføre undtagelsesmulighederne.

Efter direktivets første undtagelsesmulighed (»ISO-optionen«, hvor ISO står for Independent System Operator) kan transmissionsvirksomheder bevare ejerskabet til deres transmissionsnet, hvis der udpeges en uafhængig systemoperatør. Det foreslås, at denne undtagelsesmulighed gennemføres i lovforslaget for vertikalt integrerede regionale transmissionsvirksomheder med transmissionsnet på et spændingsniveau på mellem 100 kV og 200 kV. Optionen forudsætter, at ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af nettet overdrages til Energinet.dk som uafhængig systemoperatør. Direktivet forudsætter, at transmissionssystemejere, dvs. de regionale transmissionselskaber, selv udpeger en uafhængig systemoperatør. Energinet.dk blev udpeget som uafhængig systemoperatør i forbindelse med indgåelse

af aftalen af 29. marts 2004 mellem økonomi- og erhvervsministeren og ELFOR om kapitalforhold i elsektoren og sikring af uafhængighed i den overordnede infrastruktur på elområdet, jf. ovenfor. Transmissionsvirksomhedernes og Energinet.dk's forpligtelser under ISO-optionen vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Som anden undtagelsesmulighed tillader direktivet, at et medlemsland under visse forudsætninger kan bestemme ikke at anvende direktivets krav om ejermæssig adskillelse og bibeholde status quo. Det forudsætter, at den regulerende myndighed - i Danmark Energitilsynet - og Europa-Kommissionen accepterer, at de ordninger, der eksisterede pr. 3. september 2009 (direktivets ikrafttrædelsesdato) er tilstrækkelige til effektivt at sikre virksomhedernes uafhængighed fra produktions- og handelsinteresser. Energitilsynet og Europa-Kommissionens vurdering af en virksomheds uafhængighed indebærer en sammenligning af de eksisterende ordninger med direktivets tredje undtagelsesmulighed (se nedenunder), som er en rent adfældsorienteret option. De eksisterende ordninger skal sikre uafhængigheden mere effektivt, end det ville være tilfældet efter den tredje undtagelsesmulighed. Det foreslås, at også denne anden undtagelsesmulighed gennemføres i lovforslaget for vertikalt integrerede transmissionsnet på et spændingsniveau på mellem 100 kV og 200 kV.

Derimod foreslås direktivets tredje undtagelsesmulighed (»ITO-optionen«, hvor ITO står for Independent Transmission Operator) ikke gennemført i dansk lovgivning. Uafhængigheden mellem transmissionsaktiviteter og kommercielle aktiviteter ville efter denne undtagelse alene kunne sikres igennem detaljerede adfældsregler for transmissionsvirksomheder kombineret med en høj grad af ex ante kontrol fra Energitilsynets side. Undtagelsen ville indebære, at det gældende system med Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed, der bygger på ELFOR aftalen fra 2004, ikke ville kunne bibeholdes uændret. Opgaver, der er blevet overdraget til Energinet.dk til varetagelse af systemansvaret, f.eks. indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang til transmissionsnettet eller ansvaret for planlægningen i forhold til udbygning af nettet, ville således skulle overdrages til de enkelte regionale transmissionsvirksomheder. Systemansvaret ville dermed ikke længere skulle varetages af én systemansvarlig virksomhed, Energinet.dk, men ville skulle varetages af de enkelte virksomheder indenfor deres bevillingsområder.

Det bemærkes, at forslaget også gennemfører den delvise undtagelse til kravet om ejermæssig adskillelse, som findes i eldirektivets artikel 44, stk. 2, 2. afsnit. Den delvise undtagelse betragtes ikke som en undtagelsesoption, idet den alene fastslår, at visse nettoforbrugere

af elektricitet ikke i alle sammenhænge betragtes som elproducenter eller elhandlere.

2.4. Særligt vedrørende eltransmissionsnet under 100 kV

De regionale transmissionsvirksomheder med net på under 100 kV skal efter lovforslaget ejermæssigt adskilles fra produktions- og handelsaktiviteter. I modsætning til transmissionsnettene på mellem 100 kV og 200 kV er disse net ikke i dag stillet til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed, fordi det ikke er nødvendigt for Energinet.dk's varetagelse af sine opgaver. Derfor giver lovforslaget de få virksomheder, som historisk set har fået udstedt transmissionsbevilling til net på mellem 50 kV og 60 kV, mulighed for at ansøge om en netbevilling i stedet for transmissionsbevilling med henblik på at sammenlægge de pågældende net med distributionsnet på lavere spændingsniveau. En virksomhed med netbevilling omfattes ikke af kravet om ejermæssig adskillelse.

2.5. Adskillelseskrav for naturgassektoren

På naturgasområdet er den ejermæssige adskillelse af transmissionsaktiviteter allerede gennemført i Danmark, idet det alene er Energinet.dk, der varetager naturgas transmissionsvirksomhed. I forhold til krav om øget uafhængighed mellem transmissionsaktiviteter og produktions- og forsyningsinteresser gennemfører lovforslaget derfor kun kravet om ejermæssig adskillelse og ikke de undtagelsesoptioner, som gasdirektivet i lighed med eldirektivet indeholder.

2.6. Certificering af den ejermæssige adskillelse og undtagelsesmulighederne

Lovforslaget gennemfører direktivernes bestemmelser, hvorefter Energitilsynet skal certificere, at kravene for den ejermæssige adskillelse eller for så vidt angår elsektoren kravene for undtagelserne er opfyldt. Før certificeringen bliver endelig, skal Europa-Kommissionen udtale sig om Energitilsynets afgørelse om certificering. Europa-Kommissionen kan indhente en udtalelse fra det nyoprettede agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU. Europa-Kommissionens udtalelse er ikke bindende for Energitilsynet i forhold til certificeringer af ejermæssig adskillelse eller opfyldelse af kravene under den første undtagelsesmulighed (ISO-optionen). Energitilsynet skal imidlertid i størst muligt omfang tage hensyn til Europa-Kommissionens udtalelse. Derimod er Europa-Kommissionens udtalelse bindende, når det gælder en certificering under den anden undtagelsesmulighed (bevarelse af status quo). Dette fremgår direkte af el- og gasforordningerne, der har umiddelbar virkning i dansk ret.

2.7. Forholdet til grundlovens § 73

Klima- og Energiministeriet har på baggrund af de modtagne høringssvar anmodet Justitsministeriet om en vurdering af, hvorvidt forslagens bestemmelser om ejermæssig adskillelse af eltransmissionsvirksomheder rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 73 om ekspropriation.

Justitsministeriet har i den forbindelse givet udtryk for, at forslagens bestemmelser om ejermæssig adskillelse, jf. forslaget til elforsyningslovens §§ 19 a og 19 b, efter Justitsministeriets opfattelse vil have karakter af ekspropriative indgreb efter grundlovens § 73 for så vidt angår eksisterende eltransmissionsvirksomheder med net på mellem 100 kV og 200 kV, som på tidspunktet for forslagens ikrafttrædelse ikke er ejermæssigt adskilt fra elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- og gashandelsvirksomheder. De berørte ejere vil derfor have krav på fuldstændig erstatning, hvis de som følge af ekspropriationen lider et økonomisk tab.

I den forbindelse kan der henvises til, at det følger af § 35 i den gældende elforsyningslov, at transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV samt ejerandele i transmissionsvirksomheder, der ejer sådanne net, udelukkende kan afstås til staten. Pris- og betalingsvilkår for overtagelse af ejerskabet fastsættes i mangel af enighed af Taksationskommissionen efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Hvis en ejer finder ikke at have fået fuldstændig erstatning efter grundlovens § 73 for sit økonomiske tab som følge af ekspropriationen, må spørgsmålet i givet fald indbringes for domstolene

Som nævnt i afsnit 1. og 2.2. ovenfor er formålet med lovforslagets bestemmelser - herunder forslaget til elforsyningslovens §§ 19 a og 19 b - at gennemføre bl.a. eldirektivet i dansk ret, hvilket skal ske senest den 3. marts 2011. Eldirektivet har til formål at sikre en effektiv konkurrence på elmarkedet, ligesom det har til formål at fjerne risikoen for, at transmissionsvirksomhederne tilgodeser økonomiske interesser vedrørende handel eller produktion ved forvaltningen af nettene til skade for forbrugerne. Det er fortsat Klima- og Energiministeriets opfattelse, at lovforslaget er påkrævet for at opnå disse formål.

2.8. Diskrimination og habilitet

Både de gældende el- og naturgasforsyningslove indeholder bestemmelser om ikkediskriminerende adfærd. For at forhindre diskriminerende adfærd er de kollektive elforsyningsvirksomheder, transmissions-, distributions- og lagerselskaber, samt Energinet.dk som syste-

mansvarlig virksomhed forpligtet til at opstille interne overvågningsprogrammer. Lovforslaget tilpasser de gældende bestemmelser i el- og naturgasforsyningslovene vedrørende overvågningsprogrammer. I overensstemmelse med direktivet er det ikke længere et krav for ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder, at der skal opstilles overvågningsprogrammer. For el- og gas-transmissions-, elnet-, gasdistributions- og naturgaslagervirksomheder, der fortsat er underlagt kravet om at opstille overvågningsprogrammer, indføres en forpligtelse til at have en uafhængig overvågningsansvarlig. I naturgasforsyningsloven tilføjes der en ny forpligtelse for Energinet.dk som overordnet transmissionsansvarlig til at opstille et overvågningsprogram.

El- og gasdirektiverne kræver, at net- og distributionsvirksomhederne i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke må skabe uklarhed om forsyningsgrenens særskilte identitet. Formålet med de pågældende bestemmelser er at hindre diskriminerende adfærd gennem uklarhed om virksomhedsidentiteter. Dette krav indgår nu i lovforslaget. Det skal være klart for forbrugeren, at net- og distributionsvirksomhedens informationer og ydelser er adskilt fra koncernens øvrige aktiviteter vedrørende handel og produktion af henholdsvis elektricitet og naturgas.

De gældende habilitetskrav i elforsyningsloven tilpasses således, at systemansvarlig virksomhed udgår. Siden oprettelse af Energinet.dk har den gældende habilitetsbestemmelse i elforsyningsloven ikke været af praktisk relevans i forhold til Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed, idet virksomheden ikke er koncernforbundet med elproduktions- eller elhandelsvirksomheder. En lignende tilpasning laves i den gældende habilitetsbestemmelse i naturgasforsyningsloven, idet Energinet.dk er ejermæssigt adskilt, og idet lovforslaget fastlægger, at al transmissionsvirksomhed fremover skal være ejermæssigt adskilt.

Endvidere foretages en korrektion i forhold til hvilke netvirksomheder, der kan undtages fra habilitetskravene. De gældende bestemmelser undtager netvirksomheder, der har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere. Dette krav skal ses på koncernniveau, hvorfor undtagelsen fremover alene vil gælde, hvis netvirksomheder i en koncern tilsammen har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere.

2.9. Energitilsynets uafhængighed

El- og gasdirektiverne fastslår, at medlemslandene skal udpege en enkelt national regulerende myndighed, hvis uafhængighed skal sikres. Direktiverne indeholder i forlængelse heraf tiltag til harmonisering af de regulerende myndigheders opgaver og beføjelser og styrkelse

af deres uafhængighed, inklusive deres upartiske og gennemskeelige optræden. I Danmark er det Energitilsynet, der er den regulerende myndighed.

Efter gældende lov er Energitilsynet et uafhængigt udvalg. Lovforslaget indeholder nye bestemmelser, der yderligere præciserer Energitilsynets institutionelle uafhængighed fra energisektoren og fra statslige myndigheder.

I dag stiller Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sekretariatsbistand til rådighed for det uafhængige Energitilsyn. For ligeledes at sikre sekretariatets institutionelle uafhængighed, foreslås det, at sekretariatet fremover etableres som en selvstændig statslig myndighed, som kun er undergivet instruktionsbeføjelse fra Energitilsynet. Chefen for sekretariatet foreslås udpeget af klima- og energiministeren.

Lovforslaget indeholder nye bestemmelser, der forpligter Energitilsynets medlemmer og ansatte i Energitilsynets sekretariat til at udøve deres hverv uafhængigt og upartisk. Klima- og energiministeren får hjemmel til at vedtage nærmere regler herom.

Lovforslaget indeholder også en ny bestemmelse, hvorefter Energitilsynet pålægges i sin forretningsorden at fastsætte regler om offentliggørelse af sine afgørelser.

De pågældende ændringer, der foreslås i elforsyningsloven, gælder også for Energitilsynets virke på området for gas, idet de overordnede bestemmelser omkring Energitilsynet og tilsynets organisation alene står i elforsyningsloven.

I henhold til de gældende regler sekretariatsbetjenes Ankenævnet på Energiområdet af Energitilsynets sekretariat. Ankenævnet består af både repræsentanter for Forbrugerrådet og for brancheorganisationen for det berørte energiområde. Denne sammensætning genspejler ikke den uafhængighed af brancheinteresser, som efter direktiverne er forudsat for de regulerende myndigheder. Det foreslås derfor, at Ankenavnets sekretariatsbetjening fremover varetages af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

2.10. Energitilsynets opgaver og beføjelser, selskabernes opbevaring af data og Energitilsynets klagebehandling m.v.

Ifølge el- og gasdirektiverne skal Energitilsynet fremover ikke kun udøve dets hidtidige »kerneopgaver« i forbindelse med tilsyn med virksomheder, som reguleres i loven såsom godkendelse af metoder for fastsættelse af priser og betingelser. Tilsynet skal herudover også varetage et antal opgaver, der indebærer en bredere overvågning af markedet og markedsprocesser. Det foreslås, at ministerens gældende hjemmel til at fast-

sætte nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage, ændres for at fastslå, at denne også gælder de bredere overvågningsopgaver til sikring af velfungerende konkurrencebaserede markeder. Hjemlen udvides, så den ligeledes omfatter Energitilsynets opgaver vedrørende Energitilsynets samarbejde med andre ländes regulerende myndigheder. Endvidere fastslås det med forslaget, at Energitilsynet deltager i det nyoprettede agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU.

Lovforslaget indeholder samtidig nye bestemmelser i både el- og naturgasforsyningsloven, hvorved der tilføjes nogle af de nye opgaver eller forpligtelser, som direktiverne fastlægger i forhold til de regulerende myndigheder. Dette gælder f.eks. overvågning af engrospriser, overholdelse og gennemførelse af relevante juridisk bindende afgørelser fra det nyoprettede europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder og Europa-Kommissionen samt udarbejdelse af årsrapporter til brug for agenturet og Europa-Kommissionen. I VE-loven flyttes tilsynet med forskrifter for anmeldelse af elproduktion og generelle kriterier for nedregulering samt kompensation herfor i forhold til udbudte havvindmøller fra Energistyrelsen til Energitilsynet.

Lovforslaget udvider samtidig Energitilsynets beføjelse i medfør af både el- og naturgasforsyningsloven til at indhente oplysninger som konsekvens af, at Energitilsynets opgaver fremover omfatter en bredere overvågning af markedet.

Energitilsynet får endvidere hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger eller oplysninger, der er omfattet af Energitilsynets tavshedspligt, til andre regulerende myndigheder i EU/EØS lande, til agenturet og til Europa-Kommissionen.

Lovforslaget foreslår herudover i el- og naturgasforsyningslovene, at Energitilsynet kan udstede påbud for at sikre overholdelse af juridisk bindende afgørelser truffet af det nye agentur.

Med forslaget opfyldes ligeledes direktivernes krav om, at handelsvirksomheder og forsyningsselskaber på el- og gasområdet skal opbevare data om alle transaktioner vedrørende leveringskontrakter og elektricitets- og gasderivater i mindst 5 år samt Energitilsynets mulighed for, under visse betingelser, at stille disse oplysninger til rådighed for andre markedsdeltagere.

En ny bestemmelse giver desuden ministeren hjemmel til at fastsætte regler om Energitilsynets klagebehandling i overensstemmelse med direktivernes krav, herunder indenfor hvilken periode visse klager skal afgøres,

samt at klager over visse af Energitilsynets afgørelser ikke vil kunne tillægges opsættende virkning.

Herudover får Energitilsynet mulighed for at træffe afgørelser på det foreliggende grundlag i sager vedrørende bl.a. fastsættelse af kollektive elforsyningsvirksomheders priser og leveringsbetingelser, når virksomhederne ikke rettidigt har fremsendt de nødvendige oplysninger til sagsbehandlingen.

Der tilføjes endvidere en bestemmelse både i el- og naturgasforsyningsloven, hvorefter Energitilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, der kan være i strid med konkurrencelovgivningen.

Energitilsynet har ifølge den gældende lovgivning hjemmel til at gennemføre kontrolbesøg uden retskendelse. Lovforslaget ændrer retstilstanden for Energitilsynets adgang uden retskendelse til virksomheder omfattet af naturgasforsyningsloven, således at det af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse klart fremgår, at bestemmelsen ikke alene vedrører stikprøvekontrol. Bestemmelsen bliver hermed parallel med den tilsvarende bestemmelse i elforsyningsloven.

2.11. Forbrugerbeskyttelse

Direktivernes nye forbrugerbeskyttelseskrav bliver primært gennemført ved udnyttelse af ministerens mulighed for at udstede bekendtgørelser i medfør af el- og naturgasforsyningslovene. En ændring af både el- og naturgasforsyningsloven fastslår herudover, at forbrugere har ret til at indgå kontrakter med flere leverandører samtidig.

Herudover skal det bemærkes, at det efter både el- og gasdirektivet fastsættes, at medlemslande træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og sikrer især, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder. I den forbindelse henvises til, at sårbare forbrugere, forstået som forbrugere, der af sociale årsager har svært ved at betale for deres energiforbrug, beskyttes gennem den danske sociallovgivning.

For så vidt angår sårbare forbrugere forstået som forbrugere, der befinder sig i fjerntliggende områder, skal det bemærkes, at det gennem el- og naturgasforsyningslovenes regulering af forsyningspligt sikres, at alle forbrugere i Danmark, uanset geografisk placering, har adgang til el og gas til rimelige og gennemskuelige priser. Herudover findes der særlige regler i elforsyningsloven vedrørende dækning af en forsyningspligtig virksomheds nødvendige meromkostninger i forbindelse med levering af elektricitet til elforbrugere, der er tilsluttet et isoleret kollektivt elforsyningsnet.

2.12. Adgang til naturgaslagre m.v.

Gasdirektivet indeholder nogle nye bestemmelser vedrørende adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Medlemslandene kan vælge mellem reguleret adgang eller forhandlet adgang. Den gældende lovgivning bestemmer, at der er forhandlet adgang til naturgaslagre, kombineret med en mulighed for, at Energitilsynet kan gribe ind i prisdannelsen, hvis det finder, at priserne ikke er rimelige. Denne mulighed for at kombinere forhandlet adgang og reguleret adgang er ikke mulig efter det nye direktiv. Direktivet kræver, at medlemslandene fastsætter kriterier for hvilke dele af deres naturgaslagre og linepack m.v., der skal administreres efter reglerne om henholdsvis reguleret adgang og forhandlet adgang. Det foreslås, at dette krav opfyldes med en bestemmelse om, at alle naturgaslagre, linepack m.v. udbydes efter reglerne om forhandlet adgang. Reguleret adgang foreslås således ikke anvendt i Danmark.

2.13. Ændring af varmforsyningsloven

Selvevaluering er et element i en ny tilsynsmodel over for varmforsyningsvirksomheder, hvor formålet er at effektivisere tilsynet og at sikre, at ansvaret for overholdelse af varmforsyningslovens pris- og leveringsbestemmelser ligger hos varmforsyningsvirksomhederne. Efter gældende ret har varmforsyningsvirksomheder ikke pligt til at foretage en selvevaluering vedrørende varmforsyningsvirksomhedens anmeldelse af budgetter og prisetervisninger. En lovændring er således nødvendig for at kunne gennemføre den nye tilsynsmodel.

Energitilsynet besluttede i 2007 at gennemføre en grundig gennemgang af samtlige varmevirksomheders budgetter og regnskaber for at fastslå, om de var i overensstemmelse med varmforsyningslovens prisbestemmelser.

En gennemgang af varmevirksomheder i Midtjylland blev afsluttet i 2010 og viste, at omfanget af konstaterede fejl var større end forventet. Energitilsynet har derfor vurderet, at det er nødvendigt at gennemføre en lignende analyse af de resterende varmevirksomheders regnskabsaflæggelse. Gennemgangen af Midtjylland var meget tids- og ressourcekrævende, og det havde konsekvenser for gennemførelsen af andre af Energitilsynets opgaver. For at opnå en effektiv udnyttelse af Energitilsynets ressourcer og samtidig sikre, at varmevirksomhederne gennemfører regnskabsanalysen i løbet af en overskuelig tidsramme, har Energitilsynet vurderet, hvordan tilsynsopgaven fremover kan tilrettelægges mest hensigtsmæssigt.

På den baggrund ønsker Energitilsynet for tiden at anvende nedenstående model for den fremtidige tilrette-

læggelse af kontrol med fjernvarmeværkernes budgetter og regnskaber:

- Revisionspåtegning af virksomhedernes årlige regnskabsaflæggelser til Energitilsynet.
- Tyve årlige virksomhedsbesøg af Energitilsynets sekretariats regnskabsenhed. De tyve virksomheder vælges på årsplan på baggrund af valgte udvælgelseskriterier.
- Selvevaluering udført af virksomhederne hvert tredje år over periodens regnskabsaflæggelse, dvs. de seneste tre regnskabsår. Virksomhederne skal ved selvevalueringen anvende en revisor fra et andet revisionsfirma end det, der anvendes ved aflæggelse af de årlige regnskaber, og som ikke har andre væsentlige relationer til virksomheden.

Ovenstående model sikrer samtidig, at virksomhederne fastholdes som ansvarlige for en korrekt anvendelse af varmforsyningslovens pris- og leveringsbestemmelser.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regioner og kommuner

Energistyrelsen vil skulle udarbejde nye bekendtgørelser som konsekvens af forslaget gennemførelse af el- og gasdirektiverne. Samlet vurderes det nødvendige årsværksbehov i Energistyrelsen at blive på halvandet årsværk svarende til ca. 1,5 mio. kr. årligt, heraf 750.000 kr. til lønsumsmidler, som afholdes inden for de bestående bevillingsmæssige rammer.

Endvidere skønnes det, at der vil være tale om et meget begrænset ressourceforbrug for Energiklagenævnet.

Implementeringen af el- og gasdirektiverne indebærer, at Energitilsynets sekretariat organisatorisk skal adskilles fra den nuværende placering under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Det betyder, at Energitilsynet skal opbygge en selvstændig direktion og administration.

Herudover får Energitilsynet nye tilsynsopgaver som konsekvens af lovforslaget. F.eks. skal Energitilsynet udføre nye overvågningsopgaver.

Forslaget til ændring af varmforsyningsloven medfører, at Energitilsynet ved sin kontrol af overholdelse af bestemmelserne i kapitel 4, 4 a og 4 b kan tage udgangspunkt i selvevalueringen, som er ressourcebesparende. Alternativt, hvis regnskabs gennemgangen skal foregå som i dag, vil det være nødvendigt, at tilføre Energitilsynet ekstra bevilling. Regnskabs gennemgangen efter den nuværende tilsynsmodel har medført, at Energitilsynet har været nødt til at nedprioritere andre opgaver, hvilket ikke er forsvarligt på længere sigt.

Forslaget, der gennemfører el- og gasdirektiverne, har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det forventes, at forslaget til implementering af el- og gasdirektiverne vil bidrage til en styrkelse af konkurrencen for energihandel på tværs af landegrænserne, dels i kraft af sikring af fuld uafhængighed i den overordnede infrastruktur i EU, dels i kraft af styrkelsen af de regulerende myndigheders rolle samt oprettelse af et fælles europæisk agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder. Idet der sker en styrkelse af konkurrencen, forventes dette at være til fordel for erhvervslivet.

Energitilsynet får nye tilsynsopgaver som konsekvens af lovforslagets implementering af el- og gasdirektiverne. F.eks. skal Energitilsynet udføre nye overvågningsopgaver. Det vurderes, at de nye opgaver som følge af implementeringen af indholdet i el- og gasdirektiverne på kort sigt vil kræve otte årsværk og på lang sigt vil kræve syv årsværk. Dette betyder, at der for året 2011 vil være øgede udgifter på 6,4 mio. kr. Fra og med 2012 vil de øgede udgifter kunne reduceres til 5,6 mio. kr. årligt. Ved beregningen af årsværk er det lagt til grund, at ét årsværk koster 800.000 kr., inklusiv overhead.

Implementeringen af el- og gasdirektiverne indebærer endvidere, at Energitilsynets sekretariat organisatorisk skal adskilles fra den nuværende placering under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Det vurderes, at Energitilsynets øgede udgifter som følge af selvstændig administration og ledelse vil medføre et varigt øget udgiftsbehov svarende til en årlig merudgift på 2,0 mio. kr.

Samlet betyder ovenstående, at lovforslaget i alt til både øgede administrative og faglige opgaver medfører en forøgelse af den økonomiske ramme til Energitilsynet på 8,4 mio. kr. i 2011. Fra 2012 vil den økonomiske ramme alene skulle forøges med 7,6 mio. kr. årligt.

Energitilsynets udvidede økonomiske ramme gebyrfinansieres af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med, og beløbet indregnes i tarifferne. Salg af lagerydelse og naturgas sker dog på kommercielle vilkår, hvorfor gebyret ikke uden videre kan indregnes i priserne.

Lovforslagets ejermæssige adskillelseskraav overlader det til de pågældende virksomheder selv at bestemme de tiltag, som sikrer, at kravene opfyldes. Der er således ikke nødvendigvis krav om, at ejerandele skal afstås. Nogle af virksomhederne vil kunne vælge mellem den ejermæssige adskillelse og undtagelsesmulighederne.

Forslaget til ændring af varmforsyningsloven med henblik på at indføre en ny tilsynsmodel, hvor tilsynet bl.a. bliver baseret på en selvevaluering hos varmforsyningsvirksomhederne, vil give varmevirksomhederne en øget revisoromkostning, når der skal foretages en selvevaluering. På baggrund af Energitilsynets gennemgang af samtlige varmevirksomheders budgetter og regnskaber i region Midtjylland skønnes det, at omkostningerne til revisorbistand vil udgøre ca. 20.000-40.000 kr. pr. varmevirksomhed. Det er efter forventning ca. hvert tredje år, at der skal foretages en selvevaluering.

Omkostninger til revisorbistand til selvevalueringen vil som udgangspunkt kunne indregnes i varmepriserne.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser.

5. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Med vedtagelsen af lovforslaget og de bekendtgørelser, som vil blive udstedt med hjemmel i el- og naturgasforsyningslovene, gennemføres de ændrede direktiver om det indre marked for el og gas. Med vedtagelsen af lovforslaget sikres det også, at der ikke er modstrid mellem el- og naturgasforsyningslovene og bestemmelserne i el- og gasforordningerne, samt agenturforordningen, der alle har umiddelbar retsvirkning i national ret.

8. Høring

Lovforslaget er den 8. september 2010 sendt i høring til:

3F Fagligt Fællesforbund, Aalborg Portland A/S, ACE Denmark Akkrediteringsinstitutionen, A/S Dansk Shell, Advokatrådet - Advokatsamfundet, Altinex Oil Denmark A/S, Affald Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Autoriserede Kølefirmaers Brancheforening, Boligselskabernes Landsforening, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Branchen Forbrugerelektronik, Center for Energibesparelser, Central-

kommunernes Transmissionsselskab I/S (CTR), CO-industri, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Danish Offshore Industry, Danmarks Jægerforbund, Danish Operators, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geotermi ApS, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Standard, Danske Regioner, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Datatilsynet, De Grønne, DONG Energy A/S, Dong E&P, DS Håndværk & Industri, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energi- og Olieforum.dk, Energitilsynet, Energitjenesten, E. On. Danmark A/S, Forbrugerrådet, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Registrerede Revisorer (FRR), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen for Slutbrugere af Energi, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Varmepumpefabrikanter i Danmark, Frederiksberg Kommune, Frie Elforbrugere, Greenpeace, GTS

(Godkendt Teknologisk Service), Hess ApS, HMN Naturgas I/S, Håndværksrådet, Indukraft Sekretariatet c/o Dansk Industri, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), IT-Branchen, ITEK, Jyske Grundejerforening, KOOPE-RATIONEN, KTO - Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, KL (Kommunernes Landsforening), Københavns Kommune – Teknik- og Miljøforvaltningen, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark (LO), Mærsk Olie og Gas AS, Naturgas Fyn, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Organisationen for Vedvarende Energi, Realkreditforeningen, RenoSam, Risø, SDE - Sammensluttede Danske Energiforbrugere, Samvirkende Energi- og Miljøkontorer, Statens Byggeforsknings Institut, Statoil A/S, Statoil Gazelle A/S, Tekniq, Teknologisk Institut, Telekommunikationsindustrien, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Veltak - VVS- og El-tekniske leverandørers Brancheforening, Vindmølleindustrien, WWF Verdensnaturfonden og Østkraft.

Høringssvarene vil blive fremsendt til Folketinget ledsaget af de kommentarer, som høringssvarene måtte give anledning til.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regioner og kommune	Ingen	Forøgede omkostninger i Energistyrelsen ca. halvdet årsværk, svarende til ca. 1,5 mio. kr. årligt, heraf 750.000 kr. til lønsumsmidler, som afholdes inden for de bestående bevillingsmæssige rammer. Energitilsynet får nye tilsynsopgaver som konsekvens af lovforslaget. Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes at ville medføre en styrket konkurrence på markedet for energihandel.	Forslaget skønnes at medføre merudgifter på 6,4 mio. kr. i 2011 som konsekvens af Energitilsynets udvidede arbejdsopgaver. Det skønnes, at merudgiften vil blive reduceret til 5,6 mio. kr. årligt fra 2012. Forslaget skønnes endvidere som følge af, at Energitilsynets sekretariat organisatorisk skal adskilles fra den nuværende placering under Konkurrence- og Forbru-

		<p>gerstyrelsen, at medføre et varigt øget udgiftsbehov svarende til en årlig merudgift på 2,0 mio. kr. Energitilsynets udvidede økonomiske ramme gebyrfinansieres af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med, og beløbet indregnes i tarifferne. Sidstnævnte gælder dog ikke for naturgaslager- og naturgasforsyningselskaber.</p> <p>Udgifter til selvevaluering skønnes at udgøre 20.000 – 40.000 kr. pr. varmevirksomhed. Omkostninger til revisorbistand til selvevalueringen vil som udgangspunkt kunne indregnes i varmepriserne.</p>
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94.</p> <p>Det sikres samtidig, at der ikke er modstrid mellem el- og naturgasforsyningslovene og bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, der har umiddelbar retsvirkning i national ret.</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

(Fodnoten)

Der er tale om en generel ajourføring af fodnoten. Ajourføring indebærer bl.a., at der også henvises til det nye eldirektiv. De dele af direktivet, som ikke allerede er gennemført ved elforsyningslovens gældende bestemmelser, gennemføres ved dette ændringsforslag eller ved bekendtgørelse med hjemmel i loven.

Til nr. 2

(§ 5, nr. 20)

Det foreslås, at det defineres i elforsyningsloven, hvad der forstås ved vertikalt integreret virksomhed. Definitionen af vertikalt integreret virksomhed fremgår af eldirektivets artikel 2, nr. 21, og har betydning i forhold til opfyldelsen af bestemmelserne om ejermæssig adskillelse, anvendelse af ISO-optionen og undtagelsesoptionen i § 19 c.

Det fremgår af definitionen, at et eksempel på en vertikalt integreret virksomhed kan være en transmissionsvirksomhed, som er koncernforbundet med en elhandels- eller elproduktionsvirksomhed. Der kan dog

også tænkes tilfælde, hvor en virksomhed er vertikalt integreret, selv om virksomhederne ikke er koncernforbundne, da der er mulighed for fælles kontrol, jf. nedenfor.

I definitionen indgår begrebet kontrol. Kontrol kan udøves af »den eller de samme fysiske eller juridiske personer«. Begrebet »juridisk person« omfatter både virksomheder, stat og kommune m.v. Kontrol kan også være til stede, hvis der er to eller flere ejere af andele i en virksomhed, der tilsammen udøver kontrol over virksomheden. Der er i dette tilfælde tale om fælles kontrol.

Kontrol, herunder fælles kontrol, skal fortolkes i overensstemmelse med eldirektivets artikel 2, nr. 34, som stammer fra artikel 3, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomheds-overtagelser (herefter »EF-fusionsforordningen«). I artikel 2, nr. 34, defineres kontrol som »rettigheder, aftaler eller andre midler, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske og retlige forhold, giver mulighed for udøvelse af afgørende indflydelse på en virksomheds drift, særlig ved: a) ejendoms- eller brugsret til virksomhedens samlede aktiver eller dele heraf b) rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af virksomhedens organer, deres afstemninger eller beslutninger«.

Kontrolbegrebet er nærmere beskrevet i Europa-Kommissionens konsoliderede meddelelse om jurisdiktion efter Rådets forordning (EF) Nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (2008/C 95/01).

Det følger af meddelelsen, at kontrol kan udøves som »enekontrol« eller som »fælles kontrol«. Enekontrol foreligger, hvis en enkelt person eller virksomhed m.v. alene kan udøve afgørende indflydelse på en virksomhed. Fælles kontrol foreligger, når to eller flere personer eller virksomheder m.v. har mulighed for at udøve afgørende indflydelse på en anden virksomhed. Meddelelsen beskriver forskellige situationer, hvor fælles kontrol foreligger. Ifølge meddelelsen foreligger der ingen fælles kontrol, hvis der ikke kan antages et fast flertal i beslutningsprocessen, og når flertallet ved hver enkelt lejlighed kan være sammensat af forskellige kombinationer mellem minoritetsaktionærer.

Det bemærkes, at direktivet anvender begrebet »elektricitetsvirksomhed« i definitionen af vertikalt integreret virksomhed. Elektricitetsvirksomhed er ikke medtaget i forslaget til definitionen i elforsyningsloven, da begrebet ikke i øvrigt anvendes i loven. Der er ikke hermed tilsigtet en ændring af definitionens anvendelsesområde.

Til nr. 3

(§ 6, stk. 1)

Bestemmelsen gennemfører eldirektivets artikel 41, 3. afsnit. Bestemmelsen indeholder et forbud mod eneretsklausuler, hvis sigte er at udelukke konkurrerende og/eller supplerende tilbud, jf. også eldirektivets betragtning nr. 20. Direktivets bestemmelse finder alene anvendelse på »store erhvervskunder«. Det vurderes imidlertid, at der ikke er anledning til at skelne mellem forskellige kategorier af forbrugere i forhold til et forbud mod eneretsklausuler, hvorfor det foreslås, at forbuddet gøres gældende for forbrugere generelt.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de til enhver tid foreliggende tekniske og systemmæssige muligheder. Så længe det ikke er teknisk og systemmæssigt muligt at håndtere flere leverandører pr. afgangspunkt (målepunkt), har bestemmelsen umiddelbart kun betydning for forbrugere med flere målepunkter. I takt med udviklingen i de tekniske og systemmæssige muligheder vil en leverandør ikke kunne forpligte en kunde til at indgå kontrakt om dækning af hele forbruget på samme målepunkt.

Til nr. 4

(§ 19 a)

§ 19 a gennemfører eldirektivets krav i artikel 9 om ejermæssig adskillelse mellem transmissionsaktiviteter og produktions- og handelsaktiviteter. Kravet om ejermæssig adskillelse har betydning for transmissionsnet ejet af Energinet.dk og dennes datterselskaber. Det har også betydning for transmissionsnet ejet af de regionale transmissionsvirksomheder.

Forslaget omfatter net ejet af Energinet.dk og dennes datterselskaber, selv om disse allerede er ejermæssigt adskilt. Energinet.dk's virksomhed defineres i § 2, stk. 2, i lov om Energinet.dk. Det følger bl.a. heraf, at Energinet.dk, hverken alene eller sammen med andre, har mulighed for at udøve kontrol eller udøve rettigheder over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed. Med forslaget vil det heller ikke fremover være muligt at give Energinet.dk hjemmel til at udøve sådanne aktiviteter gennem andre love.

Det bemærkes herudover, at kravet om ejermæssig adskillelse ikke er til hinder for, at den danske stat, som er Energinet.dk's ejer, kan udøve kontrol over produktions- og handelsvirksomheder inden for el og gas. Det forudsætter dog, at det er to separate offentlige organer, der udøver kontrol over på den ene side transmissionsvirksomheden og på den anden side produktions- eller handelsvirksomheden. Dette betyder eksempelvis, at

staten fortsat både kan være ejer af Energinet.dk og DONG Energy-koncernen, fordi ejerbeføjelserne varetages af henholdsvis klima- og energiministeren og finansministeren. Der henvises til direktivets artikel 9, stk. 6.

Kravet om ejermæssig adskillelse ændrer ikke på opgavefordelingen mellem de regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk. Den gældende ordning, hvorefter de regionale transmissionsvirksomheder mod en rimelig betaling stiller deres net til rådighed for Energinet.dk, i det omfang Energinet.dk finder det fornødent til varetagelse af de opgaver, som denne er pålagt, jf. elforsyningslovens § 21, stk. 3, finder således fortsat anvendelse i forhold til ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder.

I *stk. 1* henvises til §§ 19 b og 19 c, som indeholder muligheder for undtagelse fra kravet om ejermæssig adskillelse. Eldirektivet giver i artikel 9, stk. 8, mulighed for, at transmissionsvirksomheder, der den 3. september 2009 var vertikalt integrerede, i stedet kan vælge den såkaldte ISO-option (Independent System Operator). Denne mulighed gennemføres ved § 19 b for så vidt angår transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, dvs. net, som stilles til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed.

ISO-optionen forudsætter, at de regionale transmissionsvirksomheder overdrager ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af nettene til Energinet.dk. Dette følger af direktivets artikel 13, stk. 4. Der henvises til bemærkningerne til § 19 b og til bemærkningerne til ændringen af elforsyningslovens § 5 for så vidt angår begrebet »vertikalt integreret virksomhed«.

Eldirektivet giver herudover i artikel 9, stk. 9, mulighed for at undtage fra kravet om ejermæssig adskillelse, hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionsoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i eldirektivets kapitel V. Denne mulighed stilles i § 19 c til rådighed for transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, i det omfang Energitilsynet og Europa-Kommissionen kan godkende dette. Der henvises til bemærkningerne til § 19 c og forslaget til ændring af elforsyningslovens § 5.

Undtagelserne gælder ikke for transmissionsvirksomheder, som ikke var vertikalt integrerede den 3. september 2009. Undtagelserne gælder heller ikke for transmissionsvirksomheder under 100 kV. Dette skyldes, at disse net, som også kan være distributionsnet, ikke stilles til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed.

Virksomheder, som ikke er vertikalt integrerede den 3. september 2012, får en længere frist til opfyldelsen af kravene i § 19 a, stk. 2-4. Der henvises til bemærkningerne til dette lovforslags § 6, stk. 4, og eldirektivets artikel 9, stk. 4.

Det bemærkes, at § 19 a ikke ændrer ved elforsyningslovens § 35. Det betyder, at statens forkøbsret og -pligt skal respekteres i alle tilfælde, hvor transmissionsnet mellem 100 kV og 200 kV samt udlandsforbindelser på under 100 kV afstås, eller hvor der sker ejerskifte som beskrevet i § 35.

Kravene i stk. 2-5 beskriver de betingelser, der skal være opfyldt, for at en transmissionsvirksomhed kan anses for at være ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter. Der er tale om kumulative krav.

Stk. 2 fastslår, at den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed, ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, må udøve kontrol eller rettigheder over en transmissionsvirksomhed.

Stk. 3 fastslår herudover, at den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over en transmissionsvirksomhed, ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre må udøve kontrol eller rettigheder over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed.

Bestemmelserne i stk. 2 og 3 retter sig mod »den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre (...)«. Herved forstås både virksomheder, fysiske personer, stat og kommuner m.v. Tilsvarende gælder i forhold til stk. 4. »Den, der (...)« kan både være selve virksomheden, der varetager transmissions-, produktions- eller handelsvirksomheden, eller en virksomhed m.v., der har andele i disse virksomheder.

Bestemmelserne bruger begrebet »kontrol«. Kontrol kan udøves af en virksomhed m.v. alene eller sammen med andre. Dette betyder eksempelvis, at kontrol også kan være til stede, hvis der er to eller flere ejere af andele i en virksomhed, der tilsammen udøver kontrol over virksomheden. Kontrol skal fortolkes i overensstemmelse med eldirektivets artikel 2, nr. 34, som svarer til definitionen i artikel 3, stk. 2, i EF-fusionsforordningen. Begrebet er nærmere beskrevet i Europa-Kommissionens konsoliderede meddelelse om jurisdiktion efter EF-fusionsforordningen (2008/C 95/01). Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslaget til elforsyningslovens § 5, som foreslås at indeholde en definition af begrebet »vertikalt integreret virksomhed«. I denne definition indgår begrebet »kontrol«.

Bestemmelserne bruger endvidere begrebet »rettigheder«. Rettigheder skal forstås i overensstemmelse med eldirektivets artikel 9, stk. 2, som lyder som følger: »De rettigheder, der henvises til i stk. 1, litra b) og c), omfatter bl.a.: a) beføjelsen til at udøve stemmerettigheder b) beføjelsen til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer selskabet juridisk, eller c) besiddelsen af aktiemajoriteten.«

Det fremgår, at opremsningen af rettigheder ikke er udtømmende. Kravet om ejermæssig adskillelse vil således også gælde, når en fysisk eller juridisk person råder over andre rettigheder, der ikke udtrykkeligt er nævnt i direktivets artikel 9, stk. 2, men som giver den pågældende rettighedsindehaver mulighed for at deltage i virksomhedens beslutningsprocesser eller på anden vis udøve indflydelse på virksomhedens drift. Rene finansielle rettigheder uden mulighed for at udøve indflydelse er ikke omfattet.

De i litra b nævnte organer vil som udgangspunkt være tilsynsrådet, bestyrelsen og direktionen, jf. også forslaget til stk. 4 samt bemærkninger hertil.

Kravet om ejermæssig adskillelse i forhold til kontrol og rettigheder finder anvendelse på tværs af el- og gassektorerne i kraft af eldirektivets artikel 9, stk. 3. Dette gennemføres i lovforslaget ved, at stk. 2 og 3 både gælder elproduktions- og elhandelsvirksomhed samt gasproduktions- og gasforsyningsvirksomhed.

Stk. 2 og 3 retter sig både mod de virksomheder m.v., som udøver kontrol eller rettigheder over transmissions-, el- eller gasproduktions-, elhandels- eller gasforsyningsvirksomheden, samt mod selve transmissionsvirksomheden, som ejer transmissionsnettene, og virksomheder, der varetager el- eller gasproduktions-, elhandels- eller gasforsyningsvirksomheden. De indeholder dermed også forbud mod, at en transmissionsvirksomhed, direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre udøver kontrol eller rettigheder over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed, ligesom de indeholder forbud mod, at en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gashandelsvirksomhed direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre udøver kontrol eller rettigheder over en transmissionsvirksomhed.

Det bemærkes endvidere, at udøvelse af kontrol eller rettigheder både omfatter den faktiske udøvelse af kontrol eller rettigheder og muligheden herfor.

Stk. 4 gennemfører artikel 9, stk. 1, litra c, i eldirektivet. Bestemmelsen slår fast, at kontrol eller rettigheder over en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed ikke kan kombineres med en ret til at udpege medlemmer af selskabsorganerne for transmissionsvirksomheden. Det

te indebærer også, at der hverken må være en ret til at opstille kandidater eller en ret til at stemme på kandidater.

For de transmissionsvirksomheder, der drives i aktieselskabsform, vil de pågældende selskabsorganer for transmissionsvirksomheden normalt omfatte tilsynsrådet, bestyrelsen og direktionen. Tilsynsrådet er indsat i lovforslaget, idet selskabsloven indeholder mulighed for at vælge en selskabsstruktur uden bestyrelse. I så fald udpeges direktionen af et tilsynsråd, hvoraf flertallet vælges af generalforsamlingen, jf. selskabslovens §§ 111 og 120. For forståelse af kontrol og rettigheder henvises til bemærkningerne til stk. 2 og 3 samt bemærkninger til forslag til ændring af elforsyningslovens § 5.

Stk. 4 omfatter modsat stk. 2 og 3 ikke gasproduktions- og gasforsyningsvirksomhed, idet direktivet ikke stiller krav herom.

Lovforslaget tager ikke stilling til, hvordan den ejermæssige adskillelse skal ske og overlader det til virksomhederne m.v. selv at bestemme de tiltag, som sikrer, at kravene for ejermæssig adskillelse overholdes. Der er således ikke nødvendigvis krav om, at ejerandele skal afstås. Det er f.eks. muligt i henhold til selskabslovens § 46 at have stemmeløse aktier.

Herudover nedlægges der i stk. 2 og 3 alene forbud mod direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre at udøve kontrol over en transmissionsvirksomhed samtidig med, at der udøves kontrol eller rettigheder over en handels- eller produktionsvirksomhed inden for el og gas og omvendt. Der er således ikke forbud mod samtidigt at udøve rettigheder i begge typer virksomheder, medmindre der er tale om retten til at udpege medlemmer af tilsynsråd, bestyrelse, direktion m.v., som anført i stk. 4. Herudover gælder der et absolut krav mod personsammenfald i disse organer, jf. stk. 5.

Alt efter den konkrete situation er der således flere muligheder for at opfylde kravet om ejermæssig adskillelse. F.eks. kan den pågældende virksomhed m.v. vælge at sælge ejerandelene i transmissionsvirksomheden eller ejerandelene i handels- eller produktionsvirksomheden, så der hverken udøves kontrol eller rettigheder herover. En anden mulighed kunne bestå i, at en virksomhed m.v. sikrer, at den ikke udøver kontrol over transmissionsvirksomheden eller har ret til at udpege medlemmer af transmissionsvirksomhedens selskabsorganer, samtidig med at den sikrer sig, at den ikke har kontrol i handels- eller produktionsvirksomheden.

Stk. 5 gennemfører eldirektivets artikel 9, stk. 1, litra d, og dermed de habilitetskrav, som skal være opfyldt for, at en transmissionsvirksomhed opfylder kravene til ejermæssig adskillelse. Bestemmelsen fastsætter, at et

medlem af en transmissionsvirksomheds selskabsorganer ikke samtidig må være medlem af et organ i en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed. Organerne omfatter både tilsynsrådet, bestyrelsen og andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, herunder direktionen, som derfor er nævnt direkte i lovteksten. Der henvises til bemærkningerne til stk. 4.

Stk. 6 har til formål at gennemføre eldirektivets artikel 44, stk. 2, 2. afsnit, som indeholder en undtagelse til direktivets artikel 9, stk. 1, litra b.

Bestemmelsen fastslår, at visse nettoforbrugere af elektricitet ikke i alle sammenhænge betragtes som elproducenter eller elhandlere. Konsekvensen heraf er, at der ikke stilles krav om opfyldelse af stk. 2 og 3, i forhold til de pågældende aktiviteter. Dette betyder, at elforbrugerne kan bevare kontrol over den pågældende elproduktions- eller elhandelsvirksomhed og kontrol eller rettigheder over transmissionsvirksomheden. Elforbrugerne skal dog fortsat opfylde kravene i forhold til medlemmer af tilsynsråd, bestyrelse og direktion m.v., som fremgår af forslaget til stk. 4 og 5.

Elproduktionen kan enten ske i nettoelforbrugers egen virksomhed eller i en virksomhed, som nettoelforbrugeren kontrollerer individuelt eller fælles med andre. Bestemmelsen omfatter således alene virksomheder, som er underlagt elforbrugers kontrol. Hvis elforbrugeren ikke har kontrol, men alene rettigheder, gælder alle regler om ejermæssig adskillelse i forhold til den pågældende aktivitet.

Nettoelforbruget beregnes på årsbasis. I beregningen af elforbruget skal forbrugernes andele af den elektricitet, der produceres i kontrollerede virksomheder, medregnes.

Det er et krav i bestemmelsen, at værdien af den elektricitet, som elforbrugerne måtte sælge til tredjemand, er ubetydelig i forhold til elforbrugernes andre forretninger. Forslaget indeholder ikke i øvrigt en nærmere afgrænsning af, hvad der forstås ved ubetydelig, idet det vil komme an på en konkret vurdering. Det er Energitilsynet, der i forbindelse med certificeringen af transmissionsvirksomheden påser, at bestemmelsen er overholdt. Europa-Kommissionen skal også i henhold til § 3 i elforordningen udtale sig om certificeringen, og Energitilsynet skal i sin endelige afgørelse om certificering tage størst mulig hensyn til denne udtalelse. Der henvises til forslag til § 19 d og bemærkninger hertil.

Det bemærkes endvidere, at bestemmelsen er særegen for elproduktions- og elhandelsvirksomhed. Der findes ikke en tilsvarende bestemmelse i gasdirektivet.

Stk. 7 gennemfører eldirektivets artikel 9, stk. 12. Bestemmelsen har til formål at sikre, at virksomheder, der

varetager produktions- eller handelsaktiviteter, ikke kan overtage kontrol med eller udøve rettigheder over en transmissionsvirksomhed, der er ejermæssigt adskilt. For forståelse af kontrol og rettigheder henvises til bemærkningerne til stk. 2 og 3 samt bemærkninger til forslag til ændring af elforsyningslovens § 5. Bestemmelsen gælder såvel transmissionsvirksomheder, der ved lovens ikrafttræden allerede er ejermæssigt adskilt og transmissionsvirksomheder, der som følge af kravene i stk. 2-5 bliver ejermæssigt adskilt. Bestemmelsen forhindrer f.eks., at en handels- eller produktionsvirksomhed fra et andet EU-medlemsland, kan udøve rettigheder i en regional transmissionsvirksomhed, der er blevet ejermæssigt adskilt.

Stk. 8 gennemfører eldirektivets artikel 9, stk. 7. Bestemmelsen gælder alene de tilfælde, hvor transmissionsvirksomheden har været vertikalt integreret den 3. september 2009 eller senere.

Bestemmelsen indeholder et forbud mod overførsel af kommercielt følsomme oplysninger, som en transmissionsvirksomhed, der har været en del af en vertikalt integreret virksomhed, ligger inde med, til elproduktions- eller elhandelsvirksomheder. Kravet gælder i forhold til alle elproduktions- og elhandelsvirksomheder, dvs. også virksomheder, som ikke har været vertikalt integreret med transmissionsvirksomheden.

Bestemmelsen skal sikre, at der i forbindelse med den ejermæssige adskillelse ikke overføres kommercielt følsomme oplysninger til elproduktions- eller elhandelsvirksomheder. Bestemmelsen supplerer elforsyningslovens § 84 a, stk. 1, hvorefter der gælder en generel regel om fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.

Bestemmelsen skal samtidig sikre, at der i forbindelse med den ejermæssige adskillelse ikke sker overførsel af personale fra transmissionsvirksomheden til elproduktions- eller elhandelsvirksomheder. Bestemmelsen retter sig mod transmissionsvirksomhederne og medfører, at transmissionsvirksomheden f.eks. ikke kan overføre ansatte til en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed. Bestemmelsen begrænser ikke den ansattes egen mulighed for at søge andet arbejde. Transmissionsvirksomheden kan straffes med bøde ved manglende overholdelse heraf, jf. forslag til ændring af elforsyningslovens § 87, stk. 1, nr. 10.

(§ 19 b)

Det foreslås i § 19 b, at de regionale transmissionsvirksomheder, som ejer transmissionsnet mellem 100 kV og 200 kV, og som var vertikalt integrerede den 3. september 2009, i stedet for at opfylde kravene om ejermæssig adskillelse i § 19 a kan vælge at overdrage

ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af deres net til Energinet.dk som uafhængig systemoperatør. Hermed gennemføres den undtagelsesmulighed (ISO-optionen), som eldirektivet tillader efter artikel 9, stk. 8, litra a, og hvis materielle betingelser og indhold følger af direktivets artikel 13.

Direktivets artikel 13, stk. 4, kræver bl.a., at den uafhængige systemoperatør er ansvarlig for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionsnettet. Opfyldelsen af kravet forudsætter således, at de regionale transmissionsvirksomheder overdrager ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af deres transmissionsnet til Energinet.dk.

I forslaget er Energinet.dk udpeget som uafhængig systemoperatør, idet de regionale transmissionsvirksomheder på baggrund af aftalen af 29. marts 2004 mellem økonomi- og erhvervsministeren og ELFOR om kapitalforhold i elsektoren og sikring af uafhængighed i den overordnede infrastruktur på elområdet («EL-FOR-aftalen») har accepteret, at staten (Energinet.dk) fremover varetager drift af systemansvar og transmission med henblik på at skabe optimale rammer for lige og effektiv konkurrence inden for produktion og handel i elsektoren. Det er samtidig accepteret, at staten får forkøbsret og -pligt til at købe transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV eller ejerandele i disse net, jf. elforsyningslovens § 35.

Anvendelsesområdet for § 19 b er snævrere end § 19 a. Dette skyldes dels, at Energinet.dk allerede er ejermæssigt adskilt, dels at det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at transmissionsvirksomheden var vertikalt integreret den 3. september 2009. Endelig gælder bestemmelsen alene de net, som er stillet til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Sidstnævnte følger af, at det kun er transmissionsnet mellem 100 kV og 200 kV, der omfattes.

Definitionen af vertikalt integreret virksomhed foreslås indsat i § 5 i elforsyningsloven. Vertikal integration forudsætter i forhold til transmissionsvirksomheder, at virksomheder m.v. har udøvet kontrol over transmissionsvirksomhed samtidig med, at de har udøvet kontrol over elproduktions- eller elhandelsvirksomhed. I forhold til begrebet vertikal integration er det ikke tilstrækkeligt, at der kun har været udøvet rettigheder - uden kontrol - over sådanne virksomheder.

De regionale transmissionsvirksomheder, der ejer transmissionsnet mellem 100 kV og 200 kV, som ikke var vertikalt integrerede den 3. september 2009, er afskåret fra at vælge ISO-optionen i § 19 b og skal opfylde kravene i § 19 a. Disse virksomheder har dog mulighed for at udskyde opfyldelsen af § 19 a, stk. 2-4,

indtil den 3. marts 2013, jf. bemærkningerne til § 19 a og overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 6.

Transmissionsvirksomheder, som vælger ISO-optionen i § 19 b, kan til enhver tid vælge at blive ejermæssigt adskilt i overensstemmelse med § 19 a, jf. også eldirektivets artikel 9, stk. 11.

Stk. 1 fastslår, at transmissionsvirksomheder, der vælger muligheden efter § 19 b, skal overdrage ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionsnettet til Energinet.dk. Uanset opgaveoverdragelsen vil transmissionsvirksomheden fortsat blive betragtet som transmissionsvirksomhed underlagt bevillingspligt. De bevillingspligtige aktiviteter har blot ændret karakter. Transmissionsvirksomheden vil således fortsat eje nettet, herunder eje fremtidige udbygninger af nettet, jf. også kravet herom i elforsyningslovens § 51, stk. 4. Dette gælder, uanset om finansieringen af udbygninger eventuelt måtte foretages af andre, herunder Energinet.dk som uafhængig systemoperatør, jf. eldirektivets artikel 13, stk. 5, litra b, og bemærkninger til stk. 3.

Såfremt en regional transmissionsvirksomhed vælger at overdrage ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af nettet til Energinet.dk, bliver Energinet.dk med lovforslaget pålagt at varetage disse opgaver. Bevillingshaveren skal fortsat stille sit transmissionsnet til rådighed for Energinet.dk, i det omfang Energinet.dk finder det fornødent, jf. elforsyningslovens § 21, stk. 3. Tilrådighedsstillelsen vil fortsat skulle ske mod en rimelig betaling, jf. ligeledes § 21, stk. 3, i elforsyningsloven.

Som en konsekvens af overdragelsen af ansvaret for varetagelse af opgaver til Energinet.dk undtages ejeren af transmissionsnettet fra de pågældende opgaveforpligtelser i elforsyningslovens § 20. Det drejer sig om pligten til at vedligeholde, om- og udbygge forsyningsnettet i forsyningsområdet i fornødent omfang, pligten til at tilslutte leverandører og købere af elektricitet til nettet, pligten til at måle levering og aftag af elektricitet i nettet og pligten til at give adgang til transport af elektricitet i elforsyningsnettet. Tredjepartsadgang forvaltes i øvrigt allerede i dag af Energinet.dk. Forpligtelsen til at varetage de overdragne opgaver vil herefter påhvile Energinet.dk.

Stk. 2 omfatter de reguleringsmæssige konsekvenser af overdragelsen af opgaver fra en regional transmissionsvirksomhed til Energinet.dk. Ved overdragelsen af ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af nettet og overdragelsen af de med ansvaret forbundne forpligtelser i § 20 til Energinet.dk vil den regionale transmissionsvirksomheds indtægtsramme blive reduceret med et beløb svarende til de sparede omkostninger ved bort-

faldet af forpligtelser. Dette er i overensstemmelse med den gældende indtægtsrammebekendtgørelse, hvorefter Energitilsynet sænker reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed, såfremt der sker bortfald af krav fra myndigheder eller Energinet.dk, som medfører en væsentlig reduktion af virksomhedens omkostninger. Størrelsen af de sparede omkostninger til drift og vedligeholdelse vil blive fastlagt ud fra virksomhedernes regnskabstal. Værdien af de sparede omkostninger fastsættes som et gennemsnit af omkostningerne i de seneste tre regnskabsår inden overdragelsen, idet beløbene pristalsreguleres frem til overdragelsestidspunktet med det normalt anvendte prisindeks, jf. indtægtsrammebekendtgørelsen. Med bestemmelsen vil den regionale transmissionsvirksomhed hverken have gevinst eller tab ved bortfaldet af forpligtelser, ligesom det sikres, at forbrugerne ikke vil komme til at betale dobbelt for de berørte opgaver.

Stk. 3 giver ministeren mulighed for at fastsætte regler om transmissionsvirksomhedernes forpligtelser, når Energinet.dk varetager opgaven som uafhængig systemoperatør.

En transmissionsvirksomhed, som har overdraget ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionsnettet til Energinet.dk, har som ejer af transmissionsnettet fortsat en række forpligtelser. Disse forpligtelser består bl.a. i at bistå og samarbejde på alle relevante måder med Energinet.dk om udførelsen af Energinet.dk's opgaver og at finansiere eller sikre fremmed finansiering af de investeringer, som Energinet.dk har truffet afgørelse om. Der kan henvises til eldirektivets artikel 13, stk. 5. Det er en forudsætning for, at Energinet.dk kan certificeres som uafhængig systemoperatør, at ejeren af transmissionsnettet også påviser sin evne til at opfylde sine forpligtelser, jf. eldirektivets artikel 13, stk. 2, litra d, og forslaget til § 19 d.

Stk. 3 giver tilsvarende ministeren mulighed for at fastsætte regler om Energinet.dk's forpligtelser, når den varetager opgaven som uafhængig systemoperatør. Der kan henvises til eldirektivets artikel 13, stk. 2 og 4. Bekendtgørelsen vil således også fastsætte de betingelser, som Energinet.dk vil skulle opfylde for at blive certificeret som uafhængig systemoperatør efter § 19 b. Disse omfatter bl.a. Energinet.dk's ejermæssige adskillelse, dens finansielle og tekniske kapacitet og overholdelse af en 10-årig netudviklingsplan. Vedrørende sidstnævnte har Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed allerede i dag ansvaret for den sammenhængende planlægning vedrørende transmissionsnettet over 100 kV samt alle udlandsforbindelser, herunder net, der er ejet af de regionale transmissionsvirksomheder.

I øvrigt understreges det, at Energinet.dk også optræder som transmissionsvirksomhed, når den varetager opgaven som uafhængig systemoperatør. De opgaver, som en transmissionsvirksomhed måtte overdrage til Energinet.dk vil være transmissionsopgaver, og Energinet.dk vil som uafhængig systemoperatør både have opgaver som systemansvarlig virksomhed og som transmissionsvirksomhed. Elforsyningslovens bestemmelser vedrørende transmissionsvirksomhedernes forpligtelser finder således anvendelse.

Stk. 4 gennemfører eldirektivets artikel 16, stk. 1, sidste sætning. Formålet med denne bestemmelse er at sikre fuld overholdelse af reglerne om informationsadskillelse. Bestemmelsen finder anvendelse på transmissionsvirksomheder, der under ISO-optionen har overdraget ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af deres net til Energinet.dk som uafhængig systemoperatør. Både transmissionsvirksomheden og Energinet.dk er i forvejen underlagt § 84 a, der pålægger dem en forpligtelse til at iagttage fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres virksomhed samt til at forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. Fremover forhindrer stk. 4 eksempelvis, at kommercielt følsomme oplysninger vedrørende transmissionsnettet, via brug af de samme tjenester til udførelse af relevante opgaver, kan formidles videre til andre virksomheder, der ikke er underlagt § 84 a, og derfra formidles videre til produktions- eller handelsvirksomheder. Bestemmelsen forbyder kun anvendelse af fælles tjenester, hvor der kan være tale om adgang til en relevant viden, såsom juridiske eller økonomiske tjenester. Direktivet foreslås gennemført således, at transmissionsvirksomheden ikke må dele fælles tjenester med tilknyttede og associerede virksomheder. For en nærmere forståelse af begreberne »tilknyttede og associerede virksomheder« henvises til bilag 1, B, nr. 5 og 6, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 395 af 25. maj 2009 med senere ændringer. Dertil kommer virksomheder, som kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere. For en nærmere forståelse af begrebet »virksomhedsdeltager« henvises til bilag 1, A, nr. 6, i årsregnskabsloven. Dette betyder, at også virksomheder, der ejes af f.eks. staten eller en kommune, er omfattet. Bestemmelsen omfatter således en bred kreds af virksomheder. For så vidt angår rækkevidden af begrebet »virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere« i forhold til Energinet.dk, der ejes af staten, henvises til bemærkningerne til forslag til § 84 a, stk. 2.

(§ 19 c)

Ifølge eldirektivets artikel 9, stk. 9, kan et medlemsland bestemme ikke at anvende direktivets krav om ejermæssig adskillelse, »hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikal integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionsnetsoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V.« Bestemmelserne i kapitel V, kapitlet om »Uafhængige transmissionsoperatører«, ses i direktivets artikler 17 til 23. Direktivet forudsætter, at den regulerende myndighed i det pågældende medlemsland certificerer »transmissionssystemoperatøren«, hvorefter Europa-Kommissionen »skal kontrollere, at de indførte ordninger klart sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V«.

Direktivets undtagelsesmulighed foreslås gennemført i forhold til det regionale transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, dvs. det regionale transmissionsnet, der i dag er stillet til rådighed for Energinet.dk. I overensstemmelse med direktivet er forslaget begrænset til det nævnte transmissionsnet, som den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse vil således give den enkelte regionale transmissionsvirksomhed mulighed for i forbindelse med certificeringsproceduren efter § 19 d at ansøge Energitilsynet om at vurdere, hvorvidt drift, vedligeholdelse og udbygning af virksomhedens transmissionsnet, samt forhold vedrørende virksomhedens menneskelige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer, dens organisation, identitet, ledelse, personale, beslutningskompetence og procedurer for at forhindre diskriminerende adfærd m.v. lever op til kravet om at »sikre transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V«.

Hvis Energitilsynet finder, at kravet er opfyldt, skal Europa-Kommissionen kontrollere afgørelsen efter proceduren i artikel 3 i elforordningen. Det følger af forordningens artikel 3, stk. 6, at Europa-Kommissionens afgørelse er bindende for Energitilsynet.

§ 19 c henviser i overensstemmelse med direktivet til, at »der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V.« Begrebet »ordninger« forstås bredere end lovgivning og kan omfatte aftaler mellem f.eks. den pågældende transmissionsvirksomhed og Energinet.dk eller mellem ejerne af transmissionsvirksomheden. Ordningerne skal endvidere være »indført«. Dette betyder, at kun de ordninger, der allerede eksisterede på tidspunktet for direktivets ikrafttræden, dvs. den 3. september 2009, og som fortsat eksisterer på tidspunktet for ansøgningen til Energitilsynet, kan indgå i vurderingen.

Efter direktivet er det »transmissionssystemoperatørens« uafhængighed, der igennem de bestående ordninger skal være sikret mere effektivt, end det ville være tilfældet, hvis bestemmelserne i direktivets kapitel V fandt anvendelse. Begrebet »systemansvarlig virksomhed«, som bruges i elforsyningsloven, bruges ikke i direktivet, der kun opererer med begrebet »transmissionssystemoperatør«. Anvendelse af undtagelsesmuligheden forudsætter således, at også Energinet.dk's rolle og varetagelse af opgaver i forhold til det regionale transmissionsnet inddrages i vurderingen, idet nettene er stillet til rådighed for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Energinet.dk vurderes allerede at opfylde kravene om ejermæssig adskillelse, idet Energinet.dk er uafhængig af produktions- og handelsinteresser. Det kan ikke udelukkes, at en eventuel certificering af transmissionsnettets operatør i henhold til § 19 d vil omfatte både den enkelte regionale transmissionsvirksomhed og Energinet.dk, uanset at Energinet.dk også vil skulle certificeres under § 19 a, i forhold til de transmissionsnet, som virksomheden selv ejer, eller eventuelt under § 19 b, i forhold til de transmissionsnet, hvor Energinet.dk vil varetage opgaven som uafhængig systemoperatør.

Ved lovgivningsmæssigt at stille undtagelsesmuligheden efter artikel 9, stk. 9, til rådighed for transmissionsvirksomhederne, har lovgiver ikke foregrebet Energitilsynets og efterfølgende Europa-Kommissionens afgørelse. Det er således fuldt ud op til Energitilsynet og Europa-Kommissionen at foretage vurderingen af, om transmissionssystemoperatørens uafhængighed er sikret mere effektivt end efter bestemmelserne i direktivets kapitel V. Hvis Energitilsynet eller Europa-Kommissionen på baggrund af en ansøgning fra en transmissionsvirksomhed måtte komme frem til, at kravet ikke er opfyldt, skal transmissionsvirksomheden enten opfylde kravene om ejermæssig adskillelse i § 19 a eller, hvis betingelserne er opfyldt, overdrage ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af dens net til Energinet.dk, som herefter varetager opgaven som uafhængig systemoperatør, jf. § 19 b. Det bemærkes, at en af bestemmelserne skal være opfyldt inden den 3. marts 2012, jf. overgangsbestemmelsen i dette lovforslags § 6.

Transmissionsvirksomheder, der falder under § 19 c og er certificeret efter § 19 d, stk. 1, nr. 3, kan til enhver tid vælge at blive ejermæssigt adskilt i overensstemmelse med § 19 a eller vælge at opfylde § 19 b.

(§ 19 d)

Eldirektivets artikel 10 indeholder bestemmelser om en særlig certificeringsprocedure for at sikre, at virksomhederne opfylder adskillelseskravene. I Danmark er det Energitilsynet, der som regulerende myndighed også skal være certificerende myndighed. I *stk. 1* foreslås i

overensstemmelse hermed, at Energitilsynet certificerer virksomheder omfattet af §§ 19 a–19 c. Dette sker efter forudgående ansøgning, da de regionale transmissionsvirksomheder udover den ejermæssige adskillelse også har mulighed for at vælge at overdrage opgaver til Energinet.dk eller indgive ansøgning om certificering efter § 19 c.

Det bemærkes, at lovforslagets § 6, stk. 4, giver mulighed for, at kravene i § 19 a, stk. 2-4, først opfyldes inden den 3. marts 2013, såfremt transmissionsvirksomheden ikke er vertikalt integreret den 3. marts 2012. Hvis en transmissionsvirksomhed måtte vælge at udskyde opfyldelsen af § 19 a, stk. 2-4, skal transmissionsvirksomheden ansøge om certificering to gange – først i forbindelse med opfyldelsen af § 19 a, stk. 5, og senere i forbindelse med opfyldelsen af § 19 a, stk. 2-4.

Det bemærkes, at Energinet.dk er pligtig til at indgive ansøgning om certificering efter § 19 b som uafhængig systemoperatør, såfremt en transmissionsvirksomhed vælger at overdrage opgaverne til Energinet.dk. De yderligere krav, som Energinet.dk og transmissionsvirksomhederne skal opfylde for, at Energinet.dk vil kunne certificeres som uafhængig systemoperatør, vil blive fastsat ved bekendtgørelse, hvorfor der også henvises til opfyldelse af disse regler.

I forhold til § 19 d, stk. 1, nr. 3, kan det ikke udelukkes, at en eventuel certificering af transmissionsnettets operatør i henhold til § 19 d vil omfatte både den enkelte regionale transmissionsvirksomhed og Energinet.dk, se også bemærkninger til § 19 c. Det er imidlertid den pågældende regionale transmissionsvirksomhed, der ønsker at benytte sig af muligheden i § 19 c, der skal ansøge om certificeringen.

Stk. 2 pålægger Energitilsynet at føre tilsyn med, at transmissionsvirksomhederne overholder kravene om ejermæssig adskillelse m.v. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med *stk. 3*, som pålægger de certificerede virksomheder en pligt til at underrette Energitilsynet om enhver planlagt transaktion af betydning for certificeringen. Det foreslås, at de certificerede virksomheder kan straffes med bøde, hvis de ikke overholder underretningsforpligtelsen, jf. forslag til ændring af elforsyningslovens § 87, stk. 1, nr. 4.

I *stk. 4* foreslås, at Energitilsynet i visse tilfælde er forpligtet til at tage certificeringen op til fornyet vurdering. Det gælder ved underretning fra transmissionsvirksomheden, i forbindelse med tilsyn og ved anmodning fra Europa-Kommissionen.

I forbindelse med den oprindelige ansøgning samt ved efterfølgende ændringer skal en særlig certificeringsprocedure følges. Det følger af *stk. 5*, at Energitilsynet får

4 måneder til at træffe afgørelse om certificeringen. Fristen er absolut forstået på den måde, at en manglende overholdelse heraf medfører, at virksomheden anses for certificeret. Certificeringen får dog først virkning efter, at Europa-Kommissionen har fulgt proceduren i artikel 3 i elforordningen.

Stk. 6 fastslår derfor, at Energitilsynet straks tilsender Europa-Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Herefter følger Europa-Kommissionen proceduren efter artikel 3 i elforordningen. Europa-Kommissionen har som udgangspunkt 2 måneder til at afgive sin udtalelse. Hvis Europa-Kommissionen vælger at anmode agenturet om en udtalelse, forlænges denne frist med yderligere 2 måneder. Hvis ikke Europa-Kommissionen udtaler sig inden for den pågældende frist, anses Europa-Kommissionen for ikke at rejse indvendinger mod Energitilsynets afgørelse. Dette gælder dog ikke for den særlige certificering af eksisterende ordninger efter artikel 9, stk. 10, i eldirektivet. Der henvises til den foreslåede undtagelse i § 19 c, hvor det netop er en betingelse, at Europa-Kommissionen har godkendt Energitilsynets certificering. Vedrørende Energitilsynets opfølgning på Europa-Kommissionens udtalelse eller godkendelse henvises til elforordningens artikel 3, stk. 2 og 6, der gælder direkte.

Stk. 7 fastslår, at certificeringsbestemmelserne ikke finder anvendelse på transmissionsvirksomheder, der kontrolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU. Dette er ikke ensbetydende med, at der ikke skal ske en certificering, men der stilles yderligere krav til certificering af sådanne virksomheder, ligesom proceduren er anderledes, jf. eldirektivets artikel 11. Bestemmelsen skal derfor ses i sammenhæng med *stk. 8*, hvorefter klima- og energiministeren kan fastsætte regler herom.

Begrebet »fysiske eller juridiske personer« skal forstås bredt og omfatter f.eks. også en stat.

Det bemærkes, at ingen transmissionsvirksomheder i dag er kontrolleret af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU. Da transmissionsnet over 100 kV endvidere enten er ejet af Energinet.dk eller alene vil kunne overgå til Energinet.dk i henhold til elforsyningslovens § 35, er der ikke mulighed for, at personer m.v. fra et land uden for EU, opnår kontrol over disse net. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der kan være enkelte transmissionsnet på mellem 50 og 60 kV, som i fremtiden vil kunne ændre ejerskab.

Stk. 8 giver ministeren mulighed for om nødvendigt at fastsætte supplerende regler og for at fastsætte regler om

certificering m.v. af virksomheder omfattet af stk. 7. Reglerne om certificering i forhold til lande uden for EU finder først anvendelse fra den 3. marts 2013, jf. eldirektivets artikel 49, stk. 1, 3. pkt.

Efter forslaget til §§ 19 a-19 d foreslås af ordensmæssige hensyn indsat en overskrift til markering af, at kapitel 4 også omhandler krav til kollektive elforsyningsvirksomheder.

Til nr. 5

(§ 20 a, stk. 1)

I overensstemmelse med eldirektivet foreslås bestemmelsen ændret således, at ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder fremover ikke længere er underlagt forpligtelsen til at opstille overvågningsprogrammer.

Til nr. 6

(§ 20 a, stk. 2-4)

Bestemmelsen gennemfører artikel 26, stk. 2, litra d, i eldirektivet. Denne artikel omhandler kun netvirksomheders overvågningsprogrammer, herunder forpligtelsen til at have en uafhængig overvågningsansvarlig. Det fremgår imidlertid af artikel 14, stk. 2, litra c, at ikke ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder ligeledes er underlagt forpligtelsen til at opstille overvågningsprogrammer og til at have en overvågningsansvarlig. Artiklen indeholder dog ingen uafhængighedskrav til den overvågningsansvarlige for en ikke ejermæssigt adskilt transmissionsvirksomhed. Det vurderes imidlertid, at der ikke er anledning til at stille færre krav til den overvågningsansvarliges uafhængighed i forhold til en ikke ejermæssigt adskilt transmissionsvirksomhed end i forhold til en netvirksomhed. Derfor foreslås det, at uafhængighedskravet i § 20 a, stk. 2, for overvågningsansvarlige gælder både for transmissions- og netvirksomheder.

Uafhængighedskravet forudsætter ikke nødvendigvis, at der udpeges en ekstern overvågningsansvarlig. Den overvågningsansvarlige kan således godt være ansat af transmissions- eller netvirksomheden. Med undtagelse af de i stk. 3 nævnte situationer, må den overvågningsansvarlige imidlertid ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogle interesser eller noget forretningsforhold i eller med de virksomheder, som er nævnt i stk. 2, udover den pågældende transmissions- eller netvirksomhed. For en nærmere forståelse af begreberne »tilknyttede« og »associerede« virksomheder henvises til bilag 1, B, nr. 5 og 6, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 395 af 25. maj 2009 med senere ændringer. For en nær-

mere forståelse af begrebet »virksomhedsdeltager« henvises til bilag 1, A, nr. 6, i årsregnskabsloven. Dette betyder, at også virksomheder, der ejes af f.eks. staten eller en kommune, er omfattet. Bestemmelsen omfatter således en bred kreds af virksomheder. For så vidt angår rækkevidden af begrebet »virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere«, hvis en virksomhed ejes af staten, lægges der til grund, at statslige virksomheder, der henhører under forskellige ministerier, såsom Energinet.dk og DONG Energy-koncernen, ikke betragtes som virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere. Dette er kun tilfældet for virksomheder, hvor ejerbeføjelsen måtte udøves af den samme minister.

Stk. 3 indeholder en undtagelse til stk. 2 i de situationer, hvor der er flere elnetvirksomheder eller naturgas-distributionsselskaber, der tilhører kredsen af virksomheder omfattet af stk. 2, 2. pkt. Bestemmelsen tillader, at disse virksomheder udpeger den samme overvågningsansvarlige.

Stk. 4 fastslår, at den overvågningsansvarlige til varetagelsen af sin opgave skal have adgang til alle nødvendige oplysninger hos den pågældende transmissions- eller netvirksomhed og eventuelle tilknyttede og associerede virksomheder samt virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere.

Til nr. 7

(§ 20 b)

Forslaget til § 20 b fastslår, at netvirksomheder skal sikre, at der i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke skabes uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet. Bestemmelsen gennemfører eldirektivets artikel 26, stk. 3, 2. pkt., som har til formål at hindre diskriminerende adfærd gennem uklarhed om virksomhedsidentiteter.

Bestemmelsen foreskriver, at netvirksomheders kommunikation med forbrugere ikke må sammenblandes med kommunikation fra virksomheder, der udøver elproduktions- eller elhandelsvirksomhed.

Forslaget skal således medvirke til, at netvirksomheder bevarer deres selvstændige identitet, så det er klart for forbrugeren, at netvirksomhedens informationer og ydelser er adskilt fra koncernens øvrige aktiviteter vedrørende handel og produktion af elektricitet. Virksomheder er således forpligtet til at forhindre enhver usikkerhed hos forbrugerne om, at der skulle være en sammenhæng mellem netvirksomheden og den koncernforbundne handels- eller produktionsvirksomhed.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med bestemmelsen om programmer for intern overvåg-

ning, som findes i elforsyningslovens § 20 a, stk. 1. Det fremgår allerede heraf, at bl.a. netvirksomheder er forpligtede til at opstille et program for intern overvågning, som beskriver virksomhedernes tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Da skabelse af uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet må betragtes som diskriminerende adfærd, vil overvågningsprogrammet således også skulle beskrive, hvordan det sikres, at der ikke i kommunikationsarbejder og identitetsstrategier skabes uklarhed herom. Dette vil blive fastsat i bekendtgørelse om program for intern overvågning for netvirksomheder, transmissionsvirksomheder og den systemansvarlige virksomhed i henhold til elforsyningsloven (overvågningsbekendtgørelsen), som beskriver mindstekravene til virksomhedernes programmer. Det bemærkes, at overvågningsbekendtgørelsen allerede bl.a. omfatter tiltag, som skal sikre, at virksomheden i sin kundekontakt ikke favoriserer bestemte selskaber, jf. § 2, stk. 1, nr. 4, ligesom Energitilsynet i medfør af overvågningsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, har hjemmel til at kræve, at virksomhedernes programmer skal indeholde beskrivelse af tiltag ud over de i stk. 1 nævnte, i det omfang dette er påkrævet for at forhindre diskriminerende adfærd i den pågældende virksomhed.

Til nr. 8

(§ 24, stk. 2)

Bestemmelsen blev oprindeligt indsat i loven for at gennemføre krav under 1. og 2. liberaliseringspakke, som er indeholdt i det nye eldirektivs artikel 12, litra f, og artikel 25, stk. 2. I eldirektivet lyder forpligtelsen på »ikke at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og navnlig ikke begunstige tilknyttede selskaber«. Bestemmelsen foreslås ændret i overensstemmelse med denne direktivtekst. For en nærmere forståelse af begreberne »tilknyttede« og »associerede« virksomheder henvises til bilag 1, B, nr. 5 og 6, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 395 af 25. maj 2009 med senere ændringer. For en nærmere forståelse af begrebet »virksomhedsdeltager« henvises til bilag 1, A, nr. 6, i årsregnskabsloven. Dette betyder, at også virksomheder, der ejes af f.eks. staten eller en kommune, er omfattet. Bestemmelsen omfatter således en bred kreds af virksomheder. For så vidt angår rækkevidden af begrebet »virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere«, hvis en virksomhed ejes af staten, lægges det til grund, at statslige virksomheder, der henhører under forskellige ministerier, såsom Energinet.dk og DONG Energy-koncernen, ikke betragtes som virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere. Dette er kun tilfældet for virksomheder, hvor ejerbeføjelsen måtte udøves af den samme minister.

Til nr. 9

(§ 26 a)

Bestemmelsen foreslås ændret, således at den tilpasses elforordningen, som erstatter forordning nr. 1228/2003 af 26. juni 2003. Forordningen er trådt i kraft den 3. september 2009 og finder anvendelse fra den 3. marts 2011. Forordningens bestemmelser er umiddelbart gældende i medlemslandene.

I sin gældende affattelse præciserer bestemmelsen, hvilke bestemmelser i elforsyningslovens kapitel 4 der ikke finder anvendelse på forhold omfattet af artikel 7 i elforordningen fra 2003, som omhandler undtagelser fra forordningens og eldirektivets bestemmelser til fordel for nye samkøringslinjer. Artikel 7 i elforordningen fra 2003 er på flere punkter ændret og findes nu i den nye elforordnings artikel 17. Ændringerne vedrører bl.a. følgende punkter: ansøgningerne skal behandles af de regulerende myndigheder, dvs. Energitilsynet i Danmark, der kan undtages fra adskillelseskraevne, undtagelsen skal være tidsbegrænset, der skal i sammenhæng med undtagelsen træffes beslutning om reglerne og mekanismer for kapacitetsfordeling, og det nye agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder kan indtages.

Etablering af nye samkøringslinjer mellem medlemslande kan efter elforordningens artikel 17 midlertidigt undtages fra nærmere angivne bestemmelser i forordningen og i eldirektivet. De bestemmelser i direktivet, der kan undtages fra, svarer til de i § 26 a, stk. 1, nævnte bestemmelser i elforsyningsloven. Ved ændringen af § 26 a foreslås §§ 19 a-19 c tilføjet, idet dette er muligt efter elforordningens artikel 17. I det omfang der indrømmes en undtagelse efter forordningens artikel 17, vil bestemmelserne i §§ 19 a-19 c, § 20 og § 21, stk. 2-4, om bevillingshaveres forpligtelser m.v., herunder om ejermæssig adskillelse, § 23, stk. 2 og 3, om betingelser for godkendelse af direkte ledningsforbindelser og § 24 om netadgang m.v., således ikke finde anvendelse, i den periode undtagelsen bliver indrømmet.

Stk. 2 giver ligesom efter den gældende bestemmelse ministeren hjemmel til at fastsætte regler om behandling af en anmodning om undtagelse efter elforordningens artikel 17. Artikelbetegnelsen er ændret. Det foreslås desuden, i overensstemmelse med forordningen, at undtagelsen kun kan gives midlertidigt. Kriterierne for undtagelsen fremgår af forordningen, men der vil fortsat kunne være behov for at fastsætte regler om myndighedsopgaver, høring og lign. Det bemærkes, at beslutning om undtagelse træffes af Energitilsynet eller eventuelt agenturet, jf. elforordningens artikel 17, stk. 4 og 5. Forordningens artikel 17, stk. 6, giver dog mulig-

hed for at fastsætte regler om, at Energitilsynet eller eventuelt agenturet skal forelægge sin udtalelse om anmodningen om en undtagelse for ministeren til formel afgørelse.

Til nr. 10

(§ 37, stk. 8)

§ 37, stk. 8, foreslås affattet som angivet i § 1, nr. 8, i lov nr. 549 af 6. juni 2007 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning.

Lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger indeholder i § 13 en konsekvensændring af elforsyningslovens § 37, stk. 8, som denne var affattet ved § 1, nr. 27, i lov nr. 520 af 7. juni 2006 om bl.a. ændring af elforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006.

Ændringen af elforsyningslovens § 37, stk. 8, blev under folketingsbehandlingen af lov nr. 549 af 6. juni 2007 om ændring af bl.a. lov om elforsyning inkorporeret i denne lov og sat i kraft den 22. juni 2007 ved bekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2007. Bestemmelsen i § 13 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger blev herefter overflødiggjort.

§ 13 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger er imidlertid blevet sat i kraft af miljøministeren den 1. november 2010, jf. bekendtgørelse nr. 1211 af 14. oktober 2010.

For at tydeliggøre, at der ikke er tilsigtet en ændring af retstilstanden efter ikrafttrædelsen af § 13, foreslås bestemmelsen genaffattet på ny.

Til nr. 11

(§ 45, stk. 1 og 2)

Det foreslås, at den systemansvarlige virksomhed ikke længere omfattes af § 45. Efter ordlyden gælder habilitetskravene i § 45 i forhold til Energinet.dk som den systemansvarlige virksomhed. Efter Energinet.dk blev oprettet i 2005 med hjemmel i lov om Energinet.dk, jf. lovbekendtgørelse nr. 224 af 16. marts 2009, har bestemmelsen ikke været af praktisk betydning i forhold til Energinet.dk, idet virksomheden ikke er koncernforbundet med elproduktions- eller elhandelsvirksomheder og ikke har hjemmel til at udøve elproduktions- eller elhandelsvirksomhed, jf. § 2, stk. 2, i lov om Energinet.dk.

I forhold til ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder i henhold til § 19 a, gælder den særskilte bestemmelse i § 19 a, stk. 5, jf. bemærkninger hertil.

Habilitetskravene i § 45 er herudover uændrede og vil fortsat bl.a. finde anvendelse på transmissionsvirksomheder, der vælger at opfylde kravene i § 19 b eller eventuelt omfattes af § 19 c.

Til nr. 12

(§ 45, stk. 3)

Den foreslåede ændring har til formål at sikre overensstemmelse med eldirektivets artikel 26, stk. 4.

Bestemmelsen giver medlemslandene mulighed for at undtage integrerede virksomheder fra bl.a. direktivets habilitetskrav, hvis de betjener færre end 100.000 tilsluttede forbrugere. Grænsen på 100.000 forbrugere knytter sig til »integrerede« virksomheder og ikke til den enkelte virksomhed. Det følger heraf, at i de tilfælde hvor der er flere netvirksomheder indenfor samme koncern, vil undtagelsen alene kunne anvendes, hvis netvirksomhederne i koncernen tilsammen har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere.

Til nr. 13 og 14

(§ 54, stk. 1, nr. 1, og § 54, stk. 4, 1. pkt.)

Det foreslås, at der i § 54, som omhandler inddragelse af bevillinger, indsættes henvisninger til VE-loven og regler udstedt i medfør heraf. Der er tale om en korrektion. Efter vedtagelsen af VE-loven i 2008 blev der flyttet en række bestemmelser fra elforsyningsloven til VE-loven, herunder bestemmelser som har betydning for de kollektive elforsyningsvirksomheders forpligtelser. I § 54 henvises imidlertid fortsat alene til overholdelse af elforsyningsloven og regler udstedt i medfør heraf, hvilket ikke længere er retvisende. Ved at indsætte henvisninger til VE-loven og regler udstedt i medfør heraf vil den retstilstand, som gjaldt før VE-loven, blive reetableret.

Til nr. 15

(§ 68 a, stk. 2)

Der foretages en konsekvensrettelse i § 68 a, stk. 2, som følge af forslag til ændring af § 78.

Til nr. 16

(§ 74 a)

Elforordningen trådte i kraft den 3. september 2009 og finder anvendelse fra den 3. marts 2011. Forordningen erstatter den tidligere forordning nr. 1228/2003 af 26. juni 2003. Forordningens bestemmelser er umiddelbart gældende i medlemslandene.

Bestemmelsens affattelse er ændret for at tage hensyn til den nye forordning.

Bestemmelsen omhandler fortsat, som det er tilfældet i den gældende § 74 a, hvilke bestemmelser i elforsyningslovens kapitel 10 om priser og betingelser for elektricitet, der ikke finder anvendelse på forhold omfattet af forordningens bestemmelser om anvendelse af indtægter fra tildeling af samkøringslinjer (artikel 16, stk. 6), såkaldte flaskehalsindtægter, og om etablering og drift af nye samkøringslinjer mellem medlemslandene (artikel 17). Det bemærkes, at både artikel 16 og artikel 17 er blevet ændret i forhold til affattelsen af artikel 6, stk. 6, og artikel 7 i elforordningen fra 2003.

Til nr. 17

(§ 77, stk. 5)

Det forudsættes, at sager afgjort efter stk. 1–4 afgøres på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Det kan imidlertid være vanskeligt for Energitilsynet at indhente de nødvendige oplysninger i forbindelse med sagsbehandlingen, idet virksomheder kan have en interesse i at trække sager i langdrag. Baggrunden for dette er, at Energitilsynets afgørelser er fremadrettede. En kollektiv elforsyningsvirksomhed, der forudser, at en afgørelse vil gå den imod, kan derfor have en interesse i at forsinke en afslutning af sagen. Med henblik på at sikre forbrugerbeskyttelsen og en hurtig og effektiv sagsbehandling, herunder overholdelse af eldirektivets krav om afgørelse af klagesager inden for en frist på 4 måneder, får Energitilsynet mulighed for at træffe afgørelser på det foreliggende grundlag i sager omfattet af stk. 1–4, også i de tilfælde, hvor en kollektiv elforsyningsvirksomhed ikke rettidigt har fremsendt de nødvendige oplysninger til brug for sagsbehandlingen, som krævet af Energitilsynet i henhold til § 84, stk. 1. Det forudsættes, at Energitilsynet har givet virksomheden en rimelig frist til at fremsende de nødvendige oplysninger, og at Energitilsynet har gjort det klart for virksomheden, at der vil blive truffet en sådan afgørelse. Ved afgørelser på det foreliggende grundlag tages ikke alene hensyn til foreliggende oplysninger fra virksomheden og andre berørte parter, men også til kravet i elforsyningslovens § 6, stk. 4, om at kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, samt til sædvanlig praksis på området.

Afgørelser, som træffes på det foreliggende grundlag, vil som udgangspunkt være endelige afgørelser. Energitilsynet kan dog ændre afgørelsen, såfremt den kollektive elforsyningsvirksomhed fremkommer med de krævede oplysninger. Såfremt der efter denne nye afgø-

relse vil skulle ske en efterregulering for perioden fra den første afgørelse til tidspunktet for den nye afgørelse, vil denne alene kunne gennemføres, såfremt den er til gunst for tredjemand. Ved tredjemand forstås i denne sammenhæng andre end den berørte kollektive elforsyningsvirksomhed.

Forslaget tilsigter i øvrigt ikke at begrænse de muligheder, som dansk ret giver for at tillægge en given adfærd processuel skadevirkning, eller for efter en konkret vurdering at træffe afgørelse om, fra hvornår en afgørelse skal have virkning.

Til nr. 18

(§ 78)

Stk. 1 bibeholdes uændret.

Med indsættelsen af et nyt *stk. 2* i § 78 foreslås det, at Energitilsynet deltager i det nye agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU.

Energitilsynet har hidtil deltaget i det frivillige samarbejde mellem de europæiske energireguleringsmyndigheder i den rådgivende gruppe »ERGEG« (Gruppen af Europæiske Energireguleringsmyndigheder for Elektricitet og Gas), som er nedsat ved Europa-Kommissionens afgørelse 2003/796/EF. Med agenturforordningen oprettes der et nyt agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU. ERGEG's arbejde bliver overført til agenturets mere bindende ramme med klare beføjelser og myndighed til at vedtage bindende afgørelser i en række specifikke tilfælde i forbindelse med grænseoverskridende infrastruktur.

Efter forordningens artikel 14 består agenturets repræsentantskab af 1 repræsentant (samt 1 suppleant) for de regulerende myndigheder pr. medlemsland.

Ifølge Energitilsynets gældende forretningsorden deltager Energitilsynets sekretariat i nordisk og europæisk samarbejde om reguleringen af energisektoren. Blandt andet deltager chefen for Energitilsynets sekretariat i ERGEG-samarbejdet. Denne ordning antages at fortsætte i forhold til det nyoprettede agentur og det internationale samarbejde i øvrigt.

Stk. 3 svarer til det gældende *stk. 2*. Der præciseres, at Energitilsynet ikke er underlagt nogens instruktionsbeføjelse og dermed er fuldt uafhængig. Af den gældende bestemmelse fremgik alene, at udvalget ikke var undergivet instruktionsbeføjelse fra klima- og energiministeren. Det kunne medføre tvivl om andre myndigheders eller brancheinteressers mulighed for at påvirke Energitilsynets afgørelser. Denne tvivl er fjernet med den nye formulering.

Endvidere er henvisningen til § 85 d slettet, idet bestemmelsen foreslås ophævet.

Den ændrede bestemmelse i *stk. 4* omfatter regler for Energitilsynets sekretariat, der udmønter eldirektivets artikel 35, stk. 4, litra a, og den tilsvarende bestemmelse i gasdirektivets artikel 39, stk. 4, litra a. Efter direktivernes bestemmelser skal de regulerende myndigheder være juridisk adskilte og funktionelt uafhængige af enhver anden offentlig eller privat enhed. Mens Energitilsynets uafhængighed fremgår af forslaget til *stk. 3*, fremgår det af forslaget til *stk. 4*, at også sekretariatet skal være uafhængigt af andre statslige myndigheder og brancheinteresser. Sekretariatet kan alene modtage instruktioner fra Energitilsynet. Sekretariatsbetjeningen kan derfor ikke som hidtil varetages af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, men skal varetages af en selvstændig statslig myndighed. Dog understreges det i eldirektivets artikel 37, stk. 2, 2. afsnit, og den tilsvarende bestemmelse i gasdirektivets artikel 41, stk. 2, 2. afsnit, at de regulerende myndigheder under udførelsen af deres opgaver og under iagttagelse af uafhængighedskravet arbejder tæt sammen med andre relevante myndigheder. Det bør i opgaveløsningen sikres, at borgere og virksomheder ikke pålægges at afgive samme oplysninger til flere myndigheder. Her er et samarbejde med konkurrencemyndighederne af særlig relevans. Det er også fortsat muligt at fastholde en nær faglig erfarings- og vidensudveksling med relevante parter.

Kravet om integritet og selvstændighed forudsætter et selvstændigt sekretariat, men udelukker ikke, at sekretariatet kan samarbejde med andre myndigheder om løsning af rent administrative opgaver, som ikke har betydning for Energitilsynets uafhængighed som tilsyns- og klagemyndighed. Der tænkes eksempelvis på drift af en ejendom, hvor flere myndigheder har til huse, herunder fælles kantine og reception. Det vil også være muligt for sekretariatet at udlicitere administrative opgaver eksempelvis vedrørende personaleadministration, IT og regnskab til en anden myndighed. Det indebærer muligheden for et administrativt samarbejde mellem Energitilsynet og andre statslige institutioner, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. I det omfang sekretariatet køber servicefunktioner fra andre, skal det ske på baggrund af gennemsigtige og ikkediskriminerende aftaler, hvorefter sekretariatet honorerer nødvendige omkostninger for de udførte opgaver.

I lyset af den øgede fokus på sekretariatets uafhængighed er den gældende bestemmelse i § 78, stk. 9, fjernet. Efter den nævnte bestemmelse fungerer Energitilsynets sekretariat som sekretariat for et privat ankenævn på energiforsyningsområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager. Det omtal-

te ankenævn er etableret af energibranchen og Forbrugerrådet. Ankenævnets afgørelser træffes af et udvalg bestående af repræsentanter for Forbrugerrådet og for brancheorganisationen for det berørte energiområde samt af en uafhængig formand, der er byretsdommer. Sammensætningen af dette udvalg genspejler ikke den uafhængighed af brancheinteresser, som er forudsat for den regulerende myndighed på energiområdet, altså Energitilsynet og dets sekretariat. Derfor kan sekretariatsfunktionen for ankenævnet ikke længere varetages af Energitilsynets sekretariat.

Bestemmelsen i *stk. 5* fastslår, at chefen for Energitilsynets sekretariat udpeges af klima- og energiministeren og alene refererer til Energitilsynet. Klima- og energiministeren har således ingen instruktionsbeføjelse overfor chefen i sekretariatet.

Bestemmelsen i *stk. 6* fastslår, at der skal være samme grad af uafhængighed og samme krav til upartiskhed i opgaveløsningen for sekretariatets ansatte, som gælder for medlemmerne af Energitilsynet. Klima- og energiministeren får hjemmel til at fastsætte nærmere regler herom. Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til elforsyningslovens § 79, stk. 2.

Bestemmelsen i *stk. 7* ændres således, at det fremgår, at ministerens hjemmel til at fastsætte regler om Energitilsynets opgaver også finder anvendelse i forhold til de nye opgaver, som Energitilsynet skal varetage efter eldirektivet.

I forhold til de opgaver, som Energitilsynet varetager efter det tidligere eldirektiv fra 2003, er de regulerende myndigheders opgaver betydeligt udvidet, jf. eldirektivets § 37. Ved siden af Energitilsynets nuværende »kerneopgaver« vedrørende tilsyn med virksomheder, som reguleres i loven, såsom f.eks. godkendelse af metoderne for fastsættelse af de kollektive elforsyningsvirksomheders priser og betingelser, skal Energitilsynet ifølge direktivet fremover bl.a. varetage opgaver, der indebærer en bredere overvågning af markedet og markedsprocesser for at sikre velfungerende konkurrencebaserede markeder, både på detail- og engrosmarkedet.

Nogle af de opgaver, som Energitilsynet efter direktivet skal varetage, er allerede nævnt i elforsyningsloven. F.eks. har tilsynet i § 82, stk. 5, hjemmel til at sikre gennemsigtighed omkring priser, tariffer, rabatter og vilkår herunder på detailhandelsmarkedet.

Nogle af de opgaver, som direktivet nævner, foreslås indsat i elforsyningsloven, jf. f.eks. forslaget til nyt § 82, stk. 5, vedrørende overvågning af engrospriser.

I det omfang opgaverne efter direktivet ikke allerede er omfattet af loven eller foreslås tilføjet i loven med dette lovforslag, vil ministeren udnytte hjemlen i *stk. 7*

til at fastsætte regler i en bekendtgørelse for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage.

En sådan bekendtgørelse vil også omfatte Energitilsynets nye opgaver vedrørende samarbejdet med andre medlemslandes regulerende myndigheder, herunder i det nye agentur, jf. agenturforordningen.

Det sidste led i stk. 7 omhandler forhold, der i den gældende lov er omfattet af § 78 a. Indholdet af § 78 a foreslås således flyttet til det nye stk. 7 og udvidet. Bestemmelsen afspejler i sin foreslåede affattelse direktivets artikel 37, stk. 1, litra q, som fastsætter, at tilsynet skal overvåge gennemførelsen af regler for de opgaver og forpligtelser, der påhviler de forskellige aktører efter den nye elforordning. I overensstemmelse hermed bliver ministerens hjemmel til at fastsætte regler vedrørende tilsynsopgaver efter elforordningen udvidet, idet begrænsningen til forhold vedrørende priser og betingelser, som findes i den gældende § 78 a ikke videreføres. Det bemærkes, at den nye elforordning er trådt i kraft den 3. september 2009 og finder anvendelse fra den 3. marts 2011.

Da ministeren er forpligtet til at udnytte bemyndigelsen med henblik på at opfylde eldirektivet, foreslås bemyndigelsen desuden ændret, således at det fremgår, at der skal udstedes regler herom.

Stk. 8 svarer til det gældende stk. 3, 2. pkt. og er indholdsmæssigt uændret.

I stk. 9 foreslås en ændring vedrørende Energitilsynets forretningsorden. El- og gasdirektiverne kræver i artikel 37, stk. 16 og artikel 41, stk. 16, at afgørelserne fra de regulerende myndigheder skal gøres offentligt tilgængelige. For at sikre dette - som i øvrigt også vil styrke gennemsigtigheden i tilsynets arbejde - vil tilsynets forretningsorden, skulle indeholde regler om offentliggørelse af Energitilsynets afgørelser på el- og gasområdet, herunder sekretariatsafgørelser. Ministerens godkendelse af forretningsorden, jf. den gældende affattelse af § 78, stk. 3, 3. pkt., bibeholdes uændret.

Stk. 10 svarer til det gældende § 78, stk. 4, og er indholdsmæssigt uændret.

Stk. 11 svarer til § 78, stk. 6, i lovens nuværende affattelse og er indholdsmæssigt uændret. Der foretages mindre sproglige ændringer. På elforsyningsområdet opkræves beløbet af Energinet.dk, som indregner det i tariffen som en nødvendig omkostning. Tilsvarende kan fjernvarmevirksomhederne og naturgasdistributions-selskaberne indregne omkostningen i deres tariffer. En undtagelse herfra er naturgaslager og naturgasforsynings-selskaberne, som må afholde omkostningen af egne midler, idet salg af lagerydelser og naturgas sker på kommercielle vilkår.

Stk. 12 svarer delvis til § 78, stk. 7, i sin nuværende affattelse. Som konsekvens af den manglende videreførelse af stk. 5, foreslås klima- og energiministerens hjemmel til at fastsætte nærmere regler eller træffe afgørelse om de forhold, der er nævnt i den gældende § 78, stk. 5, slettet, jf. bemærkninger til forslaget til § 78, stk. 4.

I stk. 13 foreslås indsat en bemyndigelse, som giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om Energitilsynets klagebehandling, og om hvorvidt klager over Energitilsynets afgørelser kan tillægges opsættende virkning. Herudover videreføres den gældende hjemmel i § 78, stk. 8, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.

Forslaget skal ses på baggrund af eldirektivets artikel 37, stk. 11, og gasdirektivets artikel 41, stk. 11, hvor efter enhver part, der ønsker at klage over en transmissions- eller distributionssystemoperatør samt, på gasområdet, en lager- eller LNG-systemoperatør, i forbindelse med den pågældende operatørs forpligtelser i henhold til direktiverne, kan indbringe en klage for den regulerende myndighed med henblik på afgørelse inden for en nærmere angivet frist. Derudover bestemmer de nævnte direktivbestemmelser, at den regulerende myndigheds (dvs. i Danmark Energitilsynets) afgørelse har bindende virkning, medmindre og indtil den underkendes efter påklage.

Direktivets bestemmelser vil således efter forslaget blive gennemført ved bekendtgørelse. Bekendtgørelsen vil nærmere fastlægge i hvilke klager over kollektive elforsyningsvirksomheder eller gastransmissions-, distributions-, lager- eller LNG-selskaber, Energitilsynet skal træffe afgørelse inden for en bestemt frist. Bekendtgørelsen vil tillige fastslå, at klager over visse afgørelser ikke vil kunne tillægges opsættende virkning.

(§ 78 a)

Bestemmelsen foreslås nyaffattet, da den gældende bestemmelse indholdsmæssigt behandles i det foreslåede nye § 78, stk. 7, in fine, hvortil der henvises.

I stk. 1 foreslås indført en hjemmel for Energitilsynet til at videregive fortrolige oplysninger eller oplysninger, som er omfattet af tilsynets tavshedspligt, til andre regulerende myndigheder i EU og i lande omfattet af EØS-aftalen samt til det nye agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU. Bestemmelsen gennemfører eldirektivets artikel 38, stk. 1, og gasdirektivets artikel 42, stk. 1.

Derudover giver stk. 1 Energitilsynet hjemmel til at kunne videregive tilsvarende oplysninger til Europa-Kommissionen, når disse er nødvendige for varetagelsen af Europa-Kommissionens opgaver.

Baggrunden for bestemmelsen er bl.a., at det hidtidige samarbejde mellem de europæiske energireguleringsmyndigheder i den nedsatte rådgivende gruppe for elektricitet og gas, »ERGEG«, bliver overført til det nye europæiskeagentur. Derudover skal de regulerende myndigheder også arbejde sammen på regionalt plan, jf. eldirektivets artikel 38, stk. 2, og gasdirektivets artikel 42, stk. 2. Dette samarbejde har hidtil fundet sted i ERGEG's regi. Fremover vil agenturet tilvejebringe en ramme, inden for hvilken de regulerende myndigheder kan samarbejde, jf. agenturforordningens artikel 7, stk. 3. I øvrigt stiller el- og gasdirektiverne krav om, at et medlemslands regulerende myndighed arbejder sammen om grænseoverskridende forhold med de regulerende myndigheder i de pågældende andre lande, jf. eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra c, og gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra c. Energitilsynet vil få hjemmel til at udføre disse nye opgaver i en ny bekendtgørelse om Energitilsynets opgaver, som ministeren kan udstede med hjemmel i elforsyningslovens § 78, stk. 7 og naturgasforsyningslovens § 41 a. Der henvises til bemærkningerne til forslag til disse bestemmelser.

Videregivelsen kan udover til agenturet ske til de regulerende myndigheder i de lande, der er med i EØS-samarbejdsaftalen, dvs. alle EU-lande plus Norge, Island og Liechtenstein.

Hjemlen omfatter videregivelsen af de nævnte oplysninger, når disse er nødvendige for varetagelsen af Energitilsynets, den modtagende regulerende myndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver.

Agenturets opgaver er defineret i agenturforordningen. De regulerende myndigheders opgaver fremgår bl.a. af el- og gasdirektiverne, især eldirektivets artikel 37 og gasdirektivets artikel 41, og den lovgivning, der gennemfører disse bestemmelser i det pågældende land, samt af el- og gasforordningerne. Dertil kommer eventuelle opgaver ifølge national lovgivning.

Ved Europa-Kommissionens opgaver forstås alle opgaver, som Europa-Kommissionen varetager efter eldirektivet, gasdirektivet, elforordningen eller gasforordningen.

Videregivelse af oplysninger fra Energitilsynet til Europa-Kommissionen kan f.eks. vedrøre oplysninger, som er nødvendige for, at Europa-Kommissionen kan udtale sig om Energitilsynets certificering efter det foreslåede § 19 d, stk. 1, i elforsyningsloven eller det foreslåede § 10 c, stk. 1, i naturgasforsyningsloven. Efter forslaget til § 19 d, stk. 6, i elforsyningsloven og til § 10 c, stk. 6, i naturgasforsyningsloven tilsender Energitilsynet Europa-Kommissionen underretning om sin certificeringsafgørelse sammen med alle relevante oplys-

ninger om afgørelsen. I denne sammenhæng vil det foreslåede § 78 a, stk. 1, sikre, at Energitilsynet kan videregive oplysninger omfattet af Energitilsynets tavshedspligt til Europa-Kommissionen.

Videregivelse af oplysninger med hjemmel i § 78 a betyder ikke, at Energitilsynets herefter er berettiget til at videregive de pågældende oplysninger også til andre end de i bestemmelsen nævnte myndigheder.

Stk. 1 omfatter oplysninger omfattet af Energitilsynets tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27. Energitilsynet vil også kunne videregive oplysninger, som ikke er fortrolige.

Ved videregivelse af personoplysninger omfattet af persondataloven skal persondatalovens regler om behandling af personoplysninger iagttages. Det antages, at persondataloven kun undtagelsesvis vil være relevant, idet denne lov bruger begrebet personoplysninger, forstået som enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Dermed falder oplysninger om juridiske personer, såsom aktieselskaber, anpartsselskaber, kommanditselskaber, fonde, foreninger, visse selvejende institutioner m.v., uden for lovens anvendelsesområde. Kun oplysninger om personligt drevne virksomheder, herunder interessentskaber, er omfattet af begrebet personoplysninger.

Stk. 2 fastlægger de betingelser, der skal være opfyldt for, at Energitilsynet kan videregive oplysninger til de nævnte landes regulerende myndigheder, agenturet eller Europa-Kommissionen. Det er herefter en betingelse, at modtageren af de oplysninger, der videregives, er omfattet af en tavshedspligt hos modtageren, som svarer til den, Energitilsynet er undergivet efter forvaltningsloven, og at modtagerens videregivelse kun kan ske med udtrykkeligt samtykke fra Energitilsynet, kun til det formål, som samtykket omfatter, og under den forudsætning, at fortroligheden af de videregivne oplysninger fortsat bevares.

Der vil kun undtagelsesvis kunne gives samtykke til videregivelse af oplysningerne til andre end et andet lands regulerende myndighed. I givet fald vil det være en forudsætning herfor, at videregivelsen af oplysningerne tjener et formål, der er dækket af el- eller gasdirektivet eller el- eller gasforordningen.

(§ 79)

Stk. 1 foreslås ændret således, at den del af den gældende bestemmelse, som angår medlemmers uafhængighed af energisektorens parter, flyttes til det nye stk. 2.

Stk. 2 gennemfører direktivernes artikel 35, stk. 4, litra b (eldirektivet) og artikel 39, stk. 4, litra b (gasdirektivet), hvorefter den regulerende myndigheds ledelse og

personale handler uafhængigt af enhver markedsinteresse og ikke søger eller modtager direkte instrukser fra nogen regering eller anden offentlig eller privat enhed under udførelsen af reguleringsopgaverne. Til forskel fra den gældende § 78, stk. 2, som foreslås flyttet til stk. 3, og den foreslåede tilføjelse i § 78, stk. 4, som omfatter Energitilsynets og sekretariatets uafhængighed som organisation, vedrører § 79, stk. 2, den personlige upartiskhed for Energitilsynets medlemmer. I forhold til den gældende bestemmelse i § 79, stk. 1, 2. pkt., anses en ændring for nødvendig, for også at omfatte medlemmers uafhængighed af andre end energisektorens parter. Klima- og energiministeren får hjemmel til at fastsætte regler til præcisering af uafhængighedskravet. Sådanne regler vil f.eks. kunne indeholde bestemmelser vedrørende medlemmernes afgivelse af tro og love-erklæringer i forhold til andre aktiviteter, de udfører ved siden af deres hverv som medlemmer af Energitilsynets udvalg. Sekretariatets ansatte er underlagt samme uafhængigheds- og upartiskhedskrav, jf. forslag til § 78, stk. 6.

Eldirektivets artikel 35, stk. 5, litra b, og gasdirektivets artikel 39, stk. 5, litra b, kræver, at tilsynsmedlemmer udnævnes for en periode af mindst 5 år, der kan forlænges én gang. Desuden kræver direktiverne i de nævnte bestemmelser, at der indføres en rotationsordning. Ændringsforslag til *stk. 3* gennemfører disse krav. Der fastsættes samtidig i forslaget § 6, stk. 8, en overgangsordning for at sikre overgangen til opfyldelse af direktivets krav.

Stk. 4 gennemfører eldirektivets artikel 35, stk. 5, sidste pkt., og gasdirektivets art. 39, stk. 5, sidste afsnit, sidste pkt. Bestemmelserne omhandler afsættelse af medlemmer i deres embedsperiode. Ifølge bemærkningerne til § 79, stk. 2, i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, kan ministeren ikke afsætte de udpegede medlemmer inden for deres beskikkelsesperiode. De nye direktivbestemmelser giver anledning til, at dette overføres til selve lovteksten, samtidig med, at de tilfælde defineres, hvor afsættelse af medlemmer inden for deres beskikkelsesperiode vil være mulig og nødvendig for fortsat at sikre tilsynets uafhængighed og upartiskhed. Det foreslås, at muligheden for at afsætte medlemmer eller suppleanter begrænses til tilfælde, hvor disse ikke længere opfylder kravene om at være uafhængige eller har overtrådt kravet om upartiskhed. Det foreslås, at ministeren også vil kunne afsætte et tilsynsmedlem eller en suppleant efter indstilling fra tilsynets formand, hvis et medlem eller en suppleant groft har tilsidesat sine pligter efter tilsynets forretningsorden.

Til nr. 19

(§ 79 a)

Den foreslåede bestemmelse gennemfører eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra d, som bl.a. kræver, at de regulerende myndigheder overholder relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU og Europa-Kommissionen.

Europa-Kommissionen kan f.eks. efter eldirektivets artikel 39, stk. 8, træffe bindende afgørelser over for Energitilsynet. Disse afgørelser vil kunne omhandle Energitilsynets overholdelse af retningslinjer, som delvis allerede er eksisterende, jf. bilag I til elforordningen, eller som Europa-Kommissionen efter elforordningen eller eldirektivet kan vedtage i en komitologiprocedure (forskriftsproceduren). Efter eldirektivets artikel 39, stk. 1, kan enhver regulerende myndighed og Europa-Kommissionen anmode agenturet om en udtalelse om, hvorvidt en afgørelse truffet af et andet medlemslands regulerende myndighed er i overensstemmelse med de nævnte retningslinjer. Hvis den pågældende myndighed ikke efterkommer agenturets udtalelse, er det Europa-Kommissionen, der kan træffe en endelig bindende afgørelse om, at den pågældende regulerende myndigheds afgørelse trækkes tilbage. Ifølge artikel 39, stk. 8, skal den pågældende regulerende myndighed efterkomme Europa-Kommissionens afgørelse inden for højst 2 måneder og underrette Europa-Kommissionen herom.

Et andet eksempel er, at Europa-Kommissionen kan træffe bindende afgørelser over for Energitilsynet efter elforordningens artikel 17, stk. 8. Artikel 17 vedrører undtagelser af nye samkøringslinjer fra visse bestemmelser i elforordningen eller i eldirektivet. Som udgangspunkt bestemmer forordningen, at afgørelser om undtagelser træffes af de regulerende myndigheder, jf. artikel 17, stk. 4. Europa-Kommissionen kan efter artikel 17, stk. 8, træffe afgørelse om ændring af beslutningen om at indrømme en undtagelse. Efter artikel 17, stk. 8, 3. afsnit, vil Energitilsynet i givet fald skulle ændre eller annullere beslutningen om indrømmelse af en undtagelse.

Også Europa-Kommissionens afgørelse vedrørende certificering efter § 19 d, stk. 1, nr. 3, er bindende for Energitilsynet, jf. artikel 3, stk. 6, i elforordningen.

Agenturet kan f.eks. træffe bindende afgørelser efter artikel 7, stk. 1, og artikel 8 i den nye agenturforordning. Efter artikel 7, stk. 1, i agenturforordningen kan agenturet vedtage individuelle beslutninger om tekniske spørgsmål. Efter artikel 8 i agenturforordningen kan agenturet i visse tilfælde træffe bindende afgørelser om reguleringsspørgsmål, som er nærmere beskrevet i agenturforordningen, og som vedrører adgang til grænse-

overskridende infrastruktur, såsom kapacitetsfordelingsprocedurer eller adgangstariffer, samt den operative sikkerhed af en sådan infrastruktur. Agenturet kan kun træffe bindende afgørelser, hvis de involverede regulerende myndigheder ikke har opnået enighed om sådanne spørgsmål inden for 6 måneder, eller hvis de pågældende regulerende myndigheder retter en fælles anmodning til agenturet om at afgøre sagen.

Et andet eksempel på bindende afgørelser fra agenturet findes i agenturforordningens artikel 9, stk. 1. Herefter kan agenturet i visse tilfælde træffe afgørelser om undtagelse af nye samkøringslinjer fra visse direktivbestemmelser, jf. elforordningens artikel 17, stk. 5.

Til nr. 20

(§ 81, stk. 1)

Forslaget til ændring af *stk. 1* er af redaktionel karakter og skal sikre parallelitet til formuleringer i varmesyningsloven, som ændret ved lov nr. 622 af 11. juni 2010.

Det fremgår ikke af bemærkningerne til den gældende bestemmelse, hvilke virksomheder, der er omfattet af muligheden for adgang uden retskendelse. Det skal derfor præciseres, at det drejer sig om virksomheder, som udøver aktiviteter omfattet af elforsyningsloven, dvs. produktion, transport, handel og levering af elektricitet, jf. elforsyningslovens § 2, stk. 1. Forslaget tilsigter ikke at ændre heri.

Det skal herudover bemærkes, at bestemmelsen også er med til at gennemføre det nye eldirektivs artikel 37, stk. 3, litra e, som kræver, at den regulerende myndighed »har beføjelse til at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner« samt eldirektivets artikel 37, stk. 4, litra b, hvorefter den regulerende myndighed dels skal have mulighed for at undersøge, hvordan elektricitetsmarkeder fungerer, dels skal have beføjelse til at samarbejde med konkurrencemyndigheden, reguleringsmyndigheder for finansmarkeder eller Europa-Kommissionen, om foretagelse af en undersøgelse vedrørende konkurrencelovgivningen.

Bemærkningerne til den gældende bestemmelse beskriver ikke i hvilke situationer, der kan gennemføres kontrolundersøgelser. Det er alene anført, at der i overensstemmelse med fast lovgivningspraksis ikke er fastsat krav om retskendelse i bestemmelsen, da der ikke er et retsindhold for retten at tage stilling til. Det skal herudover bemærkes, at Energitilsynet både kan foretage anmeldte og uanmeldte kontrolundersøgelser, og at Energitilsynet både kan gennemføre kontrolundersøgelser som led i en tilfældigt udtaget stikprøvekontrol, en regelmæssig periodisk kontrol eller blot i tilfælde, hvor Energitilsynet på et løst erfaringsmæssigt grundlag har

en fornemmelse af, at der er »noget galt«. Kontrolundersøgelserne skal ske under overholdelse af retssikkerhedslovens regler, herunder § 5.

Det forudsættes tillige, at der i alle tilfælde af kontrolbesøg vil være tale om situationer, hvor Energitilsynet ikke har en rimelig begrundet mistanke om, at virksomheden har begået en strafbar lovovertrædelse. Energitilsynet vil derfor alene på tidspunktet for beslutningen om kontrolbesøgets iværksættelse være i besiddelse af oplysninger baseret på et så løst grundlag, at der ikke ville være et reelt retsindhold for en domstol at tage stilling til, hvis der var krav om forudgående indhentelse af retskendelse.

Har Energitilsynet imidlertid med rimelig grund mistanke om, at selskabet har begået en strafbar lovovertrædelse, kan der i medfør af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, alene ske kontrolundersøgelse ved iagttagelse af reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen.

Hvis Energitilsynet fra f.eks. konkurrenter eller ansatte i virksomheden modtager anmeldelse om forhold, som efter deres karakter er strafbare, må det bero på en konkret vurdering, om der foreligger en mistanke, som angivet i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1. I den forbindelse må det bl.a. indgå, hvor troværdig anmeldelsen forekommer, hvor konkret de pågældende forhold er angivet, og om der i øvrigt – det vil sige i de oplysninger, som Energitilsynet herudover er i besiddelse af – er holdpunkter for, at der kan foreligge et strafbart forhold. En anmeldelse vil således ikke i sig selv skabe grundlag for en mistanke, som angivet i bestemmelsen, hvis anmeldelsen ikke indeholder bl.a. tilstrækkeligt konkretiserede oplysninger om de pågældende forhold.

Det har nøje været vurderet både i forbindelse med indførelsen af den gældende bestemmelse samt i forbindelse med nærværende ændring af § 81, stk. 1, som er af redaktionel karakter, om det er nødvendigt, at Energitilsynet skal have mulighed for at få adgang til en virksomheds lokaler i de ovenfor nævnte tilfælde, samt om Energitilsynets adgang til en virksomheds lokaler i de nævnte tilfælde bør ske uden forudgående indhentelse af retskendelse. Dette er fundet nødvendigt, for at sikre, at Energitilsynet kan varetage sine opgaver i henhold til loven på et effektivt og betryggende grundlag, som det vurderes ikke ville kunne opnås på anden måde. Det ville således hindre Energitilsynets effektive tilsyn, hvis tilsynet f.eks. ikke havde mulighed for at foretage periodiske kontrolbesøg eller kontrolbesøg i tilfælde, hvor Energitilsynet har en fornemmelse af, at der er »noget galt«.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til ændring af naturgasforsyningslovens § 42, stk.

1, og VE-lovens § 63, stk. 1. Reglerne om kontrolundersøgelse vil herefter være ens i de pågældende love.

Til nr. 21

(§ 82, stk. 1)

I medfør af det gældende § 82, stk. 1, aflægger Energitilsynet årligt beretning for sin virksomhed til klimaindustri- og energiministeren. I praksis udarbejder Energitilsynet derudover en national rapport, der forelægges Europa-Kommissionen.

Ved den foreslåede ændring af § 82, stk. 1, er det i princippet muligt at bibeholde to slags rapporter, én rapport, der specifikt er rettet til ministeren, og som også omfatter varmeområdet, samt én rapport, der udarbejdes primært til Europa-Kommissionen og agenturet med henblik på opfyldelse af Energitilsynets forpligtelse efter el- og gasdirektiverne, men som ligeledes oversendes til ministeren. Sidstnævnte rapport, der udarbejdes for at opfylde kravene i eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra e, og i gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra e, skal redegøre for varetagelsen af Energitilsynets opgaver i henhold til direktiverne. Dermed omfatter den både Energitilsynets tilsynsopgaver og opgaver, der indebærer en mere bred overvågning af markedet og markedsprocesser for at sikre velfungerende konkurrencebaserede markeder, både på detail- og engrosniveau. Desuden vil rapporten også skulle omfatte Energitilsynets samarbejde med andre medlemslandes regulerende myndigheder og Europa-Kommissionen. Rapporten vil skulle redegøre for hvilke skridt, der er taget, og hvilke resultater der er opnået for hver af disse opgaver. Rapporten vil desuden i overensstemmelse med eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra g, og gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra g, skulle indeholde en vurdering af foreneligheden af Energinet.dk's investeringsplaner med den tiårige europæiske netudviklingsplan. Vurderingen vil kunne omfatte anbefalinger til at ændre disse investeringsplaner.

Til nr. 22

(§ 82, stk. 5)

Bestemmelsen gennemfører eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra i, hvorefter Energitilsynet fremover også skal overvåge graden af gennemsigtighed af engrospriser. Med hjemmel i bestemmelsen vil Energitilsynet f.eks. kunne udarbejde statistikker på området og offentliggøre gennemsnitstal. Energitilsynets hjemmel til at indhente oplysninger for udførelsen af denne opgave følger af forslag til ændring af § 84 a, stk. 1, hvortil der henvises.

Til nr. 23

(§ 83, stk. 2)

Med forslaget forpligtes Energitilsynet til at gøre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener, kan være i strid med konkurrencelovgivningen. Forslaget har til formål at gennemføre eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra j og k, hvorefter den regulerende myndighed forpligtes til at fremlægge alle relevante oplysninger og oplyse de berørte konkurrencemyndigheder om relevante sager, herunder også sager vedrørende restriktiv kontraktpraksis. Et sådant samarbejde vil navnlig kunne blive relevant i forbindelse med Energitilsynets overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede elmarkeder. Forslaget kan sammenlignes med bestemmelsen i elforsyningslovens § 83, stk. 1, hvorefter Energitilsynet har pligt til at gøre klima- og energiministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener, vil kunne have betydning for løsningen af opgaverne med bl.a. udstedelse, ændring og kontrol med bevillinger.

Til nr. 24

(§ 84, stk. 1)

Ændringen skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 78, stk. 7, hvoraf fremgår, at ministeren bl.a. fastsætter regler for Energitilsynets overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede markeder. Dette gælder både på detail- og engrosmarkedet. Som konsekvens heraf foreslås, at Energitilsynet også får mulighed for at indhente oplysninger til brug for disse nye opgaver med overvågning af markedet. I overensstemmelse hermed fastsættes endvidere, at muligheden for at indhente oplysninger også gælder i forhold til både berørte forbrugere og andre købere af elektricitet.

Til nr. 25

(§ 84, stk. 5)

Efter eldirektivets artikel 25, stk. 3, skal distributionsvirksomheders oplysningsforpligtelse over for systembrugere udover de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til systemet, fremover også omfatte de oplysninger, der er nødvendige for at sikre effektiv udnyttelse af systemet. Forslaget gennemfører denne tilføjelse. Der er ingen saglig grund til at indskrænke forpligtelsen til distributionsvirksomheder. Med forslaget til ændring af § 84, stk. 5, finder den fremover anvendelse på alle kollektive elforsyningsvirksomheder.

Til nr. 26

(§ 84 a, stk. 2)

Bestemmelsen gennemfører eldirektivets artikel 16, stk. 2.

Bestemmelsen retter sig mod Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Når Energinet.dk varetager opgaven som systemansvarlig virksomhed, får Energinet.dk i forbindelse med forvaltning af systemadgang og markedshåndtering adgang til oplysninger fra aktører på markedet, som kan være forretningsmæssigt følsomme. Disse oplysninger må ikke misbruges, når Energinet.dk selv eller eventuelt dens tilknyttede og associerede virksomheder eller virksomheder, der henhører under Klima- og Energiministeriet køber og sælger elektricitet, f.eks. regulerkraft.

For en nærmere forståelse af begreberne »tilknyttede« og »associerede« virksomheder henvises til bilag 1, B, nr. 5 og 6, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 395 af 25. maj 2009 med senere ændringer.

Eldirektivets artikel 16, stk. 2, omfatter også den situation, hvor virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere som Energinet.dk, køber og sælger elektricitet. Energinet.dk er en selvstændig offentlig virksomhed ejet af staten. Statens ejerbeføjelse udøves af klima- og energiministeren. Hvis klima- og energiministeren fremover måtte udøve ejerbeføjelser over andre statslige virksomheder end Energinet.dk (eksempelvis i form af selvstændig offentlig virksomhed, statsligt aktieselskab eller interessentskab med statslig deltagelse), vil disse også være omfattet af bestemmelsen. Derimod er statslige virksomheder, som henhører under andre ministre end klima- og energiministeren, ikke omfattet af bestemmelsen. Dette er i overensstemmelse med eldirektivets artikel 9, stk. 6, der i forbindelse med spørgsmålet om den ejermæssige adskillelse ligeledes ser på, om der er to separate offentlige organer, der udøver ejerbeføjelser over henholdsvis transmissionsvirksomheden henholdsvis andre aktiviteter. Den samme afgrænsning lægges således til grund i den foreliggende sammenhæng.

Til nr. 27

(§ 84 b)

Forslaget har til formål at gennemføre eldirektivets artikel 40. Ifølge forslaget til *stk. 1* skal elhandelsvirksomheder fremover stille bestemte data til rådighed for myndighederne i mindst 5 år. Disse data omfatter nærmere oplysninger om de relevante transaktioner, såsom varighed, regler om levering og afregning, mængde, datoer og tidspunkter for udførelse og transaktionspriser samt midler til at identificere den pågældende engroskunde såvel som nærmere detaljer om alle uafregnede kontrakter om levering af elektricitet og elektricitetsde-

rivater. Med forslaget får Energitilsynet desuden mulighed for, under visse betingelser, at stille dele af disse data til rådighed for andre markedsdeltagere, jf. *stk. 3*. Denne mulighed finder dog ikke anvendelse på oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af værdipapirhandelsloven, jf. *stk. 4*.

Forslaget i *stk. 1*, finder ligeledes anvendelse på elhandelsvirksomheders transaktioner vedrørende elektricitetsderivater med engroskunder og transmissionsvirksomheder, jf. *stk. 2*. Det bemærkes imidlertid, at forslaget i *stk. 2*, først træder i kraft på et senere tidspunkt, som fastsættes af ministeren. Se i den forbindelse bemærkningerne til lovforslagets § 6 vedrørende ikrafttrædelse.

Det bemærkes, at en engroskunde i overensstemmelse med eldirektivet anses som en kunde, der køber el med henblik på videresalg, eller som en erhvervskunde, der køber el, der ikke er til brug i egen husholdning.

Eldirektivets definition af et elektricitetsderivat henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, som er gennemført i lov om værdipapirhandel m.v. Et elektricitetsderivat er således et værdipapir omfattet af § 2, nr. 5, 6 og 7, i lov om værdipapirhandel, for så vidt som værdipapiret vedrører elektricitet.

Til nr. 28

(§ 85 c)

I *stk. 1* udgår bestemmelsens henvisning til forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 og der henvises i stedet til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelser for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling generelt. Den nye forordning (EF) 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelser for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 er trådt i kraft den 3. september 2009. Den finder anvendelse fra den 3. marts 2011.

Tilføjjelsen i *stk. 2* gennemfører eldirektivets artikel 37, stk. 1, litra d, som bl.a. kræver, at de regulerende myndigheder gennemfører relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU. Energitilsynets forpligtelse efter artikel 37, stk. 1, litra d, til selv at overholde relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet (og fra Europa-Kommissionen) foreslås gennemført i § 79 a, hvortil der henvises.

Med tilføjjelsen gives Energitilsynet hjemmel til at sikre overholdelsen af agenturets bindende afgørelser.

Manglende overholdelse af et sådant påbud er strafsanktioneret i lovens § 87, stk. 1, nr. 7.

Agenturet kan træffe bindende afgørelser efter artikel 7, stk. 1, og i visse tilfælde efter artikel 8 i agenturforordningen samt i visse tilfælde efter artikel 17, stk. 5, i elforordningen, jf. agenturforordningens artikel 9. Der henvises til bemærkningerne til § 79 a.

Til nr. 29

(§ 85 d)

Bestemmelsen foreslås ophævet, idet den ikke længere betragtes som nødvendig. Bestemmelsen blev indsat før etableringen af Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Energinet.dk er oprettet som en selvstændig offentlig virksomhed under klima- og energiministerens, som kan udøve ejerbeføjelser over virksomheden. Efter § 5, stk. 1, i lov om Energinet.dk kan klima- og energiministerens således træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinet.dk's anliggender. Hermed vil ministeren f.eks. også kunne kræve af Energinet.dk, at regler m.v., som er fastsat af Energinet.dk i henhold til elforsyningsloven, eller metoder, der ligger til grund for reglerne m.v., men som strider mod bestemmelser i elforsyningsloven eller regler udstedt i henhold hertil, bringes i overensstemmelse med loven.

Til nr. 30

(§ 87, stk. 1, nr. 4)

Med forslaget indsættes mulighed for at give bødestraf, såfremt en transmissionsvirksomhed eller Energinet.dk undlader at underrette Energitilsynet om planlagte transaktioner, som kan have betydning for deres certificering.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det bl.a. fremgår af eldirektivets art. 37, stk. 4, litra d, at den regulerende myndighed (i Danmark Energitilsynet) skal have beføjelse til at foreslå en kompetent domstol at pålægge »transmissionssystemoperatøren eller eventuelt den vertikalt integrerede virksomhed sanktioner på op til 10 pct. af transmissionssystemoperatørens eller den vertikalt integrerede virksomheds årlige omsætning, hvis deres respektive forpligtelser i henhold til dette direktiv ikke overholdes«. Eldirektivet indeholder en lang række forpligtelser for transmissionsvirksomheder og Energinet.dk, f.eks. opfyldelse af kravet om ejermæssig adskillelse, opstilling af program for intern overvågning og krav om habilitet, som alle gennemføres i elforsyningsloven eller i regler udstedt med hjemmel i elforsyningsloven. Efter gældende ret er manglende overholdelse af en lang række bestemmelser i elforsyningsloven

belagt med bødestraf, og bl.a. Energitilsynet kan anmelde virksomheder, der ikke overholder disse bestemmelser, til anklagemyndigheden. Energitilsynet kan endvidere anmelde virksomheder, der ikke overholder påbud eller forbud efter loven eller eventuelle strafbelagte regler udstedt i medfør af loven, til anklagemyndigheden. Det er domstolene eller, i tilfælde af bødeforelæg, anklagemyndigheden, som afgør, hvorvidt der er grundlag for at tildele bødestraf. Bødens størrelse fastsættes efter bestemmelser i straffeloven. Bøder, der vedtages eller idømmes i henhold til særlovgivning, har ikke noget maksimum. Nærværende lovforslag ændrer ikke på dette system.

Til nr. 31

(§ 87, stk. 1, nr. 10)

Med forslaget indsættes mulighed for at give bødestraf, såfremt en transmissionsvirksomhed, ved gennemførelse af tiltag, der skal sikre ejermæssig adskillelse, overfører kommercielt følsomme oplysninger eller personale fra en transmissionsvirksomhed, der har været vertikalt integreret, til elproduktions- eller elhandelsvirksomheder.

Der henvises i øvrigt til andet afsnit i bemærkningerne til forslag til § 87, stk. 1, nr. 4.

Til nr. 32

(§ 89, stk. 1)

Bestemmelsens henvisning til forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 udgår, og der henvises i stedet til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelser for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling generelt. Den nye forordning (EF) 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelser for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 er trådt i kraft den 3. september 2009. Den finder anvendelse fra den 3. marts 2011.

Til nr. 33

(§ 89, stk. 3)

Det fremgår af forslag til stk. 3, 1. pkt., at der ikke kan klages til Energiklagenævnet over afgørelser truffet af Energitilsynet om certificering efter § 19 d i de tilfælde, hvor der er tale om certificering inden for de frister, som er angivet i lovforslagets § 6, stk. 3 og 4. Dette gælder både afgørelser efter § 19 d, stk. 5, og afgørelser som Energitilsynet måtte træffe efter at have modtaget Europa-Kommissionens udtalelse efter elforordningens artikel 3, stk. 1, eller – i tilfælde af certificering efter § 19

d, stk. 1, nr. 3 – efter at have modtaget Europa-Kommissionens afgørelse efter elforordningens artikel 3, stk. 6. Det gælder også afgørelser om certificering, hvor Energitilsynet giver afslag på en ansøgning om certificering. Baggrunden for, at direktivets bestemmelser sammen med de direkte gældende bestemmelser i elforordningen fastlægger en nøjagtig defineret procedure med faste tidsrammer. Dette indebærer, at Europa-Kommissionen enten udtaler sig om Energitilsynets certificeringsafgørelse efter § 19 d, stk. 5, hvorefter Energitilsynet skal tage størst muligt hensyn til udtalelsen, jf. elforordningens artikel 3, stk. 2, eller, i tilfælde af certificering efter § 19 d, stk. 1, nr. 3, træffer en bindende afgørelse, som Energitilsynet er forpligtet til at efterkomme, jf. elforordningens artikel 3, stk. 6.

Det er under hensyn til Europa-Kommissionens beføjelser efter elforordningens artikel 3, og under hensyn til de frister, der gælder efter lovforslagets § 6, stk. 3 og 4, at klageadgang til Energiklagenævnet foreslås afskåret.

Derimod er klageadgangen efter forslaget til stk. 3, 2. pkt., ikke afskåret i tilfælde af, at Energitilsynet senere hen måtte indlede en certificeringsprocedure efter § 19 d, stk. 4, og hvor Energitilsynet afslår certificeringen. I disse tilfælde er de pågældende virksomheder allerede én gang blevet certificeret efter § 19 d, stk. 1, nr. 1-3, men der indledes en ny certificeringsprocedure, fordi et af forholdene nævnt i § 19 d, stk. 3, er indtrådt. Når Energitilsynet i disse tilfælde træffer en afgørelse, hvorefter certificeringen afslås, kan denne afgørelse påklages til Energiklagenævnet. Grunden hertil er, at Europa-Kommissionen ikke har beføjelser eller frister, der skal tages hensyn til. Derimod er der ingen klageadgang, hvis Energitilsynet f.eks. måtte træffe en afgørelse om certificering med vilkår. Her skal Energitilsynet underrette Europa-Kommissionen, som skal kunne udøve sine beføjelser efter elforordningen inden for de frister, der er fastsat i forordningen.

Til nr. 34

(§ 91 a)

I sammenhæng med nyaffattelsen af § 78 foreslås, at den gældende bestemmelse i § 78, stk. 5, 2. pkt., hvorefter Energitilsynets sekretariat også fungerer som sekretariat for et privat ankenævn på energiforsyningsområdet, ikke videreføres, se bemærkninger til forslaget til § 78, stk. 5. I forlængelse heraf foreslås i det nye § 91 a, at ankenævnet fremover sekretariatsbetjenes af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Bestemmelserne vedrørende finansieringen af ankenævnet, der er indeholdt i den gældende elforsyningslovs § 78, stk. 9, foreslås flyt-

tet til § 91 a. Ligeledes foreslås klima- og energiministerens hjemmel til at fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning flyttet til § 91 a. Der foretages mindre sproglige ændringer.

Til § 2

Til nr. 1

(Fodnoten)

Fodnoten ajourføres, således at der henvises til det nye gasdirektiv. De dele af direktivet, som ikke allerede er gennemført ved naturgasforsyningslovens gældende bestemmelser, gennemføres ved dette ændringsforslag eller ved bekendtgørelse med hjemmel i loven.

Til nr. 2

(§ 6, nr. 8)

Med forslaget ændres definitionen af hjælpefunktioner i naturgasforsyningslovens § 6, nr. 8. Den nuværende definition af hjælpefunktioner kom ind med implementeringen af direktiv 2003/55/EF. Under forhandlingerne af det gældende gasdirektiv fremkom Europa-Parlamentet med et ændringsforslag til definitionen. Europa-Parlamentet begrundede sit forslag med, at det var nødvendigt at stramme ordlyden op for at sikre, at »blanding« ikke begrænser sig til blanding af naturgasstrømme, men også omfatter injicering af den såkaldte inerte gasart nitrogen, hvilket er den mest anvendte metode til omdannelse af gas med stor brændværdi til gas med lav brændværdi (H-gas til L-gas). Europa-Parlamentet mente, at adgang til kvalitetsomdannelse er afgørende i bestræbelserne på at skabe konkurrence på grund af det de facto monopol, der findes på markedet for L-gas. Forslaget har således til formål at gennemføre gasdirektivets definition af hjælpefunktioner i artikel 2, stk. 14.

Til nr. 3

(§ 6, nr. 14)

Med forslaget tilføjes en definition af begrebet »LNG-selskab«. Begrebet bruges i forskellige bestemmelser i loven, jf. f.eks. §§ 10 a, 18, 20, 36 a, 38, 45 a og 46, som gennemfører direktivkrav. Den foreslåede definition tager udgangspunkt i gasdirektivets definition af begrebet »LNG-systemoperatør« i artikel 2, nr. 12, men er sprogligt tilpasset.

Til nr. 4

(§ 6, nr. 23)

Med forslaget ændres definitionen af begrebet transmission. Den gældende definition af transmission i na-

turgasforsyningslovens § 6, nr. 22, kom ind med implementeringen af eldirektivet fra 2003 (2003/55/EF). Denne definition adskiller sig fra definitionen i gasforordningen fra 2005 (1775/2005/EF). Under forhandlingerne af det gældende gasdirektiv fremkom Europa-Parlamentet således med et ændringsforslag, hvormed den tidligere definition af transmission blev foreslået tilpasset til definitionen i førnævnte forordning. Forslaget har således til formål at gennemføre gasdirektivets definition af transmission i artikel 2, stk. 3.

Til nr. 5

(§ 7, stk. 1)

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til ændring af elforsyningslovens § 6, stk. 1, som gennemfører eldirektivets artikel 41, 3. afsnit om forbud mod eneretsklausuler.

En tilsvarende artikel findes ikke i gasdirektivet. Gasdirektivets betragtning nr. 17 henviser dog ligesom eldirektivets betragtning nr. 20 til, at store erhvervskunder bør beskyttes mod eneretsklausuler, hvis sigte er at udelukke konkurrerende og/eller supplerende tilbud.

Det vurderes imidlertid, at der ikke bør være forskel på beskyttelsen mod eneretsklausuler, alt efter om der er tale om handel med el eller gas. Der foreslås derfor indsat en bestemmelse i naturgasforsyningsloven, som svarer til ændringen af elforsyningslovens § 6, stk. 1. Bestemmelsen vil også i naturgasforsyningsloven gælde for alle forbrugere generelt. Der henvises til bemærkningerne til forslag til ændring af elforsyningslovens § 6, stk. 1.

Til nr. 6

(§ 10 b)

§ 10 b gennemfører gasdirektivets krav i artikel 9 om ejermæssig adskillelse mellem transmissionsaktiviteter og produktions- og forsyningsaktiviteter. Kravet om ejermæssig adskillelse gennemføres for transmissionsnet ejet af Energinet.dk og dennes datterselskaber. Der er p.t. ingen transmissionsnet ejet af andre end Energinet.dk og dennes datterselskaber. Bestemmelsen vil i givet fald finde anvendelse på transmissionsnet, som ikke ejes af Energinet.dk.

Net ejet af Energinet.dk og dennes datterselskaber er allerede ejermæssigt adskilt. Energinet.dk's virksomhed defineres i § 2, stk. 2, i lov om Energinet.dk. Det følger bl.a. heraf, at Energinet.dk, hverken alene eller sammen med andre, har mulighed for at udøve kontrol eller udøve rettigheder over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab. Med forslaget vil det heller ikke fremover være muligt at give

Energinet.dk hjemmel til at udøve sådanne aktiviteter gennem andre love.

Det bemærkes herudover, at kravet om ejermæssig adskillelse ikke er til hinder for, at den danske stat, som er Energinet.dk's ejer, kan udøve kontrol over produktions- eller forsyningselskaber inden for el og gas. Det forudsætter dog, at det er to separate offentlige organer, der udøver kontrol over på den ene side transmissionselskabet og på den anden side produktions- eller forsyningselskabet. Dette betyder eksempelvis, at staten fortsat både kan være ejer af Energinet.dk og DONG Energy-koncernen, fordi ejerbeføjelserne varetages af henholdsvis klima- og energiministeren og finansministeren. Der henvises til direktivets artikel 9, stk. 6.

Kravene i stk. 2-5 beskriver de betingelser, der skal være opfyldt, for at et transmissionselskab kan anses for at være ejermæssigt adskilt fra produktions- og forsyningsaktiviteter. Det er tale om kumulative krav.

Stk. 2 fastslår, at den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre udøver kontrol over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab, ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, må udøve kontrol eller rettigheder over et transmissionselskab.

Stk. 3 fastslår herudover, at den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre udøver kontrol over et transmissionselskab, ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre må udøve kontrol eller rettigheder over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab.

Bestemmelserne i stk. 2 og 3 retter sig mod »den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre (...)«. Herved forstås både selskaber, fysiske personer, stat og kommuner m.v. Tilsvarende gælder i forhold til stk. 4. »Den, der (...)« kan både være selve virksomheden, der varetager transmissions-, produktions- eller handelsvirksomheden, eller en virksomhed m.v., der har andele i disse virksomheder.

Bestemmelserne bruger begrebet »kontrol«. Kontrol kan udøves af et selskab m.v. alene eller sammen med andre. Dette betyder eksempelvis, at kontrol også kan være til stede, hvis der er to eller flere ejere af andele i et selskab, der tilsammen udøver kontrol over selskabet. Kontrol skal fortolkes i overensstemmelse med gasdirektivets artikel 2, nr. 34, som svarer til definitionen i artikel 3, stk. 2, i EF-fusionsforordningen. Begrebet er nærmere beskrevet i Europa-Kommissionens konsoliderede meddelelse om jurisdiktion efter Rådets forordning (EF) Nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (2008/C 95/01). Vedrørende

kontrolbegrebet henvises der i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Bestemmelserne bruger endvidere begrebet »rettigheder«. Rettigheder skal forstås i overensstemmelse med gasdirektivets artikel 9, stk. 2, som lyder som følger: »De rettigheder, der henvises til i stk. 1, litra b) og c), omfatter bl.a.: a) beføjelsen til at udøve stemmerettigheder b) beføjelsen til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer selskabet juridisk, eller c) besiddelsen af aktiemajoriteten.«

Det fremgår, at opremsningen af rettigheder ikke er udtømmende. Kravet om ejermæssig adskillelse vil således også gælde, når en fysisk eller juridisk person råder over andre rettigheder, der ikke udtrykkeligt er nævnt i direktivets artikel 9, stk. 2, men som giver den pågældende rettighedsindehaver mulighed for at deltage i virksomhedens beslutningsprocesser eller på anden vis udøve indflydelse på virksomhedens drift. Rene finansielle rettigheder uden mulighed for at udøve indflydelse er ikke omfattet.

De i litra b nævnte organer vil som udgangspunkt være tilsynsrådet, bestyrelsen og direktionen, jf. også forslaget til stk. 4 samt bemærkninger hertil.

Kravet om ejermæssig adskillelse i forhold til kontrol og rettigheder finder anvendelse på tværs af el- og gassektorerne i kraft af gasdirektivets artikel 9, stk. 3. Dette gennemføres i lovforslaget ved, at stk. 2 og 3 både gælder gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskaber.

Stk. 2 og 3 retter sig både mod de virksomheder m.v., som udøver kontrol eller rettigheder over transmissions-, gas- eller elproduktions-, gasforsynings- eller elhandelsvirksomheden, samt mod selve transmissionsvirksomheden, som ejer transmissionsnettene, og virksomheder, der varetager gas- eller elproduktions-, gasforsynings- eller elhandelsvirksomheden. De indeholder dermed også forbud mod, at en transmissionsvirksomhed, direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre udøver kontrol eller rettigheder over en gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsvirksomhed, ligesom de indeholder forbud mod, at en gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsvirksomhed direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre udøver kontrol eller rettigheder over en transmissionsvirksomhed.

Det bemærkes endvidere, at udøvelse af kontrol eller rettigheder både omfatter den faktiske udøvelse af kontrol eller rettigheder og muligheden herfor.

Stk. 4 gennemfører artikel 9, stk. 1, litra c, i gasdirektivet. Bestemmelsen slår fast, at kontrol eller rettigheder over et gasproduktions- eller gasforsyningsselskab,

ikke kan kombineres med en ret til at udpege medlemmer af selskabsorganerne for transmissionsselskabet. Dette indebærer også, at der hverken må være en ret til at opstille kandidater eller en ret til at stemme på kandidater. Tilsynsrådet er indsat i lovforslaget, idet selskabsloven indeholder mulighed for at vælge en selskabsstruktur uden bestyrelse. I så fald udpeges direktionen af et tilsynsråd, hvoraf flertallet vælges af generalforsamlingen, jf. selskabslovens §§ 111 og 120. For forståelse af kontrol og rettigheder henvises til bemærkningerne til stk. 2 og 3 samt bemærkninger til forslag til ændring af elforsyningslovens § 5.

Stk. 4 omfatter modsat stk. 2 og 3 ikke elproduktions- og elhandelsvirksomhed, idet direktivet ikke stiller krav herom.

I stk. 2 og 3 nedlægges alene forbud mod direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre at udøve kontrol over et transmissionsselskab samtidigt med, at der udøves kontrol eller rettigheder over en elhandels- eller gasforsyningssvirksomhed eller en el- eller gasproduktionsvirksomhed og omvendt. Der er således ikke forbud mod samtidigt at udøve rettigheder i begge typer selskaber, medmindre der er tale om retten til at udpege medlemmer af tilsynsråd, bestyrelse, direktion m.v., som anført i stk. 4. Herudover gælder der et absolut krav mod personsammenfald i disse organer, jf. stk. 5. Det er muligt i henhold til selskabslovens § 46 at have stemmeløse aktier.

Stk. 5 gennemfører gasdirektivets artikel 9, stk. 1, litra d, og dermed de habilitetskrav, som skal være opfyldt for, at et transmissionsselskab opfylder kravene til ejermæssig adskillelse. Bestemmelsen kræver, at et medlem af et transmissionsselskabs selskabsorganer ikke samtidig må være medlem af et organ i et gasproduktions- eller gasforsyningsselskab. Organerne omfatter både tilsynsrådet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer selskabet juridisk, herunder direktionen, som derfor er nævnt direkte i lovteksten. Der henvises til bemærkningerne til stk. 4.

Stk. 6 gennemfører gasdirektivets artikel 9, stk. 12. Bestemmelsen har til formål at sikre, at selskaber, der varetager produktions- eller forsyningsvirksomhed ikke kan overtage kontrol med eller udøve rettigheder over et transmissionsselskab, der er ejermæssigt adskilt. For forståelse af kontrol og rettigheder henvises til bemærkningerne til stk. 2 og 3 samt bemærkninger til forslag til ændring af elforsyningslovens § 5. Bestemmelsen forhindrer f.eks., at et handels- eller produktionsselskab fra et andet EU-medlemsland, kan udøve rettigheder i et ejermæssigt adskilt transmissionsselskab.

(§ 10 c)

Gasdirektivets artikel 10 indeholder bestemmelser om en særlig certificeringsprocedure for at sikre, at selskaberne opfylder kravene om ejermæssig adskillelse. I Danmark er det Energitilsynet, der som regulerende myndighed også skal være certificerende myndighed. I *stk. 1* foreslås i overensstemmelse hermed, at Energitilsynet efter ansøgning certificerer selskaber, der opfylder kravene om ejermæssig adskillelse.

Forslaget indeholder ikke regler om certificering i forhold til tredjelande, fordi der ikke er andre end Energinet.dk, der ejer naturgastransmissionsnet og varetager naturgastransmissionsvirksomhed.

Stk. 2 pålægger Energitilsynet at føre tilsyn med, at transmissionsselskaber overholder kravene om ejermæssig adskillelse. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med *stk. 3*, som pålægger de certificerede selskaber en pligt til at underrette Energitilsynet om enhver planlagt transaktion af betydning for certificeringen. Det foreslås, at de certificerede virksomheder kan straffes med bøde, hvis de ikke overholder underretningsforpligtelsen, jf. forslag til ændring af naturgasforsyningslovens § 49, stk. 1, nr. 7.

I *stk. 4* foreslås, at Energitilsynet i visse tilfælde er forpligtet til at tage certificeringen op til fornyet vurdering. Det gælder ved underretning fra transmissionsselskabet, i forbindelse med tilsyn og ved anmodning fra Europa-Kommissionen.

I forbindelse med den oprindelige ansøgning samt ved efterfølgende ændringer skal en særlig certificeringsprocedure følges. Det følger af *stk. 5*, at Energitilsynet får 4 måneder til at træffe afgørelse om certificeringen. Fristen er absolut forstået på den måde, at en manglende overholdelse heraf medfører, at selskabet anses for certificeret. Certificeringen får dog først virkning efter, at Europa-Kommissionen har fulgt proceduren i artikel 3 i elforordningen.

Stk. 6 fastslår derfor, at Energitilsynet straks tilsender Europa-Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Herefter kan Europa-Kommissionen træffe sin afgørelse. Europa-Kommissionen har som udgangspunkt 2 måneder til at afgive sin udtalelse. Hvis Europa-Kommissionen vælger at anmode agenturet om en udtalelse, forlænges denne frist med yderligere 2 måneder. Det bemærkes, at også Europa-Kommissionen kan træffe afgørelse stiltiende. Vedrørende Energitilsynets opfølgning på Europa-Kommissionens udtalelse henvises til gasforordningens artikel 3, stk. 2, der gælder direkte.

Stk. 7 fastslår, at certificeringsbestemmelserne ikke finder anvendelse på transmissionsselskaber, der kon-

trolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU. Dette er ikke ensbetydende med, at der ikke skal ske en certificering, men der stilles yderligere krav til certificering af sådanne virksomheder, ligesom proceduren er anderledes, jf. el-direktivets artikel 11. Bestemmelsen skal derfor ses i sammenhæng med stk. 8, hvorefter klima- og energiministeren kan fastsætte regler herom.

Begrebet »fysiske eller juridiske personer« skal forstås bredt og omfatter f.eks. også en stat.

Det bemærkes, at ingen transmissionsselskaber i dag er kontrolleret af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU.

Stk. 8 giver ministeren mulighed for om nødvendigt at fastsætte supplerende regler og for at fastsætte regler om certificering m.v. af selskaber omfattet af stk. 7. Reglerne om certificering i forhold til lande uden for EU finder først anvendelse fra den 3. marts 2013, jf. gasdirektivets artikel 54, stk. 1, 3. pkt.

Efter forslaget til §§ 10 b og 10 c foreslås af ordensmæssige hensyn indsat en overskrift til markering af, at kapitel 3 også omhandler krav til transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber.

Til nr. 7

(§ 11 a, stk. 1)

I overensstemmelse med gasdirektivet foreslås bestemmelsen ændret således, at transmissionsselskaber udgår af bestemmelsen, idet de skal være ejermæssigt adskilte, jf. kravene i § 10 b, og dermed ikke er underlagt forpligtelsen til at opstille overvågningsprogrammer.

Til nr. 8

(§ 11 a, stk. 2-4)

Bestemmelsen gennemfører gasdirektivets krav i artikel 26, stk. 2, litra d. Direktivets bestemmelse omhandler kun distributionsselskabers overvågningsprogrammer, herunder forpligtelsen til at have en uafhængig overvågningsansvarlig. Det fremgår imidlertid af artikel 15, stk. 2, litra d, 3. pkt., at lagerselskaber ligeledes er underlagt forpligtelsen til at opstille overvågningsprogrammer og til at have en overvågningsansvarlig. Artiklen indeholder dog ingen uafhængighedskrav til den overvågningsansvarlige for et lagerselskab. Det vurderes imidlertid, at der ikke er anledning til at stille færre krav til den overvågningsansvarliges uafhængighed i forhold til et lagerselskab end i forhold til et distributionsselskab. Derfor foreslås det, at uafhængighedskravet i § 11 a, stk.

2, for overvågningsansvarlige både gælder i lager- og distributionsselskaber.

Uafhængighedskravet forudsætter ikke nødvendigvis, at der udpeges en ekstern overvågningsansvarlig. Den overvågningsansvarlige kan således godt være ansat af distributions- eller lagerselskabet. Med undtagelse af de i stk. 3 nævnte situationer, må den overvågningsansvarlige imidlertid ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogle interesser eller noget forretningsforhold i eller med de virksomheder, som er nævnt i stk. 2, udover det pågældende distributions- eller lagerselskab. For en nærmere forståelse af begreberne »tilknyttede« og »associerede« selskaber henvises til bilag 1, B, nr. 5 og 6, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 395 af 25. maj 2009 med senere ændringer. For en nærmere forståelse af begrebet »selskabsdeltager« henvises til bilag 1, A, nr. 6, i årsregnskabsloven. Dette betyder, at også selskaber, der ejes af f.eks. staten eller en kommune, er omfattet. Bestemmelsen omfatter således en bred kreds af selskaber. For så vidt angår rækkevidden af begrebet »selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere«, hvis et selskab ejes af staten, lægges det til grund, at statslige selskaber, der henhører under forskellige ministre, såsom Energinet.dk og DONG Energy-koncernen, ikke betragtes som omfattet af begrebet. Dette er kun tilfældet for selskaber, hvor ejerbeføjelsen måtte udøves af den samme minister.

Stk. 3 indeholder en undtagelse til stk. 2 i de situationer, hvor der er flere naturgasdistributionsselskaber eller elnetvirksomheder, der tilhører kredsen af virksomheder omfattet af stk. 2, 2. pkt. Bestemmelsen tillader, at disse virksomheder udpeger den samme overvågningsansvarlige.

Stk. 4 fastslår, at den overvågningsansvarlige til varetagelsen af sin opgave skal have adgang til alle nødvendige oplysninger hos det pågældende distributions- eller lagerselskab og eventuelle tilknyttede og associerede selskaber, samt selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere som det selskab, der er forpligtet til at have et overvågningsprogram.

Til nr. 9

(§ 11 b)

Forslaget til § 11 b fastslår, at distributionsselskaber skal sikre, at der i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke skabes uklarhed om distributionsselskabets særskilte identitet. Bestemmelsen gennemfører gasdirektivets artikel 26, stk. 3, 2. pkt., som har til formål at hindre diskriminerende adfærd gennem uklarhed om selskabsidentiteter.

Bestemmelsen medfører, at distributionsselskabets kommunikation med forbrugere ikke må sammenblendes med kommunikation fra selskaber, der udøver gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed.

Forslaget skal således medvirke til, at distributionsselskaber bevarer deres selvstændige identitet, så det er klart for forbrugeren, at selskabets informationer og ydelser er adskilt fra koncernens øvrige aktiviteter vedrørende produktion og forsyning. Virksomheder er således forpligtet til at forhindre enhver usikkerhed hos forbrugerne om, at der skulle være en sammenhæng mellem distributionsselskabet og det koncernforbundne forsynings- eller produktionsselskab.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med bestemmelsen om programmer for intern overvågning, som findes i naturgasforsyningslovens § 11 a, stk. 1. Det fremgår heraf, at bl.a. distributionsselskaber er forpligtede til at opstille et program for intern overvågning, som beskriver selskabernes tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Da skabelse af uklarhed om distributionsselskabets særskilte identitet må betragtes som diskriminerende adfærd, vil overvågningsprogrammet således også skulle beskrive, hvordan det sikres, at der ikke i kommunikationsarbejder og identitetsstrategier skabes uklarhed herom. Dette vil blive fastsat i bekendtgørelse om program for intern overvågning for transmissions-, distributions- og lagerselskaber i henhold til naturgasforsyningsloven (overvågningsbekendtgørelsen), som beskriver mindstekravene til selskabernes programmer. Det bemærkes, at overvågningsbekendtgørelsen allerede bl.a. omfatter tiltag, som skal sikre, at selskabet i sin kundekontakt ikke favoriserer bestemte selskaber, jf. § 2, stk. 1, nr. 4, ligesom Energitilsynet i medfør af overvågningsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, har hjemmel til at kræve, at selskabernes programmer skal indeholde beskrivelse af tiltag ud over de i stk. 1 nævnte, i det omfang dette er påkrævet for at forhindre diskriminerende adfærd i det pågældende selskab.

(§ 11 c)

Der foreslås tilføjet en bestemmelse i *stk. 1*, hvorefter Energinet.dk er forpligtet til at opstille et internt overvågningsprogram, sikre dets overholdelse og kontrol, samt offentliggøre og anmelde en årsberetning herom til Energitilsynet. I *stk. 2* får ministeren hjemmel til at fastsætte regler om indholdet af de i stk. 1 nævnte forhold.

Med forslaget skabes parallelitet til elforsyningsloven, hvor § 28 b indeholder en forpligtelse for Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed til at opstille et internt overvågningsprogram. For gassektoren anvendes begrebet systemansvar ikke.

Gasdirektivet indeholder ikke krav om, at ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder skal opstille et overvågningsprogram m.v., jf. forslag til § 11 a, stk. 1. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at Energinet.dk fortsat er forpligtet til at opstille et overvågningsprogram m.v. på gasområdet. Dette skyldes, at Energinet.dk er overordnet transmissionsansvarlig på gasområdet, ligesom Energinet.dk varetager systemansvaret på elområdet. Der er herved tillige taget i betragtning, at Energinet.dk også driver lagervirksomhed i konkurrence med bevillingspligtige lagerselskaber, hvilket giver anledning til at sikre, at Energinet.dk fastlægger interne tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Der er med forslaget til § 11 c imidlertid ikke tale om implementering af direktivkrav. Det bemærkes, at Energinet.dk, i det omfang Energinet.dk varetager lager-virksomhed, er forpligtet til at opstille et overvågningsprogram m.v. efter forslaget til § 11 a.

Til nr. 10

(§ 15, stk. 1, nr. 3)

Det følger af Europa-Kommissionens fortolkende note til gasdirektivet, at transmissionsvirksomheder ikke har ret til prioriteret adgang til naturgaslagerkapacitet til balanceringsydelse, men kun til nødforsyningsformål. Derfor slettes forpligtelsen for lagerselskaberne i § 15, stk. 1, nr. 3, til at stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed til opretholdelse af den fysiske balance i nettet, som Energinet.dk skal sikre, jf. lovens § 12, stk. 1, nr. 6. Uagtet, at Energinet.dk ikke har fortrinsret til denne lagerkapacitet, vil den fortsat være nødvendig for et vel-fungerende marked. Det forudsættes derfor, at lagerselskaberne fortsat vil udbyde en tilstrækkelig varieret mængde produkter til, at det vil være muligt for Energinet.dk at opfylde sine forpligtelser vedrørende balance-ring i nettet.

Til nr. 11

(§ 20, stk. 1)

Adgang til linepack og andre hjælpefunktioner er omfattet af gasdirektivets artikel 33 om adgang til oplagring. I det tidligere direktiv var linepack m.v. omfattet af artiklen om adgang til transmissionsnet. Som følge heraf foreslås, at linepack m.v. udgår af § 20, stk. 1, og i stedet omfattes af § 20 a om adgang til lagre m.v.

Til nr. 12

(§ 20 a)

I henhold til den gældende naturgasforsyningslov, skal lagerselskaber give adgang til lagre på grundlag af ob-

jektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Det følger endvidere af loven, at adgang til lagre sker på grundlag af forhandlet adgang mellem lagerselskabet og den, der ansøger om brug af lageret, jf. § 20 a. Ved forhandlet adgang skal lagerselskaber offentliggøre de kommercielle hovedvilkår, og lagerselskabet skal hurtigst muligt indlede forhandlinger med ansøgere om benyttelse af lagre. Det forudsættes endvidere i de gældende regler, at Energitilsynet skal føre tilsyn med priserne og betingelsernes rimelighed, jf. § 38, stk. 2.

Med henblik på at sikre et effektivt marked, foreslås det i *stk. 1*, at lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner, som defineret i naturgasforsyningslovens § 6, nr. 8, 10 og 12, fremover alene udbydes ved forhandlet adgang, herunder ved auktion.

Den gældende regulering af adgang til lagre har som udgangspunkt et markedsorienteret princip (forhandlingsprincippet) kombineret med en mulighed for efterregulering fra Energitilsynet, der tager hensyn til selskabernes omkostninger samt til, at der skal kunne opnås et rimeligt afkast af den investerede kapital. Energitilsynet har hidtil ikke haft behov for at efterregulere de priser, som lagerselskaberne har opnået. Linepack, dvs. oplagring af gas i transmissionsnettet, udbydes i begrænset omfang til salg i Danmark. Energinet.dk tilbyder i sin egenskab af transmissionsselskab aftagerne fra transmissionsnettet en balanceringsydelse, der uden beregning giver brugerne ret til en afvigelse pr. døgn på +/- 5 pct. mellem deres input i systemet og deres aftag, således at en begrænset variation kan håndteres på en enkel måde. Herudover kan aftagerne fra transmissionsnettet købe et udvidet balancebånd.

Det nye gasdirektiv 2009/73/EF giver mulighed for enten forhandlet eller reguleret adgang til lagerfaciliteter. Såfremt man vælger reguleret adgang, skal dette ske på grundlag af offentliggjorte tariffer og betingelser. Ved forhandlet adgang skal lager- og transmissionsselskaberne en gang om året offentliggøre deres kommercielle hovedvilkår for brug af lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Hvis der vælges forhandlet adgang, vil denne ikke kunne kombineres med en efterregulering fra Energitilsynet idet det nye gasdirektiv ikke giver mulighed for at kombinere forhandlet adgang med en kontrol af selskabernes priser. Konkurrencemyndighederne vil dog fortsat kunne gribe ind efter de almindelige konkurrenceretlige regler.

Det nye gasdirektiv stiller krav om, at den regulerende myndighed, hvis et medlemsland vælger det, eller medlemslandet selv skal fastsætte og offentliggøre kriterier for, hvilken ordning, der skal gælde for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Medlemslandet, henholdsvis de regulerende myndigheder,

skal offentliggøre eller forpligte lager- og transmissionsoperatørerne til at offentliggøre, hvilke lagerfaciliteter og linepack m.v., der tilbydes under henholdsvis reguleret adgang og forhandlet adgang, samt offentliggøre de kriterier, der lægges til grund for adgang under de to ordninger. Formålet med ændringen i direktivet er at forbedre gennemsigtigheden for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner.

En analyse af lagermarkedet i Danmark for lagerårene 2007/08 til 2010/11 viser, at der i situationer med stor efterspørgsel efter lagerkapacitet ikke kan sikres en økonomisk optimeret balance mellem lagerselskabernes udbudte lagerkapacitet og efterspørgslen efter lager. Det var situationen i lageråret 2007/08, hvor lagerkapacitet blev udbudt til faste priser. For dette lagerår var der bl.a. af klimatiske grunde en meget høj efterspørgsel efter lagerkapacitet. Lageret blev derfor tildelt »pro rata« i forhold til den efterspurgte kapacitet. Det indebærer, at alle de bydende kun opnåede 38 pct. af deres efterspurgte volumen. Det udækkede behov måtte efterfølgende dækkes på anden vis, eksempelvis ved indkøb af gas med indbygget fleksibilitet i leverancen. Priserne på dette sekundære marked er ikke omfattet af reguleringen. Det indebærer, at en del af fortjenesten vil gå til aktørerne på det sekundære marked i situationer med høj efterspørgsel efter lagerkapacitet, og ikke til lagerselskaberne. Samlet set opnår forbrugerne ikke lavere priser ved en regulering af priserne på lagerkapacitet.

Regulerede priser på lagerydelser giver endvidere ikke de rette incitamenter til en økonomisk optimeret udbygning af lagerkapaciteten sammenholdt med udbud af andre fleksibilitetsydelser. Denne optimering vil lettere kunne opnås ved markedsbestemte priser.

Med det foreslåede stk. 1 opfyldes direktivets krav om, at medlemslandet skal fastlægge kriterier for hvilke lagerfaciliteter m.v., der administreres under reglerne om henholdsvis forhandlet adgang og reguleret adgang. Det fastsættes, at forhandlet adgang skal gælde for den samlede kapacitet af alle naturgaslagre i Danmark samt for al linepack og andre hjælpefunktioner. Reguleret adgang foreslås således ikke anvendt i Danmark. Baggrunden for valget af forhandlet adgang, herunder brugen af udbud, er, at denne reguleringsform vurderes at give den bedste mulighed for at sikre økonomisk balance mellem den udbudte og den efterspurgte kapacitet. Denne vurdering bygger på den nævnte analyse af lagermarkedet for 2007/08 til 2010/11, som illustrerer, at der er en konkurrencesituation på det danske lagermarked efter DONG Energy's salg af lageret i Lille Torup til Energinet.dk, og at forhandlet adgang i lyset af konkurrencesituationen vil kunne sikre et velfungerende marked. Såfremt konkurrencesituationen på det danske lager-

marked i fremtiden ændrer sig i negativ retning, f.eks. ved at det ene lager lukkes eller sælges til den anden lagerejer, vil der kunne blive behov for en ændring af reguleringen via en lovændring. Dog vil den forstærkede naturgasforbindelse til Tyskland betyde en øget integration mellem det danske marked og det øvrige europæiske marked og lagrene der. Lagersituationen i Danmark skal ses i dette større perspektiv, der må forventes at øge konkurrencen på lagermarkedet i Europa generelt.

Stk. 2 pålægger lager- og transmissionsselskaber at offentliggøre deres kommercielle hovedvilkår en gang årligt i overensstemmelse med kravet i direktivet. Inden fastlæggelsen af vilkårene skal der ske en høring af systembrugerne herom, jf. gasdirektivets artikel 33, stk. 3, 3. afsnit.

Stk. 3 pålægger Energitilsynet at påse, at udbudsprocedurer og hovedvilkår er baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår.

Det bemærkes, at ministerens hjemmel i det gældende § 20 a, stk. 3, til at fastsætte regler om bilæggelse af tvister i forbindelse med forhandlinger om adgang til lagre ikke videreføres. Dermed bortfalder bekendtgørelse nr. 817 af 17. september 2001 (Tvistbilæggelsesbekendtgørelsen).

Til nr. 13

(§ 22 a)

Forslaget gennemfører ændringer i gasdirektivets bestemmelser vedrørende undtagelser af større nye anlæg i gasinfrastrukturen. I gasdirektivet fra 2003 (2003/55/EF) var sådanne undtagelser omhandlet i artikel 22. I det ny direktiv er undtagelsesmuligheden for en bestemt periode omhandlet i artikel 36.

Ved større nye anlæg i gasinfrastrukturer forstås fortsat sammenkoblingslinjer mellem medlemslande samt LNG- og lagerfaciliteter, jf. artikel 36, stk. 1. Bestemmelsen finder desuden fortsat anvendelse i forbindelse med markante kapacitetsforøgelser i eksisterende infrastrukturer eller ændringer af sådanne infrastrukturer, der muliggør udvikling af nye gasforsyningskilder, jf. artikel 36, stk. 2.

På linje med affattelsen i gasdirektivets artikel 36 foreslås det i *stk. 1*, at undtagelsen gives for en bestemt periode.

Ved ændringen foreslås § 10 b tilføjet i opstillingen af bestemmelser, der kan undtages fra efter § 22 a, stk. 1, idet dette er muligt efter gasdirektivets artikel 36.

Det foreslås, at Energitilsynet behandler ansøgningen om undtagelse. Det fremgår af artikel 36, stk. 8, at direktivet forudsætter, at ansøgningen rettes til Energitil-

synet. Artikel 36, stk. 8, bestemmer, at den regulerende myndighed, dvs. Energitilsynet, tilsender Europa-Kommissionen en kopi af hver ansøgning om undtagelse, så snart den er modtaget.

Som udgangspunkt går direktivet ud fra, at beslutningen om undtagelsen træffes af den regulerende myndighed, dvs. Energitilsynet. I det omfang undtagelsen omfatter et infrastrukturanlæg, som strækker sig over en område, der berører mere end et EU-medlemsland, kan det nye agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, jf. agenturforordningen, inddrages i beslutningen. I visse tilfælde kan agenturet ifølge direktivet træffe beslutningen i stedet for de nationale regulerende myndigheder. Direktivets artikel 36, stk. 7, giver dog mulighed for at fastsætte regler om, at Energitilsynet eller eventuelt agenturet skal forelægge sin udtalelse om anmodningen om en undtagelse for ministeren til formel afgørelse.

Det skal bemærkes, at afgørelse om undtagelsen skal forelægges Europa-Kommissionen, der herefter kan træffe afgørelse om, at beslutningen om at indrømme en undtagelse ændres eller trækkes tilbage.

Undtagelse kan fortsat kun ske på følgende betingelser:

- investeringen skal medvirke til at øge konkurrencen på gasmarkedet og øge forsyningssikkerheden,
- risikoen i forbindelse med investeringen er så stor, at investeringen ikke vurderes at blive foretaget, med mindre en undtagelse indrømmes,
- der opkræves betaling af brugerne af den infrastruktur, der er omfattet af undtagelsen, og
- undtagelsen må ikke være til skade for konkurrencen eller for, at det indre gasmarked fungerer tilfredsstillende, eller for at det regulerede system, som infrastrukturen er koblet til, fungerer effektivt.

Endvidere forudsættes det, jf. *stk. 2*, at den infrastruktur, der omfattes af undtagelsen, er selskabsmæssigt adskilt fra det selskab, i hvis system infrastrukturen indgår. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 22 a, stk. 2.

Stk. 3 giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler for undtagelsen for at sikre gennemførelsen af artikel 36.

Bekendtgørelsen efter stk. 3 vil for det første indeholde bestemmelser vedrørende den processuelle behandling af en ansøgning, herunder vedrørende eventuel forelæggelse af Energitilsynets, eller i givet fald agenturets, udtalelse for klima- og energiministeren til formel afgørelse, jf. bemærkninger til stk. 1, forelæggelse af afgørelsen og de i artikel 36, stk. 8, anførte oplysninger for Europa-Kommissionen, virkning af en eventuel godkendelse af Europa-Kommissionen m.v. Beslutningen

om at indrømme en undtagelse skal begrundes behørigt og offentliggøres.

For det andet vil bekendtgørelsen efter stk. 3 indeholde bestemmelser vedrørende de ovenfor nævnte betingelser i artikel 36, stk. 1, som skal være opfyldt, for at en undtagelse kan gives. Desuden vil bekendtgørelsen gennemføre artikel 36, stk. 6. Det vil således blive fastslået, at der fra sag til sag skal tages stilling til tidsbegrænsningen af undtagelsen og til spørgsmålet om, hvorvidt undtagelsen skal gøres betinget af ikkediskriminerende adgang til infrastrukturanlægget. Bekendtgørelsen vil også fastlægge de forhold, der skal tages hensyn til for at træffe beslutning om tidsbegrænsningen eller krav om ikkediskriminerende adgang, herunder den ekstrakapacitet, der skal opbygges, eller ændringen af den eksisterende kapacitet, projektets tidshorisont og de foreliggende markedsforhold. Endelig vil bekendtgørelsen forpligte Energitilsynet til at fastsætte regler og ordninger for administration og kapacitetsfordelingen, før der indrømmes en undtagelse og indeholde nærmere krav herom, jf. artikel 36, stk. 6, 3. afsnit.

Til nr. 14

(§ 28 b, stk. 1 og 2)

Det foreslås, at henvisningen til transmissionsselskaber udgår som konsekvens af forslaget vedrørende § 10 b, som kræver ejermæssig adskillelse af transmissionsselskaber fra produktions- og forsyningsaktiviteter. De habilitetskrav, der finder anvendelse på ejermæssigt adskilte transmissionsselskaber, findes i § 10 b, stk. 6.

Til nr. 15

(§ 38)

Det foreslås, at henvisningen til lagerselskaber udgår, samt at der indføres en undtagelse for linepack og andre hjælpefunktioner i transmissionsnettet, idet disse er reguleret i § 20 a. Ændringen afspejler, at priserne for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner liberaliseres. De vil således ikke fremover skulle fastsættes ud fra principper om omkostningsdækning og en begrænset forrentning, men efter de markeds-mæssige forhold. Formålet er at sikre klarere incitamentter til at optimere udbygningen af disse fleksibilitetsyndelser i forhold til andre fleksibilitetsmekanismer, som operatørerne på gasmarkedet råder over eller i fremtiden vil udvikle.

Herudover er det tidligere stk. 1 opdelt i to stykker af hensyn til læsbarheden. Det tidligere stk. 2 bliver dermed stk. 3.

Til nr. 16 og 17

(§ 40, stk. 1 og 2)

Den nye regulering af lagerselskaberne, jf. forslaget til ændring af § 20 a, indebærer, at Energitilsynet fører tilsyn med lagerselskabernes udbudsprocedurer og hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter m.v. Til gengæld bortfalder kravet om anmeldelse af priser, tariffer og betingelser til Energitilsynet for lagerselskaberne. Henvisningerne til lagerselskaber og lagerydelser bortfalder derfor.

Til nr. 18

(§ 41 a)

Med forslaget til *stk. 1* ændres ministerens hjemmel til at fastsætte regler om Energitilsynets opgaver til også at gælde i forhold til de nye opgaver, som Energitilsynet skal varetage efter gasdirektivet.

I forhold til de opgaver, som Energitilsynet varetager efter det tidligere direktiv fra 2003, er de regulerende myndigheders opgaver efter det nye direktiv betydeligt udvidet, jf. gasdirektivets artikel 41. Ved siden af Energitilsynets »kerneopgaver« vedrørende tilsyn med selskaber, som reguleres i loven, f.eks. godkendelse af metoderne for fastsættelse af distributions- og LNG-selskabers priser og betingelser, skal Energitilsynet ifølge direktivet fremover bl.a. varetage et antal opgaver, der indebærer en bredere overvågning af markedet og markedsprocesser for at sikre velfungerende konkurrencebaserede markeder, både på detail- og engrosmarkedet.

Nogle af disse opgaver varetager Energitilsynet allerede med hjemmel i naturgasforsyningsloven. F.eks. har tilsynet i lovens § 42 a, stk. 3, hjemmel til at sikre gennemsigtighed omkring priser, tariffer, rabatter og vilkår, herunder på detailhandelsmarkedet.

For andre opgaver foreslås det at indføre en hjemmel i naturgasforsyningsloven, jf. f.eks. forslaget til § 42 a, stk. 3, vedrørende overvågning af engrospriser.

I det omfang, at opgaverne efter direktivet ikke allerede er omfattet af loven eller foreslås tilføjet i loven med dette lovforslag, vil ministeren udnytte hjemlen i § 41 a, stk. 1, til at fastsætte regler i en bekendtgørelse for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage.

En sådan bekendtgørelse vil også omfatte Energitilsynets nye opgaver vedrørende samarbejdet med andre medlemslandes regulerende myndigheder, herunder i det nyeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU, jf. agenturforordningen.

Stk. 2 afspejler i sin foreslåede affattelse direktivets artikel 41, stk. 1, litra r, som fastsætter, at tilsynet skal overvåge gennemførelsen af regler for de opgaver og

forpligtelser, der påhviler de forskellige aktører efter den nye gasforordning. I overensstemmelse hermed bliver ministerens hjemmel til at fastsætte regler vedrørende tilsynsopgaver efter gasforordningen udvidet, idet begrænsningen til forhold vedrørende priser og betingelser, som findes i den gældende § 41 a ikke videreføres. Det bemærkes, at den nye gasforordning er trådt i kraft den 3. september 2009 og anvendes fra den 3. marts 2011.

Da ministeren er forpligtet til at udnytte bemyndigelsen med henblik på at opfylde gasdirektivet, foreslås bemyndigelsen i øvrigt ændret således, at det fremgår, at der skal udstedes regler herom.

Til nr. 19

(§ 41 b)

Den foreslåede bestemmelse gennemfører gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra d, som bl.a. fastsætter, at de regulerende myndigheder overholder relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder i EU og Europa-Kommissionen.

F.eks. kan Europa-Kommissionen efter gasdirektivets artikel 43, stk. 8, træffe bindende afgørelser over for Energitilsynet. Disse afgørelser vil kunne omhandle Energitilsynets overholdelse af retningslinjer, som delvis allerede er eksisterende, jf. bilag I til gasforordningen, eller som Europa-Kommissionen efter gasforordningen eller gasdirektivet kan vedtage i en komitologi-procedure (forskriftsproceduren), jf. artikel 43. Efter gasdirektivets artikel 43, stk. 1, kan enhver regulerende myndighed og Europa-Kommissionen anmode agenturet om en udtalelse om, hvorvidt en afgørelse truffet af en anden medlemslands regulerende myndighed er i overensstemmelse med de nævnte retningslinjer. Hvis den pågældende myndighed ikke efterkommer agenturets udtalelse, er det Europa-Kommissionen, der kan træffe en endelig bindende afgørelse om, at den pågældende regulerende myndigheds afgørelse skal trækkes tilbage. Ifølge artikel 43, stk. 8, skal den pågældende myndighed efterkomme Europa-Kommissionens afgørelse inden for højst 2 måneder og underrette Europa-Kommissionen herom.

Et andet eksempel er, at Europa-Kommissionen kan træffe bindende afgørelser over for Energitilsynet efter gasdirektivets artikel 36, stk. 9. Artikel 36 vedrører undtagelser af nye anlæg i gasinfrastrukturen fra visse bestemmelser i gasdirektivet. Som udgangspunkt fastsætter direktivet, at afgørelse om undtagelser træffes af de regulerende myndigheder, jf. artikel 36, stk. 3. Europa-Kommissionen kan efter artikel 36, stk. 9, træffe afgø-

relse om ændring eller tilbagetrækning af beslutningen om at indrømme en undtagelse. Efter artikel 36, stk. 9, 3. afsnit, vil Energitilsynet i givet fald skulle ændre eller annullere beslutningen om indrømmelse af en undtagelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 22 a.

Agenturet kan f.eks. træffe bindende afgørelse efter artikel 7, stk. 1, og artikel 8 i den nye agenturforordning. Efter artikel 7, stk. 1, i agenturforordningen kan agenturet vedtage individuelle beslutninger om tekniske spørgsmål. Efter artikel 8 i agenturforordningen kan agenturet i visse tilfælde træffe bindende afgørelser om reguleringsspørgsmål, som er nærmere beskrevet i agenturforordningen, og som vedrører adgang til grænseoverskridende infrastruktur, såsom kapacitetsfordelingsprocedurer eller adgangstariffer, samt den operative sikkerhed af sådan infrastruktur. Agenturet kan kun træffe bindende afgørelser, hvis de involverede regulerende myndigheder ikke har opnået enighed om sådanne spørgsmål inden for 6 måneder, eller hvis de pågældende myndigheder retter en fælles anmodning til agenturet om at afgøre sagen.

Endvidere kan agenturet f.eks. efter agenturforordningens artikel 9 i visse tilfælde træffe afgørelser om undtagelse af nye anlæg i gasinfrastrukturen fra visse direktivbestemmelser, jf. gasdirektivets artikel 36, stk. 4. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til § 22 a.

Til nr. 20

(§ 42, stk. 1)

Forslaget til ændring af *stk. 1* er af redaktionel karakter og skal sikre parallelitet til formuleringer i varmforsyningsloven, som ændret ved lov nr. 622 af 11. juni 2010, jf. dog nedenfor vedrørende stikprøvekontrol.

Det fremgår ikke af bemærkningerne til den gældende bestemmelse, hvilke virksomheder, der er omfattet af muligheden for adgang uden retskendelse. Det skal derfor præciseres, at det drejer sig om virksomheder, som udøver aktiviteter omfattet af naturgasforsyningsloven, dvs. transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas, herunder flydende naturgas (LNG), samt biogas, gas fra biomasse og andre typer gas, i det omfang sådanne gasser teknisk og sikkert kan injiceres og transporteres gennem naturgassystemet. Loven finder desuden anvendelse på tilstødende naturgasforsyningssystemer. Der henvises til § 2, stk. 1 og 2, i naturgasforsyningsloven. Forslaget tilsigter ikke at ændre heri.

Det skal herudover bemærkes, at bestemmelsen også er med til at gennemføre gasdirektivets artikel 41, stk. 4, litra b, hvorefter den regulerende myndighed dels skal

have mulighed for at undersøge, hvordan gasmarkederne fungerer, dels skal have beføjelse til sammen med konkurrencemyndigheden at foretage undersøgelser vedrørende konkurrencelovgivningen.

Det fremgår af bemærkningerne til den gældende bestemmelse, at da bestemmelsen alene regulerer spørgsmål om stikprøvekontrol, skal der i overensstemmelse med almindelige lovgivningsprincipper ikke indhentes retskendelse. Det er ikke korrekt, at bestemmelsen kun skal vedrøre stikprøvekontrol. Energitilsynet kan både foretage anmeldte og uanmeldte kontrolundersøgelser, og Energitilsynet kan både gennemføre kontrolundersøgelser som led i en tilfældigt udtaget stikprøvekontrol, en regelmæssig periodisk kontrol eller blot i tilfælde, hvor Energitilsynet på et løst erfaringsmæssigt grundlag har en fornemmelse af, at der er »noget galt«. Kontrolundersøgelserne skal ske under overholdelse af retssikkerhedslovens regler, herunder § 5.

Som det gælder for den tilsvarende bestemmelse i elforsyningslovens § 81, jf. bemærkningerne til ændringsforslaget hertil, er det forudsat, at der i alle tilfælde af kontrolbesøg vil være tale om situationer, hvor Energitilsynet ikke har en rimelig begrundet mistanke om, at virksomheden har begået en strafbar lovovertrædelse. Energitilsynet vil derfor alene på tidspunktet for beslutningen om kontrolbesøgets iværksættelse være i besiddelse af oplysninger baseret på et så løst grundlag, at der ikke ville være et reelt retsindhold for en domstol at tage stilling til, hvis der var krav om forudgående indhentelse af retskendelse.

Har Energitilsynet imidlertid med rimelig grund mistanke om, at selskabet har begået en strafbar lovovertrædelse, kan der i medfør af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, alene ske kontrolundersøgelse ved iagttagelse af reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen.

Det har nøje været vurderet, om det er nødvendigt, at Energitilsynet skal have mulighed for at få adgang til en virksomheds lokaler i de ovenfor nævnte tilfælde, samt om Energitilsynets adgang til en virksomheds lokaler i de nævnte tilfælde bør ske uden forudgående indhentelse af retskendelse. Dette er fundet nødvendigt, for at sikre, at Energitilsynet kan varetage sine opgaver i henhold til loven på et effektivt og betryggende grundlag, som det vurderes ikke ville kunne opnås på anden måde. Det ville således hindre Energitilsynets effektive tilsyn, hvis tilsynet f.eks. ikke havde mulighed for at foretage periodiske kontrolbesøg eller kontrolbesøg i tilfælde, hvor Energitilsynet har en fornemmelse af, at der er »noget galt«.

Der henvises herudover til bemærkningerne til forslag til ændring af elforsyningslovens § 81, stk. 1, som for-

slaget skal ses i sammenhæng med. Reglerne om kontrolundersøgelse vil herefter være ens i el- og naturgasforsyningslovene samt VE-loven, jf. også forslaget til ændring heraf.

Til nr. 21

(§ 42 a, stk. 3)

Med forslaget til det nye stk. 3 gennemføres gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra i, hvorefter Energitilsynet fremover også skal overvåge graden af gennemsigtigheden af engrospriser. Med hjemmel i bestemmelsen vil Energitilsynet f.eks. kunne udarbejde statistikker på området og offentliggøre gennemsnitstal. Energitilsynets hjemmel til at indhente oplysninger til brug for udførelsen af denne opgave følger af forslaget til § 45, stk. 1, hvortil der henvises.

Til nr. 22

(§ 42 a, stk. 4)

Tilføjelsen i stk. 4 er sproglig og skaber parallelitet til den tilsvarende bestemmelse i elforsyningslovens § 82, stk. 5, der efter lovforslaget bliver stk. 6.

Til nr. 23

(§ 43, stk. 2)

Med forslaget forpligtes Energitilsynet til at gøre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener, kan være i strid med konkurrencelovgivningen. Forslaget har til formål at gennemføre gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra j og k, hvorefter den regulerende myndighed forpligtes til at fremlægge alle relevante oplysninger og oplyse de berørte konkurrencemyndigheder om relevante sager, herunder også sager vedrørende restriktiv kontraktpraksis. Et sådant samarbejde vil navnlig kunne blive relevant i forbindelse med Energitilsynets overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede gasmarkeder. Forslaget kan sammenlignes med bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 43, stk. 1, hvorefter Energitilsynet har pligt til at gøre klima- og energiministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener, vil kunne have betydning for løsningen af opgaverne med bl.a. udstedelse, ændring og kontrol med bevillinger.

Til nr. 24

(§ 44, stk. 3)

Idet det private ankenævn på energiforsyningsområdet efter forslaget til den nye § 91 a i elforsyningsloven ikke længere sekretariatsbetjenes af Energitilsynet, foreslås

stk. 3 ophævet. Bestemmelsens indhold foreslås flyttet til en ny § 53 a, hvortil der henvises.

Til nr. 25

(§ 45, stk. 1)

Ændringen skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 41 a, stk. 1, hvoraf fremgår, at ministeren bl.a. fastsætter regler for Energitilsynets overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede markeder. Dette gælder både på detail- og engrosmarkedet. Som konsekvens heraf foreslås, at Energitilsynet også får mulighed for at indhente oplysninger til brug for disse nye opgaver med overvågning af markedet. I overensstemmelse hermed fastsættes endvidere, at muligheden for at indhente oplysninger også gælder i forhold til både berørte forbrugere og andre købere af gas.

Til nr. 26

(§ 45 a, stk. 2)

Det foreslås, at transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskabers oplysningsforpligtelse over for systembrugere også omfatter de oplysninger, der er nødvendige for at sikre effektiv udnyttelse af systemet. Tilføjelsen i § 45 a, stk. 2 gennemfører en tilsvarende tilføjelse i gasdirektivets artikel 25, stk. 4.

Til nr. 27

(§ 45 b)

Forslaget har til formål at gennemføre gasdirektivets artikel 44. Ifølge forslaget til stk. 1 skal naturgasleverandører fremover stille bestemte data til rådighed for myndighederne i mindst 5 år. Disse data omfatter nærmere oplysninger om de relevante transaktioner, såsom varighed, regler om levering og afregning, mængde, datoer og tidspunkter for udførelse og transaktionspriser samt midler til at identificere den pågældende engroskunde såvel som nærmere detaljer om alle uafregnede kontrakter om levering af gas og gasderivater. Med forslaget får Energitilsynet desuden mulighed for, under visse betingelser, at stille dele af disse data til rådighed for andre markedsdeltagere, jf. stk. 3. Denne mulighed finder dog ikke anvendelse på oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af værdipapirhandelsloven, jf. stk. 4.

Forslaget i stk. 1, finder ligeledes anvendelse på naturgasleverandørers transaktioner vedrørende gasderivater med engroskunder og transmissionsvirksomheder såvel som lager- og LNG-selskaber, jf. stk. 2. Det bemærkes imidlertid, at forslaget i stk. 2, først træder i kraft

på et senere tidspunkt, som fastsættes af ministeren. Se i den forbindelse bemærkningerne til lovforslagets § 6 vedrørende ikrafttrædelse.

Det bemærkes, at en engroskunde i overensstemmelse med gasdirektivet anses som en kunde, der køber gas med henblik på videresalg, bortset fra transmissions- og distributionsvirksomheder.

Gasdirektivets definition af et gasderivat henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, som er gennemført i lov om værdipapirhandel m.v. Et gasderivat er et værdipapir omfattet af § 2, nr. 5, 6 og 7, i lov om værdipapirhandel m.v., for så vidt som værdipapiret vedrører naturgas.

Til nr. 28

(§ 46, stk. 3)

§ 46, stk. 3, i den gældende naturgasforsyningslov gennemfører artikel 10, stk. 2, vedrørende transmissionselskaber og artikel 14, stk. 2, vedrørende distributionselskaber i gasdirektivet fra 2003 (2003/55/EF).

Direktivbestemmelserne er videreført i det nye gasdirektivs artikel 16, stk. 2, og artikel 27, stk. 2. Artikel 16, stk. 2, omfatter nu også lager- og LNG-selskaber.

Forpligtelsen i den gældende bestemmelse i naturgasforsyningsloven retter sig allerede både mod transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber.

Med henblik på gennemførelse af begrebet »tilknyttet virksomhed« i gasdirektivets artikel 2, nr. 22, foreslås en ændring i forhold til kredsen af selskaber, som falder ind under bestemmelsen. Kredsen af selskaber bliver herefter større, end det er tilfældet efter den gældende formulering af naturgasforsyningslovens § 46, stk. 3.

For en nærmere forståelse af begreberne »tilknyttede« og »associerede« selskaber henvises til bilag 1, B, nr. 5 og 6, i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 395 af 25. maj 2009 med senere ændringer. Dertil kommer selskaber, som kontrolleres af samme selskabsdeltagere. Dette betyder, at også selskaber, der ejes af f.eks. staten eller en kommune, er omfattet. Bestemmelsen omfatter således en bred kreds af selskaber. For så vidt angår rækkevidden af begrebet »selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere«, hvis et selskab ejes af staten, lægges det til grund, at statslige selskaber, der henhører under forskellige ministre, såsom Energinet.dk og DONG Energy-koncernen, ikke betragtes som omfattet. Dette er kun tilfældet for selskaber, hvor ejerbeføjelsen måtte udøves af den samme minister.

Til nr. 29

(§ 47 b)

I stk. 1 udgår bestemmelsens henvisning til forordning (EF) nr. 1775/2003 af 26. juni 2003, og der henvises i stedet til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet generelt. Den nye forordning (EF) 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2003 er trådt i kraft den 3. september 2009. Den finder anvendelse fra den 3. marts 2011.

Tilføjelsen i stk. 2 gennemfører gasdirektivets artikel 41, stk. 1, litra d, som bl.a. kræver, at de regulerende myndigheder gennemfører relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet for samarbejde mellem energi-regulerende myndigheder. Energitilsynets forpligtelse efter artikel 41, stk. 1, litra d, til selv at overholde relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet (og fra Europa-Kommissionen) foreslås gennemført i § 41 b, hvortil der henvises.

Med tilføjelsen gives Energitilsynet hjemmel til ved påbud at sikre overholdelsen af agenturets bindende afgørelser. Manglende overholdelse af et sådant påbud er strafsanktioneret i lovens § 49, nr. 6.

Agenturet kan f.eks. træffe bindende afgørelser efter artikel 7, stk. 1, og i visse tilfælde efter artikel 8 i agenturforordningen samt i visse tilfælde efter gasdirektivets artikel 36, stk. 4, jf. agenturforordningens artikel 9. Der henvises til bemærkninger til § 41 b.

Til nr. 30

(§ 47 c)

Bestemmelsen foreslås ophævet, idet den ikke længere betragtes som nødvendig. Bestemmelsen blev indsat før etableringen af Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed. Energinet.dk er oprettet som en selvstændig offentlig virksomhed under klima- og energiministerens, som kan udøve ejerbeføjelser over virksomheden. Efter § 5, stk. 1, i lov om Energinet.dk kan klima- og energiministerens således træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Energinet.dk's anliggender. Hermed vil ministeren f.eks. også kunne kræve af Energinet.dk, at regler m.v., som er fastsat af Energinet.dk i henhold til naturgasforsyningsloven, eller metoder, der ligger til grund for reglerne m.v., men som strider mod bestemmelser i naturgasforsyningsloven eller regler udstedt i henhold hertil, bringes i overensstemmelse med loven.

Til nr. 31

(§ 49, stk. 1, nr. 7)

Med forslaget indsættes mulighed for at give bødestraf, såfremt et transmissionsselskab undlader at underrette Energitilsynet om planlagte transaktioner, som kan have betydning for dets certificering.

I den sammenhæng skal det bemærkes, at det af gasdirektivets art. 41, stk. 4, litra d, bl.a. fremgår, at den regulerende myndighed (i Danmark Energitilsynet) skal have beføjelse til at foreslå en kompetent domstol at pålægge »transmissionssystemoperatøren eller eventuelt den vertikalt integreret virksomhed sanktioner på op til 10 pct. af transmissionssystemoperatørens eller den vertikalt integrerede virksomheds årlige omsætning, hvis deres respektive forpligtelser i henhold til direktivet ikke overholdes«. I Danmark varetages gastransmissionsvirksomhed alene af Energinet.dk. Gasdirektivets forpligtelser for transmissionsvirksomheder er gennemført i naturgasforsyningsloven eller i regler udstedt med hjemmel i naturgasforsyningsloven. Efter gældende ret er manglende overholdelse af en lang række bestemmelser i naturgasforsyningsloven belagt med bødestraf, og bl.a. Energitilsynet kan anmelde virksomheder, der ikke overholder disse bestemmelser, til anklagemyndigheden. Energitilsynet kan endvidere anmelde virksomheder, der ikke overholder påbud eller forbud efter loven eller eventuelle straffelagte regler udstedt i medfør af loven, til anklagemyndigheden. Det er domstolene eller, i tilfælde af bødeforlæg, anklagemyndigheden, som afgør, hvorvidt der er grundlag for at tildele bødestraf. Bødens størrelse fastsættes efter bestemmelser i straffeloven. Bøder, der vedtages eller idømmes i henhold til særlovgivning, har ikke noget maksimum. Nærværende lovforslag ændrer ikke på dette system.

Til nr. 32

(§ 51, stk. 3)

Det fremgår af forslag til stk. 3, 1. pkt., at der ikke kan klages til Energiklagenævnet over afgørelser truffet af Energitilsynet om certificering efter § 10 c i de tilfælde, hvor der er tale om certificering inden for den frist, som er angivet i lovforslagets § 6, stk. 5. Dette gælder både afgørelser efter § 10 c, stk. 5, og afgørelser som Energitilsynet måtte træffe efter at have modtaget Europa-Kommissionens udtalelse efter gasforordningens artikel 3, stk. 1. Det gælder også afgørelser om certificering, hvor Energitilsynet giver afslag på en ansøgning om certificering. Baggrunden for, at klageadgangen foreslås afskåret i disse tilfælde, er, at direktivets bestemmelser sammen med de direkte gældende bestemmelser i gasforordningen fastlægger en nøjagtig defineret procedure med faste tidsrammer. Dette indebærer, at Europa-Kommissionen udtaler sig om Energitilsynets certificering

gsafgørelse efter § 10 d, stk. 5, hvorefter Energitilsynet skal tage størst muligt hensyn til afgørelsen, jf. gasforordningens artikel 3, stk. 2.

Det er under hensyn til Europa-Kommissionens beføjelser efter gasforordningens artikel 3, og under hensyn til den frist, der gælder efter lovforslagets § 6, stk. 5, at klageadgang til Energiklagenævnet foreslås afskåret.

Derimod er klageadgangen efter forslaget til stk. 3, 2. pkt., ikke afskåret i tilfælde af at Energitilsynet senere hen måtte indlede en certificeringsprocedure efter § 10 c, stk. 4, og hvor Energitilsynet afslår certificeringen. I disse tilfælde er de pågældende virksomheder allerede én gang blevet certificeret efter § 10 c, stk. 1, men der indledes en ny certificeringsprocedure, fordi et af forholdene nævnt i § 10 c, stk. 3, er indtrådt. Når Energitilsynet i disse tilfælde træffer en afgørelse, hvorefter certificeringen afslås, kan denne afgørelse påklages til Energiklagenævnet. Grunden hertil er, at Europa-Kommissionen ikke har beføjelser eller frister, der skal tages hensyn til. Derimod er der ingen klageadgang, hvis Energitilsynet f.eks. måtte træffe en afgørelse om certificering med vilkår. Her skal Energitilsynet underrette Europa-Kommissionen, som skal kunne udøve sine beføjelser efter gasforordningen inden for de frister, der er fastsat i forordningen.

Til nr. 33

(Til § 53 a)

Naturgasforsyningslovens bestemmelse om betaling for drift af det private ankenævn på energiforsyningsområdet foreslås flyttet fra kapitel 8 om Energitilsynet, idet det private ankenævn efter forslaget til den nye § 91 a i elforsyningsloven ikke længere sekretariatsbetjenes af Energitilsynet. Bestemmelsen foreslås indsat i en ny § 53 a under kapitel 11, der omhandler klager, Energiklagenævnet m.m. Der foretages mindre sproglige ændringer.

Til § 3

Til nr. 1

(§ 23 b, stk. 4)

Det foreslås, at der indføres en pligt for virksomheder omfattet af varmforsyningsloven til at udarbejde en selvevaluering. Forpligtelsen gælder således kollektive varmforsyningsanlæg og andre varmforsyningsvirksomheder, der er omfattet af varmforsyningslovens § 20, stk. 1. Selvevalueringen vedrører varmevirksomheders anmeldelse af budgetter og priseftervisninger, men vil også kunne omfatte andre forhold omfattet af lovens

kapitel 4, 4 a og 4 b, f.eks. overholdelse af bestemmelserne om forbrugerindflydelse.

Det foreslås endvidere, at selvevalueringen udarbejdes efter regler fastsat af Energitilsynet.

Det findes nødvendigt at give Energitilsynet bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af selvevalueringen, idet retningslinjerne for selvevalueringen bør udformes mere detaljeret end det er hensigtsmæssigt at regulere ved lov.

Selvevalueringen for den enkelte virksomhed skal gennemføres jævnlige. Den af Energitilsynet udformede tilsynsmodel indeholder foretagelse af en selvevaluering hvert tredje år. Dette skyldes, at det er Energitilsynets erfaring fra gennemgangen af varmekraftsregnskaber i Midtjylland, at der forekommer fejl, som vil kunne korrigeres ved at se på fjernvarmekraftsregnskabsafslæggelse over en periode. Det kan f.eks. dreje sig om vedvarende over- eller underdækninger på trods af nulbudgettering eller store likvide midler eller værdipapirbeholdninger.

En selvevaluering indebærer således, at der ses på regnskaberne over en periode. Dette muliggør, at årets regnskaber ses i sammenhæng med tidligere perioder, herunder med henlæggelses- og afskrivningsplaner og tidligere over-/underdækninger. Desuden ligger der i selvevalueringen også en kontrol af opfølgning på seneste selvevaluering.

Det bemærkes i øvrigt, at tilsynsmodellen for tiden bygger på en selvevaluering hvert tredje år. Modellen kan justeres, hvis erfaringer måtte vise behov for dette.

Det er et krav, at varmekraftsregnskaber lader en revisor, som ikke er deres sædvanlige revisor, forestå selvevalueringens regnskabsmæssige del. Varmekraftsregnskaber har efter de nugældende regler pligt til at lade en revisor påtage de årlige regnskabsafslæggelser til Energitilsynet. Gennemgangen af Midtjylland har imidlertid også vist, at det kan være hensigtsmæssigt med en gennemgang og vurdering af regnskabsafslæggelsen, selvom denne er udført i samarbejde med varmekraftsregnskaberens sædvanlige revisor. Derfor kræves det, at den revisor, som virksomheden anvender til selvevalueringen, ikke er virksomhedens sædvanlige revisor og heller ikke i øvrigt har eller har haft andre opgaver for virksomheden. Desuden skal revisoren have dokumenteret erfaring med regnskaber efter varmekraftsregnskabsloven. Kravet om, at revisoren ikke har haft andre opgaver for virksomheden, gælder kun for den periode, som selvevalueringen vedrører. Ved andre opgaver forstås ikke alene revisoropgaver, men også andre opgaver, såsom rådgivningsopgaver. Energitilsynet kan stille yderligere krav til den

revisor, som kan bistå varmekraftsregnskaberens virksomhed ved udførelse af selvevalueringen.

Det forventes, at de regler, som Energitilsynet fastsætter, også vil indeholde en revisionsinstruks til anvendelse ved revisors arbejde med virksomhedens selvevaluering. Samtidig forventes det, at reglerne vil indeholde krav om, at ledelsen skal redegøre for resultatet af revisors arbejde, samt hvordan ledelsen vil rette op på eventuelle forhold. Selvevalueringen sendes til Energitilsynet.

Reglerne for den årlige revision af varmekraftsregnskaber forventes desuden ændret, således at der ved den førstkomende revision af regnskaberne også skal ske en vurdering af, om de forhold, som selvevalueringen påpeger, er blevet udført.

Til nr. 2

(§ 23 c, stk. 3)

Idet det private ankenævn på energiforsyningsområdet efter forslaget til den nye § 91 a i elforsyningsloven ikke længere sekretariatsbetjenes af Energitilsynet, foreslås stk. 3 ophævet. Bestemmelsens indhold foreslås flyttet til en ny § 27 a. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til elforsyningslovens § 78, stk. 4.

Til nr. 3

(§ 23 l, stk. 8)

§ 23 l, stk. 8, foreslås affattet som angivet i § 3, nr. 2, i lov nr. 549 af 6. juni 2007 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmekraftsregnskaber.

Lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger indeholder i § 14 en konsekvensændring af varmekraftsregnskabslovens § 23 l, stk. 8, som denne var affattet ved § 3, nr. 11, i lov nr. 520 af 7. juni 2006 om bl.a. ændring af elforsyningsloven.

Ændringen af elforsyningslovens § 23 l, stk. 8, blev under folketingsbehandlingen af lov nr. 549 af 6. juni 2007 om ændring af bl.a. lov om varmekraftsregnskaber inkorporeret i denne lov og sat i kraft den 1. juli 2007 ved bekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2007.

Bestemmelsen i § 14 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger blev herefter overflødiggjort.

§ 14 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger er imidlertid blevet sat i kraft af miljøministeren den 1. november 2010, jf. bekendtgørelse nr. 1211 af 14. oktober 2010.

For at tydeliggøre, at der ikke er tilsigtet en ændring af retstilstanden efter ikrafttrædelsen af § 14, foreslås bestemmelsen genaffattet på ny.

Til nr. 4

(§ 27 a)

Varmeforsyningslovens bestemmelse om betaling for drift af det private ankenævn på energiforsyningsområdet foreslås flyttet fra kapitel 4 a om bl.a. Energitilsynet, idet det private ankenævn efter forslaget til den nye § 91 a i elforsyningsloven ikke længere sekretariatsbetjenes af Energitilsynet. Bestemmelsen foreslås indsat i en ny § 27 a under kapitel 6, der omhandler klager, Energiklagenævnet m.m. Der foretages mindre sproglige tilpasninger.

Til § 4

Til nr. 1

(Fodnoten)

Der er tale om en generel ajourføring af fodnoten. Ajourføring indebærer bl.a., at der også henvises til de nye el- og gasdirektiver. Dele af el- og gasdirektiverne er gennemført ved lovens gældende bestemmelser.

Til nr. 2

(§ 2, stk. 2)

Forslaget fastsætter, at Energinet.dk også skal varetage opgaven som uafhængig systemoperatør, hvis en transmissionsvirksomhed efter forslaget til § 19 b i elforsyningsloven i stedet for at opfylde kravene om ejermæssig adskillelse i § 19 a vælger at overdrage ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af dens net til Energinet.dk.

De opgaver, som en transmissionsvirksomhed måtte overdrage til Energinet.dk, vil være transmissionsopgaver, og Energinet.dk vil som uafhængig systemoperatør både have opgaver som systemansvarlig virksomhed og som transmissionsvirksomhed.

Til nr. 3

(§ 4, stk. 7)

Bestemmelsen foreslås ændret som følge af, at forordning (EF) nr. 1228 af 26. juni 2003 er ophævet og erstattet af Europa-Parlaments og Rådets forordning (EF) nr. 714 af 13. juni 2009 med virkning fra den 3. marts 2011. Artikel 7 i forordning nr. 1228 videreføres i artikel 17 i den nye forordning nr. 714.

Til § 5

Til nr. 1

(Fodnoten)

Der er tale om en generel ajourføring af fodnoten. Ajourføring indebærer bl.a., at der også henvises til det nye eldirektiv. Dele af direktivet gennemføres ved dette ændringsforslag.

Til nr. 2

(§ 34, stk. 7)

Forslaget er med til at gennemføre artikel 37, stk. 9, i eldirektivet i forhold til udbudte havvindmøller. Ved forslaget flyttes tilsynet med forskrifter for anmeldelse af elproduktion og generelle kriterier for nedregulering fra Energistyrelsen til Energitilsynet. Tilsynet med forskrifter for kompensation for nedregulering flyttes ligeledes fra Energistyrelsen til Energitilsynet, idet der i § 35, stk. 5, henvises til § 34, stk. 7. Hermed paralleliseres reglerne med dem, som allerede gælder for reguleringen af de øvrige brugere af elforsyningsnettet, jf. § 27 c, stk. 11, i lov om elforsyning. Energitilsynets tilsyn med dette område vil primært relatere sig til de juridiske og økonomiske aspekter.

Til nr. 3

(§ 37, stk. 2, nr. 3)

Ved ændringen af VE-loven i forsommeren 2010 (lov nr. 622 af 11. juni 2020) blev der indsat en ny § 37, stk. 2, nr. 3, hvorefter klima- og energiministeren efter forelæggelse for Folketingets Energipolitiske Udvalg kan udstede en bekendtgørelse, hvori størrelsen af pristillægget for Anholt Havvindmøllepark offentliggøres.

Indgåelsen af en koncessionskontrakt med vinderen af udbuddet af Anholt Havvindmøllepark var gjort betinget af, at Folketinget senest den 30. juni 2010 vedtog en lovændring, hvorved størrelsen af pristillægget ifølge udbuddet godkendes.

Folketingsudvalgets vurdering af udbuddet kunne imidlertid af praktiske årsager ikke afsluttes inden tredje behandling af lovforslaget L 154 den 28. maj 2010. Med henblik på, at fristen for Folketingets godkendelse af prisen inden udgangen af juni kunne overholdes, blev den nuværende § 37, stk. 2, nr. 3, derfor indsat ved lovforslagets tredje behandling.

Herefter er pristillægget efter forelæggelse for Folketingets Energipolitiske Udvalg blevet fastsat ved bekendtgørelse nr. 737 af 23. juni 2010, således at pristillægget og markedsprisen for elektricitet i alt udgør

105,1 øre pr. kWh, svarende til den pris, som fremkom ved udbuddet. Dette beløb indgår i koncessionskontrakten.

Opkrævningen af beløb hos elforbrugerne til at dække Energinet.dk's udgifter til pristillæg forudsætter, at beløbet er angivet i VE-loven. Det fremgår derfor af bemærkningerne til den nuværende § 37, stk. 2, nr. 3, at beløbet vil blive indsat i VE-loven ved en ændring i efterårssamlingen 2010. Ved herværende ændringsforslag vil denne betingelse være opfyldt, idet pristillægget ifølge koncessionskontrakten indskrives i loven. Opkrævningen vil blive påbegyndt ved idriftsættelsen af havvindmølleparken.

Til nr. 4

(§ 63, stk. 1)

Energitilsynet og dets opgaver er primært reguleret i kapitel 11 i elforsyningsloven. Disse bestemmelser vil også gælde, når tilsynet behandler opgaver i henhold til VE-loven. VE-loven indeholder en lang række bestemmelser, som tidligere fremgik af elforsyningsloven. I forbindelse med overførelsen af bestemmelserne fra elforsyningsloven til VE-loven fandtes det hensigtsmæssigt af retssikkerhedsmæssige grunde også at indsætte enkelte bestemmelser om Energitilsynets virke, herunder en bestemmelse om muligheden for at indhente oplysninger hos virksomheder uden retskendelse.

Ved dette lovforslag foreslås den tilsvarende bestemmelse om indhentelse af oplysninger hos virksomheder uden retskendelse ændret i elforsyningslovens § 81.

Under henvisning til den tætte sammenhæng mellem VE-loven og elforsyningsloven, hvor også VE-loven gennemfører dele af eldirektivet, foreslås, at bestemmelsen også ændres i VE-loven. Der henvises i det hele til bemærkningerne til ændringen af elforsyningslovens § 81. VE-lovens anvendelsesområde svarer til elforsyningslovens.

Bestemmelserne vil herefter være ens i el- og naturgasforsyningslovene og VE-loven.

Til nr. 5

(§ 65, stk. 3)

I stk. 3 foreslås indsat en bemyndigelse, som giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om Energitilsynets klagebehandling, og om hvorvidt klager over Energitilsynets afgørelser kan tillægges opsættende virkning. Herudover videreføres den gældende hjemmel, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.

Klager til Energitilsynet sker i dag primært efter elforsyningsloven, som ved forslaget til ændringen af § 78 giver ministeren mulighed for at gennemføre eldirektivets artikel 37, stk. 11, hvorefter enhver part, der ønsker at klage over en transmissions- eller distributionssystemoperatør i forbindelse med den pågældende operatørs forpligtelser i henhold til direktivet kan indbringe en klage for den regulerende myndighed med henblik på afgørelse indenfor en nærmere angivet frist. Derudover bestemmer artikel 37, stk. 11, at den regulerende myndigheds (dvs. i Danmark Energitilsynets) afgørelse har bindende virkning, medmindre og indtil den underkendes efter påklage. Der henvises til bemærkningerne til forslag til ændring af elforsyningslovens § 78.

Under henvisning til den tætte sammenhæng mellem VE-loven og elforsyningsloven foreslås, at der også indsættes en hjemmelsbestemmelse i VE-loven, således at der bliver parallelitet mellem lovene.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 3. marts 2011. Bestemmelserne i el- og gasdirektiverne skal være gennemført i national lovgivning senest den 3. marts 2011. Forordningerne om betingelse for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling henholdsvis adgang til naturgastransmissionsnettet har ligeledes virkning fra denne dato.

Stk. 2 fastslår, at ministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af det foreslåede § 84 b, stk. 2, i elforsyningsloven og § 45 b, stk. 2, i naturgasforsyningsloven. I overensstemmelse med eldirektivets artikel 40, stk. 5, og gasdirektivets artikel 44, stk. 5, sættes reglerne om krav til selskaberne om opbevaring af bestemte data i mindst 5 år ikke i kraft for elhandelsvirksomheders transaktioner vedrørende elektricitetsderivater med engroskunder og transmissionsvirksomheder samt på naturgasleverandørers transaktioner vedrørende gasderivater med engroskunder og transmissionsvirksomheder såvel som lager- og LNG-virksomheder, førend Europa-Kommissionen har vedtaget retningslinjer, der fastlægger metoder og ordninger for journalføring samt form og indhold for de data, der skal opbevares.

Stk. 3 fastslår, at kravene i forslag til elforsyningslovens § 19 a om ejermæssig adskillelse eller alternativerne i §§ 19 b og 19 c skal være opfyldt inden den 3. marts 2012. Fristen følger af eldirektivets artikel 9, stk. 1, 1. pkt. Det foreslås endvidere, at certificeringen skal være afsluttet inden samme dato. Det følger af eldirektivets artikel 10 om godkendelse og udpegning sammenholdt med artikel 9, at det er forudsat, at godkendelse og udpegning skal ske inden den 3. marts 2012.

I *stk. 4* gives i overensstemmelse med eldirektivets artikel 9, stk. 4, mulighed for at visse af kravene til ejermæssig adskillelse, først skal være opfyldt inden den 3. marts 2013. Dette betyder for det første, at virksomheder, som ikke var vertikalt integrerede den 3. september 2009 (og ikke senere bliver det), får en længere frist til opfyldelsen af kravene i forslag til elforsyningslovens § 19 a, stk. 2-4. For det andet betyder bestemmelsen, at virksomheder, som var vertikalt integrerede den 3. marts 2009, kan vælge at udskyde opfyldelsen af § 19 a, stk. 2-4, til den 3. marts 2013, forudsat at de ikke er vertikalt integrerede den 3. marts 2012. § 19 a, stk. 5, skal være opfyldt den 3. marts 2012. Såfremt virksomheder vælger en senere opfyldelse af § 19 a, stk. 2-4, vil de således skulle certificeres to gange.

Stk. 5 fastslår, at kravene i forslaget til naturgasforsyningslovens § 10 b skal være opfyldt inden den 3. marts 2012. Fristen følger af gasdirektivets artikel 9, stk. 1, 1. pkt. Det foreslås endvidere, at certificeringen skal være afsluttet inden samme dato. Det følger af gasdirektivets artikel 10 om godkendelse og udpegning sammenholdt med artikel 9, at det er forudsat, at godkendelse og udpegning skal ske inden den 3. marts 2012. Idet transmissionsvirksomhed på naturgasområdet alene udøves af Energinet.dk, og idet Energinet.dk ikke samtidig udøver produktions- eller forsyningsaktiviteter, er gasdirektivets længere frister, jf. gasdirektivets artikel 9, stk. 4, for opfyldelse af kravene i § 10 b, stk. 2-4, ikke gennemført.

Med forslaget til *stk. 6* indsættes en overgangsbestemmelse for de få virksomheder, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden fortsat måtte drive net på mellem 50 kV og 60 kV i henhold til transmissionsbevilling.

Historisk set er der udstedt en række transmissionsbevillinger til net på mellem 50 kV og 60 kV. Da disse net skal ses i sammenhæng med distributionsnet på lavere spændingsniveau, er mange af nettene i de forløbne år blevet en integreret del af netvirksomhederne, som også driver distributionsnet på lavere spændingsniveau med det formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere. Net på mellem 50 kV og 60 kV kan således drives enten som transmissionsnet eller som en del af et distributionsnet, som også omfatter net på lavere spændingsniveau på et senere tidspunkt.

Med bestemmelsen får de få virksomheder, som fortsat driver net på mellem 50 kV og 60 kV under en trans-

missionsbevilling, mulighed for at få ændret deres transmissionsbevilling til en netbevilling uden først at skulle lade nettet sammenlægge med net på et lavere spændingsniveau. Det vurderes unødigt byrdefuldt at stille krav om sammenlægning på nuværende tidspunkt. Det er dog et krav, at den nye netbevilling skal gives med henblik på sammenlægning med distributionsnet på lavere spændingsniveau.

Forslaget betyder, at der indtil sammenlægningen finder sted kan være to netbevillinger i samme område. Der er imidlertid med muligheden for at ændre en transmissionsbevilling til en netbevilling ikke tilsigtet ændringer i bevillingsområdet, hvorfor afgrænsningen til andre netbevillinger i området, vil være den samme, som den, der gjaldt for den tidligere transmissionsbevilling. Således vil den »nye netvirksomhed« ikke få bevilling til at drive netvirksomhed på lavere spændingsniveau, ligesom de »eksisterende netvirksomheder« i området ikke vil få mulighed for at drive virksomhed på højere spændingsniveau.

Det bemærkes, at en netbevilling med henblik på sammenlægning med net på lavere spændingsniveau ikke vil kunne gives til virksomheder, der også driver netvirksomhed på lavere spændingsniveau. I disse tilfælde vil der som hidtil skulle ansøges om udvidelse af den eksisterende netbevilling.

En transmissionsvirksomhed, som driver net på mellem 50 kV og 60 kV, og som ikke ansøger om at få ændret bevillingen til en netbevilling, vil skulle opfylde kravene til ejermæssig adskillelse i § 19 a.

I *stk. 7* foreslås, at de få virksomheder, som måtte vælge en netbevilling til net på mellem 50 kV og 60 kV efter *stk. 6*, ikke skal opfylde kravene om forbrugerrepræsentation, indtil sammenlægningen med distributionsnet på lavere spændingsniveau har fundet sted. Herved bevares den gældende retstilstand for disse net. Virksomhederne undtages ikke fra andre krav i elforsyningsloven, idet også transmissionsvirksomheder, som har forbrugere direkte tilsluttet transmissionsnettet, skal udføre de opgaver over for forbrugerne, som måtte påhvile en netvirksomhed.

Forslaget til *stk. 8* indeholder en overgangsordning vedrørende udpegning af de medlemmer, der skal have sæde i Energitilsynet fra den 1. januar 2012. Der henvises i øvrigt til forslaget til elforsyningslovens § 79, stk. 3.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, (EU-Tidende 2009 nr. L 140, side 16), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, (EU-Tidende 2008 nr. L 328, side 28), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 33, side 22), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004, (EU-Tidende 2004 nr. L 052, side 50), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 176, side 37), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF af 27. september 2001, (EF-Tidende 2001 nr. L 283, side 33), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1), og dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979, (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets forordning (EF) nr. 807/2003 af 14. april 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36).

§ 5. ...
19) ...

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet.dk og lov om fremme af vedvarende energi

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 516 af 20. maj 2010, som ændret bl.a. ved § 13 i lov nr. 534 af 6. juni 2007, § 1 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, § 49 i lov nr. 718 af 25. juni 2010 og senest ved § 7 i lov nr. 722 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004, EU-Tidende 2004, nr. L 052, side 50 og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368.«

2. I § 5 indsættes som *nummer 20*:

»20) *Vertikalt integreret virksomhed*: En virksomhed eller en gruppe af virksomheder, som den eller de samme fysiske eller juridiske personer har ret til direkte eller indirekte at øve kontrol over, og som driver mindst en af følgende former for virksomhed: Transmission eller distribution af elektricitet, og mindst en af følgende former for virksomhed: Produktion af eller handel med elektricitet.«

§ 6. Enhver elforbruger kan frit vælge elleverandør. Ved skift af elleverandør må forbrugeren ikke opkræves gebyr.

Stk. ...

§ 19. ...

3. § 6, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Enhver elforbruger kan frit vælge elleverandør, og en elleverandør kan ikke ved aftale begrænse forbrugers ret til at indgå kontrakter med flere leverandører samtidig.«

4. Efter § 19 indsættes:

»Ejermæssig adskillelse m.v.«

§ 19 a. Transmissionsvirksomheder skal efter reglerne i stk. 2-8 være ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter, jf. dog §§ 19 b og 19 c.

Stk. 2. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over en transmissionsvirksomhed.

Stk. 3. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over en transmissionsvirksomhed, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over en elproduktions-, elhandels-, gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed.

Stk. 4. Den, der har ret til at udpege medlemmer af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for en transmissionsvirksomhed eller andre organer, som repræsenterer transmissionsvirksomheden juridisk, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed.

Stk. 5. Et medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for en transmissionsvirksomhed må ikke være medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for en elproduktions- eller elhandelsvirksomhed. Det samme gælder for andre organer, som måtte repræsentere virksomhederne, som er nævnt i 1. pkt., juridisk.

Stk. 6. Elproduktions- og elhandelsvirksomhed, som er nævnt i stk. 2 og 3, omfatter ikke elforbrugere, der varetager elproduktion eller elhandel enten direkte eller via en virksomhed, som de udøver kontrol over enten individuelt eller i fællesskab, forudsat at elforbrugere, inklusive deres andele af den elektricitet, der produceres i kontrollerede virk-

somheder, ud fra et årligt gennemsnit er nettoforbrugere af elektricitet, og forudsat at den økonomiske værdi af den elektricitet, som de sælger til tredjemand, er ubetydelig i forhold til deres andre forretninger.

Stk. 7. Virksomheder, der varetager elproduktions- eller elhandelsvirksomhed, må ikke direkte eller indirekte overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over ejermæssigt adskilte transmissionsvirksomheder.

Stk. 8. Ved gennemførelse af tiltag, der skal sikre ejermæssig adskillelse, må transmissionsvirksomheder, der den 3. september 2009 var eller senere har været vertikalt integreret, ikke overføre kommercielt følsomme oplysninger samt personale til elproduktions- eller elhandelsvirksomheder.

§ 19 b. Transmissionsvirksomheder, der ejer transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, og som den 3. september 2009 var vertikalt integrerede, kan i stedet for at opfylde kravene om ejermæssig adskillelse i § 19 a overdrage ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af deres net til Energinet.dk, som herefter varetager opgaven som uafhængig systemoperatør, jf. stk. 3. Ved overdragelse af ansvaret for drift, vedligeholdelse og udbygning af net i henhold til 1. pkt. overdrages ligeledes de med ansvaret forbundne forpligtelser efter § 20, stk. 1, til Energinet.dk.

Stk. 2. En transmissionsvirksomhed, der har overdraget ansvaret for varetagelsen af opgaver til Energinet.dk efter stk. 1, får af Energitilsynet reduceret sin indtægtsramme med et beløb svarende til de derved sparede omkostninger til drift og vedligeholdelse, opgjort som et pristalsreguleret gennemsnit af omkostningerne i virksomhedens seneste tre regnskabsår inden overdragelsen. Transmissionsvirksomheden skal fortsat finansiere eller sikre finansiering af reinvesteringer og nødvendige nyinvesteringer. Ved re- og nyinvesteringer justeres virksomhedens indtægtsramme i henhold til § 70.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler om transmissionsvirksomhedernes og Energinet.dk's forpligtelser, når Energinet.dk varetager opgaven som uafhængig systemoperatør.

Stk. 4. Såfremt en transmissionsvirksomhed har overdraget opgaver til Energinet.dk efter stk. 1, må transmissionsvirksomheden og dennes tilknyttede

og associerede virksomheder samt virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere, ikke anvende fælles tjenester, bortset fra rent administrative eller it-tekniske funktioner.

§ 19 c. I forhold til transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, som den 3. september 2009 var ejet af en vertikalt integreret virksomhed, finder § 19 a ikke anvendelse, hvis

- 1) Energitilsynet har certificeret transmissionsnetets operatør efter § 19 d, stk. 1, nr. 3, under henvisning til, at der den 3. september 2009 var indført ordninger, der sikrer operatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre markedet for elektricitet, og
- 2) Europa-Kommissionen har truffet afgørelse om godkendelse af Energitilsynets certificering.

Certificering af ejermæssig adskillelse m.v.

§ 19 d. Efter forudgående ansøgning certificerer Energitilsynet

- 1) transmissionsvirksomheder, hvis de opfylder kravene om ejermæssig adskillelse, jf. § 19 a,
- 2) Energinet.dk, hvis Energinet.dk opfylder kravene som uafhængig systemoperatør, jf. § 19 b og regler udstedt i medfør heraf eller
- 3) transmissionsnettets operatør, hvis kravene i § 19 c er opfyldt.

Stk. 2. Energitilsynet fører tilsyn med, at kravene i §§ 19 a-19 c og regler udstedt i medfør heraf til enhver tid er opfyldt.

Stk. 3. Virksomheder, der er certificeret efter stk. 1, skal underrette Energitilsynet om enhver planlagt transaktion, der har betydning for overholdelse af kravene i §§ 19 a-19 c og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Energitilsynet er forpligtet til at indlede en ny certificeringsprocedure, hvis Energitilsynet

- 1) modtager underretning om eller i øvrigt er bekendt med planlagte transaktioner som nævnt i stk. 3,
- 2) har formodning om, at kravene i §§ 19 a-19 c og regler udstedt i medfør heraf ikke længere er opfyldt, eller
- 3) modtager en anmodning fra Europa-Kommissionen herom.

Stk. 5. Energitilsynet træffer afgørelse om certificering senest 4 måneder efter modtagelse af en ansøgning eller en underretning eller efter datoen for Europa-Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt, hvis Energitilsynet ikke har truffet udtrykkelig afgørelse herom. Energitilsynets udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får dog først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.

Stk. 6. Energitilsynet tilsender straks Europa-Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Europa-Kommissionen handler herefter i overensstemmelse med proceduren i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse på transmissionsvirksomheder, der kontrolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om certificering, tilsyn og underretning som nævnt i stk. 1-3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for virksomheder omfattet af stk. 7.

Krav til kollektiv elforsyningsvirksomhed«.

§ 20 a. Transmissions- og netvirksomheder skal opstille et program for intern overvågning, som beskriver virksomhedernes tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Virksomhederne skal sikre overholdelsen af programmet for intern overvågning samt sikre, at det kontrolleres på passende måde. En årsberetning med en beskrivelse af programmet samt kontrollen af dette skal offentliggøres og anmeldes til Energitilsynet.

Stk. ...

§ 20 a. ...

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold, herunder om, hvad programmet for intern overvågning skal indeholde, og hvordan det skal kontrolleres.

5. I § 20 a, stk. 1, ændres »Transmissions-« til: »Transmissionsvirksomheder, der ikke er ejer-mæssigt adskilt i henhold til § 19 a,«.

6. I § 20 a indsættes efter stk. 1 som nye stykker:
»Stk. 2. Virksomhederne nævnt i stk. 1 skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig. Den uafhængige overvågningsansvarlige må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogle interesser eller noget forretningsforhold i eller med eventuelle tilknyttede og associerede virksomheder samt i el-

ler med virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 2 er ikke til hinder for, at to eller flere netvirksomheder eller distributionselskaber omfattet af lov om naturgasforsyning udpeger den samme overvågningsansvarlige.

Stk. 4. Den overvågningsansvarlige skal til varetagelse af sin opgave have adgang til alle nødvendige oplysninger hos virksomheden og eventuelle tilknyttede og associerede virksomheder samt virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 5.

§ 20 a. ...

7. Efter § 20 a indsættes:

»§ 20 b. Netvirksomheder skal sikre, at der i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke skabes uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet.«

§ 24. ...

Stk. 2. Kollektive elforsyningsvirksomheder må ikke forskelsbehandle brugere af systemet eller kategorier af brugere eller begunstige egne selskaber eller ejere.

Stk. ...

8. I § 24, stk. 2, ændres »egne selskaber eller ejere« til: »tilknyttede eller associerede virksomheder eller virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere«.

§ 26 a. Bestemmelserne i § 20, § 21, stk. 2-4, § 23, stk. 2 og 3, og § 24 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om behandling af en anmodning om undtagelse efter artikel 7 i den i stk. 1 nævnte forordning.

9. § 26 a affattes således:

»§ 26 a. Bestemmelserne i §§ 19 a-19 c, § 20, § 21, stk. 2-4, § 23, stk. 2 og 3, og § 24 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om behandling af anmodninger om midlertidig undtagelse efter artikel 17 i den i stk. 1 nævnte forordning.«

§ 37. ...

Stk. 8. Kommuner kan ved indberetning efter stk. 5 af vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfattet af stk. 1 fratrage beløb, som i medfør af § 37 a, stk. 1 eller 6, har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til stk. 10. Kommuner kan ligeledes ved indberetningen efter stk. 5 fratrage beløb, som i

10. § 37, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Kommuner kan ved indberetning efter stk. 5 af vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfattet af stk. 1 fratrage beløb, som i medfør af § 37 a, stk. 1 eller 6, har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til stk. 10. Kommuner kan endvidere ved indberetning efter stk. 5 fratrage

medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger. Kommuner kan endvidere ved indberetning efter stk. 5 fratække

1) et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, jf. stk. 1 eller stk. 9, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuets vedkommende har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning, og
2) beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.

Stk. ...

§ 45. Direktører, vicedirektører, underdirektører og ledende medarbejdere i en net-, transmissions- eller systemansvarlig virksomhed må ikke direkte eller indirekte deltage i driften eller ledelsen af en koncernforbundet elproduktions- eller elhandelsvirksomhed eller en koncernforbundet virksomhed, der direkte eller indirekte ejer disse, medmindre der er tale om en kollektiv elforsyningsvirksomhed.

Stk. 2. Bestyrelsesmedlemmer i en net-, transmissions- eller systemansvarlig virksomhed må ikke direkte eller indirekte deltage i driften eller ledelsen af en koncernforbundet elproduktions- eller elhandelsvirksomhed.

Stk. ...

§ 45. ...

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder ikke for netvirksomheder, der har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere. Ministeren kan dog fastsætte regler om ændring af denne grænse.

Stk. ...

§ 54. En bevilling kan inddrages, hvis

1) bestemmelser, vilkår eller påbud efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven gentagne gange overtrædes, ...

1) et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, jf. stk. 1 eller stk. 9, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuets vedkommende har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning, og
2) beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.«

11. I § 45, stk. 1 og 2, ændres »transmissions- eller systemansvarlig virksomhed« til: »eller transmissionsvirksomhed«.

12. § 45, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Stk. 1 og 2 gælder ikke for netvirksomheder, som alene eller sammen med andre netvirksomheder inden for samme koncern, har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere.«

13. I § 54, stk. 1, nr. 1, og § 54, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »lov«: »eller lov om fremme af vedvarende energi«.

Stk. 4. Hvis en overtrædelse af bestemmelser, vilkår eller påbud efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven indebærer tilsidesættelse af væsentlige hensyn til forsyningssikkerheden, kan klima- og energiministeren midlertidigt inddrage bevillingen. Klima- og energiministeren skal i forbindelse med afgørelsen vejlede den pågældende om prøvelsesadgangen, jf. stk 5.

Stk. ...

§ 54. En bevilling kan inddrages, hvis
1) bestemmelser, vilkår eller påbud efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven gentagne gange overtrædes, ...

Stk. 4. Hvis en overtrædelse af bestemmelser, vilkår eller påbud efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven indebærer tilsidesættelse af væsentlige hensyn til forsyningssikkerheden, kan klima- og energiministeren midlertidigt inddrage bevillingen. Klima- og energiministeren skal i forbindelse med afgørelsen vejlede den pågældende om prøvelsesadgangen, jf. stk 5.

Stk. ...

§ 68 a. ...

Stk. 2. Afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter stk. 1, kan påklages til klima- og energiministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 3, eller § 90, stk. 1, nr. 1.

§ 74 a. Bestemmelserne i §§ 69-71, 73 a og 74 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 6, stk. 6, og artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

§ 77. ...

14. I § 54, stk. 1, nr. 1, og § 54, stk. 4, 1. pkt., ændres »loven« til: »disse love«.

15. I § 68 a, stk. 2, ændres »§ 78, stk. 3« til: »§ 78, stk. 5«.

16. § 74 a affattes således:

»**§ 74 a.** Bestemmelserne i §§ 69-71, 73 a og 74 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 16, stk. 6, og artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.«

17. I § 77 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Hvis en kollektiv elforsyningsvirksomhed ikke rettidigt fremsender de nødvendige oplysninger til brug for sagsbehandlingen som krævet af Energitilsynet i medfør af § 84, stk. 1, kan Energitilsynet træffe afgørelse, jf. stk. 1-4, på det foreliggende grundlag. Energitilsynet kan ændre afgørelsen, såfremt den kollektive elforsyningsvirksomhed fremlægger de krævede oplysninger. Ved en afgørelse efter 2. pkt. kan der for perioden, fra af-

§ 78. Til varetagelse af tilsyns- og klagefunktion på energiområdet nedsætter klima- og energiministeren et Energitilsyn. Energitilsynet behandler ikke klager vedrørende civile tvister.

Stk. 2. Energitilsynet er et uafhængigt udvalg, som ikke er undergivet instruktionsbeføjelse fra klima- og energiministeren, jf. dog § 85 d.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om, at tilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren. Klima- og energiministeren godkender tilsynets forretningsorden.

Stk. 4. Energitilsynets formand kan efter nærmere aftale med tilsynet træffe afgørelse på tilsynets vegne.

Stk. 5. Konkurrencestyrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for tilsynet og dets formand. Det i 1. pkt. nævnte sekretariat kan også fungere som sekretariat for et privat ankenævn på energiforsyningsområdet godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager.

Stk. 6. De med Energitilsynets etablering og drift forbundne udgifter betales af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med efter denne lov, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler eller træffe afgørelse om de i stk. 5 nævnte forhold og kan fastsætte nærmere regler om betaling efter stk. 6, herunder at der skal betales et gebyr for indbringelse af klage for Energitilsynet.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om frister for klage til Energitilsynet.

Stk. 9. De med et godkendt privat ankenævns etablering og drift forbundne udgifter betales af selskaber omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning.

gørelsen efter 1. pkt. er truffet, til tidspunktet for den nye afgørelse alene ske efterregulering af priser og betingelser, hvis efterreguleringen er til gunst for tredjemand.«

18. §§ 78, 78 a og 79 affattes således:

»**§ 78.** Til varetagelse af tilsyns- og klagefunktion på energiområdet nedsætter klima- og energiministeren et Energitilsyn. Energitilsynet behandler ikke klager vedrørende civile tvister.

Stk. 2. Energitilsynet deltager i det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.

Stk. 3. Energitilsynet er ikke undergivet instruktionsbeføjelse fra nogen.

Stk. 4. Energitilsynet betjenes af et sekretariat, som kun er undergivet instruktionsbeføjelse fra Energitilsynet. Sekretariatet skal samarbejde med andre myndigheder, herunder konkurrencemyndighederne, med henblik på en effektiv opgaveløsning. Sekretariatet kan samarbejde med andre myndigheder om løsning af administrative og andre opgaver, der ikke berører tilsynets tilsyns- og klagefunktioner..

Stk. 5. Chefen for Energitilsynets sekretariat udpeges af klima- og energiministeren. Chefen for sekretariatet refererer til Energitilsynets formand.

Stk. 6. Ansatte i Energitilsynets sekretariat er underlagt de samme uafhængigheds- og upartiskhedskrav som Energitilsynets medlemmer, jf. § 79, stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om de i 1. pkt. nævnte forhold.

Stk. 7. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage, herunder overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede elmarkeder, og opgaver vedrørende samarbejdet med andre landes energireguleringsmyndigheder, herunder på regionalt plan og EU-plan, samt regler om Energitilsynets opgaver efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om, at tilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren.

Stk. 9. Energitilsynet fastsætter sin egen forretningsorden, herunder regler om offentliggørelse af

Energitilsynets afgørelser. Klima- og energiministerens godkender tilsynets forretningsorden.

Stk. 10. Energitilsynets formand kan efter nærmere aftale med tilsynet træffe afgørelse på tilsynets vegne.

Stk. 11. Udgifterne, som er forbundet med Energitilsynets etablering og drift, betales af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med efter denne lov, jf. dog stk. 12.

Stk. 12. Klima- og energiministerens kan fastsætte regler om betaling efter stk. 11, herunder at der skal betales et gebyr for indbringelse af klage for Energitilsynet.

Stk. 13. Klima- og energiministerens fastsætter regler om Energitilsynets behandling af klager, og om hvorvidt klager over Energitilsynets afgørelser kan tillægges opsættende virkning. Klima- og energiministerens kan endvidere fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.

§ 78 a. Klima- og energiministerens kan fastsætte regler om Energitilsynets opgaver ved behandling af forhold vedrørende priser og betingelser, som omfattes af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

§ 78 a. Energitilsynet kan til energireguleringsmyndigheder i lande omfattet af det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, til det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder og til Europa-Kommissionen videregive oplysninger, som er omfattet af Energitilsynets tavshedspligt efter forvaltningsloven, i det omfang, det er nødvendigt for varetagelsen af Energitilsynets, den modtagende energireguleringsmyndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver.

Stk. 2. Ved videregivelse af oplysninger til myndigheder, agenturet og Europa-Kommissionen i medfør af stk. 1 skal Energitilsynet betinge videregivelsen af, at oplysningerne

1) er omfattet af en tavshedspligt hos modtageren, som svarer til den, Energitilsynet er undergivet efter forvaltningsloven, og

2) kun kan videregives af modtageren med udtrykkeligt samtykke fra Energitilsynet, til det formål, som samtykket omfatter, og til personer, der er omfattet af en tavshedspligt, som svarer til den, Energitilsynet er undergivet efter forvaltningsloven.

§ 79. Energitilsynet består af en formand og 6 andre medlemmer, som udpeges af klima- og energiministerens. Medlemmerne skal være uafhængige af energisektorens parter og skal repræsentere juri-

§ 79. Energitilsynet består af en formand og 6 andre medlemmer, som udpeges af klima- og energiministerens. Medlemmerne skal repræsentere juri-

disk, økonomisk, teknisk, miljø- og erhvervs- og forbrugermæssig sagkundskab.

Stk. 2. Tilsynsmedlemmer samt 2 faste suppleanter beskikkes for 4 år. Hvis et medlem eller en suppleant afgår inden udløbet af beskikkelsesperioden, foretages nybeskikkelse kun for den resterende del af perioden.

§ 79. ...

§ 81. Energitilsynet kan uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven

- 1) på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, og
- 2) få adgang til en virksomheds eller sammenslutnings lokaler.

Stk. ...

§ 82. Energitilsynet aflægger årligt beretning for sin virksomhed til klima- og energiministeren.

Stk. ...

disk, økonomisk, teknisk, samt miljø-, erhvervs- og forbrugermæssig sagkundskab.

Stk. 2. Energitilsynets medlemmer skal være uafhængige af energisektorens parter. De må ikke søge eller modtage instrukser fra nogen under udførelsen af deres opgaver og skal udføre deres hverv med upartiskhed. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i 1. og 2. pkt. nævnte forhold.

Stk. 3. Tilsynsmedlemmer samt 2 faste suppleanter beskikkes for en fast periode på 5 år, der kan forlænges én gang. Hvis et medlem eller en suppleant afgår inden udløbet af beskikkelsesperioden, foretages nybeskikkelse kun for den resterende del af perioden.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan afsætte et udpeget medlem eller en udpeget suppleant, hvis medlemmet eller suppleanten ikke længere opfylder uafhængighedskravet eller har overtrådt kravet om upartiskhed, jf. stk. 2. Derudover kan ministeren efter indstilling fra formanden for Energitilsynet afskedige et medlem eller en suppleant, som groft har tilsidesat sine pligter efter tilsynets forretningsorden.«

19. Efter § 79 indsættes:

»§ 79 a. Energitilsynet efterkommer bindende juridiske afgørelser fra Europa-Kommissionen og fra det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.«

20. § 81, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til en virksomheds lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver nødvendig oplysning, herunder virksomhedens regnskaber, øvrige regnskabsmaterialer, forretningsbøger og andre forretningspapirer, uanset om disse oplysninger opbevares elektronisk.«

21. § 82, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet aflægger årligt beretning om sin virksomhed og varetagelsen af sine opgaver til klima- og energiministeren, Europa-Kommissionen og det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.«

§ 82. ...

Stk. 5. Energitilsynet tager fornødne skridt til i øvrigt at sikre gennemsigtighed omkring priser, tariffer, rabatter og vilkår. Energitilsynet fastsætter regler om, hvorledes sådanne forhold skal offentliggøres af virksomhederne, herunder også af el-handelsvirksomhederne, og regler om fakturering og specificering af omkostninger over for modtagere af klima- og energiydelser.

Stk. 6. Energitilsynet kan træffe beslutning om, at en uvildig sagkyndig skal gennemgå regnskaber, kontrakter m.m. i en virksomhed m.v. med henblik på at udarbejde en sagkyndig rapport til brug for tilsynet.

§ 83 ...

§ 84. Klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet kan i forbindelse med behandling af en klage eller i forbindelse med udøvelsen af tilsyn hos bevillingspligtige virksomheder, Energinet.dk, andre elproduktionsvirksomheder og elhandelsvirksomheder samt disses koncernforbundne virksomheder og berørte forbrugere indhente oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af deres opgaver.

Stk. ...

§ 84. ...

Stk. 5. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal give brugerne af det sammenkoblede system de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til systemet.

Stk. ...

§ 84 a. ...

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 er kollektive elforsyningsvirksomheder forpligtet til at videregive oplysninger til klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet i overensstemmelse med gældende regler herom.

22. I § 82 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Energitilsynet overvåger graden af gennemsigtighed af engrospriser og udarbejder periodiske analyser til dette formål.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

23. I § 83 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Energitilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen.«

24. § 84, *stk. 1*, affattes således:

»Klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet kan i forbindelse med behandling af en klage, udøvelse af tilsyn eller overvågning af markedet indhente oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af disse opgaver, hos bevillingspligtige virksomheder, Energinet.dk, andre elproduktionsvirksomheder og elhandelsvirksomheder samt disses koncernforbundne virksomheder, berørte forbrugere og andre købere af elektricitet.«

25. § 84, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Kollektive elforsyningsvirksomheder skal give brugerne af det sammenkoblede system de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.«

26. I § 84 *a* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Energinet.dk må ikke i forbindelse med eget køb og salg af elektricitet eller i forbindelse med tilknyttede eller associerede virksomheders køb og salg af elektricitet misbruge oplysninger, som Energinet.dk har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang

Stk. 3. Klager over kollektive elforsyningsvirksomheder vedrørende forhold omhandlet i stk. 1 og 2 kan indbringes for Energitilsynet.

§ 84 a. ...

§ 85 c. Klima- og energiministeren og Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven, mod regler eller afgørelser i henhold til loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

§ 85 d. Klima- og energiministeren kan påbyde fornødne ændringer, hvis regler m.v., som er fastsat af Energinet.dk i henhold til loven, eller metoder, der ligger til grund for reglerne m.v., jf. § 73 a, stri-

til systemet. Det samme gælder i forbindelse med køb og salg af elektricitet i virksomheder, der henhører under klima- og energiministeren.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

27. Efter § 84 a indsættes:

»**§ 84 b.** Elhandelsvirksomheder skal sørge for, at relevante data om alle transaktioner vedrørende kontrakter med engroskunder og transmissionsvirksomheder om levering af elektricitet er til rådighed for Energitilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Europa-Kommissionen i mindst 5 år med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ligeledes for elhandelsvirksomheders transaktioner vedrørende elektricitetsderivater med engroskunder og transmissionsvirksomheder.

Stk. 3. Energitilsynet kan træffe afgørelse om, at dele af de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, skal stilles til rådighed for andre markedsdeltagere. Energitilsynet skal sikre, at der i den forbindelse ikke sker videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner.

Stk. 4. Stk. 3 gælder ikke oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af værdipapirhandelsloven.«

28. § 85 c affattes således:

»**§ 85 c.** Klima- og energiministeren og Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven, mod regler eller afgørelser i henhold til loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.

Stk. 2. Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod en juridisk bindende afgørelse truffet af det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist.«

29. § 85 d ophæves.

der mod bestemmelserne i loven eller regler udstedt i henhold til loven.

Stk. 2. Klima- og energiministerens påbud om ændring af regler eller metoder efter stk. 1 kan ikke indbringes for Energiklagenævnet.

§ 87. ...

4) undlader at foretage underretning som angivet i § 35, ...

Stk. ...

§ 87. ...

10) overtræder § 84, stk. 5, eller § 84 a eller ...

Stk. ...

§ 89. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af klima- og energiministeren eller af Energitilsynet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven. Med de indskrænkninger, der følger af Europa-Kommissionens beføjelser, behandler Energiklagenævnet klager over afgørelser truffet af klima- og energiministeren eller Energitilsynet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. ...

§ 89. ...

Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven.

Stk. 5. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

§ 91. ...

30. I § 87, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »angivet i«: »§ 19 d, stk. 3, og«.

31. I § 87, stk. 1, nr. 10, indsættes efter »overtræder«: »§ 19 a, stk. 8,«.

32. I § 89, stk. 1, udgår »(EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003«.

33. I § 89 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Energitilsynets afgørelser om certificering, jf. § 19 d, kan ikke indbringes for Energiklagenævnet. Dette gælder dog ikke afgørelser, som Energitilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 19 d, stk. 4, og hvor Energitilsynet afslår certificeringen.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

34. Efter § 91 indsættes:

»§ 91 a. Udgifterne, som er forbundet med etablering og drift af et privat ankenævn på energiområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager, betales af virksomheder omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Ankenævnet sekretariatsbetjenes af Konkurrence-

og Forbrugerstyrelsen. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling og opkrævning.«

§ 2

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1116 af 8. november 2006, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 548 af 6. juni 2007, § 2 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, § 2 i lov nr. 503 af 17. juni 2008, § 2 i lov nr. 622 af 11. juni 2010 og senest ved § 50 i lov nr. 718 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16.«

2. I § 6, nr. 8, indsættes efter »blandingsanlæg«:
»samt anlæg til injicering af inerte gasser«.

3. I § 6 indsættes efter nr. 13 som nyt nummer:

»14) *LNG-selskab*: Enhver fysisk og juridisk person, der varetager funktionen med at gøre naturgas flydende eller med at importere, losse og forgasse LNG.«

Nr. 14-25 bliver herefter nr. 15-26.

4. § 6, nr. 22, der bliver nr. 23, affattes således:

»23) *Transmission*: Transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning.«

Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF, (EU-Tidende 2009 nr. L 140, side 16), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 98/30/EF, (EF-Tidende 2003, nr. L 176, side 57).

§ 6. ...

8) *Hjælpefunktioner*: Alle funktioner, der er nødvendige for adgang til og drift af et transmissions- eller distributionssystem, LNG-faciliteter eller lagre, herunder mængdebalancerings- og blandingsanlæg, men ikke faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionsselskaber, således at de kan udføre deres hverv. ...

§ 6. ...

§ 6. ...

22) *Transmission*: Transport af naturgas gennem andre former for højtryksrørledningsnet end opstrømsrørledningsnet med henblik på levering til kunder. ...

§ 7. Enhver kan frit vælge naturgasleverandør. Ved skift af naturgasleverandør må forbrugeren ikke opkræves gebyr.

Stk. ...

§ 10 a. ...

5. § 7, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Enhver kan frit vælge naturgasleverandør, og en naturgasleverandør kan ikke ved aftale begrænse forbrugers ret til at indgå kontrakter med flere leverandører samtidig.«

6. Efter § 10 a indsættes:

»Ejermæssig adskillelse

§ 10 b. Transmissionsselskaber skal efter reglerne i stk. 2-7 være ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter.

Stk. 2. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over et transmissionsselskab.

Stk. 3. Den, der direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøver kontrol over et transmissionsselskab, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over et gasproduktions-, gasforsynings-, elproduktions- eller elhandelsselskab.

Stk. 4. Den, der har ret til at udpege medlemmer af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for et transmissionsselskab eller andre organer, som repræsenterer transmissionsselskabet juridisk, må ikke samtidig direkte eller indirekte, alene eller sammen med andre, udøve kontrol eller rettigheder over et gasproduktions- eller gasforsyningselskab.

Stk. 5. Et medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for et transmissionsselskab må ikke være medlem af tilsynsrådet, bestyrelsen eller direktionen for et gasproduktions- eller gasforsyningselskab. Det samme gælder for andre organer, som måtte repræsentere selskaberne, som er nævnt i 1. pkt., juridisk.

Stk. 6. Selskaber, der varetager gasproduktions- eller gasforsyningsvirksomhed, må ikke direkte eller indirekte overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over ejermæssigt adskilte transmissionsselskaber.

Certificering af ejermæssig adskillelse

§ 10 c. Efter forudgående ansøgning certificerer Energitilsynet transmissionsselskaber, hvis de opfylder kravene om ejermæssig adskillelse, jf. § 10 b.

Stk. 2. Energitilsynet fører tilsyn med, at kravene i § 10 b til enhver tid er opfyldt.

Stk. 3. Virksomheder, der er certificeret efter stk. 1, skal underrette Energitilsynet om enhver planlagt transaktion, der har betydning for overholdelse af kravene i § 10 b.

Stk. 4. Energitilsynet er forpligtet til at indlede en ny certificeringsprocedure, hvis Energitilsynet

- 1) modtager en underretning om eller i øvrigt er bekendt med planlagte transaktioner som nævnt i stk. 3,
- 2) har en formodning om, at kravene i § 10 b ikke længere er opfyldt, eller
- 3) modtager en anmodning fra Europa-Kommissionen herom.

Stk. 5. Energitilsynet træffer afgørelse om certificering senest 4 måneder efter modtagelse af en ansøgning eller en underretning eller efter datoen for Europa-Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt, hvis Energitilsynet ikke har truffet udtrykkelig afgørelse herom. Energitilsynets udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får dog først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.

Stk. 6. Energitilsynet tilsender straks Europa-Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Europa-Kommissionen handler herefter i overensstemmelse med proceduren i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse på transmissionsselskaber, der kontrolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU.

Stk. 8. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om certificering, tilsyn og underretning som nævnt i stk. 1-3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for selskaber omfattet af stk. 7.

Krav til transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber«.

§ 11 a. Transmissions-, distributions- og lagerselskaber skal opstille et program for intern overvågning, som beskriver selskabets tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Selskaberne skal sikre overholdelsen af programmet for intern overvågning samt sikre, at det kontrolleres på passende måde. En årsberetning med en beskrivelse af programmet samt kontrollen af dette skal offentliggøres og anmeldes til Energitilsynet.

Stk. ...

§ 11 a. ...

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold, herunder om, hvad programmet for intern overvågning skal indeholde, og hvordan det skal kontrolleres.

§ 11 a. ...

7. I § 11 a, stk. 1, ændres »Transmissions-, distributions- og lagerselskaber« til: »Distributions- og lagerselskaber«.

8. I § 11 a indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Selskaberne nævnt i stk. 1 skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig. Den overvågningsansvarlige må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogle interesser eller noget forretningsforhold i eller med eventuelle tilknyttede og associerede selskaber samt i eller med selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Stk. 2 er ikke til hinder for, at to eller flere distributionsselskaber eller netvirksomheder efter lov om elforsyning udpeger den samme overvågningsansvarlige.

Stk. 4. Den overvågningsansvarlige skal til varetagelse af sin opgave have adgang til alle nødvendige oplysninger hos selskabet og eventuelle tilknyttede og associerede selskaber samt selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 5.

9. Efter § 11 a indsættes:

»**§ 11 b.** Distributionsselskaber skal sikre, at der i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier ikke skabes uklarhed om distributionsselskabets særskilte identitet.

§ 11 c. Energinet.dk skal opstille et program for intern overvågning, som beskriver Energinet.dk's tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Energinet.dk skal sikre overholdelsen af programmet for intern overvågning og sikre, at det kontrolleres på passende måde. En årsberetning med en beskrivelse af programmet samt kontrollen af dette skal offentliggøres og anmeldes til Energitilsynet.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af de i stk. 1 nævnte forhold, herunder om, hvad programmet for intern

§ 15. ...

3) stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed for transmissionsselskabers varetagelse af de i § 12, stk. 1, nr. 3 og 6, nævnte opgaver.

Stk. ...

§ 20. Priser og betingelser for benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18, herunder linepack og andre hjælpefunktioner, der udbydes af transmissions-, distributions- og LNG-selskabet, fastsættes af transmissions-, distributions- eller LNG-selskabet, jf. kapitel 7. Transmissions-, distributions- og LNG-selskaber skal offentliggøre tariffer og betingelser for benyttelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter efter § 18.

Stk. ...

§ 20 a. Priser og betingelser for benyttelse af lagre efter § 18, herunder andre hjælpefunktioner, der udbydes af lagerselskabet, fastsættes ved forhandling mellem lagerselskabet og den, der ansøger om brug af lageret. Lagerselskaber skal offentliggøre de kommercielle hovedvilkår for benyttelse af lagre efter § 18 senest en måned efter lovens ikrafttræden og herefter en gang om året.

Stk. 2. Lagerselskaber skal hurtigst muligt indlede forhandlinger med ansøgere om benyttelse af lagre efter § 18.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter regler om bilæggelse af tvister i forbindelse med forhandlinger om adgang til lagre efter § 18.

§ 22 a. Større nye gasinfrastrukturer kan helt eller delvis undtages fra bestemmelserne i §§ 18-21, 36 a og 41 efter ansøgning til klima- og energiministeren.

overvågning skal indeholde, og hvordan det skal kontrolleres.«

10. I § 15, stk. 1, nr. 3, udgår »og 6«.

11. I § 20, stk. 1, udgår », herunder linepack og andre hjælpefunktioner«.

12. § 20 a affattes således:

»**§ 20 a.** Adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner udbydes af lager- og transmissionsselskaber ved forhandlet adgang, herunder ved auktion, baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Bestemmelsen omfatter alle lagerfaciliteter i Danmark samt al linepack og andre hjælpefunktioner i transmissionsnettet.

Stk. 2. Lager- og transmissionsselskaber offentliggør en gang om året deres kommercielle hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner. Inden fastsættelse af vilkårene høres lager- og transmissionsselskabernes brugere herom.

Stk. 3. Energitilsynet fører tilsyn med, at udbudsprocedurer og hovedvilkår for adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner er baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.«

13. § 22 a affattes således:

»**§ 22 a.** Større nye anlæg i gasinfrastrukturen kan efter ansøgning til Energitilsynet helt eller delvis undtages fra bestemmelserne i §§ 10 b, 18-21, 36 a og 41 for en bestemt periode.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte infrastruktur skal være selskabsmæssigt adskilt fra det selskab, i hvis system infrastrukturen vil indgå.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere vilkår for undtagelser efter stk. 1.

§ 28 b. Direktører, vicedirektører, underdirektører og ledende medarbejdere i et transmissions-, distributions- eller lagerselskab må ikke direkte eller indirekte deltage i driften eller ledelsen af et koncernforbundet selskab, som sælger eller producerer naturgas, eller et koncernforbundet selskab, der direkte eller indirekte ejer disse, medmindre der er tale om et transmissions-, distributions- eller lagerselskab.

Stk. 2. Bestyrelsesmedlemmer i et transmissions-, distributions- eller lagerselskab må ikke direkte eller indirekte deltage i driften eller ledelsen af et koncernforbundet selskab, som sælger eller producerer naturgas.

Stk. ...

§ 38. Priser og betingelser for ydelser fra transmissions-, lager- og LNG-selskaber skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugerne. Ved prisfastsættelsen tages hensyn til selskabernes omkostninger samt til, at der skal kunne opnås et rimeligt afkast af den i selskaberne investerede kapital, jf. dog § 37 d, for så vidt angår transmissionsvirksomhed udført af Energinet.dk.

Stk. 2. Energitilsynet fører tilsyn med prisernes og betingelsernes rimelighed, jf. stk. 1.

§ 40. Transmissions-, distributions-, lager-, LNG- og forsyningspligtige selskaber, jf. §§ 10 og 24, skal til Energitilsynet anmelde

- 1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter, herunder tariffer,
- 2) priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevillingerne, og grundlaget for fastsæt-

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte infrastruktur skal være selskabsmæssigt adskilt fra det selskab, i hvis system infrastrukturen vil indgå.

Stk. 3. Klima- og energiministeren fastsætter regler om de i stk. 1 nævnte forhold.«

14. I § 28 b, stk. 1 og 2, udgår »transmissions-,«.

15. § 38 affattes således:

»§ 38. Priser og betingelser for ydelser fra transmissions- og LNG-selskaber skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugere.

Stk. 2. Ved fastsættelse af priser for ydelser fra transmissions- og LNG-selskaber skal der tages hensyn til selskabernes omkostninger samt til, at der skal kunne opnås et rimeligt afkast af den i selskaberne investerede kapital, jf. dog § 37 d, for så vidt angår transmissionsvirksomhed udført af Energinet.dk.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 omfatter ikke adgang til linepack og andre hjælpefunktioner i transmissionsnettet.

Stk. 4. Energitilsynet fører tilsyn med prisernes og betingelsernes rimelighed, jf. stk. 2.«

16. I § 40, stk. 1, udgår »lager-,«.

telsen af disse, herunder leveringsaftaler efter Energitilsynets nærmere bestemmelse,
 3) dokumentation for regnskabsmæssig adskillelse af aktiviteter,
 4) opgørelse af indskudskapital,
 5) regnskaber, budgetter og andre oplysninger efter Energitilsynets nærmere bestemmelse til brug ved fastsættelsen af og tilsynet med de i § 37 a nævnte indtægtsrammer.

Stk. ...

§ 40. ...

Stk. 2. For virksomhed, der varetages af Energinet.dk eller denne virksomheds helejede datterselskaber i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet.dk, skal der, for så vidt angår transmissions-, distributions- og lagerydelser, til Energitilsynet anmeldes priser, tariffer og betingelser for ydelser samt grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler efter Energitilsynets nærmere bestemmelse.

Stk. ...

§ 41 a. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage. Klima- og energiministeren kan herunder fastsætte regler om Energitilsynets opgaver ved behandling af forhold vedrørende priser og betingelser, som omfattes af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet.

§ 41 a. ...

§ 42. Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til et selskabs lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, herunder regnskaber, regnskabsma-

17. I § 40, stk. 2, ændres »transmissions-, distributions- og lagerydelser« til: »transmissions- og distributionsydelser«.

18. § 41 a affattes således:

»§ 41 a. Klima- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage, herunder

- 1) overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede gasmarkeder og
- 2) opgaver vedrørende samarbejdet med andre landes energireguleringsmyndigheder, herunder på regionalt plan og EU-plan.

Stk. 2. Klima- og energiministeren fastsætter regler om Energitilsynets opgaver efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet.«

19. Efter § 41 a indsættes:

»§ 41 b. Energitilsynet efterkommer bindende juridiske afgørelser fra Europa-Kommissionen og fra det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.«

20. § 42, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til et selskabs lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver nødvendig oplysning, herunder selskabets regnska-

aterialer, bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data.

Stk. ...

§ 42 a. ...

Stk. 3. Energitilsynet tager fornødne skridt til at sikre gennemsigtighed omkring priser, tariffer, rabatter og vilkår. Energitilsynet fastsætter regler om, hvorledes sådanne forhold skal offentliggøres af selskaberne, herunder også af naturgasleverandørerne, og regler om fakturering og specificering af omkostninger over for modtagere af transport- og energiydelser.

Stk. 4. Energitilsynet kan træffe beslutning om, at en uvildig sagkyndig skal gennemgå regnskaber, kontrakter m.m. i et selskab med henblik på at udarbejde en sagkyndig rapport til brug for tilsynet.

§ 42 a. ...

Stk. 3. Energitilsynet tager fornødne skridt til at sikre gennemsigtighed omkring priser, tariffer, rabatter og vilkår. Energitilsynet fastsætter regler om, hvorledes sådanne forhold skal offentliggøres af selskaberne, herunder også af naturgasleverandørerne, og regler om fakturering og specificering af omkostninger over for modtagere af transport- og energiydelser.

Stk. ...

§ 43. ...

§ 44. ...

Stk. 3. De med et godkendt privat ankenævns etablering og drift forbundne udgifter betales af selskaber omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning.

§ 45. Klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet kan i forbindelse med behandling af en klage eller i forbindelse med udøvelsen af tilsyn indhente oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af deres opgaver hos bevillingspligtige selskaber, Energinet.dk, natur-

ber, øvrige regnskabsmaterialer, forretningsbøger og andre forretningspapirer, uanset om disse oplysninger opbevares elektronisk.«

21. I § 42 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Energitilsynet overvåger graden af gennemsigtighed af engrospriser og udarbejder periodiske analyser til dette formål.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

22. I § 42 a, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, indsættes efter »fornødne skridt til«: »i øvrigt«.

23. I § 43 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Energitilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen.«

24. § 44, *stk. 3*, ophæves.

25. § 45, *stk. 1*, affattes således:

»Klima- og energiministeren, Energitilsynet og Energiklagenævnet kan i forbindelse med behandling af en klage, udøvelse af tilsyn eller overvågning af markedet indhente oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af disse opgaver, hos bevillingspligtige selskaber, Energinet.dk, natur-

gasleverandører samt disses koncernforbundne selskaber og berørte systembrugere, herunder forbrugere.

Stk. ...

§ 45 a. ...

Stk. 2. Transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber skal give brugerne af systemet de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til systemet.

Stk. ...

§ 45 a. ...

§ 46. ...

Stk. 3. Transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber må ikke i forbindelse med det pågældende selskabs eller tilknyttede selskabers køb og salg af naturgas misbruge oplysninger, som de har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

Stk. ...

gasleverandører samt disses koncernforbundne selskaber og systembrugere, herunder berørte forbrugere, og andre købere af naturgas.«

26. I § 45 a, stk. 2, indsættes efter »adgang til«: »og sikre effektiv udnyttelse af«.

27. Efter § 45 a indsættes:

»§ 45 b. Naturgasleverandører skal sørge for, at relevante data om alle transaktioner vedrørende kontrakter med engroskunder, transmissions-selskaber samt lager- og LNG-selskaber om levering af naturgas er til rådighed for Energitilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Europa-Kommissionen i mindst 5 år med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ligeledes for naturgasleverandørers transaktioner vedrørende gasderivater med engroskunder og transmissions-selskaber såvel som lager- og LNG-selskaber.

Stk. 3. Energitilsynet kan træffe afgørelse om, at dele af de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, stilles til rådighed for andre markedsdeltagere. Energitilsynet skal sikre, at der i den forbindelse ikke sker videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner.

Stk. 4. Stk. 3 gælder ikke oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af værdipapirhandelsloven.«

28. § 46, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Transmissions-, distributions-, lager- og LNG-selskaber må ikke i forbindelse med det pågældende selskabs eller tilknyttede eller associerede selskabers køb og salg af naturgas misbruge oplysninger, som de har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet. Det samme gælder i forbindelse med køb og salg af naturgas i selskaber, der kontrolleres af samme selskabsdeltagere som de pågældende selskaber.«

29. § 47 b affattes således:

§ 47 b. Klima- og energiministeren og Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven, mod regler eller afgørelser i henhold til loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, bringes i orden straks eller inden en nærmere angiven frist.

§ 47 c. Klima- og energiministeren kan påbyde fornødne ændringer, hvis regler m.v., som er fastsat af transmissionsselskaber i henhold til loven, eller metoder, der ligger til grund for reglerne m.v., jf. § 36 a, strider mod bestemmelserne i loven eller regler udstedt i henhold til loven.

Stk. 2. Klima- og energiministerens påbud om ændring af regler eller metoder efter stk. 1 kan ikke indbringes for Energiklagenævnet.

§ 49. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der ...
7) overtræder § 46, stk. 1 eller 3, eller ...

Stk. ...

§ 51. ...

Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt inde fire uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes i henhold til loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

§ 53. ...

»**§ 47 b.** Klima- og energiministeren og Energitilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven, mod regler eller afgørelser i henhold til loven eller mod Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, bringes i orden straks eller inden en nærmere angiven frist.

Stk. 2. Energitilsynet kan påbyde, at forhold der strider mod en juridisk bindende afgørelse truffet af det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, bringes i orden straks eller inden en nærmere angiven frist.«

30. § 47 c ophæves.

31. I § 49, *stk. 1, nr. 7*, indsættes efter »overtræder«: »§ 10 c, stk. 3, eller«.

32. I § 51 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Energitilsynets afgørelser om certificering, jf. § 10 c, kan ikke indbringes for Energiklagenævnet. Dette gælder dog ikke afgørelser, som Energitilsynet træffer i en certificeringsprocedure indledt efter § 10 c, stk. 4, og hvor Energitilsynet afslår certificeringen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

33. Efter § 53 indsættes:

»**§ 53 a.** Udgifterne, som er forbundet med etablering og drift af et privat ankenævn på energiområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager, betales af selskaber omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling og opkrævning.«

§ 3

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005, som ændret bl.a. ved § 14 i lov nr. 534 af 6. juni 2007, § 3 i lov nr. 520 af 7. juni 2006 og senest ved § 4 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

§ 23 b. ...

Stk. 4. Energitilsynet kan træffe beslutning om, at en uvildig sagkyndig skal gennemgå regnskaber, kontrakter m.m. i et af loven omfattet anlæg med henblik på at udarbejde en sagkyndig rapport til brug for tilsynet.

Stk. 5. Energitilsynet kan hos en virksomhed, som ejer anlæg omfattet af loven, indhente de oplysninger, som er nødvendige til varetagelsen af tilsynets opgaver efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af loven. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på en virksomhed, der er koncernforbunden med en virksomhed, som ejer anlæg omfattet af loven, såfremt der har fundet en eller flere transaktioner sted mellem de nævnte virksomheder.

Stk. 6. Energitilsynet kan pålægge en virksomhed, der er omfattet af stk. 5, at tilvejebringe de oplysninger, herunder at tilvejebringe dem i en bestemt form, som er nødvendige til varetagelsen af tilsynets opgaver efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af loven. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om tilvejebringelse af oplysninger.

Stk. 7. Hvis Energitilsynet ikke har mulighed for at indhente oplysninger efter stk. 5 om en transaktion mellem en virksomhed, som ejer anlæg omfattet af loven, og en virksomhed, der er koncernforbunden med denne virksomhed, kan Energitilsynet foreløbigt fastsætte den indregningsberettigede udgift til den pågældende transaktion. Den foreløbige fastsættelse af den indregningsberettigede udgift bortfalder, når de nødvendige oplysninger er fremsendt og dokumenteret. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler for Energitilsynets foreløbige fastsættelse af den indregningsberettigede udgift.

Stk. 8. Energitilsynet gør klima- og energiministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan have betydning for ministerens varetagelse af opgaver efter denne lov.

§ 23 c. ...

1. I § 23 b indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Energitilsynet kan pålægge en virksomhed, som ejer anlæg omfattet af loven, at udarbejde en selvevaluering af virksomhedens overholdelse af varmforsyningslovens kapitel 4, 4 a og 4 b til brug for tilsynet. Selvevalueringen ledsages af en erklæring fra en statsautoriseret revisor, som ikke er eller har været virksomhedens sædvanlige revisor og hverken har eller i perioden, som selvevalueringen vedrører, har haft andre opgaver for virksomheden, og som har dokumenteret erfaring med regnskaber baseret på varmforsyningsloven. Energitilsynet kan fastsætte nærmere regler om de forhold, som er nævnt i 1. og 2. pkt.«

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 5-9.

2. § 23 c, stk. 3, ophæves.

Stk. 3. De med et godkendt privat ankenævns etablering og drift forbundne udgifter betales af selskaber omfattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling og opkrævning.

Stk. 4. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de i § 28 b, stk. 1, nævnte varmedistributionsvirksomheder skal betale de udgifter, som er forbundet med ministerens behandling og vurdering af de pågældende virksomheders opgaver vedrørende energibesparelser efter § 28 a, stk. 1, og § 28 b, stk. 1.

§ 23 l. ...

Stk. 8. Kommuner kan ved indberetning efter stk. 5 af vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfattet af stk. 1 fratrage beløb, som i medfør af § 23 m, stk. 1 eller 6, har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til stk. 10. Kommuner kan ligeledes ved indberetningen efter stk. 5 fratrage beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger. Kommuner kan endvidere ved indberetning efter stk. 5 fratrage

1) et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, jf. stk. 1 eller stk. 9, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuets vedkommende har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning, og

2) beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.

Stk. ...

§ 27. ...

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

3. § 23 l, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Kommuner kan ved indberetning efter stk. 5 af vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfattet af stk. 1 fratrage beløb, som i medfør af § 23 m, stk. 1 eller 6, har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til stk. 10. Kommuner kan endvidere ved indberetning efter stk. 5 fratrage

1) et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, jf. stk. 1 eller stk. 9, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuets vedkommende har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning, og
2) beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, eller § 7 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.«

4. Efter § 27 indsættes:

»§ 27 a. Udgifterne, som er forbundet med etablering og drift af et privat ankenævn på energiområdet, der er godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager, betales af virksomheder om-

fattet af el-, naturgas- og varmforsyningslovene. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om betaling og opkrævning.«

§ 4

I lov om Energinet.dk, jf. lovbekendtgørelse nr. 224 af 16. marts 2009, som ændret ved § 15 i lov nr. 516 af 12. juni 2009 og § 5 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, (EU-Tidende 2009 nr. L 140, side 16), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, (EU-Tidende 2008 nr. L 328, side 28), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar, 2006, (EU Tidende 2006 nr. L 33, side 22), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/54/EF af 26. juni 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 176, side 37), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/55/EF af 26. juni 2003 (EU-Tidende 2003 nr. L 176, side 57), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1), og dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979, (EF-Tidende 1979 nr. L103, side 1), som ændret senest ved Rådets forordning (EF) nr. 807/2003 af 14. april 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36).

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU Tidende 2006, nr. L 33, side 22 og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368.«

§ 2. ...

Stk. 2. Energinet.dk varetager efter reglerne i denne lov samt efter reglerne i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning og med baggrund i en sammenhængende og helhedsorienteret planlægning systemansvarlig virksomhed og eltransmissions- og gastransmissionsvirksomhed. Endvidere varetager Energinet.dk administrative opgaver vedrørende miljøvenlig elektricitet i medfør af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi. Energinet.dk kan endvidere varetage gasdistributions-, gaslager- og gasopstrømsrørledningsvirksomhed.

Stk. ...

§ 4. ...

2. I § 2, *stk. 2*, ændres »eltransmissions- og gastransmissionsvirksomhed« til: »eltransmissionsvirksomhed, herunder opgaven som uafhængig systemoperatør, og gastransmissionsvirksomhed«.

3. § 4, *stk. 7*, affattes således:

Stk. 7. Stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. ...

Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, (EU-Tidende 2009 nr. L 140, side 16), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, (EU-Tidende 2008 nr. L 328, side 28), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF af 27. september 2001, (EF-Tidende 2001 nr. L 283, side 33), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1), dele af Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985, (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40), som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 156, side 17), og dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979, (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets forordning (EF) nr. 807/2003 af 14. april 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36).

§ 34. ...

Stk. 7. Forskrifterne skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningssystem. Energinet.dk skal efter høring af relevante parter anmelde de fastsatte forskrifter til Energistyrelsen. Energistyrelsen kan give pålæg om ændring af forskrifterne.

§ 37. ...

Stk. 2. Pristillæg efter stk. 1 ydes således:...

»Stk. 7. Stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på forhold, som omfattes af artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.«

§ 5

I lov nr. 1392 af 27. december 2008 om fremme af vedvarende energi, som ændret ved lov nr. 509 af 12. juni 2009, § 2 i lov nr. 1267 af 16. december 2009, § 13 i lov nr. 1384 af 21. december 2009 og § 6 i lov nr. 622 af 11. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. Fodnoten til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368 og dele af Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985, EF-Tidende 1985, nr. L 175, side 40, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 114.«

2. I § 34, stk. 7, ændres to steder »Energistyrelsen« til: »Energitilsynet«.

3. § 37, stk. 2, nr. 3, affattes således:

3) Til elektricitet produceret på Anholt Havvindmøllepark udbudt den 30. april 2009 ydes et pristillæg, der fastsættes af klima- og energiministeren efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg.

Stk. ...

§ 63. ...

Energitilsynet kan uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven

1) på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, og

2) få adgang til en virksomheds eller sammenslutnings lokaler.

Stk. ...

§ 65. ...

Stk. 3. Klima- og energiministeren kan nærmere fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.

»3) Til elektricitet produceret på Anholt Havvindmøllepark udbudt den 30. april 2009 ydes et pristillæg, der fastsættes således, at dette og den efter § 51, stk. 2, nr. 1, fastsatte markedspris tilsammen udgør 105,1 øre pr. kWh.«

4. § 63, stk. 1, affattes således:

»Energitilsynet kan til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation til brug for tilsynet efter loven få adgang til et selskabs lokaler og på stedet gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver nødvendig oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data.«

5. § 65, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om Energitilsynets behandling af klager, og om hvorvidt klager over Energitilsynets afgørelser kan tillægges opsættende virkning. Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om frister for klage til Energitilsynet.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 3. marts 2011.

Stk. 2. Klima- og energiministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 84 b, stk. 2, i lov om elforsyning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 27, og § 45 b, stk. 2, i lov om naturgasforsyning, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 27.

Stk. 3. Kravene i §§ 19 a-19 c i lov om elforsyning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal være opfyldt og den tilhørende certificering, jf. § 19 d i lov om elforsyning, som ligeledes affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal være afsluttet inden den 3. marts 2012, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Kravene i § 19 a, stk. 2-4, i lov om elforsyning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal først være opfyldt og den tilhørende certificering, jf. § 19 d i lov om elforsyning, som ligeledes affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, skal først være afsluttet inden den 3. marts 2013, såfremt transmissionsvirksomheden ikke er vertikalt integreret den 3. marts 2012.

Stk. 5. Kravene i § 10 b i lov om naturgasforsyning, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 6, skal være opfyldt og den tilhørende certificering, jf. § 10 c i lov om naturgasforsyning, som ligeledes affattet ved denne lovs § 2, nr. 6, skal være afsluttet inden den 3. marts 2012.

Stk. 6. En virksomhed, der den 3. marts 2011 besidder transmissionsbevilling til net på mellem 50 kV og 60 kV, kan anmode klima- og energiministeren om i stedet at få netbevilling til de pågældende net med henblik på sammenlægning med distributionsnet på lavere spændingsniveau.

Stk. 7. §§ 40-44 i lov om elforsyning finder ikke anvendelse på netbevilling til net på mellem 50 kV og 60 kV, som gives i medfør af stk. 6, indtil sammenlægningen med distributionsnet på lavere spændingsniveau har fundet sted.

Stk. 8. Ved udpegningen af de medlemmer, der skal have sæde i Energitilsynet fra den 1. januar 2012, udpeges formand, 2 medlemmer og 1 suppleant for 5 år, medens de øvrige medlemmer og 1 suppleant udpeges for 3 år. Efter 3 år udpeges 4 medlemmer og 1 suppleant for 5 år.

DIREKTIVER.

EU-Tidende nr. L 211 af 14/08/2009 s. 0055 - 0093

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF

af 13.juli 2009

om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF**(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, artikel 55 og 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Formålet med det indre marked for elektricitet, som siden 1999 gradvis har taget form i Fællesskabet, er at stille reelle valgmuligheder til rådighed for alle forbrugere i Den Europæiske Union, privatpersoner som erhvervsdrivende, åbne nye forretningsmuligheder og fremme handelen over grænserne, så der derved kan opnås effektiviseringsgevinster, konkurrencedygtige priser og højere servicestandarder, og at bidrage til øget forsyningssikkerhed og bæredygtighed.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet ⁽⁴⁾ har bidraget væsentligt til skabelsen af et sådant indre marked for elektricitet.

⁽¹⁾EUT C 211 af 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ EUT C 172 af 5.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 18.6.2008 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 9.1.2009 (EUT C 70 E af 24.3.2009, s. 1) og Europa-Parlamentets holdning af 22.4.2009 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Rådets afgørelse af 25.6.2009.

⁽⁴⁾ EUT L 176 af 15.7.2003, s. 37.

(3) De rettigheder, der er sikret EU-borgerne i traktaten, herunder fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser og fri etableringsret kan kun udøves i et helt åbent marked, hvor alle forbrugere frit kan vælge leverandør, og alle leverandører frit kan levere til deres kunder.

(4) På nuværende tidspunkt er der dog hindringer for salget af elektricitet på lige vilkår og uden diskrimination eller ugunstige betingelser i Fællesskabet. Navnlig kan endnu ikke alle medlemsstaterne sikre ikke-diskriminerende netadgang og myndighedstilsyn på samme effektive niveau.

(5) En sikker elektricitetsforsyning er af vital betydning for udviklingen af det europæiske samfund, for gennemførelsen af en bæredygtig politik for klimaforandringer og for fremme af konkurrenceevnen på det indre marked. Med henblik herpå bør sammenkoblinger på tværs af grænserne videreudvikles for at sikre forbrugere og erhvervsliv i Fællesskabet et udbud af alle energikilder til den mest konkurrencedygtige pris.

(6) Et velfungerende indre marked for elektricitet bør give producenterne den nødvendige tilskyndelse til at investere i ny energiproduktion, herunder elektricitet fra vedvarende energikilder, idet der lægges særlig vægt på de mest isolerede lande og regioner på Fællesskabets energimarked. Et velfungerende marked bør også sikre forbrugerne passende foranstaltninger med henblik på at fremme en mere effektiv energiudnyttelse, og en forudsætning herfor er sikre energiforsyninger.

(7) Kommissionens meddelelse af 10. januar 2007 "En energipolitik for Europa" fremhæver, hvor vigtigt det er at fuldføre det indre marked for elektricitet og skabe lige vilkår for alle elektricitetsvirksomheder, der er etableret i Fællesskabet. Meddelelserne fra Kommissionen af 10. januar 2007 "Udsigterne for det indre gas- og elmarked" og "Undersøgelse i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 1/2003 af den europæiske gas- og elsektor (endelig rapport)" viste, at de nuværende regler og foranstaltninger ikke skaber de fornødne rammer for, at målet om et velfungerende indre marked kan opfyldes.

(8) For at sikre konkurrence og elektricitetsforsyning til den mest konkurrencedygtige pris bør medlemsstaterne og de nationale regulerende myndigheder lette grænseoverskridende adgang for nye leverandører af elektricitet fra forskellige energikilder samt for nye leverandører af energiproduktion.

(9) Uden effektiv adskillelse mellem net på den ene side og produktions- og forsyningsvirksomhed på den anden side (»effektiv adskillelse«) er der risiko for forskelsbehandling, ikke kun hvad angår netdriften, men også hvad angår incitamentet for vertikalt integrerede virksomheder til at investere tilstrækkeligt i deres net.

(10) De regler om selskabsretlig og funktionel adskillelse, der er fastsat i direktiv 2003/54/EF, har dog ikke ført til effektiv adskillelse for transmissionssystemoperatørernes vedkommende. På mødet den 8. og 9. marts 2007 opfordrede Det Europæiske Råd derfor Kommissionen til at udarbejde lovgivningsforslag om »effektiv adskillelse af forsynings- og produktionsaktiviteter fra netdrift«.

(11) Effektiv adskillelse kan kun sikres ved at fjerne de vertikalt integrerede virksomheders incitament til at diskriminere mod konkurrenter, hvad netadgang og investeringer angår. Ejerskabsmæssig adskillelse, der indebærer udpegning af netejeren som systemoperatør og dennes uafhængighed af alle forsynings- og produktionsinteresser, er klart en effektiv og stabil måde at løse den iboende interessekonflikt på og sikre forsyningsikkerheden. Derfor betegnede Europa-Parlamentet i sin beslutning af 10. juli 2007 om udsigterne for det indre gas- og elmarked ⁽⁵⁾ ejerskabsmæssig adskillelse på transmissionsniveauet som det mest effektive middel til at fremme investeringer i infrastruktur på en ikke-diskriminerende måde, fair netadgang for nytilkomne virksomheder og markedsgennemsigtighed. Medlemsstaterne bør derfor i forbindelse med ejerskabsmæssig adskillelse forpligtes til at sikre, at den eller de samme personer ikke har ret til at udøve kontrol over en produktions- eller forsyningsvirksomhed, samtidig med at vedkommende udøver kontrol eller rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem. Omvendt bør kontrol over et transmissionssystem eller en transmissionssystemoperatør udelukke muligheden for at udøve kontrol eller rettigheder over for et produktions- eller forsyningsvirksomhed. En produktions- eller forsyningsvirksomhed bør inden for disse grænser have mulighed for at have en minoritetskapitalandel i en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem.

⁽⁵⁾ EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 206.

(12) Enhver ordning for adskillelse bør effektivt kunne løse eventuelle interessekonflikter mellem producenter, leverandører og transmissionssystemoperatører for at skabe incitamenter til de nødvendige investeringer og sikre nye markedsdeltagere adgang under en gennemsigtig og effektiv reguleringsordning og må ikke føre til en for kostbar reguleringsordning for de nationale regulerende myndigheder.

(13) Definitionen af ordet "kontrol" er taget fra Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EF-fusionsforordningen) ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

(14) Da ejerskabsmæssig adskillelse i nogle tilfælde kræver, at virksomhederne omstruktureres, bør de medlemsstater, der beslutter sig for ejerskabsmæssig adskillelse, indrømmes ekstra tid til at gennemføre de relevante bestemmelser. Da der er vertikale forbindelser mellem elektricitets- og gassektoren, bør bestemmelserne om adskillelse gælde på tværs af de to sektorer.

(15) For at sikre, at netdriften foregår i fuld uafhængighed af forsynings- og produktionsinteresser og for at hindre, at der udveksles fortrolige oplysninger, bør den samme person i forbindelse med ejerskabsmæssig adskillelse ikke være medlem af de ledende organer for både en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver. Af samme grund bør den samme person ikke have ret til at udpege medlemmer til en transmissionssystemoperatørs eller et transmissionssystems ledende organer og til at udøve kontrol eller rettigheder over en produktions- eller forsyningsvirksomhed.

(16) Ved at oprette en system- eller transmissionsoperatør, der er uafhængig af forsynings- og produktionsinteresser, bør det kunne sikres, at adskillelsen af interesser bliver effektiv, selv om en vertikalt integreret virksomhed fortsat ejer netaktiverne, forudsat at en sådan uafhængig system- eller transmissionsoperatør varetager alle de opgaver, der påhviler en systemoperatør, og forudsat at der indføres detaljeret regulering og et omfattende myndighedstilsyn.

(17) Når en virksomhed, der ejer et transmissionssystem, den 3. september 2009 indgår i en vertikalt integreret virksomhed, bør medlemsstaterne derfor have mulighed for at vælge mellem ejerskabsmæssig adskillelse og oprettelse af en system- eller transmissionsoperatør, der er uafhængig af forsynings- og produktionsinteresser.

(18) For at interesserne for aktionærer i vertikalt integrerede virksomheder kan ydes fuld beskyttelse, bør medlemsstaterne have mulighed for at gennemføre ejerskabsmæssig adskillelse, enten ved direkte afhændelse eller ved opdeling af den integrerede virksomheds aktier i aktier i netvirksomheden og aktier i de tilbageværende forsynings- og produktionsvirksomheder, forudsat at de krav, ejerskabsmæssig adskillelse indebærer, opfyldes.

(19) Det bør gennem specifikke tillægsregler sikres, at løsningerne med en uafhængig system- eller transmissionsoperatør bliver fuldt ud effektive. Reglerne om den uafhængige transmissionsoperatør skaber hensigtsmæssige reguleringsrammer til sikring af fair konkurrence, tilstrækkelige investeringer, adgang for nye markedsdeltagere og integration af elektricitetsmarkederne. Effektiv adskillelse via den uafhængige transmissionsoperatør bør være baseret på en søjle af organisatoriske foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende styring af transmissionssystemoperatørerne og på en søjle af foranstaltninger vedrørende investeringer, der sammenkobler ny produktionskapacitet med nettet og markedsintegrationen gennem et regionalt samarbejde. Transmissionsoperatørens uafhængighed bør bl.a. også sikres gennem visse "afkølingsperioder", hvor der ikke udøves nogen ledelse eller anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed, der giver adgang til samme oplysninger som dem, der kunne opnås i en ledelsesfunktion. Systemet med effektiv adskillelse af uafhængige transmissionssystemoperatører er i overensstemmelse med de krav, som Det Europæiske Råd fastlagde på sit møde den 8. og 9. marts 2007.

(20) For at styrke konkurrencen på det indre marked for elektricitet bør store erhvervs kunder kunne vælge deres leverandører og indgå kontrakt om elektricitetsleverancer med flere leverandører. Sådanne kunder bør beskyttes mod eneretsklausuler, hvis sigte er at udelukke konkurrerende og/eller supplerende tilbud.

(21) En medlemsstat har ret til at vælge fuld ejerskabsmæssig adskillelse på sit område. Når en medlemsstat har benyttet sig af denne ret, har en virksomhed ikke ret til at oprette en uafhængig system- eller transmissionsoperatør. Desuden kan en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, ikke direkte eller indirekte udøve kontrol eller rettigheder over en transmissionssystemoperatør fra en medlemsstat, der har valgt fuld ejerskabsmæssig adskillelse.

(22) Der vil med dette direktiv forekomme forskellige former for organisation af markederne i det indre marked for elektricitet. De foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe for at sikre ensartede vilkår, bør være begrundet i tvungende almene hensyn. Kommissionen bør høres om foranstaltningernes forenelighed med traktaten og fællesskabsretten.

(23) Ved gennemførelsen af effektiv adskillelse bør princippet om ikke-diskrimination mellem den offentlige og den private sektor respekteres. Derfor bør en og samme person ikke, hverken alene eller i fællesskab med andre, kunne udøve kontrol eller rettigheder, i strid med bestemmelserne om ejerskabsmæssig adskillelse eller løsningen med den uafhængige systemoperatør, over organerne i både transmissionssystemoperatøren eller transmissionssystemet og produktions- eller forsyningsvirksomhederne, hvad sammensætning, afstemning eller beslutningsproces angår. Forudsat at den pågældende medlemsstat kan påvise, at kravet er overholdt, bør to separate offentlige organer, hvad angår ejerskabsmæssig adskillelse og løsningen med den uafhængige systemoperatør, have mulighed for at kontrollere produktions- og forsyningsaktiviteter på den ene side og transmissionsaktiviteter på den anden side.

(24) Der bør være fuld effektiv adskillelse af netaktiviteter og forsynings- og produktionsaktiviteter i hele Fællesskabet både for fællesskabs- og ikke-fællesskabs-virksomheder. For at sikre, at netaktiviteter og forsynings- og produktionsaktiviteter i hele Fællesskabet forbliver adskilt fra hinanden, bør de regulerende myndigheder have beføjelse til at afvise certificering af transmissionssystemoperatører, som ikke overholder reglerne om adskillelse. For at sikre ensartet anvendelse af disse bestemmelser i hele Fællesskabet bør de regulerende myndigheder tage videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse, når de træffer certificeringsafgørelser. For tillige at sikre overholdelse af Fællesskabets internationale forpligtelser og solidaritet og energisikkerhed i Fællesskabet bør Kommissionen have ret til at afgive en udtalelse om en certificeringsafgørelse over for en transmissionssystemejer eller transmissionssystemoperatør, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande.

(25) Energiforsyningsikkerhed er af stor betydning for den offentlige sikkerhed og hænger derfor tæt sammen med et velfungerende indre marked for elektricitet og integrationen af de isolerede elektricitetsmarkeder i medlemsstaterne. Elektricitet kan kun bringes ud til EU-borgerne gennem nettet. Velfungerende elektricitetsmarkeder, og navnlig net og andre elektricitetsforsyningsanlæg, spiller en afgørende rolle for den offentlige sikkerhed, økonomiens konkurrenceevne og EU-borgernes velfærd. Personer fra tredjelande bør derfor kun få tilladelse til at kontrollere et transmissionssystem eller en transmissionssystemoperatør, hvis de opfylder kravene om effektiv adskillelse, som finder anvendelse i Fællesskabet. Uden at det berører Fællesskabets internationale forpligtelser, er det Fællesskabets opfattelse, at elektricitetstransmissionssystemsektoren er af stor betydning for Fællesskabet, hvorfor der er behov for supplerende beskyttelsesforanstaltninger til fortsat sikring af energiforsyningen til Fællesskabet for at undgå trusler mod den offentlige orden og den offentlige sikkerhed i Fællesskabet og mod EU-borgernes velfærd. Energiforsyningsikkerheden i Fællesskabet kræver især en vurdering af uafhængigheden af netdriften, af graden af Fællesskabets og de enkelte medlemsstaters afhængighed af energiforsyning fra tredjelande og af, hvordan både indenrigs- og udenrigshandel samt investering i energi behandles i et bestemt tredjeland. Forsyningsikkerheden bør derfor vurderes på grundlag af de faktiske omstændigheder i hvert enkelt tilfælde samt rettigheder og forpligtelser efter international ret, især de internationale aftaler mellem Fællesskabet og det pågældende tredjeland. Kommissionen opfordres til, når det er relevant, at forelægge henstillinger til at forhandle om relevante aftaler med tredjelande vedrørende sikring af energiforsyningen til Fællesskabet eller til at medtage de nødvendige spørgsmål i andre forhandlinger med disse tredjelande.

(26) Ikke-diskriminerende adgang til distributionsnettet er afgørende for downstream-adgangen til detailkunderne. Mulighederne for at forskelsbehandle tredjeparter, hvad adgang og investeringer angår, er imidlertid mindre betydningsfulde på distributionsniveauet end på transmissionsniveauet, hvor overbelastningsproblemer og indflydelse fra produktions- eller forsyningsinteresser i almindelighed er større end på distributionsniveauet. Dertil kommer, at selskabsretlig og funktionel adskillelse af distributionssystemoperatører i overensstemmelse med direktiv 2003/54/EF først blev obligatorisk fra den 1. juli 2007, hvorfor det stadig står tilbage at vurdere virkningerne af denne regel på det indre marked for elektricitet. De nuværende regler for selskabsretlig og funktionel adskillelse kan føre til effektiv adskillelse, forudsat at de defineres tydeligere, gennemføres korrekt og overvåges nøje. For at sikre lige vilkår i detailledet bør distributionssystemoperatørernes aktiviteter derfor overvåges, så de hindres i at udnytte deres vertikale integration til at styrke deres stilling i konkurrencen på markedet, i særdeleshed i forhold til privatkunder og små erhvervs-kunder.

(27) Medlemsstaterne bør tilskynde til modernisering af distributionsnettene, f.eks. ved at indføre intelligente net, der etableres på en måde, som tilskynder til decentral produktion og energieffektivitet.

(28) I forbindelse med mindre systemer skal hjælpefunktioner eventuelt sikres af transmissionssystemoperatører, der er sammenkoblet med det lille system.

(29) For ikke at pålægge små distributionssystemoperatører en uforholdsmæssig stor finansiel og administrativ byrde bør medlemsstaterne om nødvendigt kunne undtage de pågældende virksomheder fra kravene om selskabsretlig adskillelse vedrørende distribution.

(30) Anvendes der et lukket distributionssystem til at sikre optimal effektivitet af en integreret energiforsyning, som kræver særlige operationelle standarder, eller opretholdes et lukket distributionssystem primært til brug for ejeren af systemet, bør det være muligt at fritage distributionssystemoperatøren for forpligtelser, som ville udgøre en unødvendig administrativ byrde, på grund af det særlige forhold mellem distributionssystemoperatøren og brugerne af systemet. Industrielle, kommercielle eller delte serviceanlæg som f.eks. jernbanestationers bygninger, lufthavne, hospitaler, store campingpladser med integrerede faciliteter eller kemiske industrianlæg kan omfatte lukkede distributionssystemer som følge af den særlige karakter af deres drift.

(31) Bevillingsprocedurerne bør ikke føre til en administrativ byrde, der står i misforhold til elektricitetsproducenternes størrelse og potentielle indvirkning. Urimeligt langvarige bevillingsprocedurer kan udgøre en hindring for adgang for nye markedsdeltagere.

(32) Der bør træffes yderligere foranstaltninger for at sikre gennemsigtige og ikke-diskriminerende tariffer for adgang til nettene. Disse tariffer bør finde anvendelse på alle systembrugere på et ikke-diskriminerende grundlag.

(33) Med direktiv 2003/54/EF er der indført krav om, at medlemsstaterne skal udpege reguleringsmyndigheder med nærmere bestemte beføjelser. I mange tilfælde viser erfaringerne imidlertid, at reguleringens effektivitet ofte hæmmes af, at reguleringsmyndighederne ikke er tilstrækkelig uafhængige af regeringen og ikke har tilstrækkelige beføjelser og handlemuligheder. Derfor opfordrede Det Europæiske Råd på mødet den 8. og 9. marts 2007 Kommissionen til at udarbejde lovgivningsforslag om yderligere harmonisering af nationale energireguleringsmyndigheders beføjelser og styrkelse af deres uafhængighed. Der bør være mulighed for, at disse nationale regulerende myndigheder omfatter både elektricitets- og gassektoren.

(34) Det er nødvendigt, at energireguleringsmyndigheder kan træffe afgørelser i alle reguleringsspørgsmål og være fuldt uafhængige af alle andre offentlige og private interesser, hvis det indre marked for elektricitet skal kunne fungere efter hensigten. Dette udelukker hverken domstolskontrol eller parlamentstilsyn i overensstemmelse med medlemsstaternes forfatningsmæssige lovgivning. Endvidere er den nationale lovgivers godkendelse af reguleringsmyndighedens budget ikke en hindring for budgetmæssig autonomi. Bestemmelserne om autonomi i forhold til gennemførelsen af det tildelte budget bør gennemføres inden for de rammer, som fastsættes af den nationale budgetlovgivning og -regler. Det bør være muligt for medlemsstaterne at tage behørigt hensyn til de disponible menneskelige ressourcer og bestyrelsens størrelse, samtidigt med at de bidrager til den nationale regulerende myndigheds uafhængighed fra politiske eller økonomiske interesser via en passende rotationsordning.

(35) For at sikre en effektiv markedsadgang for alle markedsdeltagere, herunder nye virksomheder, er det nødvendigt at indføre ikke-diskriminerende og omkostningsrelaterede balanceringsmekanismer. Så snart elektricitetsmarkedet er tilstrækkeligt smidigt, bør dette opnås ved indførelse af gennemsigtige markedsbaserede mekanismer for forsyning og køb af elektricitet, som der er behov for inden for rammerne af balanceringskravene. Så længe et sådant smidigt marked ikke findes, bør de nationale regulerende myndigheder spille en aktiv rolle for at sikre, at tarifferne for balanceringsydelser er ikke-diskriminerende og afspejler omkostningerne. Samtidig bør der opstilles passende incitamenter til at balancere produktionen og forbruget af elektricitet og til ikke at bringe systemet i fare. Transmissionssystemoperatørerne bør gøre det lettere for endelige kunder og repræsentanter for endelige kunder at deltage på reserve- og balanceringsmarkeder.

(36) De nationale regulerende myndigheder bør selv kunne fastsætte eller godkende tariffer eller de metoder, der ligger til grund for beregningen af tarifferne, på grundlag af et forslag fra transmissionssystemoperatører eller distributionssystemoperatører eller på grundlag af et forslag, som disse operatører og brugerne af nettene er enige om. Ved udførelsen af disse opgaver bør de nationale regulerende myndigheder sikre, at transmissions- og distributionstarifferne er ikke-diskriminerende og afspejler omkostningerne, og tage hensyn til de langsigtede, marginale, sparede netomkostninger som følge af decentral produktion og foranstaltninger til efterspørgselsstyring.

(37) Energireguleringsmyndigheder bør have beføjelse til at træffe bindende afgørelser i forhold til elektricitetsvirksomheder og til at pålægge elektricitetsvirksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser, sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning eller til at foreslå at en kompetent domstol pålægger dem sådanne sanktioner. Energireguleringsmyndigheder bør også, uanset anvendelsen af konkurrencereglerne, have beføjelse til at træffe afgørelse om passende foranstaltninger, der sikrer forbrugerne fordele gennem fremme af den effektive konkurrence, der er en forudsætning for et velfungerende indre marked for elektricitet. Oprettelsen af virtuelle kraftværker — et elektricitetsfrigivelsesprogram, hvorved elektricitetsvirksomheder, er forpligtet til enten at sælge en vis mængde elektricitet til eller stille den til rådighed for interesserede leverandører i et givet tidsrum eller give disse adgang til dele af produktionskapaciteten — er én af de mulige foranstaltninger, der kan anvendes til at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer korrekt. Energireguleringsmyndigheder bør også bemyndiges til at bidrage til at sikre høje standarder for forsyningspligt og offentlig service under hensyntagen til markedsåbningen, beskyttelsen af sårbare kunder samt den fulde effektivitet af forbrugerbeskyttelsesreglerne. Disse bestemmelser bør hverken indskrænke Kommissionens beføjelser, hvad anvendelsen af konkurrencereglerne angår, herunder dens beføjelse til at undersøge fusioner med en fællesskabsdimension, eller reglerne for det indre marked, som f.eks. de frie kapitalbevægelser. Det uafhængige organ, ved hvilket en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en national reguleringsmyndighed, har klageret, kunne være en domstol eller en lignende instans, som har kompetence til at foretage domstolskontrol.

(38) En harmonisering af de nationale regulerende myndigheders beføjelser bør omfatte beføjelser til at tilbyde elektricitetsvirksomheder incitament og at pålægge elektricitetsvirksomheder sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning eller til at foreslå, at en kompetent domstol pålægger dem sådanne sanktioner. Desuden bør regulerende myndigheder have beføjelse til at anmode om relevante oplysninger fra elektricitetsvirksomhederne samt foretage passende og fyldestgørende undersøgelser og bilægge tvister.

(39) Det indre marked for elektricitet lider under mangel på likviditet og gennemsigtighed, hvilket hindrer effektiv ressourceallokering, begrænser mulighederne for risikodækning og spærrer vejen for nye investorer. Der er behov for at øge konkurrencen og forsyningsikkerheden ved at lette integrationen af nye kraftværker i alle medlemsstaters elektricitetsnet og ved navnlig at tilskynde nye virksomheder til at deltage på markedet. Der er behov for at øge tilliden til markedet, dets likviditet og antallet af markedsdeltagere, og derfor må myndighedstilsynet med virksomheder, der er aktive inden for elektricitetsforsyning, intensiveres. Sådanne krav bør ikke indskrænke men være forenelige med gældende fællesskabsret om finansmarkeder. Energireguleringsmyndighederne og finansmarkedsmyndighederne bør samarbejde, så de kan bistå hinanden med at få overblik over de pågældende markeder.

(40) Inden Kommissionen vedtager retningslinjer for journalføringskravene, bør Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energimyndigheder ⁽⁷⁾ («agenturet»), og Det Europæiske Værdipapirtilsynsudvalg («CESR»), oprettet ved Kommissionens afgørelse 2009/77/EF ⁽⁸⁾, rådføre sig og rådgive Kommissionen om, hvad de bør indeholde. Agenturet og CESR bør også i samarbejde yderligere undersøge og rådgive om, hvorvidt transaktioner med elektricitetsforsyningskontrakter og elektricitetsderivater bør omfattes af krav om gennemsigtighed før og efter handelen, og hvad disse krav i så fald bør indeholde.

⁽⁷⁾ Se side 1 i denne EUT.

⁽⁸⁾ EUT L 25 af 29.1.2009, s. 18.

(41) Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat dette, den regulerende myndighed bør tilskynde til udvikling af afbrydelige forsyningskontrakter.

(42) Hele Fællesskabets industri og handel, herunder små og mellemstore virksomheder og alle EU-borgere, som har økonomisk gavn af det indre marked, bør også kunne opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, og navnlig bør privatkunder og, i det omfang medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt, mindre virksomheder kunne gives forsyningspligtgarantier, især med hensyn til forsyningsikkerhed og rimelige tariffer, såvel ud fra en rimelighedsbetragtning som af hensyn til konkurrenceevnen og for indirekte at skabe beskæftigelse. Disse kunder bør også have adgang til valgmuligheder, en fair behandling, repræsentation og tvistbilægelsesmekanismer.

(43) Næsten alle medlemsstater har valgt at sikre konkurrence inden for elektricitetsfremstilling gennem en gennemsigtig bevillingsprocedure. Medlemsstaterne bør dog sikre muligheden for at bidrage til forsyningssikkerhed ved iværksættelse af en udbudsprocedure eller en tilsvarende procedure, hvis der ikke opbygges tilstrækkelig elektricitetsproduktionskapacitet på grundlag af bevillingsproceduren. Medlemsstaterne bør af hensyn til miljøbeskyttelsen og fremme af helt ny teknologi have mulighed for at gøre ny kapacitet til genstand for udbud på grundlag af offentliggjorte kriterier. Ny kapacitet omfatter bl.a. elektricitet fra vedvarende energikilder og samproduktionen af el og varme.

(44) Af hensyn til forsyningssikkerheden må balancen mellem udbud og efterspørgsel overvåges i hver enkelt medlemsstat, efterfulgt af en rapport om situationen på fællesskabsplan, under hensyntagen til sammenkoblingskapaciteten mellem de forskellige områder. Denne overvågning bør finde sted i tilstrækkelig god tid, så der kan træffes passende foranstaltninger, hvis forsyningssikkerheden er truet. Etablering og vedligeholdelse af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet, bør bidrage til at sikre en stabil elektricitetsforsyning. Etablering og vedligeholdelse af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet og decentraliseret produktion af elektricitet, er vigtige elementer til at sikre en stabil elektricitetsforsyning.

(45) Medlemsstaterne bør sikre, at privatkunder og, når medlemsstaterne anser det for hensigtsmæssigt, små virksomheder nyder samme ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til klart sammenlignelige, gennemsigtige og rimelige priser. For at sikre, at der opretholdes høje standarder for offentlig service i Fællesskabet, bør alle foranstaltninger truffet af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningen for dette direktiv regelmæssigt meddeles Kommissionen. Kommissionen offentliggør regelmæssigt en rapport, der analyserer de foranstaltninger, der er truffet på nationalt plan for at opfylde målsætningerne for offentlig service, og sammenligner deres effektivitet med henblik på at fremsætte anbefalinger vedrørende foranstaltninger på nationalt plan for at opnå høje standarder for offentlig service. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at beskytte sårbare kunder i forbindelse med det indre marked for elektricitet. Sådanne foranstaltninger kan være forskellige alt efter de særlige omstændigheder i den pågældende medlemsstat og kan eventuelt omfatte specifikke foranstaltninger vedrørende betaling af elektricitetsregninger eller mere generelle foranstaltninger, der træffes inden for den sociale sikringsordning. Såfremt forsyningspligten også omfatter små virksomheder, kan foranstaltninger til at sikre, at en sådan forsyningspligt varetages, være forskellige afhængig af, om de er rettet mod privatkunder eller små virksomheder.

(46) Overholdelse af kravene til offentlig service er et grundlæggende krav i dette direktiv, og det er vigtigt, at der i direktivet opstilles fælles minimumstandarder, som alle medlemsstater skal overholde, og hvormed der tages hensyn til målsætningerne om forbrugerbeskyttelse, forsyningssikkerhed, miljøbeskyttelse og ensartede konkurrenceniveauer i alle medlemsstater. Det er vigtigt, at kravene til offentlig service kan fortolkes nationalt på baggrund af nationale forhold, idet det forudsættes, at fællesskabslovgivningen overholdes.

(47) Det bør være muligt for medlemsstaterne at udpege en forsyningspligtig leverandør. Denne kan være salgafdelingen i en vertikalt integreret virksomhed, der også varetager distributionsfunktioner, såfremt det opfylder dette direktivs krav om adskillelse.

(48) Foranstaltninger, der træffes af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningerne om social og økonomisk samhørighed, bør kunne omfatte relevante økonomiske incitamenter, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i Fællesskabet. Sådanne ordninger kan omfatte mekanismer til sikring af den nødvendige investering.

(49) I det omfang foranstaltninger truffet af medlemsstaterne til opfyldelse af offentlige serviceforpligtelser er statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, skal Kommissionen underrettes i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3.

(50) Kravene til offentlig service, herunder med hensyn til forsyningspligten og de fælles mindstenormer, der følger af dem, må styrkes yderligere for at sikre, at alle forbrugere, navnlig de sårbare, får gavn af konkurrencen og opnår rimeligere priser. Kravene til offentlig service bør fastlægges på nationalt plan under hensyntagen til de nationale forhold; medlemsstaterne bør dog respektere fællesskabsretten. Unionsborgerne og når medlemsstaterne anser det for hensigtsmæssigt, små virksomheder bør nyde godt af forpligtelser til offentlig service, navnlig hvad angår forsyningssikkerhed og rimelige priser. For at kunne forsyne kunderne er det vigtigt at have adgang til objektive og gennemsigtige forbrugsdata. Forbrugerne bør således have adgang til deres forbrugsdata og associerede priser og service, så de kan opfordre konkurrerende virksomheder til at give et tilbud på grundlag af disse data. Forbrugerne bør også have ret til at få fyldestgørende oplysninger om deres energiforbrug. Forudbetalinger bør afspejle det for-

ventede elektricitetsforbrug og de forskellige betalingssystemer bør være ikke-diskriminerende. Hvis kunderne tilstrækkeligt hyppigt får oplysninger om deres energiudgifter, tilskyndes de til energibesparelser, fordi de får direkte feedback om virkningerne af investeringer i energieffektiv teknik og af adfærdsændringer. En fuldstændig gennemførelse af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2006/32/EF af 5. april 2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester ⁽⁹⁾ vil bidrage til, at forbrugerne kan reducere deres energiudgifter.

⁽⁹⁾ EUT L 114 af 27.4.2006, s. 64.

(51) Dette direktiv bør fokusere på forbrugernes interesser, og ydelseernes kvalitet bør være en central del af elektricitetsvirksomhedernes ansvar. Det er nødvendigt at styrke og sikre forbrugernes eksisterende rettigheder, og dette bør indebære øget gennemsigtighed. Forbrugerbeskyttelsen bør sikre, at alle forbrugere på bredere europæisk plan drager fordel af et konkurrencebaseret marked. Forbrugerrettighederne bør håndhæves af medlemsstaterne, eller hvis en medlemsstat har fastsat dette, af de regulerende myndigheder.

(52) Forbrugerne bør råde over klare og forståelige oplysninger om deres rettigheder i forhold til energisektoren. Kommissionen bør efter høring af de relevante interessenter, herunder medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, forbrugerorganisationer og elektricitetsvirksomheder forelægge en tilgængelig, brugervenlig tjekliste for energiforbrugere, der giver forbrugerne praktiske oplysninger om deres rettigheder. Alle forbrugere bør modtage denne tjekliste og den bør være offentligt tilgængeligt.

(53) Energifattigdom er et voksende problem i Fællesskabet. Medlemsstater, der er berørt heraf, og som endnu ikke har gjort det, bør derfor udarbejde nationale handlingsplaner eller andre hensigtsmæssige rammer for at bekæmpe energifattigdom med henblik på at mindske antallet af personer, som er ramt af dette fænomen. Medlemsstaterne bør under alle omstændigheder sikre sårbare kunder den nødvendige energiforsyning. I denne forbindelse kunne der anvendes en integreret tilgang, f.eks. i forbindelse med sociale politikker, og foranstaltningerne kunne omfatte sociale politikker eller energieffektivitetsforbedringer på boligområdet. Dette direktiv bør som minimum muliggøre nationale politikker til fordel for sårbare kunder.

(54) En effektiv bilæggelse af tvister, der er tilgængelig for alle forbrugere, sikrer en øget forbrugerbeskyttelse. Medlemsstaterne bør indføre procedurer for en hurtig og effektiv behandling af klager.

(55) Der bør være mulighed for, at indførelsen af intelligente målersystemer baseres på en økonomisk vurdering. Hvis det fremgår af vurderingen, at indførelsen af disse målersystemer kun er økonomisk velbegrundet og omkostningseffektiv for kunder med et vist elektricitetsforbrug, kan medlemsstaterne tage hensyn til dette, når de gennemfører intelligente målersystemer.

(56) Markedspriserne bør skabe de rette incitamenter til udvikling af nettet og til investering i ny elektricitetsproduktion.

(57) Fremme af fair konkurrence og let adgang for forskellige leverandører samt fremme af ny elektricitetsproduktionskapacitet bør have afgørende betydning for medlemsstaterne for at give forbrugerne mulighed for at udnytte muligheder ved et liberaliseret indre marked for elektricitet.

(58) Med henblik på etableringen af et indre marked for elektricitet bør medlemsstaterne fremme integrationen af deres nationale markeder og samarbejdet mellem systemoperatører på fællesskabsplan og regionalt plan ved at inkludere isolerede elektricitetsøer, som fortsat findes i Fællesskabet.

(59) Det bør være et af hovedmålene med dette direktiv, at der etableres et egentligt indre marked for elektricitet via et net forbundet på fællesskabsplan, og reguleringsspørgsmål vedrørende grænseoverskridende sammenkoblinger og regionale markeder bør derfor være en af de regulerende myndigheders hovedopgaver i givet fald i tæt samarbejde med agenturet.

(60) Sikring af fælles regler for et egentligt europæisk indre marked og en bred elektricitetsforsyning, der er tilgængelig for alle, bør også være et af hovedmålene for dette direktiv. Med henblik herpå vil ikke-forvredne markedspriser udgøre et incitament til grænseoverskridende sammenkoblinger og investeringer i ny elektricitetsproduktion og samtidig på længere sigt føre til priskonvergens.

(61) De regulerende myndigheder bør også formidle oplysninger om markedet for at give Kommissionen mulighed for at spille sin rolle som observatør og vogter af det indre marked for elektricitet og dets udvikling på kort, mellemlangt

og langt sigt, bl.a. hvad angår produktionskapacitet, forskellige kilder til elektricitetsproduktion, anlæg i transmissions- og distributionsinfrastruktur, servicekvalitet, grænseoverskridende handel, styring af overbelastning, investeringer, engros- og forbrugerpriser, markedslikviditet og miljø- og effektivitetsmæssige forbedringer. Nationale regulerende myndigheder bør indberette de medlemsstater, i hvilke priserne hindrer konkurrencen og et velfungerende marked, til konkurrencemyndighederne og Kommissionen.

(62) Målet for dette direktiv, nemlig oprettelse af et velfungerende indre marked for elektricitet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, og kan derfor bedre nås på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(63) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling ⁽¹⁰⁾ kan Kommissionen vedtage retningslinjer med det formål at nå den nødvendige grad af harmonisering. Sådanne retningslinjer, der udgør bindende gennemførelsesforanstaltninger, er også med hensyn til visse bestemmelser i dette direktiv et nyttigt redskab, der om nødvendigt kan tilpasses hurtigt.

⁽¹⁰⁾ Se side 15 i denne EUT.

(64) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽¹¹⁾.

⁽¹¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

(65) Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelse til at vedtage de retningslinjer, der er nødvendige for at tilvejebringe det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt for at nå målet med dette direktiv. Da der er tale om generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det med nye ikke-væsentlige bestemmelser, skal foranstaltningerne vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF.

(66) I overensstemmelse med punkt 34 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning ⁽¹²⁾ tilskyndes medlemsstaterne til, både i egen og Fællesskabets interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så vidt muligt viser overensstemmelse mellem dette direktiv og gennemførelsesforanstaltningerne.

⁽¹²⁾ EUT C 321 af 31.12.2003, s. 1.

(67) Da de ændringer, der skal foretages i direktiv 2003/54/EF, er omfattende, er det af klarheds- og rationalitets-hensyn ønskeligt, at de pågældende bestemmelser omarbejdes ved at samle dem i et nyt direktiv.

(68) Dette direktiv respekterer de fundamentale rettigheder og overholder de principper, der er nedfældet navnlig i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

*Artikel 1***Genstand og anvendelsesområde**

I dette direktiv fastsættes fælles regler for produktion, transmission, distribution og forsyning af elektricitet samt for forbrugerbeskyttelse med henblik på at forbedre og integrere konkurrencebaserede elektricitetsmarkeder i Fællesskabet. Det fastlægger regler for, hvorledes elektricitetssektoren skal organiseres og fungere, hvordan der opnås åben adgang til markedet, hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved indkaldelse af tilbud og meddelelse af bevillinger, samt hvorledes systemerne skal drives. Det fastlægger endvidere regler for forsyningspligt og elektricitetsforbrugers rettigheder og præciserer konkurrencevilkårene.

*Artikel 2***Definitioner**

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »produktion«: fremstilling af elektricitet
- 2) »producent«: en fysisk eller juridisk person, der fremstiller elektricitet
- 3) »transmission«: transport af elektricitet via det sammenkoblede system for meget høj spænding og højspænding med henblik på levering af elektricitet til endelige kunder eller distributionsvirksomheder, men ikke forsyning
- 4) »transmissionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transmission af elektricitet
- 5) »distribution«: transport af elektricitet via høj-, mellem- og lavspændingsdistributionssystemer med henblik på levering af elektricitet til kunder, men ikke forsyning
- 6) »distributionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af distributionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter distribution af elektricitet
- 7) »kunde«: grossist eller endelig elektricitetskunde
- 8) »grossist«: enhver fysisk eller juridisk person, der køber elektricitet med henblik på videresalg inden for eller uden for det system, hvor den pågældende er etableret
- 9) »endelig kunde«: kunde, der køber elektricitet til eget brug
- 10) »privatkunde«: kunde, der køber elektricitet til eget husholdningsforbrug, men ikke til erhvervmæssig virksomhed
- 11) »erhvervskunde«: en fysisk eller juridisk person, der køber elektricitet, der ikke er til brug i deres egen husholdning; udtrykket "erhvervskunder" omfatter også producenter og grossister
- 12) »privilegeret kunde«: kunde, som frit kan købe elektricitet fra en leverandør efter eget valg, jf. artikel 33
- 13) "samkøringslinje": udstyr, der anvendes til at sammenkoble elektricitetssystemer
- 14) »sammenkoblet system«: en række transmissions- og distributionssystemer, der er indbyrdes forbundet ved hjælp af en eller flere samkøringslinjer
- 15) »direkte linje«: enten en elektricitetsforbindelse, der forbinder et isoleret produktionsanlæg med en isoleret kunde, eller en elektricitetsforbindelse, som forbinder en elektricitetsproducent og en forsyningsvirksomhed med henblik på direkte forsyning af deres egne faciliteter, dattervirksomheder og privilegerede kunder
- 16) »økonomisk rangfølge«: rangfølgen af elektricitetsforsyningskilder ud fra økonomiske kriterier

- 17) »hjælpefunktion«: funktion, der er nødvendig for driften af et transmissions- eller distributionssystem
- 18) »systembruger«: en fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et transmissions- eller distributionssystem
- 19) »forsyning«: salg, herunder videresalg, af elektricitet til kunder
- 20) »integreret elektricitetsvirksomhed«: en vertikalt eller horisontalt integreret virksomhed
- 21) »vertikalt integreret virksomhed«: en elektricitetsvirksomhed eller en gruppe af elektricitetsvirksomheder, som den samme person eller de samme personer har ret til direkte eller indirekte at øve kontrol over, og som driver mindst en af følgende former for virksomhed: transmission eller distribution, og mindst en af følgende former for virksomhed: produktion af eller forsyning med elektricitet
- 22) »tilknyttet virksomhed«: tilknyttede virksomheder som defineret i artikel 41 i Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 44, stk. 2, litra g) (*), om konsoliderede regnskaber ⁽¹⁴⁾ og/eller associerede virksomheder som defineret i artikel 33, stk. 1, i nævnte direktiv og/eller virksomheder, som tilhører samme selskabsdeltagere
-
- (*) Titlen på direktiv 83/349/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdam-traktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til artikel 54, stk. 3, litra g).
- ⁽¹⁴⁾ EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.
- 23) »horisontalt integreret virksomhed«: en virksomhed, der udøver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion i salgsøjemed, transmission, distribution eller forsyning af elektricitet, sideløbende med en anden ikke-elektricitetsrelateret aktivitet
- 24) »udbudsprocedure«: en procedure, hvorved planlagte ekstrabehov og planlagt erstatningskapacitet dækkes af forsyninger fra ny eller bestående produktionskapacitet
- 25) »langtidsplanlægning«: planlægning af behovet for investering i produktions-, transmissions- og distributionskapacitet på lang sigt med henblik på at tilfredsstille systemets efterspørgsel efter elektricitet og sikre forsyninger til kunderne
- 26) »lille isoleret system«: ethvert system med et forbrug på under 3000 GWh i 1996, som får mindre end 5 % af sit årlige forbrug dækket via sammenkobling med andre systemer
- 27) »mikro-isoleret system«: ethvert system med et forbrug på under 500 GWh i 1996, uden forbindelse til andre systemer
- 28) »sikkerhed«: såvel forsynings- og leveringssikkerhed som teknisk sikkerhed
- 29) »energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring«: global eller integreret metode, der har til formål at påvirke elektricitetsforbrugets størrelse og tidspunkter med henblik på at nedsætte det primære energiforbrug og spidsbelastninger ved at prioritere investeringer i energieffektivitetsforanstaltninger eller andre foranstaltninger såsom afbrydelige forsyningskontrakter i forhold til investeringer til forøgelse af produktionskapaciteten, når de i betragtning af de positive virkninger for miljøet som følge af det nedsatte energiforbrug og de dertil knyttede forsyningsikkerheds- og distributionsomkostningsaspekter er den mest effektive og økonomiske valgmulighed
- 30) »vedvarende energikilder«: vedvarende, ikke-fossile energikilder (vind, sol, geotermisk varme, bølge- og tidevandsenergi, vandkraft, biomasse, lossepladsgas, gas fra rensningsanlæg og biogas)
- 31) »decentral produktion«: produktionsanlæg, der er tilkoblet distributionssystemet
- 32) »elektricitetsforsyningskontrakt«: en kontrakt om levering af elektricitet, dog ikke elektricitetsderivater
- 33) »elektricitetsderivat«: et finansielt instrument som anført i punkt 5, 6 eller 7 i afsnit C i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter ⁽¹⁵⁾, for så vidt som instrumentet vedrører elektricitet

⁽¹⁵⁾ EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1.

34) »kontrol«: rettigheder, aftaler eller andre midler, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske og retlige forhold, giver mulighed for udøvelse af afgørende indflydelse på en virksomheds drift, særlig ved:

a) ejendoms- eller brugsret til virksomhedens samlede aktiver eller dele deraf

b) rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af virksomhedens organer, deres afstemninger eller beslutninger

35) »elektricitetsvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning eller køb af elektricitet, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske og/eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, men som ikke er endelig kunde.

KAPITEL II

GENERELLE REGLER FOR, HVORLEDES SEKTOREN SKAL ORGANISERES

Artikel 3

Offentlige serviceforpligtelser og forbrugerbeskyttelse

1. Medlemsstaterne påser på grundlag af deres institutionelle opbygning og under behørig iagttagelse af subsidaritetsprincippet, at elektricitetsvirksomheder drives efter dette direktivs principper, jf. dog stk. 2, med henblik på at etablere et konkurrencebaseret, sikkert og miljømæssigt bæredygtigt elektricitetsmarked. De afstår fra at forskelsbehandle disse virksomheder for så vidt angår såvel rettigheder som forpligtelser.

2. Medlemsstaterne kan under fuld iagttagelse af de relevante bestemmelser i traktaten, særlig artikel 86, ud fra almindelig økonomisk interesse pålægge virksomheder i elektricitetssektoren offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse. Disse forpligtelser skal være klart definerede, og de skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare, og de skal sikre elektricitetsvirksomheder i Fællesskabet lige adgang til de nationale forbrugere. I relation til forsyningssikkerhed, energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og opfyldelse af miljømålsætningerne og målene for produktion af energi fra vedvarende energikilder, som omhandlet i dette stykke, kan medlemsstaterne indføre langtidspanlægning, idet de tager hensyn til, at tredjeparter eventuelt ønsker at få adgang til systemet.

3. Medlemsstaterne sikrer, at alle privatkunder og, når medlemsstaterne anser det for hensigtsmæssigt, små virksomheder, nemlig virksomheder med under 50 ansatte og en årlig omsætning eller balance på højst 10 mio. EUR, omfattes af en forsyningspligt, dvs. har ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til rimelige, let og klart sammenlignelige, gennemsigtige og ikke-diskriminerende priser på deres område. Medlemsstaterne kan for at sikre forsyningspligt med henblik herpå udpege en forsyningspligtig leverandør. Medlemsstaterne skal pålægge distributionsselskaberne en forpligtelse til at tilslutte kunderne til deres net i henhold til vilkår, betingelser og tariffer, som er fastlagt efter proceduren i artikel 37, stk. 6. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne styrker de private, små og mellemstore forbrugeres markedsposition ved at fremme mulighederne for, at denne forbrugergruppe frivilligt kan lade sig repræsentere samlet.

Første afsnit gennemføres på en gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde og er ikke til hinder for, at markedet åbnes, jf. artikel 33.

4. Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder har ret til at få leveret deres elektricitet af en leverandør, med forbehold af dennes indforståelse, uanset i hvilken medlemsstat leverandøren er registreret, så længe leverandøren overholder de gældende regler for handel og balancering. Med henblik herpå træffer medlemsstaterne alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at administrative procedurer ikke indebærer forskelsbehandling af forsyningsvirksomheder, som allerede er registreret i en anden medlemsstat.

5. Medlemsstaterne sikrer, at

a) det er muligt for kunder, samtidig med at aftalens betingelser overholdes, der ønsker at skifte leverandør, at få den/de pågældende operatør(er) til at effektuere dette skift inden for tre uger

b) kunder har ret til at modtage alle relevante forbrugsdata.

Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder på en ikke-diskriminerende måde sikres rettighederne i litra a) og b) med hensyn til priser, indsats eller tid.

6. Såfremt der ydes økonomisk compensation, andre former for compensation og enerettigheder fra en medlemsstat til opfyldelse af forpligtelserne i stk. 2 og 3, skal dette ske på en ikke-diskriminerende og gennemsigtig måde.

7. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og sikrer især, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder. I den forbindelse fastlægger hver medlemsstat en definition af begrebet sårbare kunder, som kan henvise til energifattigdom og bl.a. til forbuddet mod afbrydelser af forsyning for disse kunder i kritiske perioder. Medlemsstaterne sikrer, at de rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til sårbare kunder, gøres gældende. De træffer navnlig hensigtsmæssige foranstaltninger til at beskytte endelige kunder i fjerntliggende områder. De sikrer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser og -vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister. Medlemsstaterne sikrer, at privilegerede kunder reelt let kan skifte til en ny leverandør. Med hensyn til i det mindste privatkunder omfatter disse foranstaltninger de tiltag, der omhandles i bilag I.

8. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger, f.eks. formulering af nationale energihandlingsplaner, ydelser i de sociale sikringsordninger til sikring af den nødvendige elektricitetsforsyning til sårbare kunder eller støtte til forbedringer af energieffektivitet, for at bekæmpe energifattigdom, hvor den konstateres, herunder generelt i forbindelse med fattigdom. Sådanne foranstaltninger må ikke hæmme den effektive åbning af markedet, jf. artikel 33, eller markedets funktion, og Kommissionen underrettes, hvor det er relevant, herom i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 15 i nærværende artikel. Denne underretning kan også omfatte foranstaltninger, der træffes inden for den generelle sociale sikringsordning.

9. Medlemsstaterne sikrer, at elektricitetsleverandører i eller med de regninger og i det salgsfremmende materiale, der sendes til den endelige kunde, anfører:

a) hver energikildes bidrag til leverandørens samlede brændselssammensætning i det foregående år på en forståelig og, på nationalt plan, en klar sammenlignelig måde

b) i det mindste en henvisning til eksisterende referencekilder, som f.eks. et websted, hvorfra der er offentlig adgang til oplysninger om miljøpåvirkning i det mindste i form af CO₂-emissioner og radioaktivt affald som følge af den elektricitet, som er produceret ved hjælp af leverandørens samlede brændselssammensætning i det foregående år.

c) oplysninger om deres rettigheder med hensyn til tilgængelig tvistbilæggelse i tilfælde af tvister.

Med hensyn til elektricitet, der leveres via en elektricitetsbørs eller importeres fra en virksomhed uden for Fællesskabet, kan de samlede tal, som børsen eller den pågældende virksomhed har fremlagt for det foregående år, anvendes med henblik på første afsnit, litra a) og b).

Den regulerende myndighed eller en anden kompetent national myndighed træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at leverandørernes oplysninger til deres kunder i henhold til denne artikel er pålidelige og, på nationalt plan, gives på en klar sammenlignelig måde i medlemsstaterne.

10. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger med henblik på at opfylde målsætningerne for social og økonomisk samhørighed og miljøbeskyttelse, som i relevant omfang omfatter energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og midler til bekæmpelse af klimaændringer, og forsyningssikkerhed. Sådanne foranstaltninger kan især omfatte passende økonomiske incitament, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i Fællesskabet til vedligeholdelse og etablering af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet.

11. For at fremme energieffektiviteten henstiller medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat dette, den regulerende myndighed kraftigt til, at elektricitetsvirksomheder optimerer deres anvendelse af energi, f.eks. ved at levere energistyringstjenester eller udvikle innovative prisformler eller indføre intelligente målersystemer eller intelligente net, når det er relevant.

12. Medlemsstaterne sikrer, at der etableres fælles kontaktpunkter, hvor forbrugerne kan indhente alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder, gældende lovgivning og de tilgængelige tvistbilæggelsesmekanismer i tilfælde af tvister. Disse kontaktpunkter kan være en del af et generelt informationspunkt for forbrugere.

13. Medlemsstaterne sikrer, at der findes en uafhængig mekanisme som f.eks. en energiombudsmand eller et forbrugerorgan for en effektiv behandling af klager og udenretslig tvistbilæggelse.

14. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende artikel 7, 8, 32 og/eller 34, for så vidt anvendelsen retligt eller faktisk ville hindre opfyldelsen af de forpligtelser, der er pålagt elektricitetsvirksomheder under hensyn til almen økonomisk interesse, og for så vidt udviklingen af samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse. I henhold til dette direktiv og til traktatens artikel 86 omfatter Fællesskabets interesse bl.a. konkurrence i forbindelse med privilegerede kunder.

15. Medlemsstaterne underretter efter gennemførelsen af dette direktiv Kommissionen om alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde forsyningspligten og offentlige serviceforpligtelser, herunder forbrugerbeskyttelse og miljøbeskyttelse, og deres mulige virkninger på den nationale og internationale konkurrence, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv. De underretter derefter hvert andet år Kommissionen om enhver ændring, der foretages i sådanne foranstaltninger, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv.

16. Kommissionen udarbejder i samråd med relevante interessenter, herunder medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, forbrugerorganisationer, elektricitetsvirksomheder og på grundlag af de hidtidige fremskridt arbejdsmarkedets parter en klar og kortfattet tjekliste for energiforbrugere med praktiske oplysninger om energiforbrugernes rettigheder. Medlemsstaterne sikrer, at elektricitetsleverandørerne eller distributionssystemoperatørerne i samarbejde med den regulerende myndighed tager de nødvendige skridt til at sende en kopi af tjeklisterne for energiforbrugere til alle deres forbrugere og sikre, at den gøres offentligt tilgængelig.

Artikel 4

Overvågning af forsyningsikkerheden

Medlemsstaterne sikrer overvågningen af forsyningsikkerheden. Hvis medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt, kan de overdrage denne opgave til de i artikel 35 omhandlede regulerende myndigheder. Sådant overvågning omfatter navnlig udbuds/efterspørgselsbalancen på det nationale marked, den forventede fremtidige efterspørgsel og den påtænkte supplerende kapacitet, der er under planlægning eller etablering, såvel som nettenes kvalitet og vedligeholdelsesniveau samt foranstaltninger til dækning af perioder med særlig høj efterspørgsel og til afhjælpning af bortfald af forsyninger fra en eller flere leverandører. De kompetente myndigheder offentliggør senest den 31. juli hvert andet år en rapport, der angiver resultaterne af overvågningen af disse forhold samt eventuelle trufne eller påtænkte foranstaltninger i forbindelse hermed, og sender omgående denne rapport til Kommissionen.

Artikel 5

Tekniske forskrifter

De regulerende myndigheder, hvis medlemsstater har fastsat dette, eller medlemsstaterne påser, at der defineres tekniske sikkerhedskriterier, og at der udarbejdes og offentliggøres tekniske forskrifter for de mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift, som produktionsanlæg, distributionssystemer, direkte tilsluttede kunders udstyr, samkørbindinger og direkte linjer skal opfylde for at kunne blive tilsluttet systemet. Disse tekniske forskrifter skal sikre systemernes interoperabilitet og være objektive og ikke-diskriminerende. Agenturet kan fremsætte passende anbefalinger med henblik på at opnå overensstemmelse med disse forskrifter, hvis det er relevant. Disse forskrifter meddeles Kommissionen i overensstemmelse med artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁶⁾ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

Artikel 6

Fremme af det regionale samarbejde

1. Medlemsstaterne såvel som deres regulerende myndigheder samarbejder med hinanden om at integrere deres nationale markeder, i det mindste på et eller flere regionale planer som et første skridt hen imod skabelsen af et fuldt liberaliseret indre marked. De regulerende myndigheder, hvis medlemsstater har fastsat dette, eller medlemsstaterne fremmer og letter navnlig samarbejdet på regionalt plan mellem transmissionssystemoperatører, herunder om grænseoverskridende spørgsmål med henblik på at skabe et konkurrencedygtigt indre marked for elektricitet og stræber efter at opnå ensartethed i deres retlige, administrative og tekniske rammer og lette integrering af de isolerede elektricitetsøer, der fortsat findes i Fællesskabet. De geografiske områder, der er omfattet af dette regionale samarbejde, omfatter de geografiske områder, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 12, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009. Dette samarbejde kan omfatte andre geografiske områder.

2. Agenturet samarbejder med de nationale regulerende myndigheder og transmissionssystemoperatører for at sikre forenelighed mellem reguleringsordningerne i de forskellige regioner med det sigte at skabe et konkurrencebaseret indre marked for elektricitet. Hvor der efter agenturets opfattelse er behov for bindende regler for et sådant samarbejde, fremsætter det passende anbefalinger.

3. Medlemsstaterne sikrer ved gennemførelsen af dette direktiv, at transmissionssystemoperatører har et eller flere integrerede systemer på regionalt plan, som omfatter to eller flere medlemsstater med henblik på allokering af kapacitet og kontrol af nettets sikkerhed.

4. Såfremt vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører deltager i en fælles virksomhed, der er oprettet for at gennemføre et sådant samarbejde, opstiller og gennemfører den fælles virksomhed et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der skal træffes for at sikre, at diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd er udelukket. Dette overvågningsprogram fastlægger de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde målet om udelukkelse af diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd. Det skal godkendes af agenturet. Overvågningsprogrammet kontrolleres uafhængigt af de overvågningsansvarlige hos de vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører.

KAPITEL III

PRODUKTION

Artikel 7

Bevillingsprocedure med henblik på ny kapacitet

1. Ved etablering af ny produktionskapacitet anvender medlemsstaterne en bevillingsprocedure, som forløber i henhold til objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

2. Medlemsstaterne fastsætter kriterierne for meddelelse af bevillinger til etablering af produktionskapacitet på deres område. Ved fastsættelsen af passende kriterier tager medlemsstaterne hensyn til:

- a) elektricitetssystemets, anlæggenes og tilhørende udstyrs sikkerhed og pålidelighed
- b) beskyttelse af den offentlige sundhed og sikkerhed
- c) miljøbeskyttelse
- d) arealanvendelse og lokalisering
- e) anvendelse af offentlige arealer
- f) energieffektivitet
- g) arten af de primære energikilder
- h) bevillingsansøgerens karakteristika såsom teknisk, økonomisk og finansiel formåen

- i) overensstemmelse med foranstaltninger, truffet i henhold til artikel 3
- j) produktionskapacitetens bidrag til opfyldelsen af Fællesskabets overordnede mål om, at andelen af energi fra vedvarende energikilder af Fællesskabets udvidede endelige energiforbrug udgør 20 % senest i 2020, jf. artikel 3, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder ⁽¹⁷⁾, og
- k) produktionskapacitetens bidrag til begrænsning af emissioner.

⁽¹⁷⁾ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16.

3. Medlemsstaterne sikrer, at der findes særlige bevillingsprocedurer for små decentrale og/eller decentrale producenter, som tager hensyn til deres begrænsede størrelse og potentielle indvirkning.

Medlemsstaterne kan fastsætte retningslinjer for denne særlige bevillingsprocedure. Nationale regulerende myndigheder eller andre kompetente nationale myndigheder, herunder planlægningsmyndigheder, gennemgår disse retningslinjer og kan komme med anbefalinger til ændringer heraf.

Hvis medlemsstaterne har fastlagt særlige procedurer for godkendelse af arealanvendelse for store nye infrastrukturprojekter i forbindelse med produktionskapacitet, medtager medlemsstaterne i relevant omfang opførelsen af ny produktionskapacitet inden for rammerne af disse procedurer og gennemfører dem på en ikke-diskriminerende måde og inden for en passende tidsramme.

4. Bevillingskriterierne og -procedurerne offentliggøres. Ved afslag på en bevillingsansøgning underrettes ansøgeren om grundene. Disse grunde skal være objektive, ikke-diskriminerende, velfunderede og behørigt dokumenterede. Ansøgeren skal have mulighed for at påklage afgørelsen.

Artikel 8

Udbud med henblik på ny kapacitet

1. Medlemsstaterne skal af hensyn til forsyningssikkerheden sørge for, at der kan indføres ny kapacitet eller foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring ved anvendelse af en udbudsprocedure eller en anden procedure, der opfylder samme krav om gennemsigtighed og ikke-diskrimination, på grundlag af offentliggjorte kriterier. Disse procedurer må imidlertid kun iværksættes, når den produktionskapacitet, der skal etableres i henhold til bevillingsproceduren eller de foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring, der skal træffes, ikke er tilstrækkelige til at garantere forsyningssikkerheden.

2. Medlemsstaterne kan af hensyn til miljøbeskyttelsen og fremme af helt ny teknologi sørge for, at ny kapacitet kan gøres til genstand for et udbud på grundlag af offentliggjorte kriterier. Dette udbud kan vedrøre ny kapacitet eller foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring. Der må imidlertid kun iværksættes en udbudsprocedure, hvis den produktionskapacitet, der skal etableres i henhold til bevillingsproceduren, eller de foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring, der skal træffes, ikke er tilstrækkelige til at nå disse mål.

3. Nærmere oplysninger om udbudsproceduren vedrørende produktionskapacitet og foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende mindst seks måneder inden sidste frist for indgivelse af tilbud.

Udbudsbetingelserne stilles til rådighed for alle interesserede virksomheder, som er etableret på en medlemsstats område, så betids, at de pågældende virksomheder har en rimelig frist til at indgive tilbud.

For at sikre gennemsigtighed og ikke-diskrimination skal udbudsbetingelserne indeholde en detaljeret beskrivelse af aftalespecifikationerne og af den procedure, som skal følges af alle tilbudsgivere, samt en udtømmende liste over de kriterier, som lægges til grund ved udvælgelsen af tilbudsgiverne og tildelingen af aftalen, herunder incitamentter som f.eks. offentlige tilskud, som er omfattet af udbuddet. Specifikationerne kan også vedrøre de forhold, der er nævnt i artikel 7, stk. 2.

4. Når udbuddet gælder den fornødne produktionskapacitet, skal der også tages hensyn til tilbud om langtidsgaranteret elektricitetsforsyning fra bestående produktionsenheder, hvis det ekstra behov kan dækkes på denne måde.

5. Medlemsstaterne udpeger en myndighed, et offentligt eller et privat organ, der er uafhængigt af produktion, transmission, distribution og forsyning af elektricitet, og som kan være en regulerende myndighed som omhandlet i artikel 35, stk. 1, der skal være ansvarlig for tilrettelæggelsen og overvågningen af samt kontrollen med udbudsproceduren, jf. stk. 1-4 i denne artikel. Hvis en transmissionssystemoperatør, hvad angår ejerskab, er fuldstændig uafhængig af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmissionssystemet, kan transmissionssystemoperatøren udpeges som det ansvarlige organ for tilrettelæggelse og overvågning af samt kontrol med udbudsproceduren. Denne myndighed eller dette organ træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre fortroligheden af de oplysninger, som tilbuddene indeholder.

KAPITEL IV

DRIFT AF TRANSMISSIONSSYSTEMER .

Artikel 9

Adskillelse af transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører

1. Medlemsstaterne sikrer følgende fra den 3. marts 2012:

a) hver virksomhed, der ejer et transmissionssystem, optræder som transmissionssystemoperatør

b) den eller de samme personer har ikke ret til:

i) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, eller

ii) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver

c) den eller de samme personer har ikke ret til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og

d) den samme person har ikke ret til at være medlem af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for både en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem.

2. De rettigheder, der henvises til i stk. 1, litra b) og c), omfatter bl.a.:

a) beføjelsen til at udøve stemmerettigheder

b) beføjelsen til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer selskabet juridisk, eller

c) besiddelsen af aktiemajoriteten.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra b), omfatter udtrykket »virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver« det tilsvarende udtryk i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽¹⁸⁾, og udtrykkene "transmissionssystemoperatør" og "transmissionssystem" omfatter de tilsvarende udtryk i nævnte direktiv.

⁽¹⁸⁾ Se side 94 i denne EUT.

4. Medlemsstaterne kan gøre undtagelser fra stk. 1, litra b) og c), indtil den 3. marts 2013, forudsat at transmissionssystemoperatørerne ikke er en del af en vertikalt integreret virksomhed.

5. Forpligtelsen i stk. 1, litra a), anses for opfyldt, hvis to eller flere virksomheder, der ejer transmissionssystemer, har oprettet et joint venture, der fungerer som transmissionssystemoperatør i to eller flere medlemsstater for de pågældende transmissionssystemer. Ingen anden virksomhed kan være en del af dette joint venture, medmindre den er blevet godkendt som uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 13 eller som uafhængig transmissionssystemoperatør med henblik på kapitel V.

6. Hvis den person, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d), er identisk med medlemsstaten eller et andet offentligt organ, anses to separate offentlige organer, der udøver kontrol over på den ene side en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og på den anden side over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, i forbindelse med gennemførelsen af denne artikel ikke for at være den eller de samme personer.

7. Medlemsstaterne sørger for, at hverken forretningsmæssigt følsomme oplysninger, jf. artikel 16, som en transmissionssystemoperatør, der har været en del af en vertikalt integreret virksomhed, ligger inde med, eller en sådan transmissionssystemoperatørs personale, overføres til virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver.

8. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat bestemme ikke at anvende stk. 1.

I så tilfælde skal den pågældende medlemsstat:

- a) enten udpege en uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 13 eller
- b) overholde bestemmelserne i kapitel V.

9. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V, kan en medlemsstat bestemme ikke at anvende stk. 1.

10. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør i henhold til denne artikels stk. 9, skal den certificeres efter procedurerne i dette direktivs artikel 10, stk. 4, 5 og 6, og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 714/2009, hvorefter Kommissionen skal kontrollere, at de indførte ordninger klart sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel V.

11. Vertikalt integrerede virksomheder, der ejer et transmissionssystem, må under ingen omstændigheder hindres i at tage skridt til at opfylde stk. 1.

12. Virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må under ingen omstændigheder direkte eller indirekte kunne overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over adskilte transmissionssystemoperatører i medlemsstater, der anvender stk. 1.

Artikel 10

Udpegning og certificering af transmissionssystemoperatører .

1. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør, skal den certificeres i henhold til procedurerne i denne artikels stk. 4, 5 og 6 og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 714/2009.

2. Virksomheder, der ejer et transmissionssystem, og som den nationale regulerende myndighed har certificeret efter nedenstående certificeringsprocedure, fordi de opfylder kravene i artikel 9, godkendes og udpeges af medlemsstaterne som transmissionssystemoperatører. Udpegning af transmissionssystemoperatører meddeles Kommissionen og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

3. Transmissionssystemoperatører underretter den regulerende myndighed om enhver planlagt transaktion, der kan betyde, at deres overholdelse af kravene i artikel 9 må tages op til fornyet vurdering.

4. De regulerende myndigheder overvåger, at transmissionssystemoperatørerne til stadighed opfylder kravene i artikel 9. De indleder en certificeringsprocedure for at sikre overholdelsen:

- a) når de modtager en underretning fra transmissionssystemoperatøren i medfør af stk. 3
 - b) på eget initiativ, når de har viden om, at en planlagt ændring i rettigheder eller indflydelse over transmissionssystemejere eller transmissionssystemoperatører kan føre til overtrædelse af artikel 9, eller når de har grund til at tro, at der kan være forekommet en sådan overtrædelse, eller
 - c) efter en begrundet anmodning fra Kommissionen.
5. De regulerende myndigheder træffer afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør senest fire måneder efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens underretning eller efter datoen for Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt. Den regulerende myndigheds udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.
6. Den regulerende myndighed tilsender straks Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Kommissionen træffer afgørelse efter proceduren i artikel 3 i forordning (EF) nr. 714/2009.
7. De regulerende myndigheder og Kommissionen kan fra transmissionssystemoperatører og virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, udbede sig enhver oplysning, der er relevant for varetagelsen af deres opgaver i medfør af denne artikel.
8. De regulerende myndigheder og Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Artikel 11

Certificering for så vidt angår tredjelande

1. Hvis en transmissionssystemejer eller transmissionssystemoperatør, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande, ansøger om certificering, underretter den regulerende myndighed Kommissionen.
- Den regulerende myndighed giver omgående Kommissionen meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør.
2. Transmissionssystemoperatøren giver den regulerende myndighed meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør.
3. Den regulerende myndighed vedtager et udkast til afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør senest fire måneder efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens underretning. Den afviser certificering, hvis det ikke er godtgjort:
- a) at den pågældende enhed overholder kravene i artikel 9, og
 - b) over for den regulerende myndighed eller en anden kompetent myndighed, som medlemsstaten har udpeget, at udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for medlemsstatens og Fællesskabets energiforsyningsikkerhed. Den regulerende myndighed eller anden kompetent myndighed, der er udpeget, tager ved behandlingen af dette spørgsmål hensyn til:
 - i) Fællesskabets rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til international ret, herunder enhver aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Fællesskabet deltager i, og som omhandler spørgsmål om energiforsyningsikkerhed
 - ii) medlemsstaternes rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til aftaler, der er indgået med landet, forudsat at de er i overensstemmelse med fællesskabsretten, og
 - iii) andre specifikke kendsgerninger og omstændigheder vedrørende sagen og det pågældende tredjeland.
4. Den regulerende myndighed underretter straks Kommissionen om sin afgørelse sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen.
5. Medlemsstaterne fastsætter, at den regulerende myndighed eller den udpegede kompetente myndighed, der er nævnt i stk. 3, litra b), inden den regulerende myndighed træffer afgørelse om certificering, anmoder Kommissionen om en udtalelse om:

- a) hvorvidt den pågældende enhed overholder kravene i artikel 9, og
- b) hvorvidt udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for Fællesskabets energiforsyningsikkerhed.

6. Kommissionen behandler den anmodning, der er nævnt i stk. 5, straks ved modtagelsen. Den afgiver senest to måneder efter at have modtaget anmodningen udtalelse til den nationale regulerende myndighed eller, hvis anmodningen blev fremsat af den udpegede kompetente myndighed, til denne myndighed.

Kommissionen kan ved udarbejdelsen af sin udtalelse anmode om agenturets, den pågældende medlemsstats og interesserede parters synspunkter. Anmoder Kommissionen herom forlænges perioden på to måneder med to yderligere måneder.

Hvis der ikke inden for den periode, der er nævnt i første og andet afsnit, foreligger en udtalelse fra Kommissionen, anses Kommissionen for ikke at rejse indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

7. Ved vurderingen af, om kontrol udøvet af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande vil være til risiko for Fællesskabets energiforsyningsikkerhed, tager Kommissionen hensyn til:

- a) de specifikke kendsgerninger vedrørende sagen og det eller de pågældende tredjelande, og
- b) Fællesskabets rettigheder og forpligtelser over for dette tredjeland i henhold til international ret, herunder en aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Fællesskabet deltager i, og som omhandler spørgsmål om forsyningsikkerhed.

8. Den nationale regulerende myndighed træffer senest to måneder efter udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 6, endelig afgørelse om certificering. Den nationale regulerende myndighed tager, når den træffer endelig afgørelse om certificering, videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse. Medlemsstaterne har under alle omstændigheder ret til at afvise certificering, hvis udstedelsen af certificeringen vil være til risiko for medlemsstatens energiforsyningsikkerhed eller en anden medlemsstats energiforsyningsikkerhed. Hvis medlemsstaten har udpeget en anden kompetent myndighed til at vurdere stk. 3, litra b), kan den kræve, at den nationale regulerende myndighed træffer sin endelige afgørelse i overensstemmelse med denne kompetente myndigheds vurdering. Den nationale regulerende myndigheds endelige afgørelse og Kommissionens udtalelse offentliggøres sammen. Hvis den endelige afgørelse afviger fra Kommissionens udtalelse, forelægger og offentliggør den pågældende medlemsstat sammen med denne afgørelse en begrundelse for afgørelsen.

9. Intet i denne artikel anfægter medlemsstaternes ret til at udøve national lovpligtig kontrol i overensstemmelse med fællesskabsretten for at tilgodese legitime hensyn til den offentlige sikkerhed.

10. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af denne artikel. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 46, stk. 2.

11. Denne artikel, bortset fra stk. 3, litra a), finder også anvendelse på medlemsstater, der er genstand for en undtagelse i henhold til artikel 44.

Artikel 12

Transmissionssystemoperatørernes opgaver

Hver transmissionssystemoperatør er ansvarlig for:

- a) at sikre, at systemet til stadighed kan imødekomme rimelige krav om transmission af elektricitet, og på almindelige økonomiske vilkår drive, vedligeholde og udbygge sikre, pålidelige og effektive transmissionssystemer under behørig hensyntagen til miljøet
- b) sikre passende måder at opfylde serviceforpligtelserne på
- c) at bidrage til forsyningsikkerheden ved en passende transmissionskapacitet og et pålideligt system
- d) at styre elektricitetsstrømmene i systemet under hensyn til udvekslingerne med andre sammenkoblede systemer. Med henblik herpå skal transmissionssystemoperatøren sikre et sikkert, pålideligt og effektivt elektricitetssystem og i den forbindelse sørge for, at de nødvendige hjælpefunktioner, herunder dem, som skyldes reaktioner på efterspørgsel,

er til rådighed, for så vidt dette kan ske uafhængigt af andre transmissionssystemer, som systemet er sammenkoblet med

e) at give operatørerne for eventuelle andre systemer, som hans system er sammenkoblet med, de oplysninger, som er nødvendige for en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system og for samordnet udbygning og interoperabilitet

f) ikke at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og navnlig ikke at begunstige tilknyttede selskaber

g) at forsyne systembrugerne med de oplysninger, de behøver for at få effektiv systemadgang, og

h) at inddrive overbelastningsafgifter og betalinger inden for rammerne af mekanismen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne i overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EF) nr. 714/2009, at indrømme og forvalte tredjepartsadgang og at give begrundede redegørelser, når sådan adgang nægtes, hvilket overvåges af de nationale regulerende myndigheder. Transmissionssystemoperatørerne fremmer først og fremmest markedsintegrationen under udførelsen af deres opgaver i henhold til denne artikel.

Artikel 13

Uafhængige systemoperatører

1. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, kan medlemsstaterne bestemme ikke at anvende artikel 9, stk. 1, og udpege en uafhængig systemoperatør efter forslag fra ejeren af transmissionssystemet. Denne udpegning skal godkendes af Kommissionen.

2. Medlemsstaterne må kun godkende og udpege en uafhængig systemoperatør, når:

a) ansøgeren om operatørstatus har påvist, at han overholder kravene i artikel 9, stk. 1, litra b), c) og d)

b) ansøgeren om operatørstatus har påvist, at han råder over de nødvendige finansielle, tekniske, fysiske og menneskelige ressourcer til at varetage opgaverne i artikel 12

c) ansøgeren om operatørstatus har forpligtet sig til at overholde en ti-årig netudviklingsplan, som den regulerende myndighed overvåger

d) transmissionssystemejeren har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter stk. 5. Med dette formål skal han forelægge alle udkast til kontraktlige ordninger med den ansøgende virksomhed og enhver anden relevant enhed

e) ansøgeren om operatørstatus har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter forordning (EF) nr. 714/2009, herunder samarbejde med transmissionssystemoperatører på europæisk og regionalt plan.

3. Virksomheder, som den nationale regulerende myndighed har certificeret, fordi de opfylder kravene i artikel 11 og stk. 2 i denne artikel, godkendes og udpeges af medlemsstaterne som uafhængige systemoperatører. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 10 og artikel 3 i forordning (EF) nr. 714/2009 eller i artikel 11 i dette direktiv finder anvendelse.

4. Hver uafhængig systemoperatør er ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang, herunder indrivelse af afgifter for netadgang, overbelastningsafgifter og betalinger inden for rammerne af mekanismen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne i overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EF) nr. 714/2009 samt for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionssystemet og for gennem investeringsplanlægning at sikre, at systemet kan opfylde en rimelig efterspørgsel på lang sigt. Under udbygningen af transmissionssystemet er den uafhængige systemoperatør ansvarlig for planlægning (herunder godkendelsesproceduren), anlæggelse og ibrugtagning af det nye infrastrukturanlæg. Under udførelsen af denne opgave optræder den uafhængige systemoperatør som transmissionssystemoperatør i overensstemmelse med dette kapitel. Transmissionssystemejeren må ikke stå som ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang og heller ikke for investeringsplanlægning.

5. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal transmissionssystemejeren:

a) bistå og samarbejde på alle relevante måder med den uafhængige systemoperatør om udførelsen af dennes opgaver og herunder navnlig stille alle relevante oplysninger til rådighed

b) finansiere de investeringer, som den uafhængige systemoperatør har truffet afgørelse om, og som er godkendt af den regulerende myndighed, eller samtykke i, at de finansieres af eventuelle interesserede parter, herunder den uafhængige systemoperatør. De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse. Inden denne godkendelse rådfører den regulerende myndighed sig med transmissionssystemejeren og med andre interesserede parter

c) tilvejebringe midler til dækning af erstatningsansvar i forbindelse med netaktiverne, bortset fra det ansvar, der vedrører den uafhængige systemoperatørs opgaver, og

d) tilvejebringe garantier, som letter finansieringen af eventuelle udvidelser af nettet, dog ikke af investeringer, hvor han i medfør af litra b) har givet sit samtykke til, at de finansieres af en interesseret part, herunder den uafhængige systemoperatør.

6. Den relevante nationale konkurrencemyndighed tildeles alle relevante beføjelser til i tæt samarbejde med den regulerende myndighed at føre effektivt tilsyn med, at transmissionssystemejeren opfylder sine forpligtelser efter stk. 5.

Artikel 14

Udskillelse af transmissionssystemejere

1. I tilfælde, hvor der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal en transmissionssystemejer, der er en del af en vertikalt integreret virksomhed, i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmission.

2. For at sikre transmissionssystemejeren uafhængighed, jf. stk. 1, gælder følgende minimumskriterier:

a) personer, som har ansvaret for ledelsen af transmissionssystemejeren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede elektricitetsvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af elektricitetsproduktion, -distribution og -forsyning

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af transmissionssystemejeren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt, og

c) transmissionssystemejeren skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. En årsrapport med en beskrivelse af de truffne foranstaltninger forelægges af den person eller det organ, der over for den regulerende myndighed er ansvarlig for at kontrollere overvågningsprogrammet, og denne årsrapport offentliggøres.

3. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for at sikre, at transmissionssystemejeren efterlever stk. 2 i fuldt omfang. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 46, stk. 2.

Artikel 15

Lastfordeling og balancering

1. Uden at det berører den elektricitetsforsyning, som sker i henhold til aftalemæssige forpligtelser, herunder de forpligtelser, der følger af udbudsbetingelserne, er transmissionssystemoperatøren, når han udøver denne aktivitet, ansvarlig for lastfordelingen af produktionsanlæggene i sit område og for brugen af samkøringslinjer med andre systemer.

2. Lastfordelingen af produktionsanlæggene og brugen af samkøringslinjerne sker på grundlag af objektive kriterier, som godkendes af de nationale regulerende myndigheder, hvis de er kompetente, og som skal offentliggøres og anvendes på en ikke-diskriminerende måde, der sikrer et velfungerende indre marked for elektricitet. Kriterierne tager

hensyn til den økonomiske rangfølge af elektricitet fra disponible produktionsanlæg eller fra overførsel via samkørlingslinjer, og der tages hensyn til de tekniske begrænsninger i systemet.

3. En medlemsstat skal kræve, at systemoperatører handler i overensstemmelse med artikel 16 i direktiv 2009/28/EF, og at de ved lastfordelingen af produktionsanlæg bruger vedvarende energikilder. De kan også anmode systemoperatøren ved lastfordelingen af produktionsanlæg om at give forrang til kombineret produktion af varme og elektricitet.

4. En medlemsstat kan af hensyn til forsyningssikkerheden bestemme, at produktionsanlæg, der anvender indenlandske primære energikilder som brændsel, skal gives forrang, dog højst i et omfang pr. kalenderår på 15 % af den totale mængde primæreenergi, der er nødvendig for at producere den elektricitet, der forbruges i den pågældende medlemsstat.

5. De regulerende myndigheder, hvis medlemsstater har fastsat dette, eller medlemsstaterne kræver, at transmissionssystemoperatører opfylder mindstekrav med hensyn til vedligeholdelse og udvikling af transmissionssystemet, herunder sammenkoblingskapacitet.

6. Transmissionssystemoperatører anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at dække energitab og reservekapacitet i deres system, når de udøver denne aktivitet.

7. De regler for balancering af elektricitetssystemet, som transmissionssystemoperatørerne fastlægger, skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for transmissionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 37, stk. 6, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

Artikel 16

Transmissionssystemoperatørers og transmissionssystemejerers tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 30 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har den enkelte transmissionssystemoperatør og den enkelte transmissionssystemejer tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. Navnlig må der ikke videregives forretningsmæssigt følsomme oplysninger til de øvrige dele af virksomheden, medmindre det er nødvendigt for gennemførelsen af en forretningstransaktion. For at sikre fuld overholdelse af reglerne om informationsadskillelse sikrer medlemsstaterne, at transmissionssystemejereren og den resterende del af virksomheden ikke anvender fælles tjenester, som f.eks. fælles juridiske tjenester, bortset fra rent administrative eller it-tekniske funktioner.

2. Transmissionssystemoperatøren må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af elektricitet misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

3. Oplysninger, der er nødvendige for den effektive konkurrence og et velfungerende marked, offentliggøres. Denne forpligtelse berører ikke sikring af fortroligheden af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

KAPITEL V

UAFHÆNGIGE TRANSMISSIONSOPERATØRER

Artikel 17

Aktiver, udstyr, personale og identitet

1. Transmissionssystemoperatører skal være udstyret med alle de menneskelige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer, der er nødvendige, for at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og varetage elektricitetstransmissionsaktiviteten, navnlig:

a) de aktiver, der er nødvendige for elektricitetstransmissionsaktiviteten, herunder transmissionssystemet, skal være ejet af transmissionssystemoperatøren

b) det personale, der er nødvendigt for elektricitetstransmissionsaktiviteten, herunder udførelse af alle virksomhedens opgaver, skal være ansat af transmissionssystemoperatøren

c) leasing af personale og levering af tjenester til og fra andre dele af den vertikalt integrerede virksomhed er forbudt. Transmissionssystemoperatøren kan dog levere tjenester til den vertikalt integrerede virksomhed, når blot:

i) levering af disse tjenester ikke diskriminerer systembrugere, er tilgængelig for alle systembrugere på samme vilkår og betingelser og ikke begrænser, forvrider eller hindrer konkurrence i produktions- eller forsyningsledet, og

ii) vilkår og betingelser for levering af disse tjenester er godkendt af den regulerende myndighed

d) med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 20, skal tilstrækkelige finansielle midler til fremtidige investeringsprojekter eller til udskiftning af eksisterende aktiver stilles til rådighed for transmissionssystemoperatøren rettidigt af den vertikalt integrerede virksomhed efter passende anmodning fra transmissionssystemoperatøren.

2. Elektricitetstransmissionsaktiviteten omfatter mindst følgende opgaver ud over de i artikel 12 anførte:

a) repræsentation af transmissionssystemoperatøren og kontakter til tredjeparter og de regulerende myndigheder

b) repræsentation af transmissionssystemoperatøren inden for det europæiske net af transmissionssystemoperatører for elektricitet (»ENTSO for elektricitet«)

c) indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang uden at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere

d) opkrævning af alle afgifter i forbindelse med transmissionssystemet, herunder adgangsafgifter, balanceringsafgifter for accessoriske tjenester som f.eks. indkøb af tjenesteydelser (balanceomkostninger, energi for tab)

e) drift, vedligeholdelse og udvikling af et sikkert, effektivt og økonomisk transmissionssystem

f) investeringsplanlægning, der sikrer systemets evne til at dække en rimelig efterspørgsel og garantere forsynings-sikkerheden på lang sigt

g) oprettelse af relevante joint ventures, herunder med en eller flere transmissionssystemoperatører, elektricitetsbørser og andre relevante aktører, med det formål at udvikle skabelsen af regionale markeder eller at lette liberaliseringsprocessen, og

h) alle selskabstjenesteydelser, herunder juridiske tjenester, regnskabsføring og it-tjenester.

3. Transmissionssystemoperatører skal være organiseret i en retlige form som omhandlet i artikel 1 i Rådets direktiv 68/151/EØF⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁹⁾ Rådets første direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EFT L 65 af 14.3.1968, s. 8).

4. Transmissionssystemoperatøren må ikke i sin selskabsidentitet, kommunikation, brandingstrategier og sine forretningslokaler skabe uklarhed om den særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

5. Transmissionssystemoperatøren må ikke dele it-systemer eller -udstyr, fysiske rammer eller sikkerhedsadgangssystemer med nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed og må ikke anvende samme rådgivere eller eksterne kontrahenter for it-systemer eller -udstyr og sikkerhedsadgangssystemer.

6. Transmissionssystemoperatørernes regnskaber skal revideres af en anden revisor end den, der reviderer den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

*Artikel 18***Transmissionssystemoperatørens uafhængighed**

1. Med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 20 skal transmissionssystemoperatøren have:
 - a) reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede virksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle transmissionssystemet, og
 - b) beføjelse til at rejse kapital på kapitalmarkedet, især ved låntagning og kapitalforøgelse.
2. Transmissionssystemoperatøren skal til enhver tid handle på en sådan måde, at det sikres, at operatøren har de nødvendige ressourcer til at udføre transmissionsaktiviteten korrekt og effektivt samt udvikle og opretholde et effektivt, sikkert og økonomisk transmissionssystem.
3. Dattervirksomheder til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må ikke have nogen direkte eller indirekte kapitalinteresser i transmissionssystemoperatøren. Transmissionssystemoperatøren må hverken direkte eller indirekte have kapitalinteresser i nogen dattervirksomhed til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, eller modtage udbytte eller andre finansielle fordele fra denne dattervirksomhed.
4. Transmissionssystemoperatørens overordnede ledelsesstruktur og selskabsvedtægter skal sikre transmissionssystemoperatørens faktiske uafhængighed i overensstemmelse med dette kapitel. Den vertikalt integrerede virksomhed må ikke direkte eller indirekte bestemme transmissionssystemoperatørens konkurrencemæssige adfærd i relation til transmissionssystemoperatørens daglige aktiviteter og forvaltning af nettet eller i relation til de aktiviteter, der er nødvendige for udarbejdelsen af den ti-årige netudviklingsplan i henhold til artikel 22.
5. I forbindelse med udførelsen af deres opgaver i henhold til dette direktivs artikel 12 og artikel 17, stk. 2, og ved overholdelsen af artikel 14, 15 og 16 i forordning (EF) nr. 714/2009 må transmissionssystemoperatørerne ikke diskriminere mod forskellige personer eller enheder og ikke begrænse, forvride eller hindre konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet.
6. Eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren, herunder lån fra transmissionssystemoperatøren til den vertikalt integrerede virksomhed, skal være i overensstemmelse med markedsvilkårene. Transmissionssystemoperatøren skal opbevare udførlig dokumentation for sådanne kommercielle og finansielle forbindelser og på anmodning stille dem til rådighed for den regulerende myndighed.
7. Transmissionssystemoperatøren skal forelægge alle kommercielle og finansielle aftaler med den vertikalt integrerede virksomhed for den regulerende myndighed til godkendelse.
8. Transmissionssystemoperatøren skal underrette den regulerende myndighed om de finansielle midler, jf. artikel 17, stk. 1, litra d), der er til rådighed til fremtidige investeringsprojekter og/eller til udskiftning af eksisterende aktiver.
9. Den vertikalt integrerede virksomhed skal afstå fra enhver handling, der hindrer transmissionssystemoperatøren i at opfylde sine forpligtelser i henhold til dette kapitel eller er til skade for opfyldelsen, og må ikke kræve, at transmissionssystemoperatøren skal anmode den vertikalt integrerede virksomhed om tilladelse i forbindelse med opfyldelsen af disse forpligtelser.
10. En virksomhed, som af den regulerende myndighed er certificeret efter kravene i dette kapitel, skal godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør af den berørte medlemsstat. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 10 og artikel 3 i forordning (EF) nr. 714/2009 eller i dette direktivs artikel 11 anvendes.

*Artikel 19***Transmissionssystemoperatørens personales og ledelses uafhængighed**

1. Afgørelser vedrørende udnævnelse og fornyelse, arbejdsvilkår, herunder aflønning, og tjenesteperiodens ophør for de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer, træffes af transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan, der udnævnes i henhold til artikel 20.

2. Fastlæggelsen af og vilkårene for perioden, varigheden og ophøret af tjenesten for de personer, der af tilsynsorganet er udpeget til udnævnelse eller fornyelse som personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens overordnede ledelse, og/eller som medlemmer af dennes administrative organer, og årsagerne til enhver foreslået afgørelse om denne tjenesteperiodes ophør skal meddeles den regulerende myndighed. Disse vilkår og de i stk. 1 nævnte afgørelser bliver kun bindende, hvis den regulerende myndighed ikke har gjort indsigelse inden for tre uger efter meddelelsen.

Den regulerende myndighed kan gøre indsigelse imod de i stk. 1 nævnte afgørelser når:

a) der opstår tvivl om den professionelle uafhængighed af en udpeget person, der har ansvaret for ledelsen, og/eller er medlem af de administrative organer, eller

b) i tilfælde af en tjenesteperiodes førtidige ophør, der er tvivl om et sådant førtidigt ophørs berettigelse.

3. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer, der er omfattet af dette stk., må ikke direkte eller indirekte have haft nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med den vertikalt integrerede virksomhed eller dele af denne eller med dens kontrollerende aktionærer ud over transmissionssystemoperatøren i en periode på tre år før deres udnævnelse.

4. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen anden stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed eller med de kontrollerende aktionærer.

5. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen interesse i eller modtage nogen finansielle fordele fra nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed ud over transmissionssystemoperatøren. Deres aflønning må ikke afhænge af andre af den vertikalt integrerede virksomheds aktiviteter eller resultater end transmissionssystemoperatørens.

6. Der garanteres en effektiv klageadgang til den regulerende myndighed for alle klager fra de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer over deres tjenesteperiodes førtidige ophør.

7. Efter ophøret af tjenesteperioden hos transmissionssystemoperatøren må de personer, der har ansvaret for dennes ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer ikke have nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed end transmissionssystemoperatøren eller med de kontrollerende aktionærer i en periode på mindst fire år.

8. Stk. 3 finder anvendelse på flertallet af de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer.

De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller er medlemmer af dennes administrative organer, som ikke er omfattet af bestemmelserne i stk. 3, må ikke have udført forvaltning eller udøvet anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed i en periode på mindst seks måneder før deres udnævnelse.

Første afsnit i dette stykke og stk. 4-7 finder anvendelse på alle de personer, der indgår i den overordnede ledelse, og de personer, der refererer direkte til dem i spørgsmål, der vedrører nettets drift, vedligeholdelse eller udvikling.

Artikel 20

Tilsynsorgan

1. Transmissionssystemoperatøren skal have et tilsynsorgan, som har ansvaret for at træffe afgørelser, som kan have en betydelig virkning på værdien af aktionærernes aktiver i transmissionssystemoperatøren, især afgørelser vedrørende godkendelse af de årlige og mere langsigtede finansieringsplaner, transmissionssystemoperatørens gælds niveau og størrelsen af det udbytte, der udbetales til aktionærerne. De afgørelser, der hører under tilsynsorganet, omfatter ikke afgørelser i tilknytning til transmissionssystemoperatørens daglige virksomhed og forvaltningen af nettet og den virksomhed, der er nødvendig for udarbejdelsen af den ti-årige netudviklingsplan i medfør af artikel 22.

2. Tilsynsorganet skal bestå af medlemmer, der repræsenterer den vertikalt integrerede virksomhed, medlemmer, der repræsenterer tredjepartsaktionærer, og, hvor en medlemsstats relevante lovgivning fastsætter det, medlemmer, der repræsenterer andre interesserede parter, f.eks. transmissionssystemoperatørens ansatte.

3. Artikel 19, stk. 2, første afsnit, og artikel 19, stk. 3-7, anvendes på mindst halvdelen af tilsynsorganets medlemmer minus én.

Artikel 19, stk. 2, andet afsnit, litra b), anvendes på alle tilsynsorganets medlemmer.

Artikel 21

Overvågningsprogram og overvågningsansvarlig

1. Medlemsstaterne skal sikre, at transmissionssystemoperatører opstiller og gennemfører et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at programmets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. Det skal godkendes af den regulerende myndighed. Med forbehold af den nationale reguleringsmyndigheds beføjelser kontrolleres programmets overholdelse uafhængigt af en overvågningsansvarlig.

2. Den overvågningsansvarlige udpeges af tilsynsorganet efter indhentelse af den regulerende myndigheds godkendelse. Den regulerende myndighed kan kun afvise godkendelsen af en overvågningsansvarlig på grund af manglende uafhængighed eller faglig formåen. Den overvågningsansvarlige kan være en fysisk eller en juridisk person. Artikel 19, stk. 2-8, anvendes på den overvågningsansvarlige.

3. Den overvågningsansvarlige har ansvaret for at:

- a) føre tilsyn med gennemførelsen af overvågningsprogrammet
- b) udarbejde en årlig rapport, der angiver de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre overvågningsprogrammet, og forelægge den for den regulerende myndighed
- c) aflægge rapport til tilsynsorganet og give anbefalinger vedrørende overvågningsprogrammet og dets gennemførelse
- d) underrette den regulerende myndighed om enhver væsentlig overtrædelse i forbindelse med gennemførelsen af overvågningsprogrammet og
- e) aflægge rapport til den regulerende myndighed om eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren.

4. Den overvågningsansvarlige forelægger den regulerende myndighed de foreslåede beslutninger om investeringsplanen eller om individuelle investeringer i nettet. Det skal senest finde sted, når transmissionssystemoperatørens ledelse og/eller kompetente administrative organ forelægger dem for tilsynsorganet.

5. Hvis den vertikalt integrerede virksomhed på generalforsamlingen eller ved hjælp af stemmerne fra de medlemmer af tilsynsorganet, som det har udpeget, har forhindret vedtagelse af en beslutning og derved forhindret eller forsinket investeringer, som i henhold til den ti-årige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, skal den overvågningsansvarlige indberette dette til den regulerende myndighed, som derefter vil handle i overensstemmelse med artikel 22.

6. Vilklårene for den overvågningsansvarliges mandat eller hans ansættelsesvilkår, herunder varigheden af dens mandat, skal godkendes af den regulerende myndighed. Disse vilkår skal sikre den overvågningsansvarliges uafhængighed, herunder give vedkommende alle de nødvendige ressourcer til at udføre sine opgaver. Under sit mandat må den overvågningsansvarlige ikke på anden måde, hverken direkte eller indirekte, være tilknyttet nogen del af det vertikalt integrerede selskab eller de kontrollerende aktionærer, hvis denne tilknytning er baseret på ansættelse, ansvar eller interesse.

7. Den overvågningsansvarlige skal regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt aflægge rapport til den regulerende myndighed og har ret til regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt at aflægge rapport til transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan.

8. Den overvågningsansvarlige kan deltage i alle møder i transmissionssystemoperatørens ledelse eller administrative organer samt i tilsynsorganets og generalforsamlingens møder. Den overvågningsansvarlige skal deltage i alle møder, der behandler følgende emner:

a) vilkår for adgang til nettet som fastsat i forordning (EF) nr. 714/2009 navnlig for så vidt angår tariffer, tjenester med tredjepartsadgang, kapacitetstildeling og håndtering af overbelastning, gennemsigtighed, balancering og sekundære markeder

b) projekter med henblik på at drive, opretholde og udvikle transmissionsnetssystemet, herunder sammenkoblings- og tilslutningsinvesteringer

c) energikøb eller -salg, der er nødvendige for transmissionssystemets drift.

9. Den overvågningsansvarlige overvåger transmissionssystemoperatørens overholdelse af artikel 16.

10. Den overvågningsansvarlige skal have adgang til alle relevante data og til transmissionssystemoperatørens kontorer samt til alle informationer, der er nødvendige for udførelsen af hans opgaver.

11. Efter den regulerende myndigheds forudgående godkendelse kan tilsynsorganet afskedige den overvågningsansvarlige. Det afskediger den overvågningsansvarlige med henvisning til manglende uafhængighed eller faglig formåen efter anmodning fra den regulerende myndighed.

12. Den overvågningsansvarlige skal gives adgang til transmissionssystemoperatørens kontorer uden forudgående meddelelse.

Artikel 22

Netudvikling og beføjelser til at træffe investeringsbeslutninger

1. Transmissionssystemoperatørerne forelægger hvert år den regulerende myndighed en ti-årig netudviklingsplan på grundlag af den eksisterende og skønnede fremtidige udbuds- og efterspørgselssituation efter at have hørt alle relevante interessenter. Netudviklingsplanen skal indeholde effektive foranstaltninger med henblik på at sikre systemets tilstrækkelighed og forsyningssikkerheden.

2. Den ti-årige netudviklingsplan skal navnlig:

a) oplyse markedsdeltagerne om den vigtigste transmissionsinfrastruktur, der er behov for at bygge eller opgradere inden for de næste ti år

b) indeholde alle de investeringer, der allerede er truffet beslutning om, og identificere nye investeringer, der skal foretages de tre følgende år, og

c) fastsætte en tidsramme for alle investeringsprojekter.

3. Transmissionssystemoperatøren skal, når han udarbejder den ti-årige netudviklingsplan, foretage rimelige skøn over udviklingen af produktion, forsyning, forbrug og udvekslinger med andre lande, under hensyn til investeringsplaner for regionale net og net på fællesskabsplan.

4. Den regulerende myndighed hører alle faktiske eller potentielle systembrugere om den ti-årige netudviklingsplan på en åben og gennemsigtig måde. Personer eller virksomheder, der hævder at være potentielle systembrugere, kan afkræves dokumentation herfor. Den regulerende myndighed offentliggør resultatet af høringsprocessen, navnlig de eventuelle behov for investeringer.

5. Den regulerende myndighed undersøger, om den ti-årige netudviklingsplan dækker alle de investeringsbehov, der blev identificeret under høringsprocessen, og om den er i overensstemmelse med den ikke-bindende ti-årige europæiske netudviklingsplan (europæisk netudviklingsplan), jf. artikel 8, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 714/2009. Hvis der opstår tvivl om overensstemmelsen med den ikke-bindende 10-årige europæiske netudviklingsplan, hører den regulerende myndighed agenturet. Den regulerende myndighed kan kræve, at transmissionssystemoperatøren ændrer sin ti-årige netudviklingsplan.

6. Den regulerende myndighed overvåger og evaluerer gennemførelsen af den 10-årige netudviklingsplan.

7. Såfremt transmissionssystemoperatøren undlader at foretage en investering, som i henhold til den ti-årige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de tre følgende år, uden at dette skyldes tvingende grunde, som

operatøren ikke er herre over, sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed er forpligtet til at træffe mindst en af følgende foranstaltninger for at sikre, at den pågældende investering foretages, hvis denne investering stadig er relevant på grundlag af den seneste ti-årige netudviklingsplan:

- a) kræve, at transmissionssystemoperatøren foretager den pågældende investering,
- b) afholde en udbudsprocedure for den pågældende investering, som er åben for alle investorer, eller
- c) tvinge transmissionssystemoperatøren til at acceptere en kapitalforhøjelse for at finansiere de nødvendige investeringer og tillade uafhængige investorer at tegne kapitalandele.

Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til første afsnit, litra b), kan den kræve, at transmissionssystemoperatøren accepterer en eller flere af følgende:

- a) finansiering foretaget af enhver tredjepart
- b) etablering foretaget af enhver tredjepart
- c) selv bygger de pågældende nye aktiver
- d) selv driver det pågældende nye aktiv.

Transmissionssystemoperatøren giver investorerne alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne foretage investeringen, slutter nye aktiver til transmissionsnettet og skal i det hele taget gøre sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringsprojektet.

De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse.

8. Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til stk. 7, første afsnit, skal omkostningerne ved de pågældende investeringer dækkes af de relevante tarifregler.

Artikel 23

Beslutningsbeføjelse vedrørende tilkobling af nye kraftværker til transmissionssystemet

1. Transmissionssystemoperatøren fastlægger og offentliggør gennemsigtige og effektive procedurer for ikke-diskriminerende tilkobling af nye kraftværker til transmissionssystemet. Procedurerne skal godkendes af de nationale regulerende myndigheder.

2. Transmissionssystemoperatøren har ikke ret til at nægte tilkobling af et nyt kraftværk med den begrundelse, at der i fremtiden vil kunne ske begrænsninger af den disponible netkapacitet, f.eks. overbelastning i perifere dele af transmissionssystemet. Transmissionssystemoperatøren skal stille de nødvendige oplysninger til rådighed.

3. Transmissionssystemoperatøren har ikke ret til at nægte et nyt tilkoblingspunkt med den begrundelse, at det vil indebære øgede omkostninger som følge af den nødvendige kapacitetsudvidelse af dele af systemet i tilkoblingspunktets umiddelbare nærhed.

KAPITEL VI

DRIFT AF DISTRIBUTIONSSYSTEMER

Artikel 24

Udpegning af distributionssystemoperatører

For en periode, som fastlægges af medlemsstaterne under hensyntagen til effektivitet og økonomisk balance, udpeger medlemsstaterne eller anmoder medlemsstaterne de virksomheder, som har ansvaret for distributionsfaciliteter, om at udpege en eller flere distributionssystemoperatører. Medlemsstaterne påser, at distributionssystemoperatørerne handler i overensstemmelse med artikel 25, 26 og 27.

*Artikel 25***Distributionssystemoperatørernes opgaver**

1. Distributionssystemoperatøren har ansvaret for at sikre, at systemet på lang sigt kan imødekomme rimelige krav til distributionen af elektricitet og for på økonomiske vilkår at drive, opretholde og udvikle et sikkert, pålideligt og effektivt elektricitetsdistributionssystem på sit område under behørig hensyntagen til miljøet og energieffektiviteten.

2. Distributionssystemoperatøren må i intet tilfælde forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige sine tilknyttede virksomheder.

3. Distributionssystemoperatøren forsyner systembrugerne med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.

4. En medlemsstat kan kræve, at distributionssystemoperatøren ved lastfordelingen af produktionsanlæg giver forrang til produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder eller affald, eller som har en kombineret produktion af varme og elektricitet.

5. Hver distributionssystemoperatør anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at dække energitab og reservekapacitet i deres system, når de udøver denne aktivitet. Dette krav berører ikke anvendelse af elektricitet, der er erhvervet i henhold til kontrakter, der er indgået inden den 1. januar 2002.

6. Når en distributionssystemoperatør er ansvarlig for at balancere distributionssystemet, skal de regler, som denne fastlægger med henblik herpå, være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for distributionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester skal fastsættes i henhold til artikel 37, stk. 6, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

7. Når distributionssystemoperatøren planlægger at udvide distributionsnettet, skal systemoperatøren overveje foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring eller decentraliseret produktion, som muligvis kan erstatte behovet for at forbedre eller erstatte elektricitetskapacitet.

*Artikel 26***Udskillelse af distributionssystemoperatører**

1. Er distributionssystemoperatøren en del af en vertikalt integreret virksomhed, skal vedkommende i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Disse regler indebærer ikke en forpligtelse til at adskille ejerskab til aktiver i distributionssystemoperatøren fra den vertikalt integrerede virksomhed.

2. Ud over kravene i stk. 1 skal distributionssystemoperatøren, når denne er en del af en vertikalt integreret virksomhed, være uafhængig, hvad angår organisation og beslutningstagning, af de andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Med henblik herpå gælder følgende minimumskriterier:

a) de personer, som har ansvaret for ledelsen af distributionssystemoperatøren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede elektricitetsvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, transmission eller forsyning af elektricitet

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af distributionssystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) distributionssystemoperatøren skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede virksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle nettet. Distributionssystemoperatøren skal råde over de nødvendige ressourcer til at varetage disse opgaver, herunder menneskelige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer. Dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekan-

nismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 37, stk. 6, af midler investeret i et dattervirksomhed tilgodeses. Navnlig skal modervirksomheden kunne godkende distributionssystemoperatørens årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for dattervirksomhedens gældsætning. Modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af distributionslinjer, som ikke går ud over beløbene i finansieringsplanen eller i et tilsvarende instrument, og

d) distributionssystemoperatøren skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Den person eller det organ, der har ansvaret for kontrollen med overvågningsprogrammet, den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren, forelægger en årsrapport med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger for den i artikel 35, stk. 1, omhandlede regulerende myndighed, og denne årsrapport offentliggøres. Den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren er fuldt uafhængig og har til varetagelse af sin opgave adgang til alle nødvendige oplysninger hos distributionssystemoperatøren og eventuelle tilknyttede virksomheder.

3. I tilfælde, hvor distributionssystemoperatøren indgår i en vertikalt integreret virksomhed, sørger medlemsstaterne for, at distributionssystemoperatørens virksomhed overvåges af de regulerende myndigheder eller andre kompetente organer, således at denne ikke kan udnytte sin vertikale integration til at forvride konkurrencen. Vertikalt integrerede distributionssystemoperatører må navnlig ikke i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabe uklarhed om forsyningsgrenens særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed.

4. Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 1, 2 og 3 ikke gælder for integrerede elektricitetsvirksomheder, der betjener færre end 100000 tilkoblede kunder eller små isolerede systemer.

Artikel 27

Distributionssystemoperatørers tavshedspligt

Med forbehold af artikel 30 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har distributionssystemoperatøren tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som modtages i forbindelse med udøvelsen af distributionssystemoperatørens virksomhed, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde.

Artikel 28

Lukkede distributionssystemer

1. Medlemsstaterne kan tillade, at nationale regulerende myndigheder eller andre kompetente myndigheder klassificerer et system, som distribuerer elektricitet inden for et geografisk afgrænset industrielt, kommercielt eller delt serviceanlæg, og som med forbehold af stk. 4, ikke forsyner privatkunder, som et lukket distributionssystem, såfremt:

a) driften eller produktionsprocessen for brugerne af dette system er integreret som følge af særlige tekniske eller sikkerhedsmæssige hensyn, eller

b) systemet primært distribuerer elektricitet til systemets ejer eller operatør eller deres tilknyttede virksomheder.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte, at nationale regulerende myndigheder skal fritage operatøren af et lukket distributionssystem fra:

a) forpligtelserne i artikel 25, stk. 5, om at anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at dække energitab og reservekapacitet i deres system

b) forpligtelsen i artikel 32, stk. 1, om at tariffene eller de metoder, de er beregnet efter, skal godkendes forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 37.

3. Gives en fritagelse efter af stk. 2, gennemgås og godkendes de anvendte tariffen eller de metoder, de er beregnet efter, i overensstemmelse med artikel 37 efter anmodning fra en bruger af det lukkede distributionssystem.

4. Hvis et lille antal husholdninger, der er beskæftiget hos eller har en lignende tilknytning til distributionssystemets ejer, og som befinder sig inden for det område, som det lukkede distributionssystem leverer til, tilfældigt bruger systemet, er dette ikke til hinder for, at der gives en fritagelse efter stk. 2.

Artikel 29

Operatøren for et kombineret system

Artikel 26, stk. 1, er ikke til hinder for, at en operatør kombinerer driften af transmissions- og distributionssystemer, forudsat at denne operatør opfylder artikel 9, stk. 1, eller 13 og 14, eller kapitel V eller hører under artikel 44, stk. 2.

KAPITEL VII

REGNSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE OG GENNEMSIGTIGE REGNSKABER

Artikel 30

Adgang til regnskaber

1. Medlemsstaterne eller enhver kompetent myndighed, som de udpeger, herunder de i artikel 35 omhandlede regulerende myndigheder, skal i det omfang, det er nødvendigt, for at de kan udføre deres hverv, have adgang til elektricitetsvirksomheders regnskaber, jf. artikel 31.

2. Medlemsstaterne og enhver udpeget kompetent myndighed, herunder de regulerende myndigheder, har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger. Medlemsstaterne kan beslutte, at sådanne oplysninger kan offentliggøres, hvor dette er nødvendigt for, at de kompetente myndigheder kan udføre deres hverv.

Artikel 31

Regnskabsmæssig adskillelse

1. Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at elektricitetsvirksomheders regnskaber føres i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

2. Elektricitetsvirksomheder skal, uanset ejerforhold og juridisk status, udarbejde årsregnskaber og lade disse revidere og offentliggøre i overensstemmelse med de bestemmelser i national lovgivning om kapitalsekskabers årsregnskaber, som er vedtaget i medfør af Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 på grundlag af traktatens artikel 44, stk. 2, litra g) (*), om årsregnskaberne for visse selskabsformer ⁽²¹⁾.

Virksomheder, som ikke er retligt forpligtede til at offentliggøre deres årsregnskaber, skal på deres hovedsæde opbevare en kopi, som skal kunne konsulteres af offentligheden.

(*) Titlen på direktiv 78/660/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdam-traktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til artikel 54, stk. 3, litra g).

(21) EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11.

3. Elektricitetsvirksomheder skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber over hver af deres transmissions- og distributionsaktiviteter, således som de skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte virksomheder, med henblik på at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvridning. De skal også føre regnskaber, som kan være konsoliderede, over andre elektricitetsaktiviteter, der ikke vedrører transmission og distribution. Indtil den 1. juli 2007 skal de føre separate regnskaber over forsyningsaktiviteter til

privilegerede kunder og forsyningsaktiviteter til ikke-privilegerede kunder. Indtægter fra ejerskab af transmissions- eller distributionssystemet specificeres i regnskaberne. Der skal i relevant omfang føres konsoliderede regnskaber over andre ikke-elektricitetsrelaterede aktiviteter. Disse interne regnskaber skal omfatte en særskilt balance og en særskilt resultatopgørelse for hver aktivitet.

4. Under den i stk. 2 omhandlede revision skal det især undersøges, om forpligtelsen til at undgå forskelsbehandling og krydssubsidiering, jf. stk. 3, overholdes.

KAPITEL VIII

TILRETTELÆGGELSE AF SYSTEMADGANGEN

Artikel 32

Tredjeparts adgang

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder for alle privilegerede kunder, og som anvendes objektivt og uden forskelsbehandling mellem systembrugerne. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 37, og at disse tariffer — og metoderne, hvor kun disse godkendes — offentliggøres, inden de træder i kraft.

2. En transmissions- eller distributionssystemoperatør kan nægte adgang, hvis systemet ikke har den nødvendige kapacitet. Afslaget skal begrundes behørigt på grundlag af objektive samt teknisk og økonomisk forsvarlige kriterier, særlig under hensyn til artikel 3. De regulerende myndigheder, hvis medlemsstater har fastsat dette, eller medlemsstaterne sikrer, at disse kriterier anvendes konsekvent, og at den systembruger, som er blevet nægtet adgang, har mulighed for at gøre brug af en tvistbilæggelsesprocedure. De regulerende myndigheder sikrer også, at transmissions- eller distributionssystemoperatøren i givet fald, og når der nægtes adgang, giver relevante oplysninger om de foranstaltninger, der vil være nødvendige for at styrke nettet. Den part, som anmoder om sådanne oplysninger, kan pålægges et rimeligt gebyr, som afspejler omkostningerne ved at fremlægge sådanne oplysninger.

Artikel 33

Markedsåbning og gensidighed

1. Medlemsstaterne sikrer, at de privilegerede kunder omfatter:

a) indtil den 1. juli 2004: privilegerede kunder i henhold til artikel 19, stk. 1-3, i direktiv 96/92/EF. Medlemsstaterne offentliggør senest den 31. januar hvert år kriterierne for definitionen af disse privilegerede kunder

b) fra den 1. juli 2004: alle erhvervskunder

c) fra den 1. juli 2007: alle kunder.

2. For at undgå skævheder i åbningen af elektricitetsmarkederne:

a) må elforsyningskontrakter med en privilegeret kunde i en anden medlemsstats system ikke være forbudt, hvis kunden betragtes som privilegeret i begge systemer, og

b) kan Kommissionen, når transaktioner som beskrevet i litra a) afvises, fordi kunden kun er privilegeret i et af de to systemer, efter anmodning fra den medlemsstat, hvor den privilegerede kunde hører hjemme, og under hensyntagen til markedssituationen og den fælles interesse, pålægge den transaktionsafvisende part at gennemføre den ønskede forsyning.

Artikel 34

Direkte linjer

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at muliggøre:
 - a) at alle elektricitetsproducenter og -elektricitetsforsyningsvirksomheder, der er etableret på deres område, kan forsyne deres egne faciliteter samt deres dattervirksomheder og privilegerede kunder via en direkte linje, og
 - b) at enhver privilegeret kunde på deres område kan blive forsynet med elektricitet fra en producent og en forsyningsvirksomhed via en direkte linje.
2. Medlemsstaterne fastsætter kriterierne for meddelelse af bevillinger til etablering af direkte linjer på deres område. Disse kriterier skal være objektive og ikke-diskriminerende.
3. Muligheden for at levere elektricitet via en direkte linje, jf. denne artikels stk. 1, berører ikke muligheden for at indgå elektricitetsforsyningskontrakter i henhold til artikel 32.
4. Medlemsstaterne kan meddele bevilling til etablering af en direkte linje betinget af enten, at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af artikel 32, eller at der indledes en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til artikel 37, alt efter omstændighederne.
5. Medlemsstaterne kan nægte at meddele bevilling til etablering af en direkte linje, hvis en sådan bevilling ville stride mod bestemmelserne i artikel 3. Et sådant afslag skal begrundes behørigt.

KAPITEL IX

NATIONALE REGULERENDE MYNDIGHEDER

Artikel 35

Udpegning af regulerende myndigheder og disses uafhængighed

1. Hver medlemsstat udpeger en enkelt national regulerende myndighed på nationalt plan.
2. Denne artikels stk. 1 berører ikke udpegningen af andre regulerende myndigheder på regionalt plan i medlemsstater, forudsat at der er én enkelt overordnet repræsentant med henblik på repræsentation og kontakt på fællesskabsplan i repræsentantskabet for agenturet, jf. artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.
3. Uanset denne artikels stk. 1 kan en medlemsstat udpege regulerende myndigheder for mindre systemer på et geografisk adskilt område, hvor forbruget i 2008 var under 3 % af det samlede forbrug i den medlemsstat, området er en del af. Denne undtagelse berører ikke udpegningen af én enkelt overordnet repræsentant og kontaktperson på fællesskabsplan i repræsentantskabet for agenturet, jf. artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.
4. Medlemsstaterne garanterer den regulerende myndigheds uafhængighed og sikrer, at den optræder upartisk og gennemskueligt i udøvelsen af dens beføjelser. Med dette formål sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed under udførelsen af de reguleringsopgaver, som dette direktiv og dertil knyttede forskrifter pålægger den,
 - a) er juridisk adskilt fra og funktionelt uafhængig af enhver anden offentlig eller privat enhed
 - b) sikrer, at dens personale og de personer, der har ansvaret for dens ledelse,
 - i) handler uafhængigt af enhver markedsinteresse, og
 - ii) ikke søger eller modtager direkte instrukser fra nogen regering eller anden offentlig eller privat enhed under udførelsen af reguleringsopgaverne. Dette krav berører ikke et tæt samarbejde, når det er hensigtsmæssigt, med andre relevante nationale myndigheder eller overordnede politiske retningslinjer fra regeringen, som ikke vedrører de reguleringsopgaver og -beføjelser, der er omhandlet i artikel 37.
5. For at beskytte den regulerende myndigheds uafhængighed sikrer medlemsstaterne navnlig:

a) at den regulerende myndighed kan træffe selvstændige afgørelser uafhængigt af noget politisk organ og har separate årlige budgetbevillinger med autonomi i forbindelse med gennemførelsen af det tildelte budget og tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer til at varetage dens opgaver, og

b) at medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, af den regulerende myndigheds topledelse, udnævnes for en fast periode på fem til syv år, der kan forlænges én gang.

Med hensyn til første afsnit, litra b), sikrer medlemsstaterne en passende rotationsordning for bestyrelsen eller topledelsen. Medlemmerne af bestyrelsen, eller hvor der ikke findes en bestyrelse, af topledelsen, kan kun afsættes i deres embedsperiode, hvis de ikke længere opfylder de betingelser, der er fastsat i denne artikel, eller er fundet skyldige i tjenesteforseelse i henhold til national ret.

Artikel 36

Overordnede mål for den regulerende myndigheds virke

Under udførelsen af de reguleringsopgaver, der er anført i dette direktiv, træffer den regulerende myndighed alle rimelige foranstaltninger for at nå følgende mål inden for rammerne af dens opgaver og beføjelser, jf. artikel 37, i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, herunder konkurrencemyndigheder, når det er hensigtsmæssigt, og uden at det berører disses kompetencer:

a) i tæt samarbejde med agenturet, andre medlemsstaters regulerende myndigheder og Kommissionen: fremme af et indre marked for elektricitet i Fællesskabet præget af konkurrence, sikkerhed og miljømæssig bæredygtighed med en effektiv åbning af markedet for alle kunder og leverandører i Fællesskabet samt sikre passende betingelser med henblik på en effektiv og pålidelig drift af elektricitetsnettene under hensyntagen til langsigtede mål

b) udvikling af konkurrencebaserede velfungerende regionale markeder inden for Fællesskabet med de under litra a) nævnte mål for øje

c) fjernelse af restriktioner for handel med elektricitet mellem medlemsstaterne, herunder udvikling af passende kapacitet til grænseoverskridende transmission med henblik på at imødekomme efterspørgslen og øge integrationen af de nationale markeder, hvilket kan fremme elektricitetsstrømme i hele Fællesskabet

d) bidrage til, at der på den mest omkostningseffektive måde udvikles sikre, pålidelige og effektive ikke-diskriminerende systemer, som er forbrugerorienterede, samt fremme systemtilstrækkelighed og, i tråd med de overordnede mål for energipolitikken, energieffektivitet såvel som integration af produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder i stor og i lille målestok og decentral produktion i såvel transmissions- som distributionsnettene

e) fremme af ny produktionskapacitets netadgang og navnlig fjerne hindringer, der kan forhindre adgangen for nye markedsdeltagere og for elektricitet fra vedvarende energikilder

f) sikring af, at systemoperatører og systembrugere får passende incitamenter, på både kort og lang sigt, til at øge effektiviteten af systemets præstationer og fremme integrationen af markedet

g) sikring af, at kunderne drager fordel af, at deres nationale marked fungerer effektivt, fremme af effektiv konkurrence og bidrag til sikring af forbrugerbeskyttelse

h) bidrage til at opnå høje standarder for forsyningspligt og offentlig service inden for forsyning af elektricitet, bidrage til beskyttelse af sårbare kunder og bidrage til, at nødvendige procedurer for udveksling af oplysninger ved kunders leverandørskift er compatible.

Artikel 37

Den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser

1. Den regulerende myndighed har følgende opgaver:

a) at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier

b) at sørge for, at transmissions- og distributionssystemoperatører, og i givet fald systemejere, samt elektricitetsvirksomheder, overholder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og anden relevant fællesskabslovgivning, også hvad angår grænseoverskridende forhold

c) at samarbejde om grænseoverskridende forhold med den eller de regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater og med agenturet

d) at overholde og gennemføre relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet og Kommissionen

e) at aflægge årsrapport om sin virksomhed og varetagelsen af sine opgaver over for de relevante myndigheder i medlemsstaterne, agenturet og Kommissionen. Sådanne rapporter skal redegøre for, hvilke skridt der er taget, og hvilke resultater der er opnået for hver af de opgaver, der er anført i denne artikel

f) at sikre, at der ikke forekommer krydssubsidiering mellem transmissions-, distributions og forsyningsaktiviteter.

g) at overvåge transmissionssystemoperatørernes investeringsplaner og vurdere i sin årsrapport disse planers forenelighed med den europæiske netudviklingsplan, jf. artikel 8, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 714/2009, denne vurdering kan omfatte anbefalinger til at ændre disse investeringsplaner

h) at overvåge, at reglerne for netsikkerhed og -pålidelighed overholdes, evaluere de hidtidige præstationer for netsikkerhed samt fastsætte eller godkende standarderne for og kravene til service- og forsyningskvalitet eller bidrage til dette sammen med andre kompetente myndigheder

i) at overvåge graden af gennemsigtighed, herunder engrospriser, og sikre, at elektricitetsvirksomhederne opfylder deres gennemsigtighedsforpligtelser

j) at overvåge graden og effektiviteten af markedsåbning og konkurrence på engros- og detailsalgsniveau, herunder på elektricitetsbørser, privatkundepriser, herunder forudbetalingssystemer, andel af kunder, der skifter leverandør, andel af kunder, der afmeldes, afgifter for og udførelse af vedligeholdelsestjenester, klager fra privatkunder samt enhver forvridning eller begrænsning af konkurrencen, idet den fremlægger alle relevante oplysninger og oplyser de berørte konkurrencemyndigheder om relevante sager

k) at overvåge forekomsten af restriktiv kontraktpraksis, herunder eneretsklausuler, der kan hindre store erhvervs-kunder i at indgå kontrakt med mere end en enkelt leverandør samtidig eller begrænse dem i deres mulighed for at gøre det, og i påkommende tilfælde underrette de nationale konkurrencemyndigheder om en sådan praksis

l) at respektere kontraktfrihed, hvad angår afbrydelige forsyningskontrakter samt langtidskontrakter, såfremt de er forenelige med fællesskabsretten og i overensstemmelse med Fællesskabets politikker

m) at overvåge den tid, det tager transmissions- og distributionssystemoperatørerne at foretage tilkoblinger og reparationer

n) at medvirke til at sikre sammen med andre relevante myndigheder, at forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, herunder de i bilag I fastsatte, er effektive og håndhæves

o) at offentliggøre henstillinger vedrørende forsyningsprisernes overensstemmelse med artikel 3 mindst en gang om året og, hvor det er relevant, at fremsende disse til konkurrencemyndighederne

p) at sikre adgang til kundernes forbrugsdata, forelægge til frivillig brug en let forståelig standardiseret opstilling på nationalt plan af forbrugsdataene og hurtig adgang for alle kunder til disse data, jf. litra h) i bilag I

q) at overvåge gennemførelsen af regler for de opgaver og forpligtelser, der påhviler transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører, forsyningsvirksomheder, kunder og andre markedsdeltagere, jf. forordning (EF) nr. 714/2009

r) at overvåge investeringer i produktionskapacitet med sigte på forsyningsikkerhed

s) at overvåge det tekniske samarbejde mellem Fællesskabets og tredjelandenes transmissionssystemoperatører

t) at overvåge gennemførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, jf. artikel 42, og

u) at bidrage til at sikre at procedurer for udveksling af oplysninger er forenelige med de vigtigste markedsprocesser på regionalt plan.

2. De i stk. 1 omhandlede overvågningsopgaver kan udføres af andre myndigheder end den regulerende myndighed, hvis en medlemsstat har fastsat dette. I så fald stilles resultaterne af denne overvågning hurtigst muligt til rådighed for den regulerende myndighed.

Den regulerende myndighed hører, i det omfang det er relevant, og i overensstemmelse med principperne om bedre regulering, transmissionssystemoperatørerne og arbejder i givet fald tæt sammen med andre relevante nationale myndigheder under udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, under iagttagelse af disses uafhængighed og uden at det berører deres egne specifikke kompetencer.

Godkendelser, der er udstedt af en regulerende myndighed eller agenturet i henhold til dette direktiv, berører ikke den regulerende myndigheds fremtidige brug i behørigt begrundede tilfælde af sine beføjelser i henhold til denne artikel eller eventuelle sanktioner fra andre relevante myndigheders eller fra Kommissionens side.

3. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør i medfør af artikel 13, varetager den regulerende myndighed, foruden de opgaver den er pålagt i henhold til denne artikels stk. 1, følgende opgaver:

a) den overvåger, at transmissionssystemejereren og den uafhængige systemoperatør opfylder deres forpligtelser efter denne artikel, og udsteder sanktioner for manglende overholdelse i overensstemmelse med stk. 4, litra d)

b) den overvåger forbindelserne og kommunikationen mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejereren med det formål at sikre, at den uafhængige systemoperatør overholder sine forpligtelser, og skal navnlig godkende kontrakter og fungere som mæglingsmyndighed mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejereren i tilfælde af klager forelagt af en af disse parter henhold til stk. 11

c) for den første ti-årige netudviklingsplan godkender den investeringsplanlægningen og den flerårige netudviklingsplan, som den uafhængige systemoperatør forelægger årligt, jf. dog proceduren i artikel 13, stk. 2, litra c)

d) den sikrer, at de takster for adgang til nettet, som den uafhængige systemoperatør opkræver, indbefatter aflønning til netejeren eller netejerne, som giver et tilstrækkeligt afkast på netaktiverne og eventuelle nye investeringer i dem, forudsat at de hviler på et økonomisk og effektivt grundlag

e) den har beføjelse til at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i transmissionssystemejerens og den uafhængige systemoperatørs lokaler, og

f) den overvåger anvendelsen af overbelastningsafgifter opkrævet af den uafhængige systemoperatør i overensstemmelse med artikel 16, stk. 6, i forordning (EF) nr. 714/2009.

4. Medlemsstaterne sørger for, at de regulerende myndigheder får tildelt beføjelser, der sætter dem i stand til at udføre opgaverne i stk. 1, 3 og 6 hurtigt og effektivt. Med dette formål for øje skal den regulerende myndighed mindst have beføjelse til:

a) at træffe afgørelser, der er bindende for elektricitetsvirksomhederne

b) at foretage undersøgelser af, hvordan elektricitetsmarkederne fungerer, og fastlægge og pålægge foranstaltninger, der er forholdsmæssige og nødvendige for at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer, som det skal. Den regulerende myndighed har om nødvendigt desuden beføjelse til at samarbejde med den nationale konkurrencemyndighed og reguleringsmyndigheder for finansmarkederne eller Kommissionen om foretagelse af en undersøgelse vedrørende konkurrencelovgivningen

c) at kræve oplysninger fra elektricitetsvirksomhederne, der er relevante for udførelsen af dens opgaver, herunder begrundelser for eventuelle afslag på tredjepartsadgang, og oplysninger om foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke nettet

d) at pålægge elektricitetsvirksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv eller juridisk bindende afgørelser truffet af den regulerende myndighed eller agenturet, sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, eller at foreslå at en kompetent domstol pålægger sådanne sanktioner. Dette omfatter beføjelse til at pålægge eller til at foreslå at pålægge transmissionssystemoperatøren eller eventuelt den vertikalt integrerede virksomhed sanktioner på op til 10 % af transmissionssystemoperatørens eller den vertikalt integrerede virksomheds årlige omsætning, hvis deres respektive forpligtelser i henhold til dette direktiv ikke overholdes, og

e) at udføre passende undersøgelser og udstede relevante instrukser med henblik på tvistbilæggelse i henhold til stk. 11 og 12.

5. Når der er udpeget en transmissionssystemoperatør i medfør af kapitel V, tillægges den regulerende myndighed, foruden de opgaver og beføjelser den er tillagt i henhold til denne artikels stk. 1 og 4, mindst følgende opgaver og beføjelser:

a) at udstede sanktioner i overensstemmelse med stk. 4, litra d), for diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed

b) at overvåge kommunikationer mellem transmissionssystemoperatøren og den vertikalt integrerede virksomhed for at sikre, at transmissionssystemoperatøren overholder sine forpligtelser

c) at fungere som tvistbilæggelsesmyndighed mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren i tilfælde af klager forelagt i henhold til stk. 11

d) at overvåge kommercielle og finansielle relationer, herunder lån mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren

e) at godkende alle kommercielle og finansielle aftaler mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren under forudsætning af, at de opfylder markedsbetingelserne

f) at anmode om en begrundelse fra den vertikalt integrerede virksomhed, når det notificeres af den overvågningsansvarlige i overensstemmelse med artikel 21, stk. 4. Denne begrundelse skal navnlig omfatte bevis for fraværet af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed

g) at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i den vertikalt integrerede virksomhed og hos transmissionssystemoperatøren, og

h) at overdrage alle eller specifikke opgaver hos transmissionssystemoperatøren til en uafhængig systemoperatør, der udpeges i overensstemmelse med artikel 13, i tilfælde af vedholdende brud på transmissionssystemoperatørens forpligtelser i henhold til dette direktiv, navnlig i forbindelse med gentagne tilfælde af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed.

6. De regulerende myndigheder har ansvaret for fastsættelse eller godkendelse af i det mindste de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, i tilstrækkelig god tid inden de træder i kraft, for:

a) tilslutning og adgang til nationale net, herunder transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor. Disse tariffer eller metoder skal være udformet således, at de nødvendige investeringer i nettene kan gennemføres på en sådan måde, at investeringerne sikrer nettenes levedygtighed

b) tilvejebringelse af balanceringsydelser, som leveres på den mest økonomiske måde og giver passende incitamenter til netværksbrugere, så de kan balancere deres input og resultater. Balanceringsydelserne skal leveres på en rimelig og ikke-diskriminerende måde og være baseret på objektive kriterier, og

c) adgang til grænseoverskridende infrastrukturer, herunder procedurer for fordeling af kapacitet og styring af overbelastning.

7. De i stk. 6 nævnte metoder eller vilkår og betingelser offentliggøres.

8. Når de regulerende myndigheder fastsætter eller godkender tarifferne eller metoderne og balanceringsydelserne, sørger de for, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne får passende incitamenter på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter.

9. De regulerende myndigheder overvåger overbelastningsstyringen i de nationale elektricitetssystemer, herunder i samkøringslinjer, og gennemførelsen af reglerne for styring af overbelastning. Transmissionssystemoperatører eller markedsoperatører indsender med henblik på dette deres regler for styring af overbelastning, herunder kapacitetsfordeling, til de nationale regulerende myndigheder. Nationale regulerende myndigheder kan anmode om ændringer af disse regler.

10. De regulerende myndigheder har beføjelse til at kræve, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne om nødvendigt ændrer de vilkår og betingelser, herunder tariffer eller metoder, som er omhandlet i denne artikel, for at sikre, at disse er forholdsmæssige og anvendes på en ikke-diskriminerende måde. I tilfælde af forsinkelser ved fastsættelsen af transmissions- og distributionstariffer har de regulerende myndigheder beføjelse til at fastsætte eller godkende midlertidige transmissions- og distributionstariffer eller metoder og til at træffe afgørelse om passende kompensationsforanstaltninger, såfremt de endelige transmissions- og distributionstariffer eller metoder afviger fra disse midlertidige tariffer eller metoder.

11. Enhver part, der ønsker at klage over en transmissions- eller distributionssystemoperatør i forbindelse med den pågældende operatørs forpligtelser i henhold til dette direktiv, kan indbringe en klage for den regulerende myndighed, som i sin egenskab af tvistbilæggelsesmyndighed skal træffe en afgørelse senest to måneder efter modtagelsen af

klagen. Denne periode kan forlænges med yderligere to måneder, hvis den regulerende myndighed ønsker yderligere oplysninger. Denne forlængede periode kan forlænges yderligere med klagerens samtykke. Den regulerende myndigheds afgørelse har bindende virkning, medmindre og indtil den underkendes efter påklage.

12. Enhver berørt part, som har ret til at klage over en afgørelse om metoder i henhold til denne artikel eller — når den regulerende myndighed har høringspligt — over forslag til tariffer eller metoder, kan senest to måneder efter, at afgørelsen eller forslaget til afgørelse er offentliggjort — eller tidligere, hvis fastsat af medlemsstaterne — indgive klage med henblik på fornyet behandling. En sådan klage har ikke opsættende virkning.

13. Medlemsstaterne udarbejder passende og effektive mekanismer med henblik på regulering, kontrol og gennemsigtighed for at hindre ethvert misbrug af dominerende stilling, navnlig til skade for forbrugerne, og enhver form for aggressiv adfærd. Disse mekanismer skal tilgodese traktatens bestemmelser, især artikel 82.

14. Medlemsstaterne sikrer, at der træffes passende foranstaltninger, herunder at der indledes administrative eller strafferetlige procedurer i overensstemmelse med national lovgivning, over for de ansvarlige fysiske og juridiske personer, hvis bestemmelserne om fortrolig behandling i dette direktiv ikke er blevet overholdt.

15. Indbringelse af en klage, jf. stk. 11 og 12, udelukker ikke anvendelse af retsmidler i henhold til fællesskabsretten og/eller national ret.

16. De regulerende myndigheder skal fuldt ud begrunde deres afgørelser med henblik på domstolskontrol. Afgørelserne skal gøres offentligt tilgængelige, samtidig med at de forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

17. Medlemsstaterne sørger for, at der på nationalt plan findes passende mekanismer, inden for hvilke en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en regulerende myndighed, har klageret ved et organ, der er uafhængigt af de berørte parter og af enhver regering.

Artikel 38

Reguleringsordning for forhold på tværs af grænserne

1. De regulerende myndigheder samarbejder tæt og rådfører sig med hinanden samt giver hinanden og agenturet alle oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af deres opgaver efter dette direktiv. Hvad de udvekslede oplysninger angår, skal den modtagende myndighed sikre den samme grad af fortrolighed, som den afgivende myndighed er forpligtet til at sikre.

2. De regulerende myndigheder samarbejder mindst på regionalt plan om:

a) at fremme indførelsen af operationelle ordninger, der kan muliggøre en optimal forvaltning af nettet, fremme fælles elektricitetsbørser og fordelingen af grænseoverskridende kapacitet og muliggøre et tilstrækkeligt niveau af sammenkoblingskapacitet, herunder gennem ny sammenkobling, i regionen og mellem regioner, med henblik på at skabe mulighed for udvikling af effektiv konkurrence og forbedring af forsyningssikkerheden, uden at forskelsbehandle forsyningsselskaberne i de forskellige medlemsstater

b) at koordinere udviklingen af alle netregler for de relevante transmissionssystemoperatører og andre markedsaktører, og

c) at koordinere udviklingen af reglerne for styring af overbelastning.

3. De nationale regulerende myndigheder har ret til at indgå samarbejdsaftaler med hinanden for at fremme et reguleringsmæssigt samarbejde.

4. De i stk. 2 nævnte foranstaltninger gennemføres i relevant omfang i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, og uden at det berører disses specifikke kompetencer.

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for omfanget af de regulerende myndigheders pligt til at samarbejde indbyrdes og med agenturet. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 46, stk. 2.

Artikel 39

Overholdelse af retningslinjerne

1. Enhver regulerende myndighed og Kommissionen kan anmode agenturet om en udtalelse om, hvorvidt en afgørelse truffet af en regulerende myndighed er i overensstemmelse med de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 714/2009.

2. Agenturet forelægger senest tre måneder efter modtagelsen af anmodningen sin udtalelse for den anmodende part (den regulerende myndighed eller Kommissionen) og for den regulerende myndighed, der har truffet den pågældende afgørelse.

3. Hvis den regulerende myndighed, der har truffet afgørelsen, ikke efterkommer agenturets udtalelse inden for fire måneder efter modtagelsen af udtalelsen, underretter agenturet Kommissionen herom.

4. Enhver regulerende myndighed, der mener, at en afgørelse, der er relevant for grænseoverskridende handel og truffet af en anden regulerende myndighed, ikke følger de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 714/2009, kan underrette Kommissionen derom senest to måneder efter datoen for den pågældende afgørelse.

5. Finder Kommissionen inden for to måneder efter at være blevet underrettet af agenturet, jf. stk. 3, eller af en regulerende myndighed, jf. stk. 4, eller, inden for tre måneder fra datoen for afgørelsen, på eget initiativ, at en afgørelse truffet af en regulerende myndighed giver anledning til alvorlig tvivl om, hvorvidt den er forenelig med de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 714/2009, kan Kommissionen beslutte at undersøge sagen nærmere. I så fald anmoder Kommissionen den regulerende myndighed og parterne i den sag, som den regulerende myndighed behandler, om at forelægge deres bemærkninger.

6. Hvis Kommissionen træffer afgørelse om at undersøge sagen nærmere, træffer den højst fire måneder senere endelig afgørelse om:

- a) ikke at gøre indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse, eller
- b) at kræve, at den regulerende myndighed trækker sin afgørelse tilbage med den begrundelse, at retningslinjerne ikke er blevet fulgt.

7. Hvis Kommissionen ikke har truffet afgørelse om at undersøge sagen nærmere eller ikke har truffet afgørelse inden for tidsfristerne i henholdsvis stk. 5 og stk. 6, anses den for ikke at have gjort indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

8. Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse om at trække sin afgørelse tilbage inden for højst to måneder og underretter Kommissionen herom.

9. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af denne artikel. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 46, stk. 2.

Artikel 40

Journalføring

1. Medlemsstaterne stiller krav om, at forsyningsvirksomheder sørger for, at de relevante data om alle transaktioner vedrørende elektricitetsforsyningskontrakter og elektricitetsderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører i mindst fem år er til rådighed for de nationale myndigheder, herunder den nationale regulerende myndighed, de nationale konkurrencemyndigheder og Kommissionen, med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

2. Disse data omfatter nærmere oplysninger om de relevante transaktioner, såsom varighed, regler om levering og afregning, mængde, datoer og tidspunkter for udførelse og transaktionspriser samt midler til at identificere den pågældende engroskunde samt nærmere detaljer om alle uafregnede elektricitetsforsyningskontrakter og elektricitetsderivater.

3. Den regulerende myndighed kan træffe afgørelse om at stille dele af disse oplysninger til rådighed for markedsdeltagerne, forudsat at forretningsmæssigt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle

transaktioner ikke videregives. Dette stykke finder ikke anvendelse på oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af direktiv 2004/39/EF.

4. For at sikre, at denne artikel anvendes ensartet, kan Kommissionen vedtage retningslinjer, der fastlægger metoder og ordninger for journalføring samt form og indhold for de data, der skal opbevares. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 46, stk. 2.

5. Hvad angår forsyningsvirksomheders transaktioner vedrørende elektricitetsderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører, finder denne artikel først anvendelse, når Kommissionen har vedtaget de retningslinjer, der er nævnt i stk. 4.

6. Med denne artikel indføres der ikke yderligere forpligtelser for enheder omfattet af direktiv 2004/39/EF over for de i stk. 1 nævnte myndigheder.

7. Skal de i stk. 1 nævnte myndigheder have adgang til data, der opbevares af enheder omfattet af direktiv 2004/39/EF, giver de efter nævnte direktiv kompetente myndigheder dem de ønskede data.

KAPITEL X

DETAILMARKEDER

Artikel 41

Detailmarkeder

For at fremme udviklingen af velfungerende og gennemsigtige detailmarkeder i Fællesskabet sørger medlemsstaterne for, at transmissionssystemoperatørernes, distributionssystemoperatørernes, forsyningsvirksomhedernes og kundernes og om nødvendigt andre markedsdeltageres opgaver og forpligtelser fastlægges for så vidt angår kontraktbestemmelser, forpligtelser over for kunderne, regler om dataudveksling og afregning, ejendomsretten til data og ansvaret for forbrugsmåling.

Disse regler, der offentliggøres, udformes med henblik på at lette kundernes og leverandørernes adgang til nettene, og de skal gennemgås af de regulerende myndigheder eller andre relevante nationale myndigheder.

Store erhvervskunder skal have ret til at indgå kontrakter med flere leverandører samtidig.

KAPITEL XI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 42

Beskyttelsesforanstaltninger

Opstår der en pludselig krise på energimarkedet eller opstår der fare for personers fysiske sikkerhed, for apparaters eller anlægs driftssikkerhed eller for systemets integritet, kan en medlemsstat midlertidigt træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.

Sådanne foranstaltninger må ikke forstyrre den måde, hvorpå det indre marked fungerer, mere end højst nødvendigt og må ikke være mere vidtgående end strengt nødvendigt for at afhjælpe de pludselige vanskeligheder, der er opstået.

Den pågældende medlemsstat underretter omgående de øvrige medlemsstater om foranstaltningerne og underretter samtidig Kommissionen, som kan beslutte, at medlemsstaten skal ændre eller ophæve foranstaltningerne, hvis de medfører konkurrenceforvridning og påvirker samhandelen negativt på en måde, som strider imod den fælles interesse.

Artikel 43

Ensartede vilkår

1. Foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe i medfør af dette direktiv for at sikre ensartede vilkår, skal være forenelige med traktaten, navnlig artikel 30, og fællesskabsretten.

2. Foranstaltningerne i stk. 1 skal være forholdsmæssigt afpassede, ikke-diskriminerende og gennemsigtige. Disse foranstaltninger må først iværksættes, når Kommissionen er blevet underrettet og har givet sin godkendelse.

3. Inden for to måneder efter modtagelsen af den i stk. 2 omhandlede meddelelse træffer Kommissionen afgørelse om denne. Fristen løber fra dagen efter modtagelsen af samtlige oplysninger. Træffer Kommissionen ikke afgørelse inden for denne periode på to måneder, skal den anses for ikke at have rejst indsigelser mod de meddelte foranstaltninger.

Artikel 44

Undtagelser

1. Medlemsstater, som efter dette direktivs ikrafttræden kan påvise, at der er betydelige problemer forbundet med driften af deres små isolerede systemer, kan anmode Kommissionen om undtagelser fra de relevante bestemmelser i kapitel IV, VI, VII og VIII, samt kapitel III i tilfælde af mikro-isolerede systemer, for så vidt angår reovering, opgradering og udvidelse af eksisterende kapacitet. Kommissionen underretter under iagttagelse af kravet om fortrolighed medlemsstaterne om sådanne anmodninger, inden den træffer afgørelse. Denne afgørelse offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

2. Artikel 9 finder ikke anvendelse på Cypern, Luxembourg og/eller Malta. Derudover finder artikel 26, 32 og 33 ikke anvendelse på Malta.

Med henblik på artikel 9, stk. 1, litra b), omfatter begrebet "virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver" ikke endelige kunder, der varetager produktions- og/eller forsyningsopgaver vedrørende elektricitet enten direkte eller via en virksomhed, som de øver kontrol over enten individuelt eller i fællesskab, forudsat at de endelige kunder, herunder deres andele af den elektricitet, der produceres i kontrollerede virksomheder, i årligt gennemsnit er nettoforbrugere af elektricitet, og forudsat at den økonomiske værdi af den elektricitet, de sælger til tredjeparter, er ubetydelig i forhold til deres andre forretninger.

Artikel 45

Revisionsprocedure

Hvis Kommissionen i den i artikel 47, stk. 6, nævnte rapport når den konklusion, at det — på grund af den effektive måde, hvorpå der er blevet givet netadgang i en medlemsstat som har sikret fuldstændig, ikke-diskriminerende og uhindret netadgang — må konstateres, at visse forpligtelser, som dette direktiv pålægger virksomhederne (herunder forpligtelserne vedrørende distributionssystemoperatørernes selskabsretlige adskillelse) ikke står i forhold til det mål, der søges nået, kan den berørte medlemsstat anmode Kommissionen om at blive undtaget fra det pågældende krav.

Medlemsstaten meddeler omgående Kommissionen en sådan anmodning samt alle de oplysninger, som er nødvendige for at dokumentere, at konklusionen i rapporten om, at der sikres effektiv netadgang, vil blive fastholdt.

Senest tre måneder efter at Kommissionen er blevet underrettet om anmodningen, vedtager den en udtalelse om den berørte medlemsstats anmodning og fremsætter eventuelt forslag for Europa-Parlamentet og Rådet om at ændre de relevante bestemmelser i dette direktiv. Kommissionen kan i forslaget til ændring af dette direktiv foreslå at undtage

den berørte medlemsstat fra særlige krav, hvis denne medlemsstat i givet fald gennemfører lige så effektive foranstaltninger.

Artikel 46

Udvalg

1. Kommissionen består af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Artikel 47

Rapportering

1. Kommissionen overvåger og evaluerer anvendelsen af dette direktiv og forelægger første gang den 4. august 2004 og derefter hvert år, en samlet situationsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Situationsrapporten skal mindst indeholde følgende:

a) indhøstede erfaringer og fremskridt med hensyn til skabelsen af et fuldstændigt og velfungerende indre elektricitetsmarked og de resterende hindringer herfor, herunder aspekter som markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd og den måde, hvorpå disse indvirker på markedsforvridningen

b) i hvilket omfang kravene vedrørende adskillelse og tariffer i dette direktiv har medvirket til at sikre en retfærdig og ikke-diskriminerende adgang til Fællesskabets elektricitetssystem og ensartede konkurrenceniveauer, samt hvilke økonomiske, miljømæssige og sociale konsekvenser åbningen af elektricitetsmarkedet har haft for kunderne

c) en undersøgelse af spørgsmål vedrørende systemkapaciteten og forsyningssikkerheden for elektricitet i Fællesskabet, navnlig den eksisterende og forventede balance mellem efterspørgsel og udbud, under hensyntagen til den fysiske kapacitet for udveksling mellem områder

d) foranstaltninger, der træffes i medlemsstaterne til dækning af perioder med særlig høj efterspørgsel og til afhjælpning af bortfald af forsyninger fra en eller flere leverandører, og som vil være genstand for særlig opmærksomhed

e) implementeringen af undtagelsen i henhold til artikel 26, stk. 4, med henblik på en eventuel revision af tærsklen

f) en generel vurdering af de fremskridt, der er gjort med hensyn til bilaterale forbindelser med tredjelande, som producerer og eksporterer eller transporterer elektricitet, herunder fremskridt med hensyn til markedsintegration, elektricitetshandelens samfundsmæssige og miljømæssige konsekvenser, handel og adgang til sådanne tredjelands net

g) eventuelle harmoniseringsbehov, der ikke har tilknytning til direktivets bestemmelser, og

h) en beskrivelse af, hvordan medlemsstaterne i praksis har gennemført kravene med hensyn til energimærkning som anført i artikel 3, stk. 9, og hvordan der er blevet taget hensyn til henstillinger fra Kommissionen herom.

Situationsrapporten kan eventuelt indeholde henstillinger, navnlig vedrørende mærkningsbestemmelsernes anvendelsesområde og udformning, herunder den måde, hvorpå der henvises til eksisterende referencekilder og især indholdet af disse kilder, navnlig hvorledes information om den miljømæssige indvirkning af i det mindste CO₂-emissioner og radioaktivt affald fra elektricitetsproduktion fra forskellige energikilder kan tilvejebringes på en gennemsigtig, let tilgængelig og sammenlignelig måde i hele Fællesskabet, og hvorledes medlemsstaternes foranstaltninger for at kontrollere nøjagtigheden af leverandørernes oplysninger kan forenkles, samt hvilke foranstaltninger der kunne modvirke negative virkninger af markedsdominans og markedskoncentration.

2. Hvert andet år skal den i stk. 1 nævnte situationsrapport også indeholde en analyse af de forskellige foranstaltninger, der er truffet i medlemsstaterne for at opfylde offentlige serviceforpligtelser, og en vurdering af, hvor effektive de har været, især deres indvirkning på konkurrencen på elektricitetsmarkedet. Denne rapport kan i givet fald indeholde

henstillinger vedrørende foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan, for at opnå høje standarder for offentlig service eller foranstaltninger, der skal forhindre opdeling af markedet.

3. Kommissionen forelægger senest den 3. marts 2013 som led i den generelle evaluering Europa-Parlamentet og Rådet en detaljeret specifik rapport om, i hvilket omfang kravene vedrørende adskillelse i kapitel V har medvirket til at sikre transmissionssystemoperatørerne fuld og reel uafhængighed, med anvendelse af effektiv adskillelse som benchmark.

4. I den vurdering, som Kommissionen skal foretage i henhold til stk. 3, tager den navnlig hensyn til følgende kriterier: retfærdig og ikke-diskriminerende netadgang, effektiv regulering, udvikling af nettet til opfyldelse af markedets krav, ikke-konkurrenceforvridende investeringsincitamenter, udvikling af sammenkoblingsinfrastruktur, effektiv konkurrence på Fællesskabets energimarkeder og forsyningssikkerhedssituationen i Fællesskabet.

5. Kommissionen forelægger, når det er relevant, og navnlig når den i stk. 3 omhandlede detaljerede specifikke rapport fastslår, at betingelserne i stk. 4 ikke er garanteret i praksis, Europa-Parlamentet og Rådet forslag med henblik på fuldt ud at sikre transmissionssystemoperatørernes effektive uafhængighed senest den 3. marts 2014.

6. Kommissionen forelægger senest den 1. januar 2006 Europa-Parlamentet og Rådet en detaljeret rapport om fremskridtene med hensyn til at etablere det indre marked for elektricitet. Rapporten skal navnlig omhandle:

- eksistensen af en ikke-diskriminerende netadgang
- effektiv regulering
- udviklingen af samkøblingsinfrastruktur og forsyningssikkerhedssituationen i Fællesskabet
- i hvilken udstrækning små virksomheder og privatkunder får det fulde udbytte af markedets åbning, navnlig for så vidt angår standarden af den offentlige service og forsyningspligten
- i hvilken udstrækning markeder i praksis er åbne for en effektiv konkurrence, herunder aspekter som markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd
- i hvilken udstrækning kunder rent faktisk skifter leverandører og genforhandler tariffer
- prisudvikling, herunder forsyningspriser, i forhold til graden af markedsåbning, og
- erfaringer indhøstet i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv med hensyn til den effektive uafhængighed af systemoperatører i vertikalt integrerede virksomheder, og om der ud over funktionel uafhængighed og regnskabsmæssig adskillelse er udviklet andre foranstaltninger, som har virkninger, der svarer til selskabsretlig adskillelse.

Kommissionen forelægger, når det er relevant, Europa-Parlamentet og Rådet forslag, navnlig med henblik på at sikre høje standarder for offentlig service.

Kommissionen forelægger, når det er relevant, Europa-Parlamentet og Rådet forslag, navnlig med henblik på at sikre distributionssystemoperatørernes fulde og effektive uafhængighed inden den 1. juli 2007. Om nødvendigt omfatter disse forslag i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen også foranstaltninger til at imødegå problemer i forbindelse med markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd.

Artikel 48

Ophævelse

Direktiv 2003/54/EF ophæves fra den 3. marts 2011; dette berører dog ikke medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til fristerne for gennemførelse og anvendelse af nævnte direktiv. Henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

Artikel 49

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 3. marts 2011. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 3. marts 2011 med undtagelse af artikel 11, som de skal anvende fra den 3. marts 2013.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 50

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 51

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 2009.

På Europa-Parlamentets vegne
H.-G. Pöttering
Formand

På Rådets vegne
E. Erlandsson
Formand

BILAG 1

Foranstaltninger vedrørende forbrugerbeskyttelse

1. Med forbehold af Fællesskabets bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, særlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg ⁽¹⁾ og Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler ⁽²⁾, skal de foranstaltninger, der henvises til i artikel 3, sikre, at kunder:

⁽¹⁾ EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.

⁽²⁾ EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29.

- a) har ret til en kontrakt med deres elleverandør, idet der i kontrakten angives følgende:
- leverandørens navn og adresse
 - hvilke ydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning
 - hvilke typer vedligeholdsservice der tilbydes
 - hvordan aktuel information om gældende tariffer og vedligeholdsgebyrer kan indhentes
 - kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og afslutning af ydelserne og af kontrakten samt hvorvidt der er muligt at opsiges kontrakten uden omkostninger
 - eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes, herunder unøjagtig og forsinket fakturering
 - hvordan procedurene for bilægelse af tvister, jf. litra f), iværksættes
 - oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder klagebehandling og alle de i dette punkt omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via elektricitetsvirksomhedernes websteder på en klar og let forståelig måde.
- Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder bør der gives oplysning om betingelserne forud for kontraktens indgåelse eller bekræftelse. Hvis kontrakterne indgås via mellemmænd, gives der ligeledes oplysning om de i dette litra omhandlede forhold forud for kontraktens indgåelse
- b) underrettes med passende varsel, hvis leverandøren agter at ændre kontraktbestemmelserne, og orienteres om deres ret til at hæve kontrakten, når de modtager denne underretning. Leverandørerne giver på en gennemsigtig og forståelig måde deres kunder direkte meddelelse om enhver gebyrforhøjelse, idet dette skal ske på et passende tidspunkt og senest én normal faktureringsperiode efter forhøjelsens ikrafttræden. Medlemsstaterne sikrer, at kunderne kan hæve kontrakten, hvis de ikke godkender de nye betingelser, som elektricitetsleverandøren har underrettet dem om
- c) modtager gennemsigtige oplysninger om gældende priser og tariffer og om standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af elektricitetsleverancer
- d) tilbydes et bredt udvalg af betalingsmetoder, som ikke må indebære urimelig forskelsbehandling af kunderne. Forudbetalingssystemer skal være rimelige og passende afspejle det forventede elektricitetsforbrug. Eventuelle forskelle i vilkår og betingelser skal afspejle leverandørens omkostninger ved forskellige betalingsystemer. De generelle vilkår og betingelser skal være rimelige og gennemsigtige. De skal anføres i et klart og forståeligt sprog og må ikke indeholde ikke-kontraktmæssige hindringer for at udøve kundernes rettigheder, f.eks. overdreven dokumentation. Kunderne skal beskyttes mod urimelige eller vildledende salgsmetoder

e) ikke skal betale for at skifte leverandør

f) nyder godt af gennemsigtige, enkle og billige procedurer for behandling af deres klager. Alle forbrugere skal navnlig have ret til ydelser og klagebehandling af god standard fra deres elektricitetsleverandørs side. Sådanne udenretslige tvistbilæggelsesprocedurer skal gøre det muligt at bilægge tvister hurtigt og rimeligt, helst i løbet af tre måneder og skal, hvis det skønnes berettiget, indeholde bestemmelser om et erstatnings- og/eller tilbagebetalingssystem. Når det er muligt, bør principperne i Kommissionens henstilling 98/257/EF af 30. marts 1998 om de principper, der finder anvendelse på organer, med ansvar for udenretlig bilæggelse af tvister på forbrugerområdet ⁽³⁾, følges

⁽³⁾ EFT L 115 af 17.4.1998, s. 31.

g) informeres om deres rettigheder med hensyn til forsyningspligt, hvis de er omfattet af forsyningspligt i henhold til de bestemmelser, medlemsstaterne har vedtaget i medfør af artikel 3, stk. 3

h) har adgang til deres forbrugsdata og skal, efter udtrykkelig aftale og gratis, kunne give enhver registreret forsyningsvirksomhed adgang til deres egne målerdata. Den part, der er ansvarlig for dataforvaltning, har pligt til at give virksomheden disse data. Medlemsstaterne fastlægger et standardformat for de pågældende data og en procedure, hvorefter leverandører og forbrugere kan få adgang til dem. Der må ikke pålægges forbrugeren ekstra udgifter for denne ydelse

i) informeres fyldestgørende om det faktiske elektricitetsforbrug og prisen for det tilstrækkelig hyppigt til, at de kan regulere deres eget elektricitetsforbrug. Oplysningerne gives ved at anvende en tilstrækkelig tidsramme, der tager hensyn til kapaciteten af forbrugernes måleudstyr og det pågældende elektricitetsprodukt. Der tages passende hensyn til omkostningseffektiviteten ved sådanne foranstaltninger. Der må ikke pålægges forbrugeren ekstra udgifter for denne ydelse

j) modtager en endelig kontoopgørelse efter ethvert skift af elektricitetsleverandør senest seks uger, efter at ændringen af leverandør har fundet sted.

2. Medlemsstaterne sikrer gennemførelse af intelligente målersystemer, som skal bidrage til forbrugernes aktive deltagelse i markedet for elektricitetsforsyning. Gennemførelsen af disse målersystemer kan blive genstand for en økonomisk vurdering af alle de langsigtede ulemper og fordele for markedet og den enkelte forbruger eller en vurdering af, hvilken form for intelligent målersystem er økonomisk velbegrundet og omkostningseffektiv, og hvilken tidsramme er gennemførlig for deres distribution.

Disse vurderinger skal finde sted senest den 3. september 2012.

Medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, forbereder på grundlag af denne vurdering en tidsplan med et mål på op til 10 år for gennemførelsen af intelligente målersystemer.

Hvis indførelsen af intelligente målere vurderes at være positiv, skal mindst 80 % af forbrugerne udstyres med intelligente målersystemer senest i 2020.

Medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, sikrer interoperabilitet af de målersystemer, som skal gennemføres på deres territorier, og tager behørigt hensyn til anvendelsen af passende standarder og bedste praksis og betydningen af at udvikle det indre marked for elektricitet.

*BILAG II***SAMMENLIGNINGSTABEL**

Direktiv 2003/54/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
—	Artikel 6
Artikel 6	Artikel 7
Artikel 7	Artikel 8
Artikel 10	Artikel 9
Artikel 8	Artikel 10
—	Artikel 11
Artikel 9	Artikel 12
—	Artikel 13
—	Artikel 14
Artikel 11	Artikel 15
Artikel 12	Artikel 16
—	Artikel 17
—	Artikel 18
—	Artikel 19
—	Artikel 20
—	Artikel 21
—	Artikel 22
—	Artikel 23
Artikel 13	Artikel 24
Artikel 14	Artikel 25
Artikel 15	Artikel 26
Artikel 16	Artikel 27
Artikel 17	Artikel 29
Artikel 18	Artikel 30
Artikel 19	Artikel 31
Artikel 20	Artikel 32
Artikel 21	Artikel 33
Artikel 22	Artikel 34
Artikel 23, stk. 1 (første og andet punktum)	Artikel 35
—	Artikel 36
Artikel 23 (resten)	Artikel 37
—	Artikel 38

Direktiv 2003/54/EF	Nærværende direktiv
—	Artikel 39
—	Artikel 40
—	Artikel 41
Artikel 24	Artikel 42
—	Artikel 43
Artikel 25	—
Artikel 26	Artikel 44
Artikel 27	Artikel 45
—	Artikel 46
Artikel 28	Artikel 47
Artikel 29	Artikel 48
Artikel 30	Artikel 49
Artikel 31	Artikel 50
Artikel 32	Artikel 51
Bilag A	Bilag 1

EU-Tidende nr. L 211 af 14/08/2009 s. 0094 – 0136

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF EØS-relevant tekst

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF

af 13. juli 2009

om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2 og artikel 55 og 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Formålet med det indre marked for naturgas, som siden 1999 gradvist har taget form i Fællesskabet, er at stille reelle valgmuligheder til rådighed for alle forbrugere i Den Europæiske Union, privatpersoner som erhvervsdrivende, åbne nye forretningsmuligheder og fremme handelen over grænserne, så der derved kan opnås effektiviseringsgevinster, konkurrencedygtige priser og højere servicestandarder, og at bidrage til øget forsyningssikkerhed og bæredygtighed.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽⁴⁾ har bidraget væsentligt til skabelsen af et sådant indre marked for naturgas.

⁽¹⁾ EUT C 211 af 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ EUT C 172 af 5.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 9.7.2008 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 9.1.2009 (EUT C 70 E af 24.3.2009, s. 37) og Europa-Parlamentets holdning af 22.4.2009 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Rådets afgørelse af 25.6.2009.

⁽⁴⁾ EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57.

(3) De rettigheder, der er sikret EU-borgerne i traktaten, herunder fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser og fri etableringsret kan kun udøves i et helt åbent marked, hvor alle forbrugere frit kan vælge leverandør, og alle leverandører frit kan levere til deres kunder.

(4) På nuværende tidspunkt er der dog hindringer for salget af gas på lige vilkår og uden diskrimination eller ugunstige betingelser i Fællesskabet. Navnlige kan endnu ikke alle medlemsstaterne sikre ikke-diskriminerende netadgang og myndighedstilsyn på samme effektive niveau.

(5) Kommissionens meddelelse af 10. januar 2007 »En energipolitik for Europa« fremhæver, hvor vigtigt det er at fuldføre det indre marked for naturgas og skabe lige vilkår for alle naturgasvirksomheder, der er etableret i Fællesskabet. Meddelelserne fra Kommissionen af 10. januar 2007 »Udsigterne for det indre gas- og elmarked« og »Undersøgelse i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 1/2003 af den europæiske gas- og elsektor (endelig rapport)« viste, at de nuværende regler og foranstaltninger ikke skaber de fornødne rammer for, at målet om et velfungerende indre marked kan opfyldes.

(6) Uden effektiv adskillelse mellem net på den ene side og produktions- og forsyningsvirksomhed på den anden side (»effektiv adskillelse«) er der risiko for forskelsbehandling, ikke kun hvad angår netdriften, men også hvad angår incitamentet for vertikalt integrerede virksomheder til at investere tilstrækkeligt i deres net.

(7) De regler om selskabsretlig og funktionel adskillelse, der er fastsat i direktiv 2003/55/EF, har dog ikke ført til effektiv adskillelse for transmissionssystemoperatørernes vedkommende. På mødet den 8. og 9. marts 2007 opfordrede Det Europæiske Råd derfor Kommissionen til at udarbejde lovgivningsforslag om »effektiv adskillelse af forsynings- og produktionsaktiviteter fra netdrift«.

(8) Effektiv adskillelse kan kun sikres ved at fjerne de vertikalt integrerede virksomheders incitament til at diskriminere mod konkurrenter, hvad netadgang og investeringer angår. Ejerskabsmæssig adskillelse, der indebærer udpegning af netejeren som systemoperatør og dennes uafhængighed af alle forsynings- og produktionsinteresser, er klart en effektiv og stabil måde at løse den iboende interessekonflikt på og sikre forsyningsikkerheden. Derfor betegnede Europa-Parlamentet i sin beslutning af 10. juli 2007 om udsigterne for det indre gas- og elmarked ⁽⁵⁾ ejerskabsmæssig adskillelse på transmissionsniveauet som det mest effektive middel til at fremme investeringer i infrastruktur på en ikke-diskriminerende måde, fair netadgang for nytilkomne virksomheder og markedsgennemsigtighed. Medlemsstaterne bør derfor i forbindelse med ejerskabsmæssig adskillelse forpligtes til at sikre, at den eller de samme personer ikke har ret til at udøve kontrol over en produktions- eller forsyningsvirksomhed, samtidig med, at vedkommende udøver kontrol eller rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem. Omvendt bør kontrol over et transmissionssystem eller en transmissionssystemoperatør udelukke muligheden for at udøve kontrol eller rettigheder over en produktions- eller forsyningsvirksomhed. En produktions- eller forsyningsvirksomhed bør inden for disse grænser have mulighed for at have en minoritetskapitalandel i en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem..

⁽⁵⁾ EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 206.

(9) Enhver ordning for adskillelse bør effektivt kunne løse eventuelle interessekonflikter mellem producenter, leverandører og transmissionssystemoperatører for at skabe incitament til de nødvendige investeringer og sikre nye markedsdeltagere adgang i et gennemskueligt og effektivt reguleringssystem og bør ikke føre til en alt for kostbar reguleringsordning for de nationale regulerende myndigheder.

(10) Definitionen af ordet »kontrol« er taget fra Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EF-fusionsforordningen) ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

(11) Da ejerskabsmæssig adskillelse i nogle tilfælde kræver, at virksomhederne omstruktureres, bør de medlemsstater, der beslutter at gennemføre denne adskillelse, indrømmes ekstra tid til at gennemføre de relevante bestemmelser.

Da der er vertikale forbindelser mellem elektricitets- og gassektoren, bør bestemmelserne om adskillelse gælde på tværs af de to sektorer.

(12) For at sikre, at netdriften foregår i fuld uafhængighed af forsynings- og produktionsinteresser og for at hindre, at der udveksles fortrolige oplysninger, bør den samme person i forbindelse med ejerskabsmæssig adskillelse ikke være medlem af de ledende organer for både en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver. Af samme grund bør den samme person ikke have ret til at udpege medlemmer til en transmissionssystemoperatørs eller et transmissionssystems ledende organer og til at udøve kontrol eller rettigheder over en produktions- eller forsyningsvirksomhed.

(13) Ved at oprette en system- eller transmissionsoperatør, der er uafhængig af forsynings- og produktionsinteresser, bør det kunne sikres, at adskillelsen af interesser bliver effektiv, selv om en vertikalt integreret virksomhed fortsat ejer netaktiverne, forudsat at en sådan uafhængig system- eller transmissionsoperatør varetager alle de opgaver, der påhviler en systemoperatør, og forudsat at der indføres detaljeret regulering og et omfattende myndighedstilsyn.

(14) Når en virksomhed, der ejer et transmissionssystem, den 3. september 2009 indgår i en vertikalt integreret virksomhed, bør medlemsstaterne have mulighed for at vælge mellem ejerskabsmæssig adskillelse og oprettelse af en system- eller transmissionsoperatør, der er uafhængig af forsynings- og produktionsinteresser.

(15) For at interesserne for aktionærer i vertikalt integrerede virksomheder kan ydes fuld beskyttelse, bør medlemsstaterne have mulighed for at gennemføre ejerskabsmæssig adskillelse, enten ved direkte afhændelse eller ved opdeling af den integrerede virksomheds aktier i aktier i netvirksomheden og aktier i de tilbageværende forsynings- og produktionsvirksomheder, forudsat at de krav, ejerskabsmæssig adskillelse indebærer, opfyldes.

(16) Det bør gennem specifikke tillægsregler sikres, at løsningerne med en uafhængig system- eller transmissionsoperatør bliver fuldt ud effektive. Reglerne om uafhængige transmissionssystemoperatører skaber en hensigtsmæssig reguleringsramme, der kan sikre fair konkurrence, tilstrækkelige investeringer, adgang for nytillkomne og integration af gasmarkederne. Effektiv adskillelse gennem bestemmelserne om uafhængige transmissionssystemoperatører bør bygge på et sæt organisatoriske foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende forvaltningen af transmissionssystemoperatørerne og på et sæt foranstaltninger, der vedrører investeringer, tilslutning af ny produktionskapacitet til nettet og markedsintegration gennem regionalt samarbejde. Transmissionsoperatørens uafhængighed bør bl.a. også sikres gennem visse "afkølingsperioder", hvor der ikke udøves nogen ledelse eller anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed, der giver adgang til samme oplysninger som dem, der kunne opnås i en ledelsesfunktion. Systemet med effektiv adskillelse af uafhængige transmissionssystemoperatører er i overensstemmelse med de krav, der blev fastsat af Det Europæiske Råd den 8.- 9. marts 2007.

(17) For at styrke konkurrencen på det indre marked for gas bør store erhvervs kunder kunne vælge deres leverandører og indgå kontrakt om gasleverancer med flere leverandører. Disse kunder bør beskyttes mod eneretsklausuler, hvis sigte er at udelukke konkurrerende og/eller supplerende tilbud.

(18) En medlemsstat har ret til at vælge fuld ejerskabsmæssig adskillelse på sit område. Når en medlemsstat har benyttet sig af denne ret, har en virksomhed ikke ret til at oprette en uafhængig system- eller transmissionsoperatør. Desuden kan en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, ikke direkte eller indirekte udøve kontrol eller rettigheder over en transmissionssystemoperatør fra en medlemsstat, der har valgt fuld ejerskabsmæssig adskillelse.

(19) Der vil med dette direktiv forekomme forskellige former for organisation af markederne i det indre marked for naturgas. De foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe for at sikre ensartede vilkår, bør være begrundet i tvingende almene hensyn. Kommissionen bør høres om foranstaltningernes forenelighed med traktaten og fællesskabsretten.

(20) Ved gennemførelsen af effektiv adskillelse bør princippet om ikke-diskrimination mellem den offentlige og den private sektor respekteres. Derfor bør en og samme person ikke, hverken alene eller i fællesskab med andre, kunne udøve kontrol eller rettigheder, i strid med bestemmelserne om ejerskabsmæssig adskillelse eller løsningen med den uafhængige systemoperatør, over organerne i både transmissionssystemoperatøren eller transmissionssystemet og produktions- eller forsyningsvirksomhederne, hvad sammensætning, afstemning eller beslutningsproces angår. Forudsat at den pågældende medlemsstat kan påvise, at kravet er overholdt, bør to separate offentlige organer, hvad angår ejerskabsmæssig adskillelse og løsningen med den uafhængige systemoperatør, have mulighed for at kontrollere produktions- og forsyningsaktiviteter på den ene side og transmissionsaktiviteter på den anden side.

(21) Der bør være fuldstændig effektiv adskillelse af netaktiviteter og forsynings- og produktionsaktiviteter i hele Fællesskabet både for fællesskabs- og ikke-fællesskabs-virksomheder. For at sikre, at netaktiviteter og forsynings- og produktionsaktiviteter i hele Fællesskabet forbliver adskilt fra hinanden, bør de regulerende myndigheder have beføjelse til at afvise certificering af transmissionssystemoperatører, som ikke overholder reglerne om adskillelse. For at sikre ensartet anvendelse af disse bestemmelser i hele Fællesskabet bør de regulerende myndigheder tage videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse, når de træffer certificeringsafgørelser. For tillige at sikre overholdelse af Fællesskabets internationale forpligtelser og solidaritet og energisikkerhed i Fællesskabet bør Kommissionen have ret til at afgive en udtalelse om en certificeringsafgørelse over for en transmissionssystemejer eller transmissionssystemoperatør, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande.

(22) Energiforsyningsikkerhed er af stor betydning for den offentlige sikkerhed og hænger derfor tæt sammen med et velfungerende indre marked for gas og integreringen af de isolerede gasmarkeder i medlemsstaterne. Gas kan kun bringes ud til EU-borgerne gennem nettet. Velfungerende åbne gasmarkeder, og navnlig net og andre gasforsyningsanlæg, spiller en afgørende rolle for den offentlige sikkerhed, økonomiens konkurrenceevne og EU-borgernes velfærd. Personer fra tredjelande bør derfor kun få tilladelse til at kontrollere et transmissionssystem eller en transmissionssystemoperatør, hvis de opfylder kravene om effektiv adskillelse, som finder anvendelse i Fællesskabet. Uden at det berører Fællesskabets internationale forpligtelser, er det Fællesskabets opfattelse, at gastransmissionssystemsektoren er af stor betydning for Fællesskabet, hvorfor der er behov for supplerende beskyttelsesforanstaltninger til fortsat sikring af energiforsyningen til Fællesskabet for at undgå trusler mod den offentlige orden og den offentlige sikkerhed i Fællesskabet og mod EU-borgernes velfærd. Energiforsyningsikkerheden i Fællesskabet kræver især en vurdering af uafhængigheden af netdriften, af graden af Fællesskabets og de enkelte medlemsstaters afhængighed af energiforsyning fra tredjelande og af, hvordan både indenrigs- og udenrigshandel samt investering i energi behandles i et bestemt tredjeland. Forsyningsikkerheden bør derfor vurderes på grundlag af de faktiske omstændigheder i hvert enkelt tilfælde samt rettigheder og forpligtelser efter international ret, især de internationale aftaler mellem Fællesskabet og det pågældende tredjeland. Kommissionen opfordres til, når det er relevant, at forelægge henstillinger til at forhandle om relevante aftaler med tredjelande vedrørende sikring af energiforsyningen til Fællesskabet eller til at medtage de nødvendige spørgsmål i andre forhandlinger med disse tredjelande.

(23) Der bør træffes yderligere foranstaltninger for at sikre gennemsigtige og ikke-diskriminerende tariffer for adgang til transport. Disse tariffer bør gælde for alle systembrugere på et ikke-diskriminerende grundlag. Hvis lagerfaciliteter, linepack eller hjælpefunktioner opererer på et marked med tilstrækkelig konkurrence, kan der gives adgang på grundlag af gennemsigtige og ikke-diskriminerende markedsbaserede mekanismer.

(24) Det er nødvendigt at sørge for, at lagersystemoperatørerne er uafhængige, for således at forbedre tredjeparters adgang til lagerfaciliteter, som er en teknisk og/eller økonomisk forudsætning for at kunne få effektiv adgang til det system, der varetager forsyningen af kunderne. Derfor bør lagre drives af selskabsretligt uafhængige enheder, som har reel beslutningskompetence, for så vidt angår aktiver, der er nødvendige for at vedligeholde, drive og udvikle lagerfaciliteter. Det er også nødvendigt at øge åbenheden om, hvilken lagerkapacitet der tilbydes tredjeparter, ved at forpligte medlemsstaterne til at tilrettelægge og offentliggøre en ikke-diskriminerende og klar ramme for, hvilket regelsæt der gælder for lagerfaciliteter. Denne forpligtelse bør ikke kræve en ny afgørelse om adgangsordninger, men bør forbedre gennemsigtigheden, hvad angår ordningen for adgang til lagerfaciliteter. Fortrolighedskravene vedrørende forretningsmæssigt følsomme oplysninger er særligt betydningsfulde, hvis det drejer sig om data af strategisk art, eller hvis der kun er en enkelt bruger af en lagerfacilitet.

(25) Ikke-diskriminerende adgang til distributionsnettet er afgørende for downstream-adgangen til detailkunderne. Mulighederne for at forskelsbehandle tredjeparter, hvad adgang og investeringer angår, er imidlertid mindre betydningsfulde på distributionsniveauet end på transmissionsniveauet, hvor overbelastningsproblemer og indflydelse fra produktionsinteresser i almindelighed er større end på distributionsniveauet. Dertil kommer, at selskabsretlig og funktionel adskillelse af distributionssystemoperatører i overensstemmelse med direktiv 2003/55/EF først blev obligatorisk fra den 1. juli 2007, hvorfor det stadig står tilbage at vurdere virkningerne af denne regel på det indre marked for naturgas. De nuværende regler for selskabsretlig og funktionel adskillelse kan føre til effektiv adskillelse, forudsat at de defineres tydeligere, gennemføres korrekt og overvåges nøje. For at sikre lige vilkår i detalilledet bør distributionssystemoperatørernes aktiviteter derfor overvåges, så de hindres i at udnytte deres vertikale integration til at styrke deres stilling i konkurrencen på markedet, i særdeleshed i forhold til privatkunder og små erhvervs-kunder.

(26) Medlemsstaterne bør iværksætte konkrete foranstaltninger for at fremme en mere udbredt anvendelse af biogas og gas fra biomasse, og producenterne heraf bør have ikke-diskriminerende adgang til gassystemet på betingelse af, at en sådan adgang til enhver tid er forenelig med de relevante tekniske regler og sikkerhedsstandarder.

(27) For ikke at pålægge små distributionssystemoperatører en uforholdsmæssig stor finansiel og administrativ byrde bør medlemsstaterne om nødvendigt kunne undtage de pågældende virksomheder fra kravene om selskabsretlig adskillelse vedrørende distribution.

(28) Anvendes der et lukket distributionssystem til at sikre, at en integreret energiforsyning er så effektiv som muligt, og hvor der er særlige krav til funktion, eller opretholdes et lukket distributionssystem først og fremmest til systemejerens brug, bør det være muligt at fritage distributionssystemoperatøren fra forpligtelser, der vil udgøre en unødvendig administrativ byrde på grund af det særlige forhold mellem distributionssystemoperatøren og brugerne af systemet. Industrielle eller kommercielle anlæg eller anlæg til delte tjenester såsom jernbanestationer, lufthavne, hospitaler, store campingpladser med integrerede faciliteter eller kemiske industrianlæg kan omfatte lukkede distributionssystemer som følge af den særlige karakter af deres drift.

(29) Med direktiv 2003/55/EF er der indført krav om, at medlemsstaterne skal udpege reguleringsmyndigheder med nærmere bestemte beføjelser. I mange tilfælde viser erfaringerne imidlertid, at reguleringens effektivitet ofte hæmmes af, at reguleringsmyndighederne ikke er tilstrækkelig uafhængige af regeringen og ikke har tilstrækkelige beføjelser og handlemuligheder. Derfor opfordrede Det Europæiske Råd på mødet den 8. og 9. marts 2007 Kommissionen til at udarbejde lovgivningsforslag om yderligere harmonisering af nationale energireguleringsmyndigheders beføjelser og styrkelse af deres uafhængighed. Der bør være mulighed for, at disse nationale regulerende myndigheder omfatter både elektricitets- og gassektoren.

(30) Det er nødvendigt, at energireguleringsmyndigheder kan træffe afgørelser i alle reguleringsspørgsmål og være fuldt uafhængige af alle andre offentlige og private interesser, hvis det indre marked for naturgas skal kunne fungere efter hensigten. Dette udelukker hverken domstolskontrol eller parlamentstilsyn i overensstemmelse med medlemsstaternes forfatningsmæssige lovgivning. Endvidere er den nationale lovgivers godkendelse af reguleringsmyndighedens budget ikke en hindring for budgetmæssig autonomi. Bestemmelserne vedrørende autonomi i forbindelse med gennemførelsen af det tildelte budget bør gennemføres inden for de rammer, der er fastsat i de nationale budgetlovgivninger og -regler. Det bør være muligt for medlemsstaterne at tage behørigt hensyn til tilgængeligheden af personaleressourcer eller af størrelsen af de ledende organer, samtidig med at de bidrager til de nationale regulerende myndigheders uafhængighed fra politiske eller økonomiske interesser gennem en hensigtsmæssig rotationsordning.

(31) For at sikre en effektiv markedsadgang for alle markedsdeltagere, herunder nye virksomheder, er det nødvendigt at indføre ikke-diskriminerende og omkostningsrelaterede balanceringsmekanismer. Dette bør opnås ved indførelse af gennemsigtige markedsbaserede mekanismer for forsyning og køb af gas, som der er behov for inden for rammerne af balanceringskravene. De nationale regulerende myndigheder bør spille en aktiv rolle for at sikre, at tarifferne for balanceringsydelse er ikke-diskriminerende og afspejler omkostningerne. Samtidig bør der opstilles passende incitamenter til at balancere produktionen og forbruget af gas og til ikke at bringe systemet i fare.

(32) De nationale regulerende myndigheder bør selv kunne fastsætte eller godkende tariffer eller de metoder, der ligger til grund for beregningen af tarifferne, på grundlag af et forslag fra transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører eller flydende naturgas (LNG)-systemoperatører eller på grundlag af et forslag, som disse operatører og brugerne af nettene er enige om. Ved udførelsen af disse opgaver bør de nationale regulerende myndigheder sikre, at transmissions- og distributionstarifferne er ikke-diskriminerende og afspejler omkostningerne, og tage hensyn til de langsigtede, marginale, sparede netomkostninger som følge af foranstaltninger til efterspørgselsstyring.

(33) Energireguleringsmyndigheder bør have beføjelse til at træffe bindende afgørelser i forhold til naturgasvirksomheder og til at pålægge naturgasvirksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser, sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning eller til at foreslå en kompetent domstol at pålægge dem sådanne sanktioner. Energireguleringsmyndigheder bør også, uanset anvendelsen af konkurrencereglerne, have beføjelse til at træffe afgørelse om passende foranstaltninger til at sikre kundefordele gennem fremme af den effektive konkurrence, der er en forudsætning for et velfungerende indre marked for naturgas. Oprettelsen af programmer for frigivelse af gas er én af de mulige foranstaltninger, der kan anvendes til at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer korrekt. Energireguleringsmyndigheder bør også bemyndiges til at bidrage til at sikre høje standarder for offentlig service under hensyntagen til markedsåbningen, beskyttelsen af sårbare kunder

samt den fulde effektivitet af forbrugerbeskyttelsesreglerne. Disse bestemmelser bør hverken indskrænke Kommissionens beføjelser, hvad anvendelsen af konkurrencereglerne angår, herunder dens beføjelse til at undersøge fusioner med en fællesskabsdimension, eller reglerne for det indre marked, som f.eks. de frie kapitalbevægelser. Det uafhængige organ, ved hvilket en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en national reguleringsmyndighed, har klageret, kunne være en domstol eller en lignende instans, som har kompetence til at foretage domstolskontrol.

(34) Enhver harmonisering af de nationale regulerende myndigheders beføjelser bør omfatte beføjelsen til at tilbyde naturgasvirksomheder incitament og pålægge naturgasvirksomheder sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, eller til at foreslå, at en kompetent domstol pålægger sådanne sanktioner. Endvidere bør de regulerende myndigheder have beføjelse til at indhente relevante oplysninger fra naturgasvirksomhederne gennem passende og fyldestgørende undersøgelser og til at bilægge tvister.

(35) Investeringer i store nye infrastrukturanlæg bør fremmes kraftigt, og samtidig bør det sikres, at det indre marked for naturgas er fuldt funktionsdygtigt. For at øge den positive effekt af undtagne infrastrukturprojekter på konkurrencen og forsyningssikkerheden, bør markedets interesse afprøves i projektplanlægningsfasen, og der bør gennemføres regler om håndtering af situationer, hvor kapaciteten viser sig for begrænset. Ansøgninger om undtagelse for infrastrukturanlæg, der strækker sig over mere end én medlemsstats territorium, bør, hvis alle andre muligheder er udtømt, behandles af Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et Agentur for Samarbejde mellem Energimyndigheder ⁽⁷⁾ («agenturet»), fordi der så bedre kan tages hensyn til dets virkninger på tværs af grænserne, og fordi det kan gøre den administrative behandling lettere. I betragtning af den usædvanlige risikoprofil ved gennemførelsen af sådanne store undtagne infrastrukturprojekter, bør det være muligt at fritage virksomheder med forsynings- og produktionsinteresser midlertidigt og delvis fra at anvende reglerne om adskillelse i forbindelse med de pågældende projekter. Af hensyn til forsyningssikkerheden bør dette navnlig gælde for nye rørledninger i Fællesskabet, der transporterer gas fra tredjelande til Fællesskabet. Fritagelser, der gives i henhold til direktiv 2003/55/EF gælder fortsat indtil den udløbsdato, der er fastsat i afgørelsen om den givne fritagelse.

⁽⁷⁾ Se side 1 i denne EUT.

(36) Det indre marked for naturgas lider under mangel på likviditet og gennemsigtighed, hvilket hindrer effektiv ressourceallokering, begrænser mulighederne for risikodækning og spærrer vejen for nye investorer. Der er behov for at øge tilliden til markedet, dets likviditet og antallet af markedsdeltagere, og derfor må myndighedstilsynet med virksomheder, der er aktive inden for gasforsyning, intensiveres. Sådanne krav bør ikke indskrænke men være forenelige med gældende fællesskabslovgivning om finansmarkeder. Energireguleringsmyndighederne og finansmarkedsmyndighederne bør samarbejde, så de kan bistå hinanden med at få overblik over de pågældende markeder.

(37) Naturgas indføres i overvejende — og stigende — grad i Fællesskabet fra tredjelande. Fællesskabsretten bør tage hensyn til naturgassens egenskaber, såsom visse former for manglende strukturel fleksibilitet, der skyldes koncentration af leverandører, langtidskontrakter eller mangel på downstream-likviditet. Der er derfor behov for mere gennemskuelse, herunder vedrørende prisfastsættelsen.

(38) Inden Kommissionen vedtager retningslinjer for journalføringskravene, bør agenturet og Det Europæiske Værdipapirtilsynsudvalg («CESR»), oprettet ved Kommissionens afgørelse 2009/77/EF ⁽⁸⁾, rådføre sig med og rådgive Kommissionen om, hvad de bør indeholde. Agenturet og CESR bør også i samarbejde yderligere undersøge og rådgive om, hvorvidt transaktioner med gasforsyningskontrakter og gasderivater bør omfattes af krav om gennemsigtighed før og/eller efter handelen, og hvad disse krav i så fald bør indeholde.

⁽⁸⁾ EUT L 25 af 29.1.2009, s. 18.

(39) Medlemsstaterne eller, når en medlemsstat har fastsat dette, den regulerende myndighed bør fremme udviklingen af afbrydelige forsyningskontrakter.

(40) Af hensyn til forsyningssikkerheden må balancen mellem udbud og efterspørgsel overvåges i hver enkelt medlemsstat, efterfulgt af en rapport om situationen på fællesskabsplan, under hensyntagen til sammenkoblingska-

paciteten mellem de forskellige områder. Denne overvågning bør finde sted i tilstrækkelig god tid, så der kan træffes passende foranstaltninger, hvis forsyningssikkerheden er truet. Etablering og vedligeholdelse af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet, bør bidrage til at sikre en stabil gasforsyning.

(41) Medlemsstaterne sørger for, idet der tages højde for de nødvendige kvalitetskrav, at sikre biogas og gas fremstillet af biomasse eller andre typer gas ikke-diskriminerende adgang til gasnettet på betingelse af, at en sådan adgang er fuldt forenelig med de relevante tekniske regler og sikkerhedsstandarder. Disse regler og standarder bør sikre, at disse gasser teknisk set og sikkert kan injiceres i og transporteres gennem naturgassystemet og bør også vedrøre deres kemiske egenskaber.

(42) Langsigtede kontrakter vil fortsat være en vigtig del af medlemsstaternes gasforsyning og bør fortsat være en mulighed for gasforsyningsvirksomhederne i det omfang, de ikke er i modstrid med dette direktivs målsætninger og er i overensstemmelse med traktaten, herunder konkurrencereglerne. Der skal derfor tages hensyn til langsigtede kontrakter ved naturgasvirksomhedernes planlægning af forsyning og transportkapacitet.

(43) For at sikre, at der opretholdes høje standarder for offentlig service i Fællesskabet, bør alle foranstaltninger truffet af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningerne for dette direktiv regelmæssigt meddeles Kommissionen. Kommissionen offentliggør regelmæssigt en rapport, der analyserer de foranstaltninger, der er truffet på nationalt plan for at opfylde målsætningerne for offentlig service, og sammenligner deres effektivitet med henblik på at fremsætte anbefalinger vedrørende foranstaltninger på nationalt plan for at opnå høje standarder for offentlig service. Medlemsstaterne bør sikre, at kunderne, når de tilsluttes gassystemet, bliver underrettet om deres ret til at få leveret naturgas af en bestemt kvalitet til rimelige priser. De foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer for at beskytte endelige kunder, kan være forskellige for private kunder og små og mellemstore virksomheder.

(44) Overholdelse af kravene til offentlig service er et grundlæggende krav i dette direktiv, og det er vigtigt, at der i direktivet opstilles fælles minimumsstandarder, som alle medlemsstater skal overholde, og hvormed der tages hensyn til målsætningerne om forbrugerbeskyttelse, forsyningssikkerhed, miljøbeskyttelse og ensartede konkurrenceniveauer i alle medlemsstater. Det er vigtigt, at kravene til offentlig service kan fortolkes nationalt på baggrund af nationale forhold, idet det forudsættes, at fællesskabslovgivningen overholdes.

(45) Foranstaltninger, der træffes af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningerne om social og økonomisk samhørighed, bør navnlig kunne omfatte relevante økonomiske incitament, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i Fællesskabet. Sådanne ordninger kan omfatte mekanismer til sikring af den nødvendige investering.

(46) I det omfang foranstaltninger truffet af medlemsstaterne til opfyldelse af offentlige serviceforpligtelser er statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, skal Kommissionen underrettes i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3.

(47) Kravene til offentlig service og de fælles mindstenormer, der følger af dem, må styrkes yderligere for at sikre, at alle forbrugere, navnlig de sårbare får gavn af konkurrencen og rimelige priser. Kravene til offentlig service bør fastsættes på nationalt plan under hensyntagen til de nationale forhold; medlemsstaterne bør dog respektere fællesskabsretten. Unionsborgerne og, når medlemsstaterne anser det for hensigtsmæssigt, små virksomheder bør kunne gives forsyningspligtgarantier, især med hensyn til forsyningssikkerhed og rimelige tariffer. For at kunne forsyne kunderne er det vigtigt at have adgang til objektive og gennemsigtige forbrugsdata. Forbrugerne bør således have adgang til deres forbrugsdata og associerede priser og serviceomkostninger, så de kan opfordre konkurrerende virksomheder til at give et tilbud på grundlag af disse data. Forbrugerne bør også have ret til at få fyldestgørende oplysninger om deres energiforbrug. Forudbetalinger bør afspejle det anslåede naturgasforbrug, og de forskellige betalingssystemer bør være ikke-diskriminerende. Hvis kunderne tilstrækkeligt ofte får oplysninger om deres energitudgifter, tilskyndes de til energibesparelser, fordi de får direkte feedback om virkningerne af investeringer i energieffektiv teknik og af adfærdsændringer.

(48) Dette direktiv bør fokusere på forbrugernes interesser, og tjenesteydelsernes kvalitet bør være en central del af naturgasvirksomhedernes ansvar. Det er nødvendigt at styrke og sikre forbrugernes eksisterende rettigheder, og dette bør indebære øget gennemsigtighed. Forbrugerbeskyttelsen bør sikre, at alle europæiske forbrugere drager fordel af et konkurrencebaseret marked. Forbrugerrettighederne bør håndhæves af medlemsstaterne eller, når en medlemsstat har fastsat dette, de regulerende myndigheder.

(49) Forbrugerne bør råde over klare og forståelige oplysninger om deres rettigheder inden for energisektoren. Kommissionen bør efter høring af de berørte parter, herunder medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, forbrugerorganisationerne og naturgasvirksomhederne, forelægge en tilgængelig, brugervenlig tjekliste for energiforbrugere, der giver forbrugerne praktiske oplysninger om deres rettigheder. Alle forbrugere bør modtage denne tjekliste, og den bør være offentligt tilgængelig.

(50) Energifattigdom er et voksende problem i Fællesskabet. Medlemsstater, der er berørt heraf, og som endnu ikke har gjort det, bør derfor udarbejde nationale handlingsplaner eller andre hensigtsmæssige rammer til bekæmpelse af energifattigdom med henblik på at mindske det antal af personer, som er ramt af dette fænomen. Medlemsstaterne bør under alle omstændigheder sikre den nødvendige energiforsyning til sårbare forbrugere. Med henblik herpå kan der benyttes en integreret tilgang, f.eks. inden for rammerne af socialpolitikken, og foranstaltningerne bør omfatte socialpolitikker eller energieffektivitetsforbedringer til boliger. Dette direktiv bør som et mindstemål muliggøre nationale politikker til fordel for sårbare kunder.

(51) Bedre forbrugerbeskyttelse sikres ved at give alle forbrugere adgang til effektiv tvistbilæggelse. Medlemsstaterne skal indføre hurtige og effektive klagebehandlingssystemer.

(52) Der bør være mulighed for, at indførelsen af intelligente målesystemer baseres på en økonomisk vurdering. Hvis det fremgår af vurderingen, at indførelsen af sådanne målesystemer kun er økonomisk forsvarligt og omkostningseffektivt for forbrugere med et vist gasforbrug, kan medlemsstaterne tage hensyn til dette ved gennemførelsen af intelligente målesystemer.

(53) Markedspriserne bør skabe de rette incitamentter til udvikling af nettet.

(54) Fremme af konkurrence og let adgang for forskellige leverandører bør være af afgørende betydning for medlemsstaterne for at gøre det muligt for forbrugerne fuldt ud at udnytte de muligheder, der vil være på et liberaliseret indre marked for naturgas.

(55) For at sikre forsyningerne og opretholde en solidarisk ånd mellem medlemsstaterne, ikke mindst under en energiforsyningskrise, er det vigtigt at tilrettelægge rammer for regionalt samarbejde i solidarisk ånd. Dette samarbejde kan, hvis medlemsstaterne beslutter det, først og fremmest at bygge på markedsbaserede mekanismer. Samarbejde om fremme af regional og bilateral solidaritet bør ikke pålægge markedsaktørerne uforholdsmæssigt store byrder eller diskriminere mod dem.

(56) Med henblik på etableringen af et indre marked for naturgas bør medlemsstaterne fremme integrationen af deres nationale markeder og samarbejdet mellem systemoperatører på fællesskabsplan og regionalt plan under inddragelse af de isolerede gasøer, der fortsat eksisterer i Fællesskabet.

(57) Et af hovedmålene for dette direktiv bør være etablering af et reelt indre marked for naturgas gennem et europæisk forbundet net, og reguleringsspørgsmål vedrørende grænseoverskridende sammenkoblinger og regionale markeder bør derfor være en af hovedopgaverne for de regulerende myndigheder i tæt samarbejde med agenturet, hvor det er muligt.

(58) Sikring af fælles regler for et reelt indre marked og en bred gasforsyning bør også være et af hovedmålene for dette direktiv. Med henblik herpå vil ikke-forvredne markedspriser udgøre det bedste incitament til grænseoverskridende sammenkoblinger og samtidig på længere sigt føre til priskonvergens.

(59) De regulerende myndigheder bør også formidle oplysninger om markedet for at give Kommissionen mulighed for at spille sin rolle som observatør og vogter af det indre marked for naturgas og dets udvikling på kort, mellemlangt og langt sigt, bl.a. hvad angår udbud og efterspørgsel, anlæg i transmissions- og distributionsinfrastruktur, tjenesteydelseernes kvalitet, grænseoverskridende handel, håndtering af kapacitetsbegrænsning, investeringer, engros- og forbrugerpriser, markedslivlighed og miljø- og effektivitetsmæssige forbedringer. Nationale regulerende myndigheder bør indberette de medlemsstater, i hvilke priserne hindrer konkurrencen og et velfungerende marked, til konkurrencemyndighederne og Kommissionen.

(60) Målet for dette direktiv, nemlig oprettelse af et velfungerende indre marked for naturgas, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, og kan derfor bedre nås på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(61) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet⁽⁹⁾ kan Kommissionen vedtage retningslinjer med det formål at nå den nød-

vendige grad af harmonisering. Sådanne retningslinjer, der udgør bindende gennemførelsesforanstaltninger, er også med hensyn til visse bestemmelser i dette direktiv et nyttigt redskab, der om nødvendigt kan tilpasses hurtigt.

⁽⁹⁾ Se side 36 i denne EUT.

(62) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

(63) Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelse til at vedtage de retningslinjer, der er nødvendige for at tilvejebringe det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt for at nå målet med dette direktiv. Da der er tale om generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det med nye ikke-væsentlige bestemmelser, skal foranstaltningerne vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF.

(64) I overensstemmelse med punkt 34 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning ⁽¹¹⁾ tilskyndes medlemsstaterne til, både i egen og i Fællesskabets interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så vidt muligt viser overensstemmelsen mellem dette direktiv og gennemførelsesforanstaltningerne.

⁽¹¹⁾ EUT C 321 af 31.12.2003, s. 1.

(65) Da de ændringer, der skal foretages i direktiv 2003/55/EF, er omfattende, er det af klarheds- og rationalitets-hensyn ønskeligt, at de pågældende bestemmelser omarbejdes ved at samle dem i et nyt direktiv.

(66) Dette direktiv respekterer de fundamentale rettigheder og overholder de principper, der er nedfældet navnlig i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. I dette direktiv fastsættes fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas. Det fastlægger regler for, hvordan sektoren for naturgas skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til markedet, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af godkendelser til transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas, samt hvorledes systemerne skal drives.

2. De regler, der fastsættes i dette direktiv om naturgas, som også omfatter LNG, gælder ligeledes på en ikke-diskriminerende måde for biogas og gas fra biomasse eller andre typer gas, i det omfang sådanne gasser teknisk set og sikkert kan injiceres og transporteres gennem naturgassystemet.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) »naturgasvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af naturgas, herunder LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske og/eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, men som ikke er endelig kunde

2) »opstrømsrørledningsnet«: enhver rørledning eller ethvert net af rørledninger, der drives og/eller er anlagt som en del af et olie- eller gasproduktionsanlæg eller anvendes til at lede naturgas fra et eller flere af sådanne anlæg til et behandlingsanlæg, en behandlingsterminal eller en endelig kystlandingsterminal

3) »transmission«: transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning

4) »transmissionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsopgaven og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transport af gas

5) »distribution«: transport af naturgas gennem lokale eller regionale ledningsnet med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning

6) »distributionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager distributionsopgaven og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af distributionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter distribution af gas

7) »forsyning«: salg, herunder videresalg, af naturgas, herunder af LNG, til kunder

8) »forsyningsvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager forsyningsopgaven

9) »lagerfacilitet«: et anlæg, der anvendes til oplagring af naturgas, og som ejes og/eller drives af en naturgasvirksomhed, herunder den del af LNG-faciliteter, der benyttes til oplagring, bortset fra den del, der benyttes til produktionsformål, og bortset fra faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

10) »lagersystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring og er ansvarlig for driften af en lagerfacilitet

11) »LNG-facilitet«: en terminal, som anvendes til flydendegørelse af naturgas eller import, losning og forgasning af LNG, herunder de hjælpefunktioner og de midlertidige lagerfaciliteter, der er nødvendige for forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet, bortset fra de dele af LNG-terminaler, der benyttes til oplagring

12) »LNG-systemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der foretager flydendegørelse af naturgas eller import, losning og forgasning af LNG og er ansvarlig for driften af en LNG-facilitet

13) »system«: alle transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter og/eller lagerfaciliteter, som ejes og/eller drives af en naturgasvirksomhed, herunder linepack og virksomhedens eller tilknyttede virksomheders tilknyttede faciliteter, som leverer hjælpefunktioner, der er nødvendige for at give adgang til transmission, distribution og LNG

14) »hjelpefunktioner«: alle funktioner, der er nødvendige for adgang til og drift af transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter og/eller lagerfaciliteter, herunder mængdebalancerings- og blandingsanlæg samt anlæg til injicering af inerte gasser, men ikke faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

15) »linepack«: oplagring af gas ved kompression i gastransmissions- og distributionssystemer, men ikke faciliteter, der er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

- 16) »sammenkoblet system«: en række systemer, der er indbyrdes forbundne
- 17) »sammenkoblingslinje«: transmissionslinje, som krydser en grænse mellem medlemsstater med det ene formål at forbinde disse medlemsstaters nationale transmissionssystemer
- 18) »direkte linje«: en naturgasrørledning, der supplerer det sammenkoblede system
- 19) »integreret naturgasvirksomhed«: en vertikalt eller horisontalt integreret virksomhed
- 20) »vertikalt integreret virksomhed«: en naturgasvirksomhed eller en gruppe af naturgasvirksomheder, som den samme person eller de samme personer har ret til direkte eller indirekte at udøve kontrol over, og som driver mindst en af følgende former for virksomhed: transmission, distribution, LNG eller oplagring og mindst en af følgende former for virksomhed: produktion af eller forsyning med naturgas
- 21) »horisontalt integreret virksomhed«: en virksomhed, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning eller oplagring af naturgas, sideløbende med en ikke-naturgasrelateret aktivitet
- 22) »tilknyttet virksomhed«: en tilknyttet virksomhed, som defineret i artikel 41 i Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 44, stk. 2, litra g) (*), om konsoliderede regnskaber ⁽¹³⁾ og/eller en associeret virksomhed, som defineret i artikel 33, stk. 1, i nævnte direktiv og/eller en virksomhed, som tilhører samme selskabsdeltagere
-
- (*) Titlen på direktiv 83/349/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdamtraktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til artikel 54, stk. 3, litra g).
- ⁽¹³⁾ EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.
- 23) »systembruger«: en fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system
- 24) »kunde«: en grossist eller endelig kunde, der køber naturgas, samt en naturgasvirksomhed, der køber naturgas
- 25) »privatkunde«: en kunde, der køber naturgas til eget husholdningsforbrug
- 26) »erhvervskunde«: en kunde, som køber naturgas, der ikke er til brug i egen husholdning
- 27) »endelig kunde«: en kunde, der køber naturgas til eget brug
- 28) »privilegeret kunde«: en kunde, som frit kan købe gas fra en leverandør efter eget valg, jf. artikel 37
- 29) »grossist«: en fysisk eller juridisk person, der køber naturgas med henblik på videresalg inden for eller uden for det system, hvor den pågældende er etableret, bortset fra transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører
- 30) "langtidsplanlægning": naturgasvirksomheders langsigtede forsyningsplanlægning og planlægning af transportkapacitet med henblik på at tilfredsstille systemets efterspørgsel efter naturgas, diversificere kilderne og sikre forsyninger til kunderne
- 31) »marked under opbygning«: en medlemsstat, hvor den første kommercielle forsyning i henhold til dens første langtidskontrakt om naturgasforsyning har fundet sted for mindre end ti år siden
- 32) »sikkerhed«: såvel sikkerhed med hensyn til naturgasforsyning som teknisk sikkerhed
- 33) »ny infrastruktur«: en infrastruktur, der ikke er fuldt ud etableret senest den 4. august 2003
- 34) »gasforsyningskontrakt«: en kontrakt om levering af naturgas, dog ikke gasderivater
- 35) »gasderivat«: et finansielt instrument som anført i punkt 5, 6 eller 7 i afsnit C i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter ⁽¹⁴⁾, for så vidt som instrumentet vedrører naturgas

⁽¹⁴⁾ EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1.

36) »kontrol«: rettigheder, aftaler eller andre midler, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske og retlige forhold, giver mulighed for udøvelse af afgørende indflydelse på en virksomhed, særlig ved:

- a) ejendoms- eller brugsret til virksomhedens samlede aktiver eller dele deraf
- b) rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af virksomhedens organer, deres afstemninger eller beslutninger.

KAPITEL II

GENERELLE REGLER FOR, HVORLEDES SEKTOREN SKAL ORGANISERES

Artikel 3

Offentlige serviceforpligtelser og forbrugerbeskyttelse

1. Medlemsstaterne påser på grundlag af deres institutionelle opbygning og under behørig iagttagelse af subsidaritetsprincippet, at naturgasvirksomheder drives efter dette direktivs principper, jf. dog stk. 2, med henblik på at etablere et konkurrencebaseret, sikkert og miljømæssigt bæredygtigt naturgasmarked. De afstår fra at forskelsbehandle disse virksomheder for så vidt angår såvel rettigheder som forpligtelser.

2. Medlemsstaterne kan under fuld iagttagelse af de relevante bestemmelser i traktaten, særlig artikel 86, ud fra almindelig økonomisk interesse pålægge virksomheder i gasektoren offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse. Disse forpligtelser skal være klart definerede, og de skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare, og de skal sikre naturgasvirksomheder i Fællesskabet lige adgang til de nationale forbrugere. I relation til forsyningssikkerhed, energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og opfyldelse af miljømålsætningerne og målene for energi fra vedvarende energikilder, som omhandlet i dette stykke, kan medlemsstaterne indføre langtidspanlægning, idet de tager hensyn til, at tredjeparter eventuelt ønsker at få adgang til systemet.

3. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og sikrer navnlig, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder. I den forbindelse fastlægger hver medlemsstat en definition af begrebet sårbare kunder, som kan henvise til energifattigdom og bl.a. til forbuddet mod afbrydelser af forsyning for disse kunder i kritiske perioder. Medlemsstaterne sikrer, at de rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til sårbare kunder, gøres gældende. De træffer navnlig hensigtsmæssige foranstaltninger til at beskytte endelige kunder i fjerntliggende områder, som er tilsluttet gassystemet. Medlemsstaterne kan med henblik herpå udpege en forsyningspligtig leverandør for kunder, der er tilsluttet gassystemet. De sikrer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser og -vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister. Medlemsstaterne sikrer, at privilegerede kunder reelt let kan skifte til en ny leverandør. Med hensyn til i det mindste privatkunder omfatter disse foranstaltninger de tiltag, der omhandles i bilag I.

4. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger, f.eks. formulering af nationale energihandlingsplaner, ydelser i de sociale sikringsordninger til sikring af den nødvendige gasforsyning til sårbare kunder eller støtte til forbedringer af energieffektivitet, for at bekæmpe energifattigdom, hvor den konstateres, herunder generelt i forbindelse med fattigdom. Sådanne foranstaltninger må ikke hæmme den effektive åbning af markedet, jf. artikel 37, eller markedets funktion, og Kommissionen underrettes, hvor det er relevant, herom i overensstemmelse med stk. 11 i nærværende artikel. Denne underretning omfatter ikke foranstaltninger, der træffes inden for den generelle sociale sikringsordning.

5. Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder, der er tilsluttet gasnettet, er berettiget til at få leveret deres gas af en leverandør, dog med forbehold af dennes indforståelse, uanset i hvilken medlemsstat den pågældende er registreret som leverandør, så længe leverandøren følger de gældende regler om handel og balancering og er underlagt kravene om forsyningssikkerhed. Med henblik herpå træffer medlemsstaterne alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de administrative procedurer ikke udgør en hindring for forsyningsselskaber, der allerede er registreret i en anden medlemsstat.

6. Medlemsstaterne sikrer:

a) at ændringen gennemføres af de(n) pågældende operatør(er) inden for tre uger, hvis en kunde, der overholder kontraktbestemmelserne, ønsker at skifte leverandør, og

b) at kunder har ret til at modtage alle relevante forbrugsdata.

Medlemsstaterne sikrer, at de i første afsnit, litra a) og b), omhandlede rettigheder gælder for alle kunder på et ikke-diskriminerende grundlag, hvad angår omkostninger, indsats eller tid.

7. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger med henblik på at opfylde målsætningerne for social og økonomisk samhørighed og miljøbeskyttelse, herunder eventuelt midler til bekæmpelse af klimaændringer, samt forsyningsikkerhed. Sådanne foranstaltninger kan især omfatte passende økonomiske incitament, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i Fællesskabet til vedligeholdelse og etablering af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet.

8. For at fremme energieffektiviteten henstiller medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat dette, den regulerende myndighed kraftigt til, at naturgasvirksomhederne optimerer gasforbruget, f.eks. ved at yde energistyringstjenester, udvikle innovative prismodeller eller intelligente målesystemer eller intelligente net, når det er relevant.

9. Medlemsstaterne sikrer, at der oprettes fælles kontaktpunkter, hvor forbrugerne kan indhente alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder, gældende lovgivning og de tilgængelige tvistbilæggelsesmuligheder i tilfælde af tvister. Sådanne kontaktpunkter kan være en del af de almindelige forbrugeroplysningsinstanser.

Medlemsstaterne sikrer, at der oprettes en uafhængig klageinstans, såsom en energiombudsmand eller et forbrugerorgan, med henblik på at sikre effektiv behandling af indbragte klager og udenretslig tvistbilæggelse.

10. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende bestemmelserne i artikel 4 på distribution, for så vidt anvendelsen af disse bestemmelser retligt eller faktisk ville hindre opfyldelsen af de forpligtelser, der er pålagt naturgasvirksomheder under hensyn til almen økonomisk interesse, og for så vidt angår udviklingen af samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse. I henhold til dette direktiv og til traktatens artikel 86 omfatter Fællesskabets interesse bl.a. konkurrence i forbindelse med privilegerede kunder.

11. Medlemsstaterne underretter efter gennemførelsen af dette direktiv Kommissionen om alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde offentlige serviceforpligtelser, herunder forbrugerbeskyttelse og miljøbeskyttelse, og deres mulige virkninger på den nationale og internationale konkurrence, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv. De underretter derefter hvert andet år Kommissionen om enhver ændring, der foretages i sådanne foranstaltninger, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv.

12. Kommissionen forelægger i samråd med de berørte parter, herunder medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, forbrugerorganisationer og naturgasvirksomhederne, en klar og kortfattet tjekliste for energiforbrugere med praktiske oplysninger om energiforbrugernes rettigheder. Medlemsstaterne sikrer, at gasleverandører eller distributionssystemoperatører i samarbejde med de regulerende myndigheder tager de nødvendige skridt til at sende en kopi af tjeklisten for energiforbrugere til alle deres kunder og sikre, at den er offentligt tilgængelig.

Artikel 4

Godkendelsesprocedure

1. I tilfælde, hvor der stilles krav om godkendelse (f.eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse) til at etablere eller drive naturgasfaciliteter, udsteder medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, i overensstemmelse med stk. 2-4 godkendelse til at etablere og/eller drive sådanne faciliteter, rørledninger og tilhørende udstyr på deres område. Medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kan også på samme grundlag udstede godkendelse til at levere naturgas samt godkendelse til grossister.

2. Anvender medlemsstaterne en godkendelsesordning, fastsætter de objektive og ikke-diskriminerende kriterier, som skal opfyldes af den virksomhed, der ansøger om godkendelse til at etablere og/eller drive naturgasfaciliteter, eller som ansøger om godkendelse til at levere naturgas. De ikke-diskriminerende kriterier og procedurerne for udstedelse af godkendelser offentliggøres. Medlemsstaterne sikrer, at der i procedurerne for udstedelse af autorisation

til faciliteter, rørledninger og dertilhørende nødvendigt udstyr tages højde for projektets betydning for det indre marked for naturgas.

3. Medlemsstaterne påser, at begrundelsen for at afslå en ansøgning om godkendelse er objektiv og ikke-diskriminerende, og at den meddeles ansøgeren. Begrundelsen for et sådant afslag meddeles Kommissionen til orientering. Medlemsstaterne indfører en procedure, hvorefter ansøgeren kan indbringe en klage over afslaget.

4. Med henblik på udbygning af nyforsynede områder og en effektiv drift i almindelighed kan medlemsstaterne med forbehold af artikel 38 afslå yderligere godkendelser til at etablere og drive distributionsrørledningsnet i et bestemt område, hvis der allerede er etableret eller er planer om at etablere sådanne rørledningsnet i det pågældende område, og hvis den eksisterende eller foreslåede kapacitet ikke er opbrugt.

Artikel 5

Overvågning af forsyningsikkerheden

Medlemsstaterne sikrer overvågningen af forsyningsikkerheden. Hvis medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt, kan de overdrage denne opgave til de i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder. Sådant overvågning omfatter navnlig udbuds/efterspørgselsbalancen på det nationale marked, den forventede fremtidige efterspørgsel og det disponible udbud, den påtænkte supplerende kapacitet, der er under planlægning eller etablering, og nettenes kvalitet og vedligeholdelsesniveau samt foranstaltninger til dækning af perioder med særlig høj efterspørgsel og til afhjælpning af bortfald af forsyninger fra en eller flere leverandører. De kompetente myndigheder offentliggør senest den 31. juli hvert år en rapport, der angiver resultaterne af overvågningen af disse forhold samt eventuelle trufne eller påtænkte foranstaltninger i forbindelse hermed, og sender omgående denne rapport til Kommissionen.

Artikel 6

Regional solidaritet

1. For at varetage forsyningsikkerheden på det indre marked for naturgas samarbejder medlemsstaterne for at fremme den regionale og bilaterale solidaritet.

2. Samarbejdet omfatter situationer, der på kort sigt fører til eller sandsynligvis vil føre til en alvorlig forsyningsafbrydelse, der påvirker en medlemsstat. Det omfatter:

a) samordning af nationale beredskabsforanstaltninger, jf. artikel 8 i Rådets direktiv 2004/67/EF af 26. april 2004 om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningsikkerheden ⁽¹⁵⁾

b) identifikation og om nødvendigt udbygning eller opgradering af sammenkoblinger i elektricitets- og naturgasnettet, og

c) forudsætninger og praktiske foranstaltninger for gensidig bistand.

⁽¹⁵⁾ EUT L 127 af 29.4.2004, s. 92.

3. Kommissionen og de øvrige medlemsstater holdes underrettet om dette samarbejde.

4. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for regionalt samarbejde i en solidarisk ånd. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 7

Fremme af det regionale samarbejde

1. Medlemsstaterne såvel som de regulerende myndigheder samarbejder med hinanden om at integrere deres nationale markeder på et eller flere regionale planer som et første skridt hen imod et fuldt liberaliseret indre marked. De regulerende myndigheder, hvis medlemsstaterne har fastsat dette, eller medlemsstaterne fremmer og letter navnlig samarbejdet på regionalt plan mellem transmissionsoperatører bl.a. om grænseoverskridende forhold med henblik på at skabe et konkurrencedygtigt indre marked for naturgas, stræber efter at opnå ensartethed i deres retlige, administrative og tekniske rammer og letter integrationen af de isolerede gasøer, der fortsat eksisterer i Fællesskabet. De geografiske områder, der er omfattet af dette regionale samarbejde, omfatter de geografiske områder, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 12, stk. 3, i forordning (EF) nr. 715/2009. Dette samarbejde kan omfatte andre geografiske områder.

2. Agenturet samarbejder med de nationale regulerende myndigheder og transmissionssystemoperatører for at sikre, at reguleringsordningerne i de forskellige regioner er forenelige med det sigte at skabe et konkurrencebaseret indre marked for naturgas. Hvor der efter agenturets opfattelse er behov for bindende regler for et sådant samarbejde, fremsætter det passende anbefalinger.

3. Medlemsstaterne sikrer ved gennemførelse af dette direktiv, at transmissionssystemoperatørerne har et eller flere integrerede systemer på regionalt plan, som omfatter to eller flere medlemsstater med henblik på allokering af kapacitet og kontrol af nettets sikkerhed.

4. Såfremt vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører deltager i en fælles virksomhed, der er oprettet for at gennemføre et sådant samarbejde, opstiller og gennemfører den fælles virksomhed et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der skal træffes for at sikre, at diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd er udelukket. Dette overvågningsprogram fastlægger de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde målet om udelukkelse af diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd. Det skal godkendes af agenturet. Overvågningsprogrammet kontrolleres uafhængigt af de overvågningsansvarlige hos de vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører.

Artikel 8

Tekniske forskrifter

De regulerende myndigheder, hvis medlemsstaterne har fastsat dette, eller medlemsstaterne påser, at der defineres tekniske sikkerhedskriterier, og at der udarbejdes og offentliggøres tekniske forskrifter, der fastlægger de mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift, som LNG-faciliteter, lagerfaciliteter, andre transmissions- eller distributionssystemer og direkte linjer skal opfylde for at kunne blive tilsluttet systemet. Disse tekniske forskrifter skal sikre systemernes interoperabilitet, og de skal være objektive og ikke-diskriminerende. Agenturet kan fremsætte passende anbefalinger med henblik på at opnå overensstemmelse med disse forskrifter, hvis det er relevant. Disse forskrifter meddeles Kommissionen i overensstemmelse med artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁶⁾ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

KAPITEL III

TRANSMISSION, OPLAGRING OG LNG

Artikel 9

Adskillelse af transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører

1. Medlemsstaterne sikrer følgende fra den 3. marts 2012:

a) hver virksomhed, der ejer et transmissionssystem, optræder som transmissionssystemoperatør

b) den eller de samme personer har ikke ret til:

i) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, eller

ii) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver

c) den eller de samme personer har ikke ret til at udpege medlemmer af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og

d) den samme person har ikke ret til at være medlem af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for både en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem.

2. De rettigheder, der henvises til i stk. 1, litra b) og c), omfatter bl.a.:

a) beføjelsen til at udøve stemmerettigheder

b) beføjelsen til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, eller

c) besiddelsen af en aktiemajoritet.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra b), omfatter udtrykket "virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver" det tilsvarende udtryk i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet ⁽¹⁷⁾ og udtrykkene "transmissionssystemoperatør" og "transmissionssystem" omfatter de tilsvarende udtryk i dette direktiv.

⁽¹⁷⁾ Se side 55 i denne EUT.

4. Medlemsstaterne kan gøre undtagelser fra stk. 1, litra b) og c), indtil den 3. marts 2013, forudsat at transmissionssystemoperatørerne ikke er en del af en vertikalt integreret virksomhed.

5. Forpligtelsen i stk. 1, litra a), anses for opfyldt, hvis to eller flere virksomheder, der ejer transmissionssystemer, har oprettet et joint venture, der fungerer som transmissionssystemoperatør i to eller flere medlemsstater for de pågældende transmissionssystemer. Ingen anden virksomhed kan være en del af dette joint venture, medmindre den er blevet godkendt som uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 14 eller som uafhængig transmissionssystemoperatør med henblik på kapitel IV.

6. Hvis den person, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d), er identisk med medlemsstaten eller et andet offentligt organ, anses to separate offentlige organer, der udøver kontrol over på den ene side en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og på den anden side over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, i forbindelse med gennemførelsen af denne artikel ikke for at være den eller de samme personer.

7. Medlemsstaterne sørger for, at hverken forretningsmæssigt følsomme oplysninger, jf. artikel 16, som en transmissionssystemoperatør, der har været en del af en vertikalt integreret virksomhed, ligger inde med, eller en sådan transmissionssystemoperatørs personale, overføres til virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver.

8. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat bestemme ikke at anvende stk. 1.

I så tilfælde skal den pågældende medlemsstat:

- a) enten udpege en uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 14 eller
- b) overholde bestemmelserne i kapitel IV.

9. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel IV, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende stk. 1.

10. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør i henhold til denne artikels stk. 9, skal den certificeres efter procedurerne i dette direktivs artikel 10, stk. 4, 5 og 6, og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009, hvorefter Kommissionen skal kontrollere, at de indførte ordninger klart sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel IV.

11. Vertikalt integrerede virksomheder, der ejer et transmissionssystem, må under ingen omstændigheder hindres i at tage skridt til at opfylde stk. 1.

12. Virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må under ingen omstændigheder direkte eller indirekte kunne overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over adskilte transmissionssystemoperatører i medlemsstater, der anvender stk. 1.

Artikel 10

Udpegning og certificering af transmissionssystemoperatører

1. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør, skal den certificeres i henhold til procedurerne i denne artikels stk. 4, 5 og 6 og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009.

2. Virksomheder, der ejer et transmissionssystem, og som den nationale regulerende myndighed har certificeret efter nedenstående certificeringsprocedure, fordi det opfylder kravene i artikel 9, godkendes og udpeges af medlemsstaterne som transmissionssystemoperatører. Udpegning af transmissionssystemoperatører meddeles Kommissionen og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

3. Transmissionssystemoperatører underretter den regulerende myndighed om enhver planlagt transaktion, der kan betyde, at deres overholdelse af kravene i artikel 9 må tages op til fornyet vurdering.

4. De regulerende myndigheder overvåger, at transmissionssystemoperatørerne til stadighed opfylder kravene i artikel 9. De indleder en certificeringsprocedure for at sikre overholdelsen:

a) når de modtager en underretning fra transmissionssystemoperatøren i medfør af stk. 3

b) på eget initiativ, når de har viden om, at en planlagt ændring i rettigheder eller indflydelse over transmissionssystemejere eller transmissionssystemoperatører kan føre til overtrædelse af artikel 9, eller når de har grund til at tro, at der kan være forekommet en sådan overtrædelse, eller

c) efter en begrundet anmodning fra Kommissionen.

5. De regulerende myndigheder træffer afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør senest fire måneder efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens underretning eller efter datoen for Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt. Den regulerende myndigheds udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.

6. Den regulerende myndighed tilsender straks Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Kommissionen træffer afgørelse efter proceduren i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009.

7. De regulerende myndigheder og Kommissionen kan fra transmissionssystemoperatører og virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, udbede sig enhver oplysning, der er relevant for varetagelsen af deres opgaver i medfør af denne artikel.

8. De regulerende myndigheder og Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Artikel 11

Certificering for så vidt angår tredjelande

1. Hvis en transmissionssystemejer eller transmissionssystemoperatør, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande, ansøger om certificering, underretter den regulerende myndighed Kommissionen.

Den regulerende myndighed giver omgående Kommissionen meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør.

2. Transmissionssystemoperatøren giver den regulerende myndighed meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør.

3. Den regulerende myndighed vedtager et udkast til afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør senest fire måneder efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens underretning. Den afviser certificering, hvis det ikke er påvist:

a) at den pågældende enhed overholder kravene i artikel 9, og

b) over for den regulerende myndighed eller en anden kompetent myndighed, som medlemsstaten har udpeget, at udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for medlemsstatens og Fællesskabets energiforsyningsikkerhed. Den regulerende myndighed eller anden kompetente myndighed, der er udpeget, tager ved behandlingen af dette spørgsmål hensyn til:

i) Fællesskabets rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til international ret, herunder enhver aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Fællesskabet deltager i, og som omhandler spørgsmål om energiforsyningsikkerhed

ii) medlemsstatens rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til aftaler, der er indgået med landet, forudsat at de er i overensstemmelse med fællesskabsretten, og

iii) andre specifikke kendsgerninger og omstændigheder vedrørende sagen og det pågældende tredjeland.

4. Den regulerende myndighed underretter straks Kommissionen om sin afgørelse sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen.

5. Medlemsstaterne fastsætter, at den regulerende myndighed og/eller den udpegede kompetente myndighed, der er nævnt i stk. 3, litra b), inden den regulerende myndighed træffer afgørelse om certificering, anmoder Kommissionen om en udtalelse om, hvorvidt:

a) den pågældende enhed overholder kravene i artikel 9 og

b) udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for Fællesskabets energiforsyningsikkerhed.

6. Kommissionen behandler den anmodning, der er nævnt i stk. 5, straks ved modtagelsen. Den afgiver senest to måneder efter at have modtaget anmodningen udtalelse til den nationale regulerende myndighed eller, hvis anmodningen blev fremsat af den udpegede kompetente myndighed, til denne myndighed.

Kommissionen kan ved udarbejdelsen af sin udtalelse anmode om agenturets, den pågældende medlemsstats og interesserede parters synspunkter. Anmoder Kommissionen herom forlænges perioden på to måneder med to yderligere måneder.

Hvis der ikke inden for den periode, der er nævnt i første og andet afsnit, foreligger en udtalelse fra Kommissionen, anses Kommissionen for ikke at rejse indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

7. Ved vurderingen af, om kontrol udøvet af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande vil være til risiko for Fællesskabets energiforsyningsikkerhed, tager Kommissionen hensyn til:

a) de specifikke kendsgerninger vedrørende sagen og det eller de pågældende tredjelande, og

b) Fællesskabets rettigheder og forpligtelser over for dette tredjeland i henhold til international ret, herunder en aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Fællesskabet deltager i, og som omhandler spørgsmål om forsyningsikkerhed.

8. Den nationale regulerende myndighed træffer senest to måneder efter udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 6, endelig afgørelse om certificering. Den nationale regulerende myndighed tager, når den træffer endelig afgørelse

om certificering, videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse. Medlemsstaterne har under alle omstændigheder ret til at afvise certificering, hvis udstedelsen af certificeringen vil være til risiko for medlemsstatens energiforsyningsikkerhed eller en anden medlemsstats energiforsyningsikkerhed. Hvis medlemsstaten har udpeget en anden kompetent myndighed til at vurdere stk. 3, litra b), kan den kræve, at den nationale regulerende myndighed træffer sin endelige afgørelse i overensstemmelse med denne kompetente myndigheds vurdering. Den regulerende myndigheds endelige afgørelse og Kommissionens udtalelse offentliggøres sammen. Hvis den endelige afgørelse afviger fra Kommissionens udtalelse, udarbejder og offentliggør den berørte medlemsstat sammen med denne afgørelse en begrundelse for afgørelsen.

9. Intet i denne artikel anfægter medlemsstaternes ret til at udøve national lovpligtig kontrol i overensstemmelse med fællesskabsretten for at tilgodese legitime hensyn til den offentlige sikkerhed.

10. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af denne artikel. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

11. Denne artikel, bortset fra stk. 3, litra a), finder også anvendelse på medlemsstater, der er genstand for en undtagelse i henhold til artikel 49.

Artikel 12

Udpegning af lager- og LNG-systemoperatører

For en periode, der fastsættes af medlemsstaterne under hensyn til effektivitet og økonomisk balance, skal medlemsstaterne udpege eller anmode de naturgasvirksomheder, som ejer lager- eller LNG-faciliteter, om at udpege en eller flere lager- og LNG-systemoperatører.

Artikel 13

Transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatørernes opgaver

1. Den enkelte transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatør:

a) driver, vedligeholder og udbygger på almindelige økonomiske vilkår sikre, pålidelige og effektive transmissions-, lager- og/eller LNG-faciliteter for at sikre et åbent marked under behørig hensyntagen til miljøet og sikrer, at der er passende midler til rådighed til at opfylde serviceforpligtelserne

b) må ikke forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige tilknyttede selskaber

c) skal meddele andre transmissionssystemoperatører, lagersystemoperatører, LNG-systemoperatører og/eller distributionssystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transport og oplagring af naturgas kan foregå på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system, og

d) forsyner systembrugerne med de oplysninger, de behøver for at få effektiv systemadgang.

2. De enkelte transmissionssystemoperatører opbygger tilstrækkelig grænseoverskridende kapacitet til at integrere den europæiske transmissionsinfrastruktur under hensyntagen til alle økonomisk rimelige og teknisk mulige efterspørgsler på kapacitet og til forsyningsikkerheden for gas.

3. De regler for balancering af gastransmissionssystemet, som transmissionssystemoperatørerne fastlægger, skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for transmissionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 41, stk. 6, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

4. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne kan kræve, at transmissionssystemoperatører opfylder mindstenormer med hensyn til vedligeholdelse og udvikling af transmissionssystemet, herunder sammenkoblingskapacitet.

5. Transmissionssystemoperatører anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at udføre deres hverv.

Artikel 14

Uafhængige systemoperatører

1. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, kan medlemsstaterne bestemme ikke at anvende artikel 9, stk. 1, og udpege en uafhængig systemoperatør på forslag af transmissionssystemejereren. Denne udpegning skal godkendes af Kommissionen.

2. Medlemsstaterne må kun godkende og udpege en uafhængig systemoperatør, når:

- a) ansøgeren om operatørstatus har påvist, at han overholder kravene i artikel 9, stk. 1, litra b), c) og d)
- b) ansøgeren om operatørstatus, har påvist, at han råder over de nødvendige finansielle, tekniske, fysiske og menneskelige ressourcer til at varetage opgaverne i artikel 13
- c) ansøgeren om operatørstatus har forpligtet sig til at overholde en ti-årig netudviklingsplan, som den regulerende myndighed overvåger
- d) transmissionssystemejereren har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter stk. 5. Med dette formål skal han forelægge alle udkast til kontraktlige ordninger med den ansøgende virksomhed og enhver anden relevant enhed, og
- e) ansøgeren om operatørstatus har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter forordning (EF) nr. 715/2009, herunder samarbejde med transmissionssystemoperatører på europæisk og regionalt plan.

3. Virksomheder, som den nationale regulerende myndighed har certificeret, fordi de opfylder kravene i artikel 11 og denne artikels stk. 2, godkendes og udpeges som uafhængige systemoperatører af medlemsstaterne. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 10 og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009 eller i artikel 11 i dette direktiv finder anvendelse.

4. Hver uafhængig systemoperatør er ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang, herunder indrivelse af afgifter for netadgang og overbelastningsafgifter, for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionssystemet samt for gennem investeringsplanlægning at sikre, at systemet kan opfylde en rimelig efterspørgsel på lang sigt. Under udbygningen af transmissionssystemet er den uafhængige systemoperatør ansvarlig for planlægning (herunder godkendelsesproceduren), anlæggelse og ibrugtagning af det nye infrastrukturanlæg. Under udførelsen af denne opgave optræder den uafhængige systemoperatør som transmissionssystemoperatør i overensstemmelse med dette kapitel. Transmissionssystemejereren må ikke stå som ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang og heller ikke for investeringsplanlægning.

5. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal transmissionssystemejereren:

- a) bistå og samarbejde på alle relevante måder med den uafhængige systemoperatør om udførelsen af dennes opgaver og herunder navnlig stille alle relevante oplysninger til rådighed
- b) finansiere de investeringer, som den uafhængige systemoperatør har truffet afgørelse om, og som er godkendt af den regulerende myndighed, eller samtykke i, at de finansieres af eventuelle interesserede parter, herunder den uafhængige systemoperatør. De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse. Inden denne godkendelse rådfører den regulerende myndighed sig med transmissionssystemejereren og med andre interesserede parter
- c) tilvejebringe midler til dækning af erstatningsansvar i forbindelse med netaktiverne, bortset fra det ansvar, der vedrører den uafhængige systemoperatørs opgaver, og
- d) tilvejebringe garantier, som letter finansieringen af eventuelle udvidelser af nettet, dog ikke af investeringer, hvor han i medfør af litra b) har givet sit samtykke til, at de finansieres af en interesseret part, herunder den uafhængige systemoperatør.

6. Den relevante nationale konkurrencemyndighed tildes alle relevante beføjelser til i tæt samarbejde med den regulerende myndighed at føre effektivt tilsyn med, at transmissionssystemejereren opfylder sine forpligtelser efter stk. 5.

Artikel 15

Adskillelse af transmissionssystemejer og lagersystemoperatør

1. I tilfælde, hvor der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal en transmissionssystemejer og en lagersystemoperatør, der er en del af en vertikalt integreret virksomhed, i det mindste være uafhængige, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmission, distribution og oplagring.

Denne artikel finder kun anvendelse på lagerfaciliteter, der teknisk og/eller økonomisk er nødvendige for effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne, jf. artikel 33.

2. For at sikre transmissionssystemejerens og lagersystemoperatørens uafhængighed, jf. stk. 1, gælder følgende minimumskriterier:

a) personer, der har ansvaret for ledelsen af transmissionssystemejerens og lagersystemoperatørens, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede naturgasvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af naturgasproduktion og -forsyning

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af transmissionssystemejerens og lagersystemoperatørens måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) lagersystemoperatøren skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den integrerede naturgasvirksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udbygge lagerfaciliteterne. Dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekanismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 41, stk. 6, af midler investeret i en dattervirksomhed tilgodeses. Navnlig skal moderselskabet kunne godkende lagersystemoperatørens årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for datterselskabets gældssætning. Modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af lagerfaciliteter, som ikke går ud over beløbene i den godkendte finansieringsplan eller i et tilsvarende instrument, og

d) transmissionssystemejerens og lagersystemoperatørens skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. En årsrapport med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger forelægges af den person eller det organ, der over for den regulerende myndighed er ansvarlig for at kontrollere overvågningsprogrammet, og denne årsrapport offentliggøres.

3. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for at sikre, at transmissionssystemejerens og lagersystemoperatørens fuldt og effektivt efterlever denne artikels stk. 2. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 16

Transmissionssystemoperatørers og transmissionssystemejerens tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 30 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har den enkelte transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatør og den enkelte transmissionssystemejer tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. Navnlig må der ikke videregives forretningsmæssigt følsomme oplysninger til de øvrige dele af virksomheden, medmindre det er nødvendigt for gennemførelsen af en forretningstransaktion. For at sikre fuld overholdelse af reglerne om informationsadskillelse sikrer medlemsstaterne, at transmissionssystemejerens, herunder distributionssystemoperatørens i tilfælde af en operatør af et kombineret system, og den resterende del af virksomheden

ikke anvender fælles tjenester, som f.eks. fælles juridiske tjenester, bortset fra rent administrative eller it-tekniske funktioner.

2. Transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatører må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

3. Oplysninger, der er nødvendige for den effektive konkurrence og et velfungerende marked, offentliggøres. Denne forpligtelse berører ikke sikring af fortroligheden af forretningsmæssigt følsomme oplysninger

KAPITEL IV

UAFHÆNGIGE TRANSMISSIONSOPERATØRER

Artikel 17

Aktiver, udstyr, personale og identitet

1. Transmissionssystemoperatører skal være udstyret med alle de menneskelige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer, der er nødvendige, for at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og varetage gastransmissionsaktiviteten, navnlig:

a) de aktiver, der er nødvendige for gastransmissionsaktiviteten, herunder transmissionssystemet, skal være ejet af transmissionssystemoperatøren

b) det personale, der er nødvendigt for gastransmissionsaktiviteten, herunder udførelse af alle virksomhedens opgaver, skal være ansat af transmissionssystemoperatøren

c) leasing af personale og levering af tjenester til og fra andre dele af den vertikalt integrerede virksomhed er forbudt. Transmissionssystemoperatøren kan dog levere tjenester til den vertikalt integrerede virksomhed, når blot:

i) leveringen af disse tjenester ikke diskriminerer systembrugere, er tilgængelig for alle systembrugere på samme vilkår og betingelser og ikke begrænser, forvrider eller hindrer konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet, og

ii) vilkår og betingelser for levering af disse tjenester er godkendt af den regulerende myndighed

d) med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 20, skal tilstrækkelige finansielle midler til fremtidige investeringsprojekter og/eller til udskiftning af eksisterende aktiver stilles til rådighed for transmissionssystemoperatøren rettidigt af den vertikalt integrerede virksomhed efter passende anmodning fra transmissionssystemoperatøren.

2. Gastransmissionsaktiviteten omfatter mindst følgende opgaver ud over de i artikel 13 anførte:

a) repræsentation af transmissionssystemoperatøren og kontakter til tredjeparter og de regulerende myndigheder

b) repræsentation af transmissionssystemoperatøren inden for det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas («ENTSO for gas»)

c) indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang uden at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere

d) opkrævning af alle afgifter i forbindelse med transmissionssystemet, herunder netadgangsafgifter, balanceringsafgifter for hjælpefunktioner som f.eks. behandling af gas og indkøb af tjenesteydelser (balanceomkostninger, energi for tab)

e) drift, vedligeholdelse og udvikling af et sikkert, effektivt og økonomisk transmissionssystem

f) investeringsplanlægning, der sikrer systemets evne til at dække en rimelig efterspørgsel og garantere forsynings-sikkerheden på lang sigt

g) oprettelse af relevante joint ventures, herunder med en eller flere transmissionssystemoperatører, gasbørser og andre relevante aktører med det formål at udvikle skabelsen af regionale markeder eller at lette liberaliseringsprocessen, og

h) alle selskabstjenesteydelser, herunder juridiske tjenester, regnskabsføring og it-tjenester.

3. Transmissionssystemoperatører skal være organiseret i en retlige form som omhandlet i artikel 1 i Rådets direktiv 68/151/EØF⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Rådets første direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EFT L 65 af 14.3.1968, s. 8 (Den danske specialudgave: serie I, kapitel 1968 (I), s. 41)).

4. Transmissionssystemoperatøren må ikke i sin selskabsidentitet, kommunikation, brandingstrategier og sine forretningslokaler skabe uklarhed om den særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

5. Transmissionssystemoperatøren må ikke dele it-systemer eller -udstyr, fysiske rammer eller sikkerhedsadgangssystemer med nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed og må ikke anvende samme rådgivere eller eksterne kontrahenter for it-systemer eller -udstyr og sikkerhedsadgangssystemer.

6. Transmissionssystemoperatørernes regnskaber skal revideres af en anden revisor end den, der reviderer den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

Artikel 18

Transmissionssystemoperatørens uafhængighed

1. Med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 20 skal transmissionssystemoperatøren have:

- a) reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede virksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle transmissionssystemet, og
- b) beføjelse til at rejse kapital på kapitalmarkedet, især ved låntagning og kapitalforøgelse.

2. Transmissionssystemoperatøren skal til enhver tid handle på en sådan måde, at det sikres, at operatøren har de nødvendige ressourcer til at udføre transmissionsaktiviteten korrekt og effektivt samt udvikle og opretholde et effektivt, sikkert og økonomisk transmissionssystem.

3. Dattervirksomheder til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må ikke have nogen direkte eller indirekte kapitalinteresser i transmissionssystemoperatøren. Transmissionssystemoperatøren må hverken direkte eller indirekte have kapitalinteresser i nogen dattervirksomhed til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, eller modtage udbytte eller andre finansielle fordele fra denne dattervirksomhed.

4. Transmissionssystemoperatørens overordnede ledelsesstruktur og selskabsvedtægter skal sikre transmissionssystemoperatørens faktiske uafhængighed i overensstemmelse med dette kapitel. Den vertikalt integrerede virksomhed må ikke direkte eller indirekte bestemme transmissionssystemoperatørens konkurrencemæssige adfærd i relation til transmissionssystemoperatørens daglige aktiviteter og forvaltning af nettet eller i relation til de aktiviteter, der er nødvendige for udarbejdelsen af den ti-årige netudviklingsplan i henhold til artikel 22.

5. I forbindelse med udførelsen af deres opgaver i henhold til dette direktivs artikel 13 og artikel 17, stk. 2, og ved overholdelsen af artikel 13, stk. 1, artikel 14, stk. 1, litra a), artikel 16, stk. 2, 3 og 5, artikel 18, stk. 6, og artikel 21, stk. 1, i forordning (EF) nr. 715/2009 må transmissionssystemoperatører ikke diskriminere mod forskellige personer eller enheder og ikke begrænse, forvride eller hindre konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet.

6. Eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren, herunder lån fra transmissionssystemoperatøren til den vertikalt integrerede virksomhed, skal være i overensstemmelse med markedsvilkårene. Transmissionssystemoperatøren skal opbevare udførlig dokumentation for sådanne kommercielle og finansielle forbindelser og på anmodning stille dem til rådighed for den regulerende myndighed.

7. Transmissionssystemoperatøren skal forelægge alle kommercielle og finansielle aftaler med den vertikalt integrerede virksomhed for den regulerende myndighed til godkendelse.

8. Transmissionssystemoperatøren skal underrette den regulerende myndighed om de finansielle midler, jf. artikel 17, stk. 1, litra d), der er til rådighed til fremtidige investeringsprojekter og/eller til udskiftning af eksisterende aktiver.

9. Den vertikalt integrerede virksomhed skal afstå fra enhver handling, der hindrer transmissionssystemoperatøren i at opfylde sine forpligtelser i henhold til dette kapitel eller er til skade for opfyldelsen, og må ikke kræve, at transmissionssystemoperatøren skal anmode den vertikalt integrerede virksomhed om tilladelse i forbindelse med opfyldelsen af disse forpligtelser.

10. En virksomhed, som af den regulerende myndighed er certificeret efter kravene i dette kapitel, skal godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør af den berørte medlemsstat. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 10 og artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009 eller i dette direktivs artikel 11 anvendes.

Artikel 19

Transmissionssystemoperatørens personales og ledelses uafhængighed

1. Afgørelser vedrørende udnævnelse og fornyelse, arbejdsvilkår, herunder aflønning, og tjenesteperiodens ophør for de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer, træffes af transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan, der udnævnes i henhold til artikel 20.

2. Fastlæggelsen af og vilkårene for perioden for og varigheden og ophøret af tjenesten for de personer, der af tilsynsorganet er udpeget til udnævnelse eller fornyelse som personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens overordnede ledelse, og/eller som medlemmer af dennes administrative organer, og årsagerne til enhver foreslået afgørelse om denne tjenesteperiodes ophør skal meddeles den regulerende myndighed. Disse vilkår og de i stk. 1 nævnte afgørelser bliver kun bindende, hvis den regulerende myndighed ikke har gjort indsigelse inden for tre uger efter meddelelsen.

Den regulerende myndighed kan gøre indsigelse imod de i stk. 1 nævnte afgørelser, når:

a) der opstår tvivl om den professionelle uafhængighed af en udpeget person, der har ansvaret for ledelsen og/eller er medlem af de administrative organer, eller

b) i tilfælde af en tjenesteperiodes førtidige ophør, hvis der er tvivl om et sådant førtidigt ophørs berettigelse.

3. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer, der er omfattet af dette stk., må ikke direkte eller indirekte have haft nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med den vertikalt integrerede virksomhed eller dele af denne eller med dens kontrollerende aktionærer ud over transmissionssystemoperatøren i en periode på tre år før deres udnævnelse.

4. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen anden stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed eller med de kontrollerende aktionærer.

5. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen interesse i eller modtage nogen finansielle fordele fra nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed ud over transmissionssystemoperatøren. Deres aflønning må ikke afhænge af andre af den vertikalt integrerede virksomheds aktiviteter eller resultater end transmissionssystemoperatørens.

6. Der garanteres en effektiv klageadgang til den regulerende myndighed for alle klager fra de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer over deres tjenesteperiodes førtidige ophør.

7. Efter ophøret af tjenesteperioden hos transmissionssystemoperatøren må de personer, der har ansvaret for dennes ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer ikke have nogen stilling eller noget ansvar, nogen

interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed end transmissionssystemoperatøren eller med de kontrollerende aktionærer i en periode på mindst fire år.

8. Stk. 3 finder anvendelse på flertallet af de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer.

De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmer af dennes administrative organer, som ikke er omfattet af bestemmelserne i stk. 3, må ikke have udført forvaltning eller udøvet anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed i en periode på mindst seks måneder før deres udnævnelse.

Første afsnit i dette stk. og stk. 4-7 finder anvendelse på alle de personer, der indgår i den overordnede ledelse, og de personer, der refererer direkte til dem i spørgsmål, der vedrører nettets drift, vedligeholdelse eller udvikling.

Artikel 20

Tilsynsorgan

1. Transmissionssystemoperatøren skal have et tilsynsorgan, som har ansvaret for at træffe afgørelser, som kan have en betydelig virkning på værdien af aktionærernes aktiver i transmissionssystemoperatøren, især afgørelser vedrørende godkendelse af de årlige og mere langsigtede finansieringsplaner, transmissionssystemoperatørens gælds niveau og størrelsen af det udbytte, der udbetales til aktionærerne. De afgørelser, der hører under tilsynsorganet, omfatter ikke afgørelser i tilknytning til transmissionssystemoperatørens daglige virksomhed og forvaltningen af nettet og i tilknytning til den virksomhed, der er nødvendig for udarbejdelsen af den ti-årige netudviklingsplan i medfør af artikel 22.

2. Tilsynsorganet skal bestå af medlemmer, der repræsenterer den vertikalt integrerede virksomhed, medlemmer, der repræsenterer tredjepartsaktionærer, og, hvor en medlemsstats relevante lovgivning fastsætter det, medlemmer, der repræsenterer andre interesserede parter, f.eks. transmissionssystemoperatørens ansatte.

3. Artikel 19, stk. 2, og artikel 19, stk. 3-7, anvendes på mindst halvdelen af tilsynsorganets medlemmer minus én. Artikel 19, stk. 2, andet afsnit, litra b), anvendes på alle tilsynsorganets medlemmer.

Artikel 21

Overvågningsprogram og overvågningsansvarlig

1. Medlemsstaterne skal sikre, at transmissionssystemoperatører opstiller og gennemfører et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at programmets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. Det skal godkendes af den regulerende myndighed. Med forbehold af den nationale reguleringsmyndigheds beføjelser kontrolleres programmets overholdelse uafhængigt af en overvågningsansvarlig.

2. Den overvågningsansvarlige udpeges af tilsynsorganet, og godkendes af den regulerende myndighed. Den regulerende myndighed kan kun afvise godkendelsen af en overvågningsansvarlig på grund af manglende uafhængighed eller faglig formåen. Den overvågningsansvarlige kan være en fysisk eller en juridisk person. Artikel 19, stk. 2-8, anvendes på den overvågningsansvarlige.

3. Den overvågningsansvarlige har ansvaret for at:

- a) føre tilsyn med gennemførelsen af overvågningsprogrammet
- b) udarbejde en årlig rapport, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre overvågningsprogrammet, og forelægge den for den regulerende myndighed
- c) aflægge rapport til tilsynsorganet og give anbefalinger vedrørende overvågningsprogrammet og dets gennemførelse

d) underrette den regulerende myndighed om enhver væsentlig overtrædelse i forbindelse med gennemførelsen af overvågningsprogrammet, og

e) aflægge rapport til den regulerende myndighed om eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren.

4. Den overvågningsansvarlige forelægger den regulerende myndighed de foreslåede afgørelser om investeringssplanen eller om individuelle investeringer i nettet. Det skal senest finde sted, når transmissionssystemoperatørens ledelse og/eller kompetente administrative organ forelægger dem for tilsynsorganet.

5. Hvis den vertikalt integrerede virksomhed på generalforsamlingen eller ved hjælp af stemmerne fra de medlemmer af tilsynsorganet, som det har udpeget, har forhindret vedtagelse af en afgørelse og derved forhindret eller forsinket investeringer, som i henhold til den ti-årige nedudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, skal den overvågningsansvarlige indberette dette til den regulerende myndighed, der derefter følger bestemmelserne i artikel 22.

6. Vilkårene for den overvågningsansvarliges mandat eller hans ansættelsesvilkår, herunder mandatets varighed skal godkendes af den regulerende myndighed. Disse vilkår skal sikre den overvågningsansvarliges uafhængighed, herunder give vedkommende med de ressourcer, der er nødvendige for at opfylde forpligtelserne. Under sit mandat må den overvågningsansvarlige ikke på anden måde, hverken direkte eller indirekte, være tilknyttet nogen del af det vertikalt integrerede selskab eller de kontrollerende aktionærer, hvis denne tilknytning er baseret på ansættelse, ansvar eller interesse.

7. Den overvågningsansvarlige skal regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt aflægge rapport til den regulerende myndighed og har ret til regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt at aflægge rapport til transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan.

8. Den overvågningsansvarlige kan deltage i alle møder i transmissionssystemoperatørens ledelse eller administrative organer samt i tilsynsorganets og generalforsamlingens møder. Den overvågningsansvarlige skal deltage i alle møder, der behandler følgende emner:

a) vilkår for adgang til nettet som fastsat i forordning (EF) nr. 715/2009, navnlig for så vidt angår tariffer, tjenester med tredjepartsadgang, kapacitetstildeling og håndtering af overbelastning, gennemsigtighed, balancering og sekundære markeder

b) projekter med henblik på at drive, vedligeholde og udvikle transmissionssystemet, herunder investeringer i nye transportsammenkoblinger, i kapacitetsudvidelse og i optimering af eksisterende kapacitet

c) energikøb eller -salg, der er nødvendige for transmissionssystemets drift.

9. Den overvågningsansvarlige overvåger transmissionssystemoperatørens overholdelse af artikel 16.

10. Den overvågningsansvarlige skal have adgang til alle relevante data og til transmissionssystemoperatørens kontorer samt til alle informationer, der er nødvendige for udførelsen af hans opgaver.

11. Efter den regulerende myndigheds forudgående godkendelse kan tilsynsorganet afskedige den overvågningsansvarlige. Det afskediger den overvågningsansvarlige med henvisning til manglende uafhængighed eller faglig formåen efter anmodning fra den regulerende myndighed.

12. Den overvågningsansvarlige skal gives adgang til transmissionssystemoperatørens kontorer uden forudgående meddelelse.

Artikel 22

Netudvikling og beføjelser til at træffe investeringsafgørelser

1. Transmissionssystemoperatørerne forelægger hvert år den regulerende myndighed en ti-årig netudviklingsplan på grundlag af den eksisterende og skønnede fremtidige udbuds- og efterspørgselssituation efter at have hørt alle relevante interessenter. Denne netudviklingsplan skal indeholde effektive foranstaltninger med henblik på at sikre systemets tilstrækkelighed og forsyningssikkerheden.

2. Den ti-årige netudviklingsplan skal navnlig:

a) oplyse markedsdeltagerne om den vigtigste transmissionsinfrastruktur, der er behov for at bygge eller opgradere inden for de næste ti år

b) indeholde alle de investeringer, der allerede er truffet afgørelse om, og identificere nye investeringer, der skal foretages de tre følgende år, og

c) fastsætte en tidsramme for alle investeringsprojekter.

3. Transmissionssystemoperatøren skal, når han udarbejder den ti-årige netudviklingsplan, foretage rimelige skøn over udviklingen af produktion, forsyning, forbrug og udvekslinger med andre lande, under hensyn til investeringsplaner for regionale net og net på fællesskabsplan, samt investeringsplaner for lager- og LNG-genforgasningsfaciliteter.

4. Den regulerende myndighed hører alle faktiske eller potentielle systembrugere om den ti-årige netudviklingsplan på en åben og gennemsigtig måde. Personer eller virksomheder, der hævder at være potentielle systembrugere, kan afkræves dokumentation herfor. Den regulerende myndighed offentliggør resultatet af høringsprocessen, navnlig de eventuelle behov for investeringer.

5. Den regulerende myndighed undersøger, om den ti-årige netudviklingsplan dækker alle de investeringsbehov, der blev identificeret under høringsprocessen, og om den er i overensstemmelse med den ikke-bindende ti-årige europæiske netudviklingsplan (europæisk netudviklingsplan), jf. artikel 8, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 715/2009. Hvis der opstår tvivl om overensstemmelsen med den ikke-bindende ti-årige europæiske netudviklingsplan, hører den regulerende myndighed agenturet. Den regulerende myndighed kan kræve, at transmissionssystemoperatøren ændrer sin ti-årige netudviklingsplan.

6. Den regulerende myndighed overvåger og evaluerer gennemførelsen af den ti-årige netudviklingsplan.

7. Såfremt transmissionssystemoperatøren undlader at foretage en investering, som i henhold til den ti-årige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, uden at dette skyldes tvingende grunde, som operatøren ikke er herre over, ikke foretager en investering, som i henhold til den ti-årige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed er forpligtet til at træffe mindst en af følgende foranstaltninger for at sikre, at den pågældende investering foretages, hvis denne investering stadig er relevant på grundlag af den seneste ti-årige netudviklingsplan:

a) kræve, at transmissionssystemoperatøren foretager den pågældende investering

b) afholde en udbudsprocedure for den pågældende investering, som er åben for alle investorer, eller

c) tvinge transmissionssystemoperatøren til at acceptere en kapitalforhøjelse for at finansiere de nødvendige investeringer og tillade uafhængige investorer at tegne kapitalandele.

Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til første afsnit, litra b), kan den kræve, at transmissionssystemoperatøren accepterer en eller flere af følgende:

a) finansiering foretaget af enhver tredjepart

b) etablering foretaget af enhver tredjepart

c) selv bygger de pågældende nye aktiver

d) selv driver det pågældende nye aktiv.

Transmissionssystemoperatøren giver investorerne alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne foretage investeringen, slutter nye aktiver til transmissionsnettet og skal i det hele taget gøre sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringsprojektet.

De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse.

8. Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til stk. 7, første afsnit, skal omkostningerne ved de pågældende investeringer dækkes af de relevante tarifregler.

Artikel 23

Beslutningsbeføjelse vedrørende tilkobling af lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter og industrielle kunder til transmissionssystemet

1. Transmissionssystemoperatøren fastlægger og offentliggør gennemsigtige og effektive procedurer og tariffer for ikke-diskriminerende tilkobling af lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter og industrielle kunder til transmissionssystemet. Procedurerne skal godkendes af den regulerende myndighed.

2. Transmissionssystemoperatøren har ikke ret til at nægte tilkobling af nye lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter eller industrielle kunder med den begrundelse, at der i fremtiden vil kunne ske eventuelle begrænsninger i den disponible netkapacitet eller ekstraomkostninger som følge af den nødvendige kapacitetsforøgelse. Transmissionssystemoperatøren skal sikre tilstrækkelig indgangs- og udgangskapacitet for nye tilkoblinger.

KAPITEL V

DISTRIBUTION OG FORSYNING

Artikel 24

Udpegning af distributionssystemoperatører

For en periode, som fastlægges af medlemsstaterne under hensyntagen til effektivitet og økonomisk balance, udpeger medlemsstaterne eller anmoder medlemsstaterne de virksomheder, som har ansvaret for distributionsfaciliteter, om at udpege en eller flere distributionssystemoperatører, og de påser, at disse operatører handler i overensstemmelse med artikel 25, 26 og 27.

Artikel 25

Distributionssystemoperatørernes opgaver

1. Den enkelte distributionssystemoperatør har ansvaret for at sikre, at systemet på lang sigt kan imødekomme rimelige krav til distributionen af gas og for på økonomiske vilkår at drive, opretholde og udvikle et sikkert, pålideligt og effektivt system på sit område under behørig hensyntagen til miljøet og energieffektiviteten.

2. Distributionssystemoperatøren må i intet tilfælde forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige sine tilknyttede virksomheder.

3. Distributionssystemoperatøren skal give eventuelle andre distributions-, transmissions-, LNG-, og/eller lagersystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transporten og oplagringen af naturgas finder sted på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system.

4. Distributionssystemoperatøren forsyner systembrugere med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.

5. Når en distributionssystemoperatør er ansvarlig for at balancere distributionssystemet, skal de regler, som denne fastlægger med henblik herpå, være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for distributionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 41, stk. 6, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

Artikel 26

Udskillelse af distributionssystemoperatører

1. Er distributionssystemoperatøren en del af en vertikalt integreret virksomhed, skal operatøren i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Disse regler indebærer ikke en forpligtelse til at adskille ejerskab til aktiver i distributionssystemoperatøren fra den vertikalt integrerede virksomhed.

2. Ud over kravene i stk. 1 skal distributionssystemoperatøren, når denne er en del af en vertikalt integreret virksomhed, være uafhængig, hvad angår organisation og beslutningstagning, af de andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Med henblik herpå gælder følgende minimumskriterier:

a) de personer, som har ansvaret for ledelsen af distributionssystemoperatøren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede naturgasvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, transmission og forsyning af naturgas

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af distributionssystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) distributionssystemoperatøren skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede naturgasvirksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle nettet. Distributionssystemoperatøren skal råde over de nødvendige ressourcer til at udføre disse opgaver, herunder menneskelige, tekniske, finansielle og fysiske ressourcer. Dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekanismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 41, stk. 6, af midler investeret i en dattervirksomhed tilgodeses. Navnlig skal modervirksomheden kunne godkende distributionssystemoperatørens årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for dattervirksomhedens gældsætning. Modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af distributionslinjer, som ikke går ud over beløbene i finansieringsplanen eller i et tilsvarende instrument, og

d) distributionssystemoperatøren skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Den person eller det organ, der har ansvaret for kontrollen med overvågningsprogrammet, den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren, forelægger en årsrapport med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger for den i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndighed, og denne årsrapport offentliggøres. Den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren er fuldt uafhængig og har til varetagelse af sin opgave adgang til alle nødvendige oplysninger hos distributionssystemoperatøren og eventuelle tilknyttede virksomheder.

3. I tilfælde hvor distributionssystemoperatøren indgår i en vertikalt integreret virksomhed, sørger medlemsstaterne for, at distributionssystemoperatørens virksomhed overvåges af regulerende myndigheder eller andre kompetente organer, således at denne ikke kan udnytte sin vertikale integration til at forvride konkurrencen. Vertikalt integrerede distributionssystemoperatører må navnlig ikke i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabe uklarhed om forsyningsgrenens særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed.

4. Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 1, 2 og 3 ikke gælder for integrerede naturgasvirksomheder, der betjener færre end 100000 tilkoblede kunder.

Artikel 27

Distributionssystemoperatørers tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 30 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har distributionssystemoperatøren tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som modtages i forbindelse med udøvelsen af distributionssystemoperatørens virksomhed, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde.

2. Distributionssystemoperatører må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

*Artikel 28****Lukkede distributionssystemer***

1. Medlemsstaterne kan tillade, at nationale regulerende myndigheder eller andre kompetente myndigheder klassificerer et system, der distribuerer gas inden for geografisk afgrænsede industrielle, kommercielle eller delte anlæg, og som med forbehold af stk. 4, ikke leverer til privatkunder, som et lukket distributionssystem, såfremt:

a) driften eller produktionsprocessen for brugerne af dette system er integreret som følge af særlige tekniske eller sikkerhedsmæssige hensyn, eller

b) systemet primært distribuerer gas til systemets ejer eller operatør eller til deres tilknyttede selskaber.

2. Medlemsstaterne kan bestemme, at de nationale regulerende myndigheder kan fritage operatøren af et lukket distributionssystem fra forpligtelsen i artikel 32, stk. 1, om, at tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, skal godkendes forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 41.

3. Gives en fritagelse efter af stk. 2, gennemgås og godkendes de anvendte tariffer eller de metoder, de er beregnet efter, i overensstemmelse med artikel 41 efter anmodning fra en bruger af det lukkede distributionssystem.

4. Hvis et lille antal husholdninger, der er beskæftiget hos eller har en lignende tilknytning til distributionssystemets ejer, og som befinder sig inden for det område, som det lukkede distributionssystem leverer til, tilfældigt bruger systemet, er dette ikke til hinder for, at der gives en fritagelse efter stk. 2.

*Artikel 29****Operatøren for et kombineret system***

Artikel 26, stk. 1, er ikke til hinder for, at en operatør kombinerer driften af transmissions-, LNG-, oplagrings- og distributionssystemer, forudsat at denne operatør opfylder artikel 9, stk. 1, eller artikel 14 og 15, eller kapitel IV eller hører under artikel 49, stk. 6.

KAPITEL VI

REGNSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE OG GENNEMSIGTIGE REGNSKABER*Artikel 30***Adgang til regnskaber**

1. Medlemsstaterne eller enhver kompetent myndighed, som de udpeger hertil, herunder de i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder og de i artikel 34, stk. 3, omhandlede tvistbilæggelsesmyndigheder, skal, i det omfang det er nødvendigt for, at de kan udføre deres hverv, have adgang til naturgasvirksomheders regnskaber, jf. artikel 31.

2. Medlemsstaterne og enhver udpeget kompetent myndighed, herunder de i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder og tvistbilæggelsesmyndighederne, har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger. Medlemsstaterne kan beslutte, at sådanne oplysninger skal offentliggøres, hvor dette er nødvendigt for, at de kompetente myndigheder kan udføre deres hverv.

Artikel 31

Regnskabsmæssig adskillelse

1. Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at naturgasvirksomheders regnskaber føres i overensstemmelse med denne artikels stk. 2-5. Hvis naturgasvirksomheder er omfattet af en undtagelse fra denne bestemmelse i henhold til artikel 49, stk. 2 og 4, skal de i det mindste føre deres interne regnskaber i overensstemmelse med denne artikel.

2. Naturgasvirksomheder skal, uanset ejerforhold og juridisk status, udarbejde årsregnskaber og lade disse revidere og offentliggøre i overensstemmelse med de bestemmelser i national lovgivning om kapitalselskabers årsregnskaber, som er vedtaget i medfør af Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 på grundlag af traktatens artikel 44, stk. 2, litra g) (*), om årsregnskaberne for visse selskabsformer ⁽²⁰⁾.

Virksomheder, som ikke er retligt forpligtede til at offentliggøre deres årsregnskaber, skal på deres hovedsæde opbevare en kopi heraf, som skal kunne konsulteres af offentligheden.

(*) Titlen på direktiv 78/660/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdamtraktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til artikel 54, stk. 3, litra g).

⁽²⁰⁾ EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11.

3. Naturgasvirksomheder skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber over hver af deres transmissions-, distributions-, LNG- og lageraktiviteter, således som de skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte virksomheder, med henblik på at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvriddning. De skal også føre regnskaber, som kan være konsoliderede, over andre gasaktiviteter, der ikke vedrører transmission, distribution, LNG og oplagring. Indtil den 1. juli 2007 skal de føre separate regnskaber over forsyningsaktiviteter til privilegerede kunder og forsyningsaktiviteter til ikke-privilegerede kunder. Indtægter fra ejerskab af transmissions- eller distributionssystemet specificeres i regnskaberne. De skal i relevant omfang føre konsoliderede regnskaber over andre ikke-gasrelaterede aktiviteter. De interne regnskaber skal omfatte en særskilt balance og en særskilt resultatopgørelse for hver aktivitet.

4. Under den i stk. 2 omhandlede revision skal det især undersøges, om forpligtelsen til at undgå forskelsbehandling og krydssubsidiering, jf. stk. 3, overholdes.

5. Virksomhederne skal i deres interne regnskaber redegøre for de regler for fordeling af aktiver, passiver, udgifter og indtægter samt afskrivning, som de følger ved udarbejdelsen af de i stk. 3 omhandlede separate regnskaber, jf. dog de regnskabsregler, der gælder nationalt. Disse interne regler må kun ændres i ekstraordinære tilfælde. Sådanne ændringer skal anføres og være behørigt begrundet.

6. Årsregnskaberne skal i noterne vise alle større transaktioner, der er gennemført med tilknyttede virksomheder.

KAPITEL VII

TILRETTELÆGGELSE AF SYSTEMADGANGEN

Artikel 32

Tredjeparts adgang

1. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne samt LNG-faciliteter, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder alle privilegerede kunder, herunder forsyningsvirksomheder, og som anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse

med artikel 41 af en i artikel 39, stk. 1, omhandlet regulerende myndighed, og at disse tariffer — og metoderne, hvor kun disse godkendes — offentliggøres, inden de træder i kraft.

2. Transmissionssystemoperatører skal, hvis det er nødvendigt for, at de kan udøve deres hverv, bl.a. i forbindelse med grænseoverskridende transmission, have adgang til andre transmissionssystemoperatørers net.

3. Bestemmelserne i dette direktiv er ikke til hinder for, at der indgås langtidskontrakter, såfremt de overholder Fællesskabets konkurrenceregler.

Artikel 33

Adgang til oplagring

1. Hvis det er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne samt for tilrettelæggelse af adgang til hjælpefunktioner, kan medlemsstaterne ved tilrettelæggelse af adgang til lagerfaciliteter og linepack vælge en af eller begge procedurerne i stk. 3 og 4. Disse procedurer baseres på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne fastsætter og offentliggør kriterier for hvilken ordning, der skal gælde for adgang til lagerfaciliteter og linepack. De offentliggør eller forpligter lager- og transmissionssystemoperatørerne til at offentliggøre, hvilke lagerfaciliteter eller hvilke dele af disse faciliteter og hvilken linepack, der tilbydes under de forskellige procedurer, som er nævnt i stk. 3 og 4.

Den i andet afsnit, andet punktum, omhandlede forpligtelse berører ikke medlemsstaternes valgfrihed i henhold til første afsnit.

2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på de hjælpefunktioner og de midlertidige lagerfaciliteter i forbindelse med LNG-faciliteter, der er nødvendige for forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet.

3. Ved forhandlet adgang træffer medlemsstaterne eller, når medlemsstater har bestemt dette, de regulerende myndigheder de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasvirksomheder og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som dækkes af det sammenkoblede system, kan forhandle om adgang til lagerfaciliteter og linepack, hvis dette er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at sikre effektiv systemadgang samt for at skaffe adgang til andre hjælpefunktioner. Parterne er forpligtet til at forhandle om adgang til lagre, linepack og andre hjælpefunktioner i god tro.

Aftaler om adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner forhandles med den pågældende lager-systemoperatør eller de pågældende naturgasvirksomheder. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne skal kræve, at lagersystemoperatørerne og naturgasvirksomhederne offentliggør deres kommercielle hovedvilkår for brug af lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner senest den 1. januar 2005 og herefter en gang om året.

Ved fastsættelsen af de i andet afsnit nævnte vilkår, skal lageroperatørerne og naturgasvirksomhederne høre systembrugerne.

4. Ved reguleret adgang, træffer de regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at give naturgasvirksomheder og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som er dækket af det sammenkoblede system, en adgangsret til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner på grundlag af offentliggjorte tariffer og/eller andre betingelser og forpligtelser knyttet til brugen af lagerfaciliteter og linepack, hvis dette teknisk og/eller økonomisk er nødvendigt for at sikre effektiv adgang til systemet samt for etablering af adgang til andre hjælpefunktioner. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne hører systembrugerne ved fastsættelsen af disse tariffer eller metoderne for fastsættelse af disse tariffer. Denne adgangsret for privilegerede kunder kan gives ved at sætte dem i stand til at indgå forsyningsaftaler med andre konkurrerende naturgasvirksomheder end systemets ejer og/eller operatør eller en tilknyttet virksomhed.

Artikel 34

Adgang til opstrømsrørledningsnet

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasvirksomheder og privilegerede kunder, uanset hvor de er placeret, kan få adgang til opstrømsrørledningsnet, herunder faciliteter, som yder tekniske tjenester i forbindelse med sådan adgang, i overensstemmelse med denne artikel, bortset fra de dele af sådanne net og faciliteter, der benyttes til lokale produktionsaktiviteter ved et felt, hvor gassen produceres. Kommissionen underrettes om foranstaltningerne i overensstemmelse med artikel 54.

2. Medlemsstaterne beslutter i overensstemmelse med de relevante retsakter, hvordan den i stk. 1 omhandlede adgang gives. Medlemsstaterne skal have som målsætninger, at der foreligger en rimelig og åben adgang, at der skabes et konkurrencepræget marked for naturgas, og at ethvert misbrug af dominerende stilling undgås, idet de tager hensyn til sikre og regelmæssige forsyninger, kapacitet, der er eller hurtigt kan stilles til rådighed, og beskyttelse af miljøet. Der kan tages hensyn til følgende:

a) nødvendigheden af at nægte adgang, hvis de tekniske specifikationer er indbyrdes uforenelige, og dette problem ikke kan løses rimelig let

b) nødvendigheden af at undgå vanskeligheder, som ikke kan overvindes rimelig let, og som kan være til skade for en effektiv eksisterende og planlagt fremtidig kulbrinteproduktion, herunder fra felter med marginal økonomisk rentabilitet

c) nødvendigheden af at respektere behørigt dokumenterede rimelige behov hos ejeren eller operatøren af opstrømsrørledningsnet for transport og forarbejdning af gas og de interesser, som alle andre potentielt berørte brugere af opstrømsrørledningsnettet eller relevante forarbejdnings- eller håndteringsfaciliteter har og

d) nødvendigheden af i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen at anvende deres love og administrative procedurer i forbindelse med tildelingen af autorisationer til produktion eller opstrømsudvikling.

3. Medlemsstaterne sikrer, at der er indført en ordning til bilæggelse af tvister, der omfatter en af parterne uafhængig myndighed, der har adgang til alle relevante oplysninger, således at tvister vedrørende adgang til opstrømsrørledningsnet kan bilægges hurtigt under hensyn til kriterierne i stk. 2 og antallet af parter, der måtte være involveret i at forhandle adgang til sådanne net.

4. I tilfælde af grænseoverskridende tvister gælder tvistbilæggelsesordningen i den medlemsstat, der har jurisdiktion over det opstrømsrørledningsnet, hvortil der nægtes adgang. Når det pågældende net henhører under mere end en medlemsstat i grænseoverskridende tvister, skal de pågældende medlemsstater rådføre sig med hinanden for at sikre, at bestemmelserne i dette direktiv anvendes overensstemmende.

Artikel 35

Nægtelse af adgang

1. Naturgasvirksomheder kan nægte adgang til systemet, hvis de ikke råder over den fornødne kapacitet, eller hvis adgang til systemet ville hindre dem i at opfylde de i artikel 3, stk. 2, omhandlede offentlige serviceforpligtelser, som er blevet pålagt dem, eller på grund af alvorlige økonomiske og finansielle problemer med take-or-pay-kontrakter under hensyn til kriterierne og procedurerne i artikel 48 og til den løsning, medlemsstaten har valgt i medfør af artikel 48, stk. 1. Ethvert sådant afslag skal være behørigt begrundet.

2. Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at en naturgasvirksomhed, som nægter adgang til systemet, fordi det ikke råder over den fornødne kapacitet, eller der mangler sammenkobling, foretager de nødvendige udbygninger, for så vidt dette er rentabelt, eller en potentiel kunde er villig til at betale for dem. Såfremt medlemsstaterne anvender artikel 4, stk. 4, træffer de sådanne foranstaltninger.

Artikel 36

Ny infrastruktur

1. Større nye anlæg i gasinfrastrukturen, dvs. sammenkoblingslinjer, LNG-faciliteter og lagerfaciliteter, kan på anmodning undtages fra bestemmelserne i artikel 9, 32, 33 og 34 samt artikel 41, stk. 6, 8 og 10, for en bestemt periode og på følgende betingelser:

- a) investeringen skal øge konkurrencen i gasforsyningen og øge forsyningssikkerheden
- b) risikoen i forbindelse med investeringen er så stor, at investeringen ikke ville finde sted, medmindre en undtagelse blev indrømmet
- c) infrastrukturen skal være ejet af en fysisk eller juridisk person, der i det mindste hvad angår retlig form, er adskilt fra de systemoperatører, i hvis systemer denne infrastruktur vil blive bygget
- d) der opkræves afgifter af brugerne af denne infrastruktur, og
- e) undtagelsen må ikke være til skade for konkurrencen eller for, at det indre marked for naturgas fungerer tilfredsstillende, eller for, at det regulerede system, som infrastrukturen er koblet til, fungerer effektivt.

2. Stk. 1 finder også anvendelse i forbindelse med markante kapacitetsforøgelser i eksisterende infrastruktur og ændringer af sådan infrastruktur, der muliggør udvikling af nye gasforsyningskilder.

3. Den i kapitel VIII omhandlede regulerende myndighed kan fra sag til sag træffe beslutning om den undtagelse, der er omhandlet i stk. 1 og 2.

4. Når det pågældende infrastrukturanlæg strækker sig over et område, der berører mere end én medlemsstat, kan agenturet forelægge den regulerende myndighed i den berørte medlemsstat en rådgivende udtalelse, som kan udgøre grundlaget for deres afgørelse, senest to måneder efter datoen for den sidste af disse regulerende myndigheders modtagelse af anmodningen om en undtagelse.

Når alle de berørte regulerende myndigheder er nået til enighed om beslutningen om undtagelse inden for seks måneder, underretter de agenturet om denne beslutning.

Agenturet varetager de opgaver, der i denne artikel tillægges de regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater:

- a) når alle de pågældende regulerende myndigheder ikke har kunnet nå til enighed senest seks måneder efter, at der blev anmodet om en undtagelse over for den sidste af disse regulerende myndigheder, eller
- b) efter fælles anmodning fra de pågældende regulerende myndigheder.

Alle de pågældende regulerende myndigheder kan i fællesskab anmode om, at tidsrummet i tredje afsnit, litra a), forlænges med højst tre måneder.

5. Agenturet hører, inden den træffer beslutning, de relevante regulerende myndigheder og ansøgerne.

6. En undtagelse kan omfatte hele det nye infrastrukturanlægs kapacitet eller hele den markant forøgede kapacitet på det eksisterende anlæg, eller den kan omfatte en del af kapaciteten.

Når der træffes beslutning om at indrømme en undtagelse, skal der fra sag til sag tages stilling til, om det er nødvendigt at tidsbegrænse undtagelsen og gøre den betinget af ikke-diskriminerende adgang til infrastrukturanlægget. Når der træffes beslutning om disse betingelser, skal der navnlig tages hensyn til den ekstracapacitet, der skal opbygges, eller ændringen af den eksisterende kapacitet, projektets tidshorisont og nationale forhold.

Før der indrømmes en undtagelse, skal den regulerende myndighed fastsætte reglerne og ordningerne for administration og kapacitetsfordeling. Reglerne skal fastsætte, at alle potentielle brugere af infrastrukturanlægget opfordres til at tilkendegive deres interesse i at indgå kapacitetsaftaler, inden kapaciteten i det nye anlæg fordeles, herunder til eget brug. Den regulerende myndighed forlanger, at reglerne for håndtering af kapacitetsbegrænsning indbefatter pligt til at udbyde ubrugt kapacitet på markedet, og at brugerne af infrastrukturen har ret til at afsætte deres aftalte kapacitet på det sekundære marked. Ved vurderingen af kriterierne i stk. 1, litra a), b) og e), tager den regulerende myndighed hensyn til resultaterne af denne kapacitetsfordelingsprocedure.

Beslutningen om undtagelsen, herunder også eventuelle betingelser som nævnt i andet afsnit i dette stykke, begrundes behørigt og offentliggøres.

7. Uanset stk. 3 kan medlemsstaterne dog fastsætte, at deres regulerende myndighed eller agenturet, alt efter tilfældet, skal forelægge sin udtalelse om anmodningen om en undtagelse for det relevante organ i medlemsstaten med henblik på den formelle afgørelse. Denne udtalelse skal offentliggøres sammen med beslutningen.

8. Den regulerende myndighed tilsender Kommissionen en kopi af hver ansøgning om undtagelse, så snart den er modtaget. Den kompetente myndighed giver straks Kommissionen meddelelse om afgørelsen samt om alle oplysninger, der er relevante for den. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i en sammenfattet form, der sætter den i stand til at træffe en velunderbygget afgørelse. Oplysningerne skal navnlig omfatte:

a) en detaljeret begrundelse for, på hvilket grundlag den regulerende myndighed eller medlemsstat har indrømmet eller afvist undtagelsen, sammen med en henvisning til stk. 1, herunder det eller de relevante litraer i dette stykke, som er grundlag for afgørelsen, herunder de finansielle oplysninger, der begrundet behovet for undtagelsen

b) den analyse, der er foretaget af konkurrencevirkningen og den effektive funktion af det indre marked for naturgas som følge af indrømmelsen af undtagelsen

c) begrundelsen for den periode, undtagelsen skal gælde, samt for andelen af den samlede kapacitet for den pågældende gasinfrastruktur, som har fået indrømmet undtagelsen

d) såfremt undtagelsen vedrører en sammenkoblingslinje, resultatet af samrådet med de berørte regulerende myndigheder, og

e) infrastrukturens bidrag til en diversifikation af gasforsyningen.

9. Inden for to måneder fra dagen efter modtagelsen af en meddelelse kan Kommissionen træffe afgørelse om, at den regulerende myndighed skal ændre eller trække sin afgørelse om at indrømme en undtagelse tilbage. Hvis Kommissionen udbeder sig yderligere oplysninger, kan denne tomånedersfrist forlænges med yderligere to måneder. Denne yderligere frist løber fra dagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger. Den oprindelige tomånedersfrist kan også forlænges med både Kommissionens og den regulerende myndigheds samtykke.

Forelægges de ønskede oplysninger ikke inden for den frist, der er anført i anmodningen, anses meddelelsen for at være trukket tilbage, medmindre fristen, inden den er udløbet, er blevet forlænget med både Kommissionens og den regulerende myndigheds samtykke, eller medmindre den regulerende myndighed i en behørigt begrundet erklæring har meddelt Kommissionen, at den anser meddelelsen for at være fuldstændig.

Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse om at ændre eller trække afgørelsen om undtagelsen tilbage inden for en måned og underretter Kommissionen herom.

Kommissionen har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

Kommissionens godkendelse af en afgørelse om undtagelse mister sin virkning to år efter vedtagelsen, hvis etableringen af infrastrukturanlægget endnu ikke er påbegyndt, og fem år efter vedtagelsen, hvis anlægget endnu ikke er operationelt, medmindre Kommissionen beslutter, at eventuelle forsinkelser skyldes omfattende forhindringer, der ikke kan henføres til den person, som undtagelsen er indrømmet.

10. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for anvendelsen af betingelserne i denne artikels stk. 1 og for fastlæggelsen af proceduren for anvendelse af denne artikels stk. 3, 6, 8 og 9. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 37

Markedsåbning og gensidighed

1. Medlemsstaterne sikrer, at de privilegerede kunder omfatter:

a) indtil den 1. juli 2004: privilegerede kunder i henhold til artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽²¹⁾. Medlemsstaterne offentliggør inden den 31. januar hvert år kriterierne for definitionen af disse privilegerede kunder

b) fra den 1. juli 2004: alle erhvervskunder

c) fra den 1. juli 2007: alle kunder.

⁽²¹⁾ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 1.

2. For at undgå ubalance i åbningen af gasmarkederne:

a) må gasforsyningskontrakter med en privilegeret kunde i en anden medlemsstats system ikke være forbudt, hvis kunden betragtes som privilegeret i begge systemer og

b) kan Kommissionen, når transaktioner som beskrevet i litra a) afvises, fordi kunden kun er privilegeret i et af de to systemer, under hensyn til markedssituationen og den fælles interesse pålægge den transaktionsafvisende part at gennemføre den ønskede gasforsyning på anmodning af en af de to systemers medlemsstater.

Artikel 38

Direkte linjer

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at muliggøre:

a) at naturgasvirksomheder, der er etableret på deres område, kan forsyne privilegerede kunder via en direkte linje, og

b) at enhver af disse privilegerede kunder på deres område kan blive forsynet med gas fra naturgasvirksomheder via en direkte linje.

2. I tilfælde, hvor der stilles krav om godkendelse (f.eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse) til at etablere eller drive direkte linjer, fastlægger medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kriterierne for udstedelse af godkendelse til at etablere eller drive sådanne linjer på deres område. Disse kriterier skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende.

3. Medlemsstaterne kan udstede en godkendelse til at etablere en direkte linje betinget af, enten at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af artikel 35, eller at der indledes en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til artikel 41.

KAPITEL VIII

NATIONALE REGULERENDE MYNDIGHEDER

Artikel 39

Udpegning af regulerende myndigheder og disses uafhængighed

1. Hver medlemsstat udpeger en enkelt national regulerende myndighed på nationalt plan.

2. Denne artikels stk. 1 berører ikke udpegningen af andre regulerende myndigheder på regionalt plan i medlemsstater, forudsat at der er én enkelt overordnet repræsentant med henblik på repræsentation og kontakt på fællesskabsplan i repræsentantskabet for agenturet, jf. artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.

3. Uanset denne artikels stk. 1 kan en medlemsstat udpege regulerende myndigheder for mindre systemer på et geografisk adskilt område, hvor forbruget i 2008 var under 3 % af det samlede forbrug i den medlemsstat, området er en del af. Denne undtagelse berører ikke udpegningen af én enkelt overordnet repræsentant og kontaktperson på fællesskabsplan i repræsentantskabet for agenturet, jf. artikel 14 stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.

4. Medlemsstaterne garanterer den regulerende myndigheds uafhængighed og sikrer, at den optræder upartisk og gennemskueligt i udøvelsen af dens beføjelser. Med dette formål sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed under udførelsen af de reguleringsopgaver, som dette direktiv og dertil knyttede forskrifter pålægger den,

a) er juridisk adskilt fra og funktionelt uafhængig af enhver anden offentlig eller privat enhed

b) sikrer, at dens personale og de personer, der har ansvaret for dens ledelse,

i) handler uafhængigt af enhver markedsinteresse, og

ii) ikke søger eller modtager direkte instrukser fra nogen regering eller anden offentlig eller privat enhed under udførelsen af reguleringsopgaverne. Dette krav berører ikke et tæt samarbejde, når det er hensigtsmæssigt, med andre relevante nationale myndigheder eller overordnede politiske retningslinjer fra regeringen, som ikke vedrører de reguleringsopgaver og -beføjelser, der er omhandlet i artikel 41.

5. For at beskytte den regulerende myndigheds uafhængighed sikrer medlemsstaterne navnlig:

a) at den regulerende myndighed kan træffe selvstændige afgørelser uafhængigt af noget politisk organ og har separate årlige budgetbevillinger med autonomi i forbindelse med gennemførelsen af det tildelte budget og tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer til at varetage dens opgaver, og

b) at medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, den regulerende myndigheds topledelse udnævnes for en fast periode på fem til syv år, der kan forlænges én gang.

Med hensyn til første afsnit, litra (b), sikrer medlemsstaterne en passende rotationsordning for bestyrelsen eller topledelsen. Medlemmerne af bestyrelsen, eller hvor der ikke findes en bestyrelse, af topledelsen, kan kun afsættes i deres embedsperiode, hvis de ikke længere opfylder de betingelser, der er fastsat i denne artikel, eller er fundet skyldige i tjenesteforseelse i henhold til national ret.

Artikel 40

Overordnede mål for den regulerende myndigheds virke

Under udførelsen af de reguleringsopgaver, der er anført i dette direktiv, træffer den regulerende myndighed alle rimelige foranstaltninger for at nå følgende mål inden for rammerne af dens opgaver og beføjelser, jf. artikel 41, i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, herunder konkurrencemyndigheder, når det er hensigtsmæssigt, og uden at det berører disses kompetencer:

a) i tæt samarbejde med agenturet, andre medlemsstaters regulerende myndigheder og Kommissionen: fremme af et indre marked for naturgas i Fællesskabet præget af konkurrence, sikkerhed og miljømæssig bæredygtighed med en effektiv åbning af markedet for alle kunder og leverandører i Fællesskabet samt sikre passende betingelser med henblik på en effektiv og pålidelig drift af gasnettene under hensyntagen til langsigtede mål

b) udvikling af konkurrencebaserede velfungerende regionale markeder inden for Fællesskabet med det under litra a) nævnte mål for øje

c) fjernelse af restriktioner for handel med naturgas mellem medlemsstaterne, herunder udvikling af passende kapacitet til grænseoverskridende transmission med henblik på at imødekomme efterspørgslen og øge integrationen af de nationale markeder, hvilket kan fremme naturgasstrømme i hele Fællesskabet

d) bidrage til, at der på den mest omkostningseffektive måde udvikles sikre, pålidelige og effektive ikke-diskriminerende systemer, der er forbrugerorienterede, samt fremme systemtilstrækkelighed og, i tråd med de overordnede mål for energipolitikken, energieffektivitet samt integration af gasproduktion fra vedvarende energikilder i stor og i lille målestok og decentral produktion i såvel transmissions- som distributionsnet

e) fremme af ny produktionskapacitets netadgang og navnlig fjerne hindringer, der kan forhindre adgangen for nye markedsdeltagere og for gas fra vedvarende energikilder

f) sikring af, at systemoperatører og systembrugere får passende incitament, på både kort og lang sigt, til at øge effektiviteten af systemets præstationer og fremme integrationen af markedet

g) sikring af, at kunderne drager fordel af, at deres nationale marked fungerer effektivt, fremme af effektiv konkurrence og bidrag til sikring af forbrugerbeskyttelse

h) bidrage til at opnå høje standarder for offentlig service inden for naturgas, bidrage til beskyttelse af sårbare kunder og bidrage til, at nødvendige procedurer for udveksling af oplysninger ved kunders leverandørskift er kompatible.

Artikel 41

Den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser

1. Den regulerende myndighed har følgende opgaver:

a) at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier

b) at sørge for, at transmissions- og distributionssystemoperatører, og i givet fald systemejere, samt naturgasvirksomheder, overholder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og anden relevant fællesskabslovgivning, også hvad angår grænseoverskridende forhold

c) at samarbejde om grænseoverskridende forhold med den eller de regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater og med agenturet

d) at overholde og gennemføre relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet og Kommissionen

e) at aflægge årsrapport om sin virksomhed og varetagelsen af sine opgaver over for de relevante myndigheder i medlemsstaterne, agenturet og Kommissionen. Sådanne rapporter skal redegøre for, hvilke skridt der er taget, og hvilke resultater der er opnået for hver af de opgaver, der er anført i denne artikel

f) at sikre, at der ikke forekommer krydssubsidiering mellem transmissions-, distributions-, oplagrings-, LNG- og forsyningsaktiviteter

g) at overvåge transmissionssystemoperatørernes investeringsplaner og vurdere i sin årsrapport disse planers forenelighed med den europæiske netudviklingsplan, jf. artikel 8, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 715/2009, denne vurdering kan omfatte anbefalinger til at ændre disse investeringsplaner

h) at overvåge, at reglerne for netsikkerhed og -pålidelighed overholdes, evaluere de hidtidige præstationer for netsikkerhed samt fastsætte eller godkende standarderne for og kravene til service- og forsyningskvalitet eller bidrage til dette sammen med andre kompetente myndigheder

i) at overvåge graden af gennemsigtighed, herunder engrospriser, og sikre, at naturgasvirksomhederne opfylder deres gennemsigtighedsforpligtelser

j) at overvåge graden og effektiviteten af markedsåbning og konkurrence på engros- og detailsalgsniveau, herunder på naturgasbørser, privatkundepriser, herunder forudbetalingssystemer, andel af kunder, der skifter leverandør, andel af kunder, der afmeldes, afgifter for og udførelse af vedligeholdelsestjenester, klager fra privatkunder samt enhver forvriddning eller begrænsning af konkurrencen, idet den fremlægger alle relevante oplysninger og oplyser de berørte konkurrencemyndigheder om relevante sager

k) at overvåge forekomsten af restriktiv kontraktpraksis, herunder eneretsklausuler, der kan hindre store erhvervs-kunder i at indgå kontrakt med mere end en enkelt leverandør samtidig eller begrænse dem i deres mulighed for at gøre det, og i påkommende tilfælde underrette de nationale konkurrencemyndigheder om en sådan praksis

l) at respektere kontraktfrihed, hvad angår afbrydelige forsyningskontrakter samt langtidskontrakter, såfremt de er forenelige med fællesskabsretten og i overensstemmelse med Fællesskabets politikker

m) at overvåge den tid, det tager transmissions- og distributionssystemoperatørerne at foretage tilkoblinger og reparationer

n) at overvåge og gennemgå betingelserne for adgang til oplagring, linepack og andre hjælpefunktioner som anført i artikel 33. Hvis ordningen for adgang til oplagring fastlægges i henhold til artikel 33, stk. 3, omfatter denne opgave ikke gennemgang af tariffer

o) at medvirke til at sikre sammen med andre relevante myndigheder, at forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, herunder de i bilag I fastsatte, er effektive og håndhæves

p) at offentliggøre henstillinger vedrørende forsyningspriserens overensstemmelse med artikel 3 mindst en gang om året og, hvor det er relevant, at fremsende disse til konkurrencemyndighederne

q) at sikre adgang til kundernes forbrugsdata, forelægge til frivillig brug en let forståelig standardiseret opstilling på nationalt plan af forbrugsdataene og hurtig adgang for alle kunder til disse data, jf. litra h) i bilag I

r) at overvåge gennemførelsen af regler for de opgaver og forpligtelser, der påhviler transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører, forsyningsvirksomheder, kunder og andre markedsdeltagere, jf. forordning (EF) nr. 715/2009

s) at overvåge, om kriterierne for, om en lagerfacilitet henhører under artikel 33, stk. 3, eller stk. 4, anvendes korrekt, og

t) at overvåge gennemførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, jf. artikel 46

u) at bidrage til at sikre, at procedurerne for udveksling af oplysninger er forenelige med de vigtigste markedsprocesser på regionalt plan.

2. De i stk. 1 omhandlede overvågningsopgaver kan udføres af andre myndigheder end den regulerende myndighed, hvis en medlemsstat har fastsat dette. I så fald stilles resultaterne af denne overvågning hurtigst muligt til rådighed for den regulerende myndighed.

Den regulerende myndighed hører, i det omfang det er relevant, og i overensstemmelse med principperne om bedre regulering, transmissionssystemoperatørerne og arbejder i givet fald tæt sammen med andre relevante nationale myndigheder under udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, under iagttagelse af disses uafhængighed og uden at det berører deres egne specifikke kompetencer.

Godkendelser, der er udstedt af en regulerende myndighed eller agenturet i henhold til dette direktiv, berører ikke den regulerende myndigheds fremtidige brug i behørigt begrundede tilfælde af sine beføjelser i henhold til denne artikel eller eventuelle sanktioner fra andre relevante myndigheders eller fra Kommissionens side.

3. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør i medfør af artikel 14, varetager den regulerende myndighed, foruden de opgaver den er pålagt i henhold til denne artikels stk. 1, følgende opgaver:

a) den overvåger, at transmissionssystemejereren og den uafhængige systemoperatør opfylder deres forpligtelser efter denne artikel, og udsteder sanktioner for manglende overholdelse i overensstemmelse med stk. 4, litra d)

b) den overvåger forbindelserne og kommunikationen mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejereren med det formål at sikre, at den uafhængige systemoperatør overholder sine forpligtelser, og skal navnlig godkende kontrakter og fungere som mæglingssystemmyndighed mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejereren i tilfælde af klager forelagt af en af disse parter henhold til stk. 11

c) for den første ti-årige netudviklingsplan godkender den investeringsplanlægningen og den flerårige netudviklingsplan, som den uafhængige systemoperatør forelægger årligt, jf. dog proceduren i artikel 14, stk. 2, litra c)

d) den sikrer, at de takster for adgang til nettet, som den uafhængige systemoperatør opkræver, indbefatter aflønning til netejereren eller netejerne, som giver et tilstrækkeligt afkast på netaktiverne og eventuelle nye investeringer i dem, forudsat at de hviler på et økonomisk og effektivt grundlag, og

e) den har beføjelse til at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i transmissionssystemejerens og den uafhængige systemoperatørs lokaler.

4. Medlemsstaterne sørger for, at de regulerende myndigheder får tildelt beføjelser, der sætter dem i stand til at udføre opgaverne i stk. 1, 3 og 6 hurtigt og effektivt. Med dette formål for øje skal den regulerende myndighed mindst have beføjelse til:

a) at træffe afgørelser, der er bindende for naturgasvirksomheder

b) at foretage undersøgelser af, hvordan gasmarkederne fungerer, og fastlægge og pålægge foranstaltninger, der er forholdsmæssige og nødvendige for at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer, som det skal. Den regulerende myndighed har om nødvendigt desuden beføjelse til at samarbejde med den nationale konkurrencemyndighed og reguleringsmyndigheder for finansmarkederne eller Kommissionen om foretagelse af en undersøgelse vedrørende konkurrencelovgivningen

c) at kræve oplysninger fra naturgasvirksomheder, der er relevante for udførelsen af dens opgaver, herunder begrundelser for eventuelle afslag på tredjepartsadgang, og oplysninger om foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke nettet

d) at pålægge naturgasvirksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv eller juridisk bindende afgørelser truffet af den regulerende myndighed eller agenturet, sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, eller at foreslå en kompetent domstol at pålægge sådanne sanktioner. Dette omfatter beføjelse til at pålægge eller til at foreslå at pålægge transmissionssystemoperatøren eller eventuelt den vertikalt integrerede virksomhed sanktioner på op til 10 % af transmissionssystemoperatørens eller den vertikalt integrerede virksomheds årlige omsætning, hvis deres respektive forpligtelser i henhold til dette direktiv ikke overholdes, og

e) at udføre passende undersøgelser og udstede relevante instrukser med henblik på tvistbilæggelse i henhold til stk. 11 og 12.

5. Når der er udpeget en transmissionssystemoperatør i medfør af kapitel IV, tillægges den regulerende myndighed, foruden de opgaver og beføjelser den er tillagt i henhold til denne artikels stk. 1 og 4, mindst følgende opgaver og beføjelser:

a) at udstede sanktioner i overensstemmelse med stk. 4, litra d), for diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed

b) at overvåge kommunikationer mellem transmissionssystemoperatøren og den vertikalt integrerede virksomhed for at sikre, at transmissionssystemoperatøren overholder sine forpligtelser

c) at fungere som tvistbilæggelsesmyndighed mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren i tilfælde af klager forelagt i henhold til stk. 11

d) at overvåge kommercielle og finansielle relationer, herunder lån mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren

e) at godkende alle kommercielle og finansielle aftaler mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren under forudsætning af, at de opfylder markedsbetingelserne

f) at anmode om en begrundelse fra den vertikalt integrerede virksomhed, når det notificeres af den overvågningsansvarlige i overensstemmelse med artikel 21, stk. 4. Denne begrundelse skal navnlig omfatte bevis for fraværet af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed

g) at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i den vertikalt integrerede virksomhed og hos transmissionssystemoperatøren, og

h) at overdrage alle eller specifikke opgaver hos transmissionssystemoperatøren til en uafhængig systemoperatør, der udpeges i overensstemmelse med artikel 14, i tilfælde af vedholdende brud på transmissionssystemoperatørens forpligtelser i henhold til dette direktiv, navnlig i forbindelse med gentagne tilfælde af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed.

6. De regulerende myndigheder har ansvaret for fastsættelse eller godkendelse af i det mindste de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, i tilstrækkelig god tid inden de træder i kraft, for:

a) tilkobling og adgang til nationale net, herunder transmissions- og distributionstariffer samt vilkår, betingelser og tariffer for adgang til LNG-faciliteter. Disse tariffer eller metoder skal være udformet således, at de nødvendige investeringer i nettene og LNG-faciliteterne kan gennemføres på en sådan måde, at investeringerne sikrer nettenes og LNG-faciliteternes levedygtighed

b) tilvejebringelse af balanceringsydelser, som leveres på den mest økonomiske måde og giver passende incitamentter til netværksbrugere, så de kan balancere deres input og resultater. Balanceringsydelserne skal leveres på en rimelig og ikke-diskriminerende måde og være baseret på objektive kriterier, og

c) adgang til grænseoverskridende infrastrukturer, herunder procedurer for fordeling af kapacitet og styring af overbelastning.

7. De i stk. 6 nævnte metoder eller vilkår og betingelser offentliggøres.

8. Når de regulerende myndigheder fastsætter eller godkender tarifferne eller metoderne og balanceringsydelserne, sørger de for, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne får passende incitamentter på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter.

9. De regulerende myndigheder overvåger overbelastningsstyringen i de nationale gastransmissionsnet, herunder i samkøringslinjer, og gennemførelsen af reglerne for styring af overbelastning. Transmissionssystemoperatører eller markedsoperatører indsender med henblik på dette deres regler for styring af overbelastning, herunder kapacitetsfordeling, til de nationale regulerende myndigheder. Nationale regulerende myndigheder kan anmode om ændringer af disse regler.

10. De regulerende myndigheder har beføjelse til at kræve, at transmissions-, oplagrings-, LNG- og distributions-systemoperatørerne om nødvendigt ændrer de vilkår og betingelser, herunder tariffer og metoder, som er omhandlet i denne artikel, for at sikre, at disse er forholdsmæssige og anvendes på en ikke-diskriminerende måde. Hvis ordningen for adgang til oplagring fastlægges i henhold til artikel 33, stk. 3, omfatter denne opgave ikke ændring af tariffer. I

tilfælde af forsinkelser ved fastsættelsen af transmissions- og distributionstariffer har de regulerende myndigheder beføjelse til at fastsætte eller godkende midlertidige transmissions- og distributionstariffer eller -metoder og til at træffe afgørelse om passende kompensationsforanstaltninger, hvis de endelige tariffer eller metoder afviger fra disse midlertidige tariffer eller metoder.

11. Enhver part, der ønsker at klage over en transmissions-, oplagrings-, LNG- eller distributionssystemoperatør i forbindelse med den pågældende operatørs forpligtelser i henhold til dette direktiv, kan indbringe en klage for den regulerende myndighed, som i sin egenskab af tvistbilæggelsesmyndighed skal træffe en afgørelse senest to måneder efter modtagelsen af klagen. Denne periode kan forlænges med yderligere to måneder, hvis den regulerende myndighed ønsker yderligere oplysninger. Denne forlængede periode kan forlænges yderligere med klagerens samtykke. Den regulerende myndigheds afgørelse har bindende virkning, medmindre og indtil den underkendes efter påklage.

12. Enhver berørt part, som har ret til at klage over en afgørelse om metoder i henhold til denne artikel eller — når den regulerende myndighed har høringspligt — over forslag til tariffer eller metoder, kan senest to måneder efter, at afgørelsen eller forslaget til afgørelse er offentliggjort — eller tidligere, hvis fastsat af medlemsstaterne — indgive klage med henblik på fornyet behandling. En sådan klage har ikke opsættende virkning.

13. Medlemsstaterne udarbejder passende og effektive mekanismer med henblik på regulering, kontrol og gennemsigtighed for at hindre ethvert misbrug af dominerende stilling, navnlig til skade for forbrugerne, og enhver form for aggressiv adfærd. Disse mekanismer skal tilgodese traktatens bestemmelser, især artikel 82.

14. Medlemsstaterne sikrer, at der træffes passende foranstaltninger, herunder at der indledes administrative eller strafferetlige procedurer i overensstemmelse med national lovgivning, over for de ansvarlige fysiske og juridiske personer, hvis bestemmelserne om fortrolig behandling i dette direktiv ikke er blevet overholdt.

15. Indbringelse af en klage, jf. stk. 11 og 12, udelukker ikke anvendelse af retsmidler i henhold til fællesskabsretten og/eller national ret.

16. De regulerende myndigheder skal fuldt ud begrunde deres afgørelser med henblik på domstolskontrol. Afgørelserne skal gøres offentligt tilgængelige, samtidig med at de forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

17. Medlemsstaterne sørger for, at der på nationalt plan findes passende mekanismer, inden for hvilke en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en regulerende myndighed, har klageret ved et organ, der er uafhængigt af de berørte parter og af enhver regering.

Artikel 42

Reguleringsordning for forhold på tværs af grænserne

1. De regulerende myndigheder samarbejder tæt og rådfører sig med hinanden samt giver hinanden og agenturet alle oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af deres opgaver efter dette direktiv. Hvad de udvekslede oplysninger angår, skal den modtagende myndighed sikre den samme grad af fortrolighed, som den afgivende myndighed er forpligtet til at sikre.

2. De regulerende myndigheder samarbejder mindst på regionalt plan om:

a) at fremme indførelsen af operationelle ordninger, der kan muliggøre en optimal forvaltning af nettet, fremme fælles gasbørser og fordelingen af grænseoverskridende kapacitet og muliggøre et tilstrækkeligt niveau af sammenkoblingskapacitet, herunder gennem ny sammenkobling, i regionen og mellem regioner, med henblik på at skabe mulighed for udvikling af effektiv konkurrence og forbedring af forsyningssikkerheden uden at forskelsbehandle forsyningsselskaberne i de forskellige medlemsstater

b) at koordinere udviklingen af alle netregler for de relevante transmissionssystemoperatører og andre markedsaktører, og

c) at koordinere udviklingen af reglerne for styring af overbelastning.

3. De nationale regulerende myndigheder har ret til at indgå samarbejdsaftaler med hinanden for at fremme et reguleringsmæssigt samarbejde.

4. De i stk. 2 nævnte foranstaltninger gennemføres i relevant omfang i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, og uden at det berører disses specifikke kompetencer.

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for omfanget af de regulerende myndigheders pligt til at samarbejde indbyrdes og med agenturet. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 43

Overholdelse af retningslinjerne

1. Enhver regulerende myndighed og Kommissionen kan anmode agenturet om en udtalelse om, hvorvidt en afgørelse truffet af en regulerende myndighed er i overensstemmelse med de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 715/2009.

2. Agenturet forelægger senest tre måneder efter modtagelsen af anmodningen sin udtalelse over for den anmodende part (den regulerende myndighed eller Kommissionen) og over for den regulerende myndighed, der har truffet den pågældende afgørelse.

3. Hvis den regulerende myndighed, der har truffet afgørelsen, ikke efterkommer agenturets udtalelse inden for fire måneder efter modtagelsen af udtalelsen, underretter agenturet Kommissionen herom.

4. Enhver regulerende myndighed, der mener, at en afgørelse, der er relevant for grænseoverskridende handel og truffet af en anden regulerende myndighed, ikke følger de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 715/2009, kan underrette Kommissionen derom senest to måneder efter datoen for den pågældende afgørelse.

5. Finder Kommissionen inden for to måneder efter at være blevet underrettet af agenturet, jf. stk. 3, eller af en regulerende myndighed, jf. stk. 4, eller inden for tre måneder fra datoen for afgørelsen, — på eget initiativ — at en afgørelse truffet af en regulerende myndighed giver anledning til alvorlig tvivl om, hvorvidt den er forenelig med de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 715/2009, kan Kommissionen beslutte at undersøge sagen nærmere. I så fald anmoder Kommissionen den regulerende myndighed og parterne i den sag, som den regulerende myndighed behandler, om at forelægge deres bemærkninger.

6. Hvis Kommissionen træffer afgørelse om at undersøge sagen nærmere, træffer den højst fire måneder senere endelig afgørelse om:

- a) ikke at gøre indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse, eller
- b) at kræve, at den regulerende myndighed trækker sin afgørelse tilbage med den begrundelse, at retningslinjerne ikke er blevet fulgt.

7. Hvis Kommissionen ikke har truffet afgørelse om at undersøge sagen nærmere eller ikke har truffet afgørelse inden for tidsfristerne i henholdsvis stk. 5 og stk. 6, anses den for ikke at have gjort indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

8. Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse om at trække sin afgørelse tilbage inden for højst to måneder og underretter Kommissionen herom.

9. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler, der skal følges af de regulerende myndigheder, agenturet og Kommissionen for så vidt angår de regulerende myndigheders afgørelses overholdelse af de retningslinjer, der er omhandlet i denne artikel. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 44

Journalføring

1. Medlemsstaterne stiller krav om, at forsyningsvirksomheder sørger for, at de relevante data om alle transaktioner vedrørende gasforsyningskontrakter og gasderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører såvel som lager- og LNG-operatører i mindst fem år er til rådighed for de nationale myndigheder, herunder den regulerende myndighed, de nationale konkurrencemyndigheder og Kommissionen, med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

2. Disse data omfatter nærmere oplysninger om de relevante transaktioner, såsom varighed, regler om levering og afregning, mængde, datoer og tidspunkter for udførelse og transaktionspriser samt midler til at identificere den pågældende engroskunde såvel som nærmere detaljer om alle uafregnede gasforsyningskontrakter og gasderivater.

3. Den regulerende myndighed kan træffe afgørelse om at stille dele af disse oplysninger til rådighed for markedsdeltagerne, forudsat at forretningsmæssigt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner ikke videregives. Dette stykke finder ikke anvendelse på oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af direktiv 2004/39/EF.

4. For at sikre, at denne artikel anvendes ensartet, kan Kommissionen vedtage retningslinjer, der fastlægger metoder og ordninger for journalføring samt form og indhold for de data, der skal opbevares. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

5. Hvad angår forsyningsvirksomheders transaktioner vedrørende gasderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører såvel som lager- og LNG-operatører, finder denne artikel først anvendelse, når Kommissionen har vedtaget de retningslinjer, der er nævnt i stk. 4.

6. Med denne artikel indføres der ikke yderligere forpligtelser for foretagender omfattet af direktiv 2004/39/EF over for de i stk. 1 nævnte myndigheder.

7. Skal de i stk. 1 nævnte myndigheder have adgang til data, der opbevares af foretagender omfattet af direktiv 2004/39/EF, giver de efter nævnte direktiv kompetente myndigheder dem de ønskede data.

KAPITEL IX

DETAILMARKEDER

Artikel 45

Detailmarkeder

For at fremme udviklingen af velfungerende og gennemsigtige detailmarkeder i Fællesskabet sørger medlemsstaterne for, at transmissionssystemoperatørernes, distributionssystemoperatørernes, forsyningsvirksomhedernes og kundernes og om nødvendigt andre markedsdeltageres opgaver og forpligtelser fastlægges for så vidt angår kontraktbestemmelser, forpligtelser over for kunderne, regler om dataudveksling og afregning, ejendomsretten til data og ansvaret for forbrugsmåling.

Disse regler, der offentliggøres, udformes med henblik på at lette kundernes og leverandørernes adgang til nettene, og de skal gennemgås af de regulerende myndigheder eller andre relevante nationale myndigheder.

KAPITEL X

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 46

Beskyttelsesforanstaltninger

1. Opstår der en pludselig krise på energimarkedet eller opstår der fare for personers fysiske sikkerhed, for apparaters eller anlægs driftssikkerhed eller for systemets integritet, kan en medlemsstat midlertidigt træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.

2. Sådanne foranstaltninger må ikke forstyrre det indre markeds funktion mere end højst nødvendigt og må ikke være mere vidtgående end strengt nødvendigt for at afhjælpe de pludselige vanskeligheder, der er opstået.

3. Den pågældende medlemsstat underretter omgående de øvrige medlemsstater om foranstaltningerne og underretter samtidig Kommissionen, som kan beslutte, at medlemsstaten skal ændre eller ophæve foranstaltningerne, hvis de medfører konkurrenceforvridning og påvirker samhandelen negativt på en måde, som strider imod den fælles interesse.

Artikel 47

Ensartede vilkår

1. Foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe i medfør af dette direktiv for at sikre ensartede vilkår, skal være forenelige med traktaten, navnlig artikel 30, og fællesskabsretten.

2. Foranstaltningerne i stk. 1 skal være forholdsmæssigt afpassede, ikke-diskriminerende og gennemsigtige. Disse foranstaltninger må først iværksættes, når Kommissionen er blevet underrettet og har givet sin godkendelse.

3. Kommissionen træffer afgørelse vedrørende meddelelsen i stk. 2 senest to måneder efter modtagelsen af meddelelsen. Fristen løber fra dagen efter modtagelsen af samtlige oplysninger. Træffer Kommissionen ikke afgørelse inden for denne tomånedersfrist, skal den anses for ikke at have rejst indsigelser mod de meddelte foranstaltninger.

Artikel 48

Undtagelser i forbindelse med take-or-pay-forpligtelser

1. Hvis en naturgasvirksomhed får eller forventer at få alvorlige økonomiske og finansielle problemer på grund af sine take-or-pay-forpligtelser i henhold til en eller flere kontrakter om køb af gas, kan den indsende en ansøgning om en midlertidig undtagelse fra artikel 32 til den pågældende medlemsstat eller den udpegede kompetente myndighed. Ansøgningerne skal efter medlemsstaternes valg indgives i hvert enkelt tilfælde, enten før eller efter, at der er nægtet adgang til systemet. Medlemsstaterne kan også give naturgasvirksomheden mulighed for at vælge, om det vil indgive en ansøgning før eller efter, at der er nægtet adgang til systemet. Når en naturgasvirksomhed har nægtet adgang, skal ansøgningen indgives snarest muligt. Ansøgningerne vedlægges alle relevante oplysninger om problemets art og omfang samt om de skridt, naturgasvirksomheden har taget for at løse problemet.

Hvis der ikke umiddelbart findes alternative løsninger, kan medlemsstaten eller den udpegede kompetente myndighed under hensyntagen til stk. 3 beslutte at indrømme en undtagelse.

2. Medlemsstaten eller den hertil udpegede kompetente myndighed underretter snarest muligt Kommissionen om sin afgørelse om at indrømme en undtagelse og fremsender samtidig alle relevante oplysninger angående undtagelsen. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i sammenfattet form, således at Kommissionen kan træffe en velbegrundet afgørelse. Senest otte uger efter modtagelsen af denne underretning kan Kommissionen pålægge den pågældende medlemsstat eller udpegede kompetente myndighed at ændre eller trække afgørelsen tilbage, hvorved der er indrømmet en undtagelse.

Hvis den pågældende medlemsstat eller udpegede kompetente myndighed ikke efterkommer dette krav inden for fire uger, træffes der hurtigt en endelig afgørelse efter rådgivningsproceduren i artikel 51, stk. 2.

Kommissionen har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

3. Medlemsstaten eller den udpegede kompetente myndighed og Kommissionen skal, når de træffer afgørelse om de i stk. 1 omhandlede undtagelser, navnlig tage hensyn til følgende kriterier:

- a) målsætningen om at skabe et konkurrencepræget gasmarked
- b) behovet for at opfylde offentlige serviceforpligtelser og garantere forsyningsikkerheden
- c) naturgasvirksomhedens stilling på gasmarkedet og den faktiske konkurrence på dette marked
- d) omfanget af de økonomiske og finansielle problemer for naturgasvirksomhederne og transmissionsvirksomhederne eller for de privilegerede kunder
- e) datoerne for underskrivelsen af og betingelserne i den eller de pågældende kontrakter, herunder i hvor høj grad der heri tages højde for markedsændringer
- f) bestræbelserne på at finde en løsning på problemet
- g) i hvilket omfang virksomheden på det tidspunkt, hvor den påtog sig de pågældende take-or-pay-forpligtelser, under hensyn til direktivets bestemmelser med rimelighed kunne have forudset, at der sandsynligvis ville opstå alvorlige problemer
- h) i hvilken grad systemet er sammenkoblet med andre systemer og graden af disses interoperabilitet og
- i) de virkninger, som indrømmelse af en undtagelse vil få for den korrekte anvendelse af dette direktiv med henblik på et velfungerende indre marked for naturgas.

En afgørelse om en anmodning om undtagelse vedrørende take-or-pay-kontrakter, der er indgået inden den 4. august 2003, må ikke føre til en situation, hvor det er umuligt at finde økonomisk rentable alternative afsætningsmuligheder. Under alle omstændigheder antages det, at gasvirksomheden ikke har alvorlige vanskeligheder, så længe salget af naturgas ikke falder til under niveauet for minimumsaftagelsesgarantier i take-or-pay-kontrakter om køb af naturgas, eller for så vidt den pågældende take-or-pay-kontrakt om gaskøb kan tilpasses, eller naturgasvirksomheden kan finde alternative afsætningsmuligheder.

4. Naturgasvirksomheder, der ikke er indrømmet en i denne artikels stk. 1 omhandlet undtagelse, må ikke eller må ikke længere nægte adgang til systemet på grund af take-or-pay-forpligtelser i henhold til en kontrakt om køb af gas. Medlemsstaterne påser, at de relevante bestemmelser i artikel 32-44, overholdes.

5. Enhver undtagelse, der indrømmes i henhold til ovennævnte bestemmelser, skal være behørigt begrundet. Kommissionen offentliggør afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

6. Kommissionen forelægger senest den 4. august 2008 en rapport om erfaringerne med anvendelsen af denne artikel, således at Europa-Parlamentet og Rådet i god tid kan overveje behovet for ændringer af denne artikel.

Artikel 49

Markeder under opbygning og isolerede markeder

1. Medlemsstater, som ikke er direkte tilsluttet en anden medlemsstats sammenkoblede system, og som kun har en enkelt ekstern hovedleverandør, kan fravige artikel 4, 9, 37 og/eller 38. En forsyningsvirksomhed med en markedsandel på over 75 % betragtes som en hovedleverandør. En sådan undtagelse udløber automatisk i det øjeblik, hvor mindst en af de i dette afsnit nævnte betingelser ikke længere er opfyldt. Sådanne undtagelser meddeles Kommissionen.

Cypern kan fravige artikel 4, 9, 37 og/eller 38. Denne undtagelse udløber, så snart Cypern ikke kan anses for at være et isoleret marked.

Artikel 4, 9, 37 og/eller 38 finder først anvendelse på Estland, Letland og/eller Finland, når en af disse medlemsstater er direkte tilsluttet det sammenkoblede system i en anden medlemsstat end Estland, Letland, Litauen og Finland. Dette afsnit berører ikke undtagelser i henhold til dette stykkes første afsnit.

2. En medlemsstat, der kan anses for at være et marked under opbygning, og hvor gennemførelsen af dette direktiv ville volde væsentlige problemer, kan fravige artikel 4 og 9, artikel 13, stk. 1 og 3, artikel 14 og 24, artikel 25, stk. 5, artikel 26, 31 og 32, artikel 37, stk. 1, og/eller artikel 38. Denne undtagelse udløber automatisk i det øjeblik, hvor den pågældende medlemsstat ikke længere kan anses for at være et marked under opbygning. Sådanne undtagelser meddeles Kommissionen.

Cypern kan fravige artikel 4 og artikel 9, artikel 13, stk. 1 og 3, artikel 14 og 24, artikel 25, stk. 5, artikel 26, 31 og 32, artikel 37, stk. 1, og/eller artikel 38. Denne undtagelse udløber, så snart Cypern ikke kan anses for at være et marked under opbygning.

3. På den dato, hvor den i stk. 2, første afsnit, omhandlede undtagelse udløber, skal definitionen af privilegerede kunder medføre en åbning af markedet på mindst 33 % af det nationale gasmarkeds samlede årlige gasforbrug. To år efter udløbet af den i stk. 2, første afsnit, nævnte undtagelse finder artikel 37, stk. 1, litra b), anvendelse, og tre år derefter finder artikel 37, stk. 1, litra c), anvendelse. I perioden indtil artikel 37, stk. 1, litra b), finder anvendelse, kan den i denne artikels stk. 2 omhandlede medlemsstat beslutte ikke at anvende artikel 32 for så vidt angår hjælpefunktioner og midlertidige lagerfaciliteter i forbindelse med forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet.

4. Hvis gennemførelsen af dette direktiv ville volde væsentlige problemer i et begrænset geografisk område i en medlemsstat, navnlig med hensyn til udvikling af transmissionsinfrastrukturen og større distributionsinfrastruktur, kan medlemsstaten med henblik på investeringsfremme anmode Kommissionen om en midlertidig undtagelse fra artikel 4 og 9, artikel 13, stk. 1 og 3, artikel 14 og 24, artikel 25, stk. 5, artikel 26, 31 og 32, artikel 37, stk. 1, og/eller artikel 38 for det pågældende område.

5. Kommissionen kan indrømme en undtagelse som omhandlet i stk. 4 under hensyntagen især til følgende kriterier:

- behovet for infrastrukturinvesteringer, som ikke vil være rentable på et konkurrencepræget marked
- det fornødne investeringsniveau og udsigterne til afkast
- gassystemets størrelse og udbygningsgrad i det pågældende område
- udsigterne for det pågældende gasmarked
- det pågældende områdes eller den pågældende regions geografiske størrelse og karakteristika, og de socioøkonomiske og demografiske faktorer.

For anden gasinfrastruktur end distributionsinfrastruktur må der kun indrømmes en undtagelse, hvis der ikke findes nogen gasinfrastruktur i det pågældende område, eller hvis en sådan har eksisteret i mindre end ti år. Den midlertidige undtagelse må ikke række ud over de ti år, der følger efter den første gasforsyning i området.

For distributionsinfrastrukturens vedkommende kan der indrømmes en undtagelse i en periode på højst tyve år fra det tidspunkt, hvor der første gang leveres gas gennem det pågældende system i området.

6. Artikel 9 finder ikke anvendelse på Cypern, Luxembourg og/eller Malta.

7. Kommissionen underretter under iagttagelse af kravet om tavshedspligt medlemsstaterne om anmodninger, der er indgivet i henhold til stk. 4, inden den træffer afgørelse i henhold til stk. 5. Denne afgørelse samt de undtagelser, der er omhandlet i stk. 1 og 2, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

8. Grækenland kan fravige artikel 4, 24, 25, 26, 32, 37 og/eller 38 i dette direktiv for så vidt angår de geografiske områder og perioder, der er anført i de bevillinger, som det har udstedt inden den 15. marts 2002 i henhold til direktiv 98/30/EF med henblik på udvikling og drift med eneret af distributionsnet i bestemte geografiske områder.

Artikel 50

Revisionsprocedure

Hvis Kommissionen i den i artikel 52, stk. 6, nævnte rapport når den konklusion, at det — på grund af den måde, hvorpå der reelt er blevet givet netadgang i en medlemsstat, som har sikret fuldstændig, ikke-diskriminerende og uhindret netadgang — må konstateres, at visse forpligtelser, som dette direktiv pålægger virksomhederne (herunder forpligtelserne vedrørende distributionssystemoperatørernes selskabsretlige adskillelse) ikke står i forhold til det mål, der søges nået, kan den berørte medlemsstat anmode Kommissionen om at blive undtaget fra det pågældende krav.

Medlemsstaten meddeler omgående Kommissionen en sådan anmodning samt alle de oplysninger, som er nødvendige for at dokumentere, at konklusionen i rapporten om, at der sikres effektiv netadgang, vil blive fastholdt.

Senest tre måneder efter at Kommissionen er blevet underrettet om anmodningen, vedtager den en udtalelse om den berørte medlemsstats anmodning og fremsætter eventuelt forslag for Europa-Parlamentet og Rådet om at ændre de

relevante bestemmelser i direktivet. Kommissionen kan i forslagene om ændring af dette direktiv foreslå at undtage den berørte medlemsstat fra særlige krav, hvis denne medlemsstat i givet fald gennemfører lige så effektive foranstaltninger.

Artikel 51

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.
3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Artikel 52

Rapportering

1. Kommissionen overvåger og evaluerer anvendelsen af dette direktiv og forelægger første gang den 31. december 2004 og derefter hvert år, en samlet situationsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Situationsrapporten skal mindst indeholde følgende:

a) indhøstede erfaringer og fremskridt med hensyn til skabelsen af et fuldstændigt og velfungerende indre gasmarked og de resterende hindringer herfor, herunder aspekter som markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd

b) undtagelser, der er indrømmet i henhold til dette direktiv, herunder implementeringen af undtagelsen i henhold til artikel 26, stk. 4, med henblik på en eventuel revision af tærsklen

c) i hvilket omfang kravene vedrørende adskillelse og tariffer i dette direktiv har medvirket til at sikre en retfærdig og ikke-diskriminerende adgang til Fællesskabets gassystem og ensartede konkurrenceniveauer, samt hvilke økonomiske, miljømæssige og sociale konsekvenser åbningen af gasmarkedet har haft for kunderne

d) en undersøgelse af spørgsmål vedrørende systemkapaciteten og forsyningssikkerheden for naturgas i Fællesskabet, navnlig den eksisterende og forventede balance mellem efterspørgsel og udbud, under hensyntagen til den fysiske kapacitet for udveksling mellem områder og udvikling af oplagring (herunder spørgsmålet om proportionalitet i markedsregulering på dette område)

e) opmærksomheden vil særlig blive rettet mod foranstaltninger, der træffes i medlemsstaterne til dækning af perioder med særlig høj efterspørgsel og til afhjælpning af bortfald af forsyninger fra en eller flere leverandører

f) en generel vurdering af de fremskridt, der er opnået med hensyn til bilaterale forbindelser med tredjelande, som producerer og eksporterer eller transporterer naturgas, herunder fremskridt med hensyn til markedsintegration, handel og adgang til sådanne tredjelandes net

g) eventuelle harmoniseringsbehov, der ikke har tilknytning til direktivets bestemmelser.

Situationsrapporten kan eventuelt indeholde henstillinger og foranstaltninger til at modvirke negative følger af markedsdominans og markedskoncentration.

I rapporten kan Kommissionen i samråd med ENTSO for gas også overveje, om det er hensigtsmæssigt at transmissionssystemoperatørerne opretter en fælles europæisk transmissionssystemoperatør.

2. Hvert andet år skal den i stk. 1 nævnte situationsrapport også indeholde en analyse af de forskellige foranstaltninger, der er truffet i medlemsstaterne for at opfylde offentlige serviceforpligtelser, og en vurdering af, hvor effektive de har været, især deres indvirkning på konkurrencen på gasmarkedet. Denne rapport kan i givet fald indeholde henstillinger vedrørende foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan, for at opnå høje standarder for offentlig service eller foranstaltninger, der skal forhindre markedsafskærmning.

3. Kommissionen forelægger senest den 3. marts 2013 som led i den generelle evaluering Europa-Parlamentet og Rådet en detaljeret specifik rapport om, i hvilket omfang kravene vedrørende adskillelse i kapitel IV har medvirket til at sikre transmissionssystemoperatørerne fuld og reel uafhængighed, med anvendelse af effektiv adskillelse som benchmark.

4. I den vurdering, som Kommissionen skal foretage i henhold til stk. 3, tager den navnlig hensyn til følgende kriterier: retfærdig og ikke-diskriminerende netadgang, effektiv regulering, udvikling af nettet til opfyldelse af markedets krav, ikke-konkurrenceforvridende investeringsincitamenter, udvikling af sammenkoblingsinfrastruktur, effektiv konkurrence på Fællesskabets energimarkeder og forsyningssikkerhedssituationen i Fællesskabet.

5. Kommissionen forelægger, når det er relevant, og navnlig når den i stk. 3 omhandlede detaljerede specifikke rapport fastslår, at betingelserne i stk. 4 ikke er garanteret i praksis, Europa-Parlamentet og Rådet foreslår med henblik på fuldt ud at sikre transmissionssystemoperatørernes effektive uafhængighed senest den 3. marts 2014.

6. Kommissionen forelægger senest den 1. januar 2006 Europa-Parlamentet og Rådet en detaljeret rapport om fremskridtene med hensyn til at etablere det indre marked for naturgas. Rapporten skal navnlig omhandle:

- eksistensen af en ikke-diskriminerende netadgang
- effektiv regulering
- udvikling af sammenkoblingsinfrastruktur, transitbetingelserne og forsyningssikkerhedssituationen i Fællesskabet
- i hvilken udstrækning små virksomheder og privatkunder får det fulde udbytte af markedets åbning, navnlig for så vidt angår standarden for de offentlige tjenesteydelser
- i hvilken udstrækning markeder i praksis er åbne for en effektiv konkurrence, herunder aspekter som markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd
- i hvilken udstrækning kunder rent faktisk skifter leverandører og genforhandler tariffer
- prisudvikling, herunder forsyningspriser, i forhold til graden af markedsåbning
- om tredjeparter har effektiv og ikke-diskriminerende adgang til oplagring af gas, når det ud fra tekniske og/eller økonomiske hensyn er nødvendigt for at sikre effektiv adgang til systemet
- erfaringer indhøstet i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv med hensyn til den effektive uafhængighed af systemoperatører i vertikalt integrerede virksomheder, og om der ud over funktionel uafhængighed og regnskabsmæssig adskillelse er udviklet andre foranstaltninger, som har virkninger, der svarer til selskabsretlig adskillelse.

Kommissionen forelægger, når det er relevant, Europa-Parlamentet og Rådet foreslår, navnlig med henblik på at sikre høje standarder for offentlig service.

Kommissionen forelægger, når det er relevant, Europa-Parlamentet og Rådet foreslår, navnlig med henblik på at sikre distributionssystemoperatørernes fulde og effektive uafhængighed inden den 1. juli 2007. Om nødvendigt omfatter disse forslag i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen også foranstaltninger til at imødegå problemer i forbindelse med markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd.

Artikel 53

Ophævelse

Direktiv 2003/55/EF ophæves fra den 3. marts 2011; dette berører dog ikke medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til fristerne for gennemførelse og anvendelse af nævnte direktiv. Henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

Artikel 54

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 3. marts 2011. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 3. marts 2011 med undtagelse af artikel 11, som de skal anvende fra den 3. marts 2013.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 55

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 56

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 2009.

På Europa-Parlamentets vegne
H.-G. Pöttering
Formand

På Rådets vegne
E. Erlandsson
Formand

*BILAG I***FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE FORBRUGERBESKYTTELSE**

1. Med forbehold af Fællesskabets bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, særlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg ⁽¹⁾ og Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler ⁽²⁾, skal de foranstaltninger, der henvises til i artikel 3, sikre, at kunder:

⁽¹⁾ EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.

⁽²⁾ EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29.

a) har ret til en kontrakt med deres gasleverandør, idet der i kontrakten angives følgende:

- leverandørens navn og adresse
- hvilke ydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning
- de typer vedligeholdelsesservice, der tilbydes
- hvordan aktuel information om gældende tariffer og vedligeholdsgebyrer kan indhentes
- kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og afslutning af ydelserne og af kontrakten, og om opsigelse af kontrakten uden vederlag er tilladt
- eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes, herunder unøjagtig og forsinket fakturering
- hvordan procedurene for bilægelse af tvister, jf. litra f), iværksættes, og
- oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder alle de i dette punkt omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via naturgasvirksomhedernes websteder på en klar og letforståelig måde.

Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder bør der gives oplysning om betingelserne forud for kontraktens indgåelse eller bekræftelse. Hvis kontrakterne indgås via mellemmænd, gives der ligeledes oplysning om de i dette litra omhandlede forhold forud for kontraktens indgåelse

b) underrettes med passende varsel, hvis leverandøren har til hensigt at ændre kontraktbestemmelserne, og orienteres om deres ret til at hæve kontrakten, når de modtager denne underretning. Leverandørerne giver på en gennemsigtig og forståelig måde deres kunder direkte meddelelse om enhver gebyrforhøjelse, idet dette skal ske på et passende tidspunkt og senest én normal faktureringsperiode efter forhøjelsens ikrafttræden. Medlemsstaterne sikrer, at kunderne kan hæve kontrakten, hvis de ikke godkender de nye betingelser, som gasleverandøren har underrettet dem om

c) modtager gennemsigtige oplysninger om gældende priser og tariffer og om standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af gasleverancer

d) tilbydes et bredt udvalg af betalingsmetoder, som ikke må indebære forskelsbehandling af kunderne. Forudbetalingssystemer skal være rimelige og passende afspejle det forventede gasforbrug. Eventuelle forskelle i vilkår og betingelser skal afspejle leverandørens omkostninger ved forskellige betalingsystemer. De generelle vilkår og betingelser skal være rimelige og gennemsigtige. De skal anføres i et klart og forståeligt sprog og må ikke omfatte ikke-kontraktmæssige hindringer for udøvelse af forbrugernes rettigheder, f.eks. overdreven dokumentation. Kunderne skal beskyttes mod urimelige eller vildledende salgsmetoder

e) ikke skal betale for at skifte leverandør

f) nyder godt af gennemsigtige, enkle og billige procedurer for behandling af deres klager. Alle forbrugere har navnlig ret til at få leveret ydelser og få behandlet deres klager af deres gasleverandør. Sådanne procedurer for udenretlige forlig skal gøre det muligt at bilægge tvister hurtigt og rimeligt og helst inden for tre måneder og skal, hvis det skønnes berettiget, indeholde bestemmelser om et erstatnings- og/eller tilbagebetalingssystem. Når det er muligt, bør principperne i Kommissionens henstilling 98/257/EF af 30. marts 1998 om de principper, der finder anvendelse på organer, med ansvar for udenretlig bilæggelse af tvister på forbrugerområdet ⁽³⁾, følges

⁽³⁾ EFT L 115 af 17.4.1998, s. 31.

g) som er tilsluttet gassystemet, informeres i henhold til gældende national lovgivning om deres rettigheder med hensyn til levering af naturgas af en bestemt kvalitet til rimelige priser

h) har adgang til deres forbrugsdata og skal, efter udtrykkelig aftale og gratis, kunne give enhver registreret forsyningsvirksomhed adgang til deres egne målerdata. Den part, der er ansvarlig for dataforvaltning, har pligt til at give virksomheden disse data. Medlemsstaterne fastlægger et standardformat for de pågældende data og en procedure, hvorefter leverandører og forbrugere kan få adgang til dem. Der må ikke pålægges forbrugeren ekstra udgifter for denne ydelse

i) informeres fyldestgørende om det faktiske gasforbrug og prisen tilstrækkelig hyppigt til, at de kan regulere deres eget gasforbrug. Oplysningerne gives ved at anvende en tilstrækkelig tidsramme, der tager hensyn til kapaciteten af forbrugers måleudstyr. Der tages passende hensyn til omkostningseffektiviteten ved sådanne foranstaltninger. Der må ikke pålægges forbrugeren ekstra udgifter for denne ydelse

j) modtager en endelig kontoopgørelse efter at have skiftet gasleverandør senest seks uger efter, at leverandørskiftet har fundet sted.

2. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres intelligente målesystemer, der medvirker til at sikre forbrugernes aktive deltagelse på gasforsyningsmarkedet. Gennemførelsen af disse målesystemer kan underlægges en økonomisk evaluering af omkostningerne og fordelene på lang sigt for markedet og de enkelte forbrugere, eller en vurdering af, hvilke intelligente målesystemer, der er økonomisk forsvarlige og omkostningseffektive, og hvilken tidsramme der er hensigtsmæssig til distributionen.

Denne vurdering skal finde sted senest den 3. september 2012.

Medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, forbereder på grundlag af denne vurdering en tidsplan for gennemførelsen af intelligente målersystemer.

Medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, sikrer gennemførelse af målesystemernes interoperabilitet inden for deres territorier under behørigt hensyntagen til anvendelsen af hensigtsmæssige standarder og bedste praksis og betydningen af udviklingen af det indre marked for naturgas.

*BILAG II***SAMMENLIGNINGSTABEL**

Direktiv 2003/55/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
—	Artikel 6
—	Artikel 7
Artikel 6	Artikel 8
Artikel 9	Artikel 9
Artikel 7	Artikel 10
—	Artikel 11
Artikel 7	Artikel 12
Artikel 8	Artikel 13
—	Artikel 14
—	Artikel 15
Artikel 10	Artikel 16
—	Artikel 17
—	Artikel 18
—	Artikel 19
—	Artikel 20
—	Artikel 21
—	Artikel 22
—	Artikel 23
Artikel 11	Artikel 24
Artikel 12	Artikel 25
Artikel 13	Artikel 26
Artikel 14	Artikel 27
Artikel 15	Artikel 29
Artikel 16	Artikel 30
Artikel 17	Artikel 31
Artikel 18	Artikel 32
Artikel 19	Artikel 33
Artikel 20	Artikel 34
Artikel 21	Artikel 35
Artikel 22	Artikel 36
Artikel 23	Artikel 37
Artikel 24	Artikel 38
Artikel 25, stk. 1 (første og andet punktum)	Artikel 39
—	Artikel 40
Artikel 25 (resten)	Artikel 41
—	Artikel 42

Direktiv 2003/55/EF	Nærværende direktiv
—	Artikel 43
—	Artikel 44
—	Artikel 45
Artikel 26	Artikel 46
—	Artikel 47
Artikel 27	Artikel 48
Artikel 28	Artikel 49
Artikel 29	Artikel 50
Artikel 30	Artikel 51
Artikel 31	Artikel 52
Artikel 32	Artikel 53
Artikel 33	Artikel 54
Artikel 34	Artikel 55
Artikel 35	Artikel 56
Bilag A	Bilag I